

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **onsdagen den 3 maj 2023 kl. 08:15 i KS-salen.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Policy för upphandling och inköp – Linda Högdal, enhetschef upphandlingsenheten
08.40	Aktieägartillskott Invest – Uno Jonsson, tillväxtchef
09.00	Uppföljning av Systematiskt Brandskyddsarbete – Marie Örjestål, intendent
09.15	Fika
09.30	Ekonomisk analys personalkostnader – Lars Liljedahl, kommundirektör och Anna Bostedt, ekonomi- och kommunledningsavdelningen
09.45	Kompletterande ekonomiskt behov för hemtjänsten 2023 – Lars Liljedahl och Anna Bostedt
10.00	Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse – Lars Liljedahl
10.15	Jämställdhetsprojektet, Andreas Sjölander och Knapp Britta Thyr
10.30	Ärendegenomgång
10.45	Lunch/gruppmöte
13.00	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2023
4. Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023
5. Policy för upphandling och inköp
6. Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
7. Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026
8. Aktieägartillskott Invest
9. Ekonomisk analys personalkostnader
10. Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden
11. Kompletterande ekonomiskt behov för hemtjänsten 2023
12. Uppföljning av Systematiskt Brandskyddsarbete - SBA arbetet 2022
13. Sammanträdestider 2024
14. Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

15. Ansvarsfrihet 2022 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)
16. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2023
17. Anmälan av delegationsbeslut 2023
18. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2023

Andreas Sjölander
ordförande

KOMMUNSTYRELSEN

Åsa Rönnlund, 0611 34 80 55
asa.ronnlund@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023

Förslag till beslut

Ekonomi- och kommunledningsavdelningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av kommunens ekonomiska situation och utveckling löpande under året

Anna Bostedt
Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Åsa Rönnlund
Ekonomistrateg

Bilagor

Månadsrapport mars 2023

Ekonomisk månadsrapport

Mars 2023

Härnösands
kommun

Sammanfattning

- Likviditeten är stabil och checkräkningskrediten har inte nyttjats under månaden
- Kommunens låneportfölj uppgår till 204,0 mnkr
- Kommunen uppvisar ett ackumulerat resultat om -57,2 mnkr för perioden, vilket är -38,8 mnkr lägre än budget. Resultatet rymmer dock en större jämförelsestörande post, pensionskostnaden för perioden januari-december finns bokade i sin helhet i januari (35 mnkr inom kommungemensam verksamhet), vilken kommer korrigeras i samband med fyramånadersbokslutet. Korrigeras resultatet för posten så uppvisar kommunen ett ackumulerat resultat om -30,9 mnkr, vilket är 12,5 mnkr lägre än budget.
- Nämnderna har för året en total investeringsbudget på 107,5 mnkr, utfallet per sista februari är 8,5 mnkr.
- För februari månad hade Härnösands kommun en total arbetslöshet på 9,4% enligt Arbetsförmedlingens statistik.

Finansrapport

- **Likviditet**

Likviditeten har under mars månad varit god och varierat mellan 56,8 mnkr och 124,5 mnkr. Det har inneburit att checkräkningskredit inte behövt nyttjas under månaden.

- **Låneportfölj**

Kommunens låneportfölj uppgår till 204,0 mnkr per den sista mars. Inga nya lån har upptagits eller lagts om under månaden, Två befintliga lån förfaller till betalning under resterande del av året.

Ekonomiskt resultat

Akkumulerat resultat per kontoslag

Akkumulerat resultat per kontoslag					
(tkr)	Utfall jan-mars 2023	Budget jan- mars 2023	Avvikelse jan-mars 2023	Budget helår 2023	Prognos helår T1
Akkumulerat resultat	-57 192	-18 413	-38 779	38 270	0
Intäkter	728 927	728 201	726	2 797 622	0
3 - Intäkter o inkomster	728 927	728 201	726	2 797 622	0
Kostnader	-786 118	-746 614	-39 504	-2 759 352	0
4 - Kostnader o utgifter	-106 661	-100 485	-6 176	-386 686	0
5 - Kostnader för arbetskraft	-419 116	-381 253	-37 863	-1 437 579	0
6 - Lokaler, inköp, övriga kost	-95 929	-90 870	-5 059	-364 248	0
7 - Tjänster, resa, avg, övriga	-50 011	-48 254	-1 757	-190 939	0
8 - Övr intäkter o kostnader	-114 400	-125 753	11 352	-379 900	0

Akkumulerat resultat per nämnd och övergripande verksamhet

Akkumulerat resultat per nämnd och övergripande verksamhet					
(tkr)	Utfall jan-mars 2023	Budget jan- mars 2023	Avvikelse jan-mars 2023	Budget helår 2023	Prognos helår
Akkumulerat resultat	-57 192	-18 413	-38 779	38 270	0
10 - Kommunstyrelseförvaltning	4 323	0	4 323	0	0
19 - Kommungemensam verksamhet*	-14 368	0	-14 368	0	0
20 - Kommunfullmäktige	150	0	150	0	0
30 - Arbetslivsförvaltning	-1 925	0	-1 925	0	0
51 - Samhällsförvaltning	-13 633	0	-13 633	0	0
60 - Skolförvaltning	-6 023	2244,5	-8 268	0	0
74 - Socialförvaltning	-9 893	0	-9 893	0	0
89 - Finansen	-15 823	-20 658	4 835	38 270	0

*Korrigerat resultat för Kommungemensam verksamhet är + 11 882 tkr

Akkumulerat resultat per nämnd och månad

(OBS! Skolnämndens resultat korrigerat utifrån felbokning jan & feb)

Akkumulerat resultat per nämnden och månad												
(tkr)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	Sep	okt	nov	dec
Kommunstyrelsen	1 846	2 570	4 323									
Kommunfullmäktige	17	131	150									
Arbetslivsnämnden	-107	-841	-1 925									
Samhällsnämnden	-2 449	-2 423	-13 633									
Skolnämnden	532	-3 067	-6 023									
Socialnämnden	-3 598	-6 739	-9 893									
Total	-3 759	-10 369	-27 001									

Orsaken till det negativa resultatet förklaras framför allt av:

- Obudgeterade engångskostnader kring Hernö Gins övertagande av simhallen (samhällsnämnden)
- Kostnaderna för vinterväghållning samt kollektivtrafik har varit högre än budgeterat för perioden (samhällsnämnden)
- Högre personalkostnader än förväntat inom skolnämnden och socialnämndens (främst inom hemtjänsten) verksamheter.
- Utbetalning av försörjningsstöd samt placeringskostnaderna för HVB för barn och ungdom högre än budgeterat (socialnämnden)

Trenden är oroväckande över personalkostnaderna, då resultatet för helåret 2022 också visar högre kostnader än planerat, arbetet med att analysera och belysa orsaker till utvecklingen har påbörjats.

Investeringar

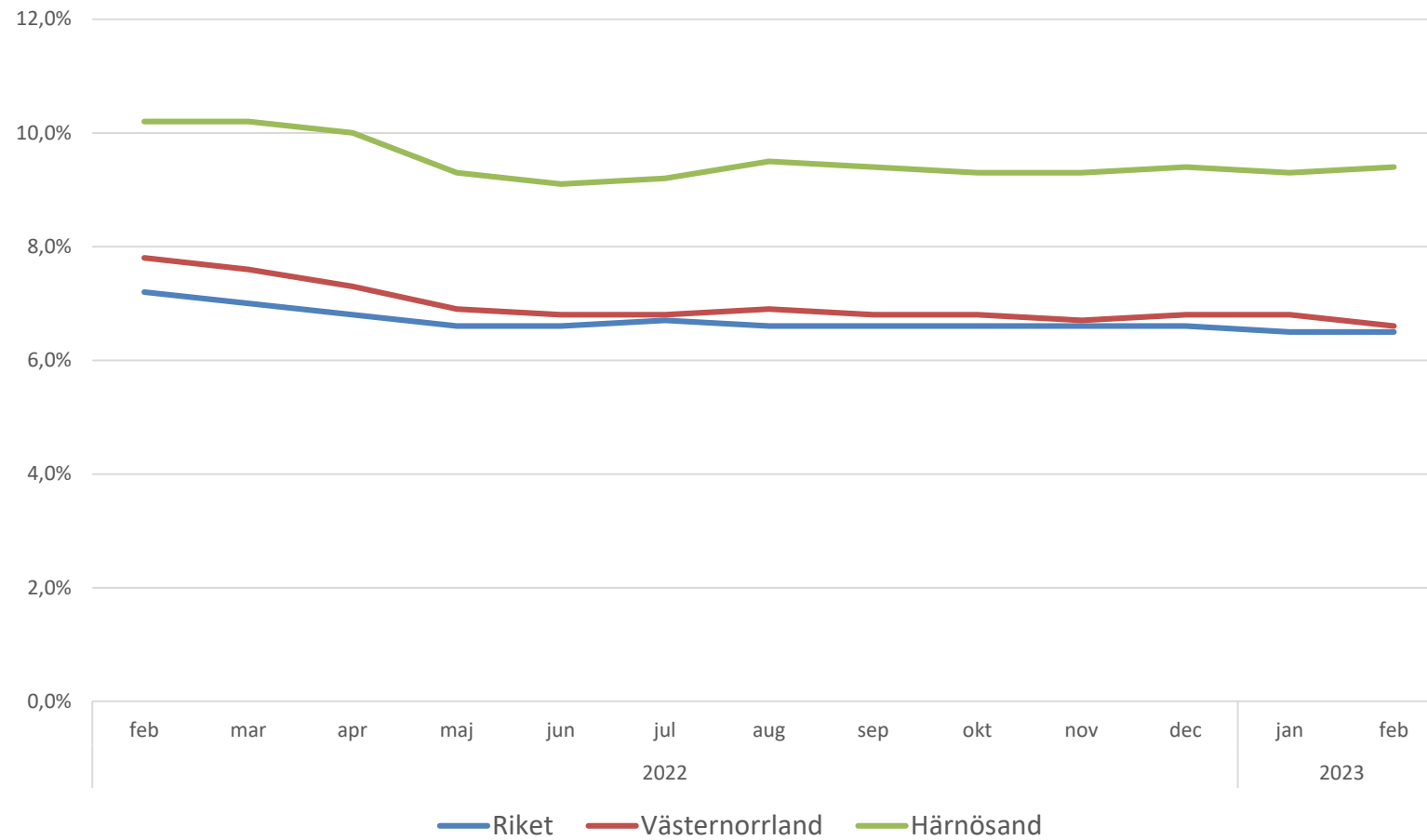
	<i>jan</i>	<i>feb</i>	<i>mar</i>	<i>apr</i>	<i>maj</i>	<i>jun</i>	<i>jul</i>	<i>aug</i>	<i>sep</i>	<i>okt</i>	<i>nov</i>	<i>dec</i>
KS	-89,2	-2 548,7	-2 576,2									
ALF	0,0	0,0	0,0									
SAM	-1 282,6	-5 345,9	-5 901,9									
SKO	-40,6	-45,5	-45,5									
SOC	0,0	-1,9	0,0									
Ackumulerat												
utfall	-1 412,40	-7 942,00	-8 523,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Total årsbudget enligt årsplan: **-89 940,00**

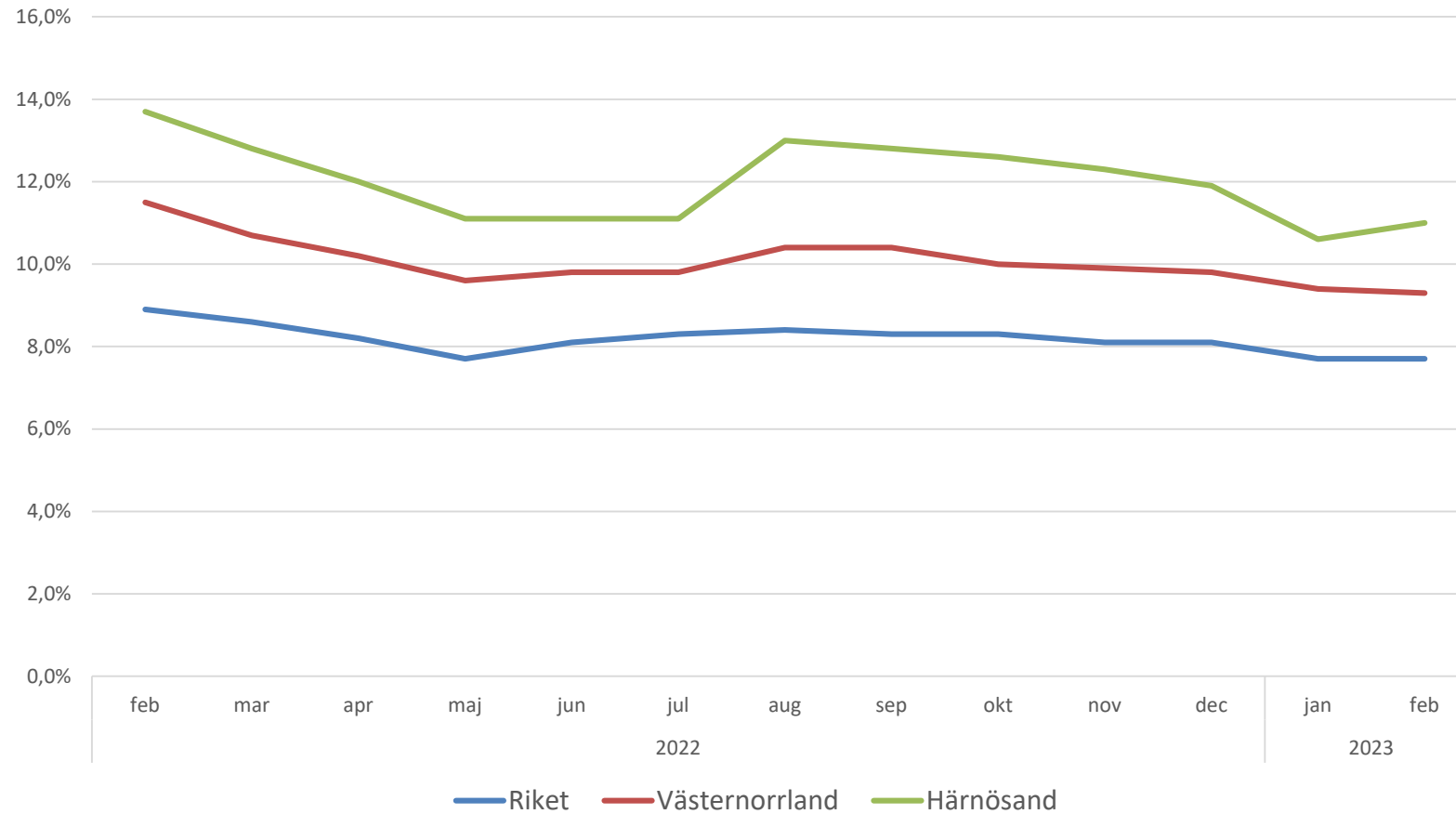
Årsbudget ink överflytt av investeringsmedel: **-107 533,00**

Arbetsmarknad

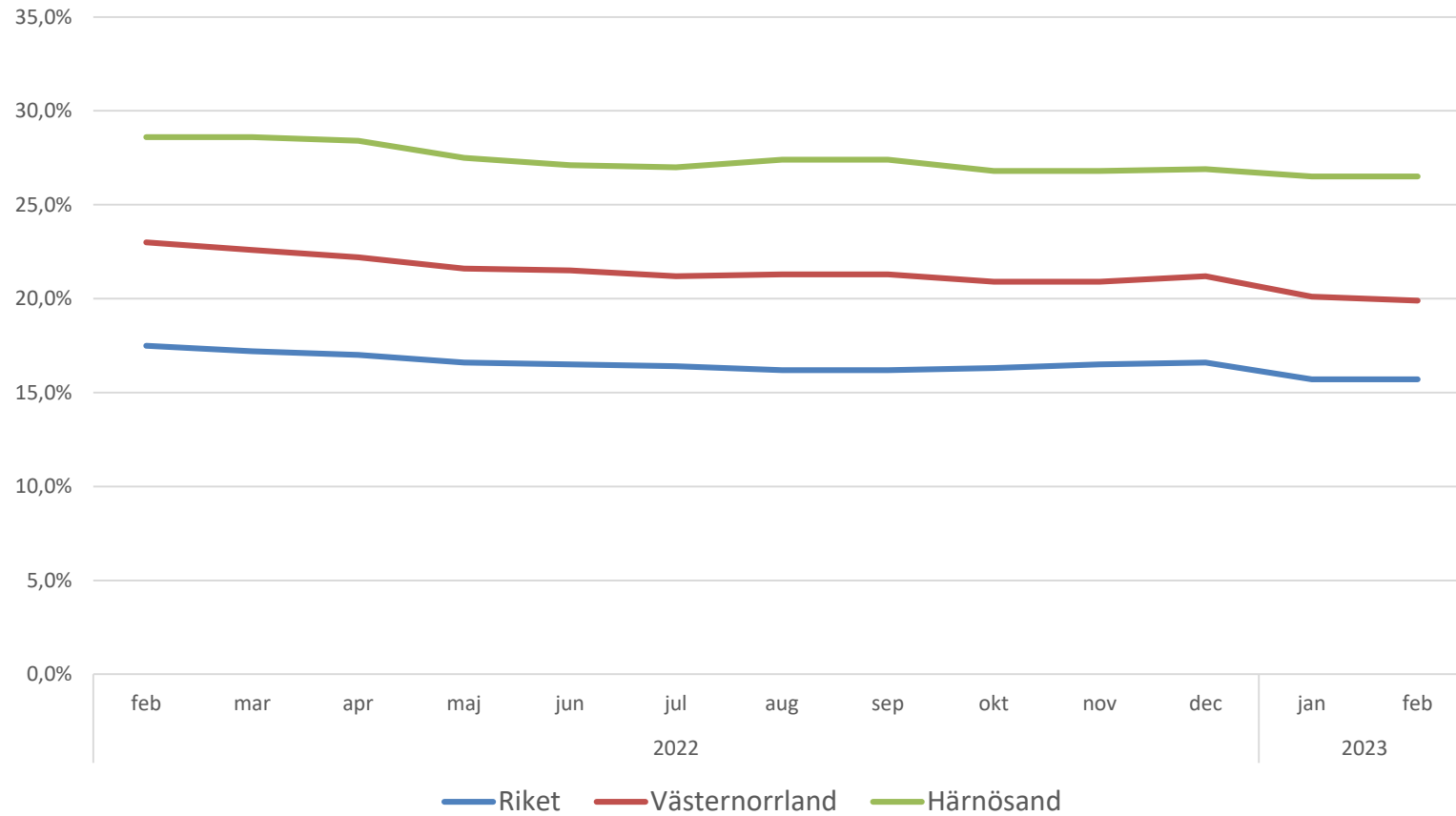
Arbetsmarknad totalt 16-64 år

Arbetsmarknad ungdom 18-24 år

Arbetsmarknad utrikesfödda 16-64 år

Datum
2023-04-14Dnr
KS/2023-000161

Kommunstyrelseförvaltningen

Linda Högdal, 0611-34 80 76

linda.hogdal@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Policy för upphandling och inköp

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Policy för upphandling och inköp för Härnösands kommun 2023-2027.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram en policy för upphandling och inköp som syftar till att uppnå ett enhetligt och professionellt agerande internt inom koncernen samt gentemot externa parter.

Kommunkoncernen Härnösands kommuns (nedan kommunkoncernen) *Policy för upphandling och inköp* anger en övergripande inriktning och de huvudprinciper som gäller för alla inköp och upphandling av varor och tjänster inom kommunkoncernen.

Policy för upphandling och inköp fastslår den yttre ram som gäller för kommunkoncernens nämnder och styrelser och utgör ett komplement till gällande lagstiftning.

Policy för upphandling och inköp utgår från kommunens vision och mål och uttrycker det förhållningssätt kommunkoncernen har i arbetet med upphandling och inköp.

Framtagen policy har förankrats hos kommunens helägda bolag samt näringslivet. Synpunkter har inkommit från näringslivet, en av synpunkterna gällde direktupphandling vilken kommunen har beaktat i framtagen policy.

Socialt perspektiv

Beslut om Policy för upphandling och inköp antas bidra till ett hållbart Härnösand ur ett socialt perspektiv. I upphandlingar ska hållbarhetskriterier för sociala krav finnas med. Kommunkoncernens styrande dokument är utgångspunkten vid utformning av tillämpliga hållbarhetskrav.

Ekologiskt perspektiv

Beslut om Policy för upphandling och inköp antas bidra till ett hållbart Härnösand ur ett ekologiskt perspektiv. I upphandlingar ska hållbarhetskriterier för miljökrav finnas med.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslut om Policy för upphandling och inköp antas bidra till ett hållbart Härnösand ur ett ekonomiskt perspektiv. Upphandlingar ska bidra till kommunkoncernens övergripande mål om ekonomisk hållbarhet och genomföras affärsmässigt med ett helhetsperspektiv.

Beslutsunderlag

Policy för upphandling och inköp.

Anna Bostedt
Ekonomi- och kommunledningsavdelningen

Linda Högdal
Enhetschef Upphandlingsenheten

Policy för upphandling och inköp

Dokumentnamn	Policy för upphandling och inköp	Dokumenttyp Styrdokument		
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelseförvaltningen	Datum 2023-04-14	Diarienummer 2023-000161	
Dokumentansvarig/processägare	Ekonomi och Kommunledningsavdelningen	Version 1.0	Senast reviderad 2023-04-14	Giltig t o m 2027-05-30
Dokumentinformation	Policy för upphandling och inköp			
Dokumentet gäller för				
Annan information				

Innehåll

1	Inriktning	3
2	Omfattning och förhållningssätt	4
3	Samordning och ansvar	5
4	Ett hållbart Härnösand	6
4.1	Social hållbarhet	6
4.1.1	Jämställdhet och ickediskriminering	6
4.1.2	Arbetsrättsliga villkor	6
4.1.3	Rättvis och etisk hänsyn	6
4.2	Ekonomisk hållbarhet	6
4.2.1	Idéburna organisationer	7
4.2.2	Små- och medelstora företag	7
4.3	Miljö- och klimatmässig hållbarhet	7
5	Samhällsviktig verksamhet, informationssäkerhet och skydd för Sveriges säkerhet	8
6	Uppföljning och inköpsansvar	9
6.1	Inköp	9

1 Inriktning

Kommunkoncernen Härnösands kommuns (nedan kommunkoncernen) *Policy för upphandling och inköp* anger en övergripande inriktning och de huvudprinciper som gäller för alla inköp och upphandling av varor och tjänster inom kommunkoncernen.

Policy för upphandling och inköp fastslår den yttre ram som gäller för kommunkoncernens nämnder och styrelser och utgör ett komplement till gällande lagstiftning.

Policy för upphandling och inköp utgår från kommunens vision och mål och uttrycker det förhållningssätt kommunkoncernen har i arbetet med upphandling och inköp.

Genom *Policy för upphandling och inköp* vill Härnösands kommun (nedan kommunen) uppnå ett enhetligt och professionellt agerande internt inom koncernen samt gentemot externa parter.

2 Omfattning och förhållningssätt

Kommunkoncernens upphandlingar ska kännetecknas av rättssäkerhet, hög kvalitet, affärsmässighet samt social- miljö- och ekonomisk hållbarhet. Arbetet med upphandling och inköp ska präglas av öppenhet och kommunikation mellan kommunen och näringslivet i syfte att ge ökad förståelse och kunskap mellan samverkansparterna.

Kommunkoncernens arbete med upphandling och inköp ska präglas av en helhetssyn som bidrar till en hållbar utveckling för kommunen. Arbetet omfattar strategiska val vilka kommunen gör utifrån behovsanalys, marknadsanalys och politiska viljeyttringar.

Kommunkoncernen ska agera för en bestående marknad med väl fungerande konkurrens. Kommunens samverkanspartner ska känna förtroende för kommunen. Det är av extra stor vikt att, i kommunens arbete med upphandling och inköp, kommunens medarbetare inte låter sig påverkas av ovidkommande hänsyn. Försiktighetsprincipen tillämpas alltid i ärenden är av sådan karaktär att kommunens trovärdighet skulle kunna skadas.

Förvaltningschefer och kommunala bolagschefer ska ansvara för att gällande lagstiftning, denna policy och i övrigt tillämpliga styrande dokument, efterlevs i arbetet med upphandling och inköp.

3 Samordning och ansvar

Kommunkoncernen ska ha en samordnad, effektiv och väl fungerande inköpsverksamhet.

Samordnad upphandling är av strategisk och effektiv betydelse för kommunkoncernen som helhet för att uppnå bästa möjliga affärsvillkor samt att aktivt påverka kvalitet och en hållbar utveckling.

Kommunstyrelsen ansvarar för strategisk samordning av upphandlingar till kommunens förvaltningar och kommunens bolag. Kommunens bolag ska så långt det är möjligt delta i samordningen.

Nämnder och styrelser ansvarar för att:

- Gällande lagstiftning och styrande dokument efterlevs.
- Personal som handlägger inköp och upphandlingsärenden har relevant kunskap och gällande lagstiftning och kommunens styrande dokument.
- Medverka i och verka för samordnad upphandling.
- Säkerställa avtalstrohet.

4 Ett hållbart Härnösand

Kommunkoncernen verkar för hållbarhet ut ett helhetsperspektiv för att skapa både attraktionskraft och konkurrensfördelar. Upphandling och inköp är ett av kommunkoncernens viktigaste verktyg för att uppnå uppsatta mål och bidra till hållbar utveckling. Upphandlingsfrågor är en del av kommunens verksamhetsutveckling.

En hållbar upphandling omfattas av flera dimensioner och ska ta en social-ekonomisk- och miljömässig hänsyn. Kommunkoncernens styrande dokument är utgångspunkten vid utformning av tillämpliga hållbarhetskrav.

4.1 Social hållbarhet

Inom begreppet sociala hänsyn ryms möjligheter att främja likabehandling utifrån olika diskrimineringsgrunder.

Social hänsyn innebär också att varor, tjänster och produkter blir tillgängliga och användbara för alla oavsett funktionsvariation.

I upphandlingar ska hållbarhetskrav för sociala krav finnas med.

4.1.1 Jämställdhet och ickediskriminering

Jämställdhet innebär rättvisa, demokrati och delaktighet, att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. I arbetet med upphandling ska jämställdhetsperspektivet integreras för att alla människor garanteras tillgänglighet, likvärdig service och rättvis fördelning av resurser.

4.1.2 Arbetsrättsliga villkor

Konkurrensen i kommunens upphandlingar får aldrig ske på bekostnad av en god arbetsmiljö eller skäliga anställningsvillkor. Ställda krav på skäliga arbetsvillkor (lön, semester, arbetstid, tjänstepension, försäkringar och meddelarfrihet), motsvarande de i svenska kollektivavtal, motverkar social dumpning inom offentlig upphandling (vita jobb-modellen).

4.1.3 Rättvis och etisk hänsyn

De varor som köps in ska vara producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden där korrupcion i produktionsledet motverkas.

Särskild hänsyn ska tas till Internationella arbetsorganisationen, ILO:s, åtta grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, FN:s konventionen för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättningar, FN:s barnkonvention samt tillverkningsländernas nationella lagstiftning om arbetarskydd, arbetsmiljölagstiftning och arbetsrätt när den innebär ett starkare skydd.

Kommunen är diplomerad Fairtrade City.

4.2 Ekonomisk hållbarhet

Kommunkoncernens medel ska användas på ett kostnadseffektivt och hållbart sätt.

Upphandlingar ska bidra till kommunkoncernens övergripande mål om ekonomisk hållbarhet och genomföras affärsmässigt med ett helhetsperspektiv.

Kommunkoncernen ska värna om en sund konkurrens och uppfattas som en bra och attraktiv affärspartner av leverantörsmarknaden. Genom enkelhet och tydlighet i upphandlingsdokument underlättar kommunkoncernen för alla intressenter på marknaden att delta i kommunens upphandlingar.

Kommunkoncernen ska i arbetet med upphandling och inköp arbeta för att främja nytänkande i syfte att kunna möta framtida utmaningar inom välfärd och tillväxt samt efterfråga långsiktiga hållbara lösningar.

4.2.1 Idéburna organisationer

Idéburna organisationer (sociala företag, kooperativ, samfund, stiftelser, ideella organisationer) utgör en viktig resurs i samhället och bidrar till mångfald. Kommunkoncernen ska i så stor utsträckning som möjligt underlätta för idéburna organisationer att delta i kommunkoncernens upphandlingar.

4.2.2 Små- och medelstora företag

Att få ett ökat deltagande av små och medelstora företag (SME-företag; small and medium sized enterprises) ger kommunkoncernen större möjligheter att dra nytta av den befintliga konkurrensen. Kommunkoncernen ska i så stor utsträckning som möjligt underlätta för små- och medelstora företag att delta i kommunens upphandlingar.

Direktupphandling kan göras när inköpets värde inte överstiger enligt lagen gällande värde.

4.3 Miljö- och klimatmässig hållbarhet

Kommunkoncernen ska arbeta strategiskt och aktivt för att bidra till och uppnå miljömässig hållbarhet vid upphandling. De leverantörer kommunen ingår avtal med ska bidra till att kommunens övergripande miljömål uppnås. I upphandlingar ska hållbarhetskriterier för miljökrav finnas med.

5 Samhällsviktig verksamhet, informationssäkerhet och skydd för Sveriges säkerhet

I kommunen finns ett antal verksamheter som människor har ett så starkt beroende av att det snabbt kan leda till problem för samhället om de inte fungerar. Vid en upphandling för sådan verksamhet, eller för sådant som en sådan verksamhet är beroende av för sin funktion, kan särskilda krav behöva ställas.

Information är en av kommunens viktigaste resurser. Det är därför viktigt att kommunens information är bedömd och har ett ändamålsenligt skydd, oavsett om den hanteras av anställd personal, i IT-system eller hos leverantörer. Vid upphandling ska lämpliga och behovsanpassade krav ställas.

Information, lokaler eller andra tillgångar som har betydelse för Sveriges säkerhet omfattas av särskilt lagstiftning och kräver ett särskilt skydd.

6 Uppföljning och inköpsansvar

Kommunkoncernens upphandlade avtal ska respekteras och följas. Efterlevnad av avtal och uppföljning av avtal är en förutsättning för att de önskvärda effekterna med upphandling ska kunna uppnås.

Genom en ändamålsenlig struktur ska kommunkoncernen säkerställa avtalstrohet och arbeta kontinuerligt för att vidmakthålla förtroende hos kommunens samverkansparter.

Uppföljning av avtal och avtalstrohet är nödvändigt för att utveckla upphandlingsverksamheten inom kommunkoncernen.

Förvaltningar och bolag ska kontinuerligt följa upp sin inköpsprocess och aktivt förbättra verksamhetens inköpsbeteende.

Ansvar för uppföljningen av avtalet ligger hos den nämnd eller styrelse som ansvarar för upphandlingen (kostnadsansvarig för beställt upphandlingsuppdrag).

6.1 Inköp

En beställarorganisation ska finnas upprättad, som har kunskap om de rutiner och regler som gäller, för att säkerställa avtalens möjlighet till besparing.

Endast kommunens utsedda inköpsansvariga är behöriga att göra inköp.

Elektronisk handel (e-handel) är ett verktyg för att få kontroll över hela livscykelkostnadsperspektivet och underlättar kontroll och statistikinsamling. Syftet med e-handel är att effektivisera inköp av varor och tjänster samt att reducera miljöpåverkan kopplat till pappershantering och transporter. Kommunens elektroniska handelssystem ska användas vid beställning inom kommunen om inte annat anges i avtalet.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, version 1.1

Beskrivning av ärendet

Det gemensamma reglementet för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun reglerar nämndernas och kommunstyrelsens ansvarsområden. Reglementet uppdateras inför varje ny mandatperiod samt vid behov av förändringar under mandatperioden.

Kommunfullmäktige har efter regleringen av det gemensamma reglementet antagit Friluftsprogram för Härnösands kommun 2023-2030 (2023-03-27 § 30).

Intentionen med Friluftsprogrammet är att den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet bör ligga inom kommunstyrelsens ansvar samt att samhällsnämndens ansvar bör vara att förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv.

De ändringar som skett är:

- Ansvaret för strategisk planering och utveckling av friluftslivet har fördelats till kommunstyrelsen.
- Ansvaret för att förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv fördelas till samhällsnämnden.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av vikt att tydliggöra genom dokumentation och beslut i rätt instans, ansvarsområden för nämnder och styrelse.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2022-12-19 § 132

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-03-27 § 30.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 – Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun – med ändringar

Bilaga 2 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun, version 1.1

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum	Diarienummer
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.0	Senast reviderad	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	16
8	Krisledningsnämnd	17
9	Överförmyndare	18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalaråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö- klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
- 11) våldsförebyggande arbete
- 12) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 13) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

30) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut

31) kommunens kollektivtrafik

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
- 6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 7) drift av Härnösands energitekniska arena
- 8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
- 9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planområdet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- ~~24) att utveckla friluftslivet~~ **förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv**
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundsärskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
 - musik- och kulturskola
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum	Diarienummer
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	16
8	Krisledningsnämnd	17
9	Överförmyndare	18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommun råd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är**

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö- klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
- 11) våldsförebyggande arbete
- 12) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 13) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 14) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetskydd
- 15) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 16) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 17) den digitala anslagstavlan
- 18) samordning av de kommunala råden
- 19) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 20) regelreformer
- 21) central administration
- 22) statistik och samhällsanalys
- 23) medborgarservice
- 24) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
- 25) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 26) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 27) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
- 28) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

29) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

30) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut

31) kommunens kollektivtrafik

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
- 6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 7) drift av Härnösands energitekniska arena
- 8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
- 9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planområdet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundsärskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
 - musik- och kulturskola
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026.

Beskrivning av ärendet

I oktober 2022 antog fullmäktige reviderat reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026. Efter detta har det framkommit behov att förtydliga vissa delar.

Tidigare utgick ersättning endast för ersättning för justering av fullmäktiges protokoll, detta ändras i det nya reglementet men en gammal skrivning låg kvar i en text vilket medförde att reglementet motsade sig självt. Detta är nu justerat i linje med det beslut som togs i oktober.

Övriga justeringar rör när eventuella förändringar för bolagen träder i kraft samt ett förtydligande om arvodet för den vice ordföranden i överförmyndarnämnden.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2022-10-24 §102

Petra Werner
Chef kanslienheten

Ina Lindström
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 - Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026 – med revideringar

Bilaga 2 – Reglemente ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2023.

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer 2021-369	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.2	Senast reviderad 2022-10-22	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll			

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammant räden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande.....	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent.....	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk.....	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning.....	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning.....	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning.....	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats.....	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning.....	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag.....	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts **För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.** ~~Gäller endast justering av fullmäktiges protokoll.~~
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidie möte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent

3 §

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande

4 §

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent

5 §

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31 procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31 procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige

6 §

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden

7 §

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppbär årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden

8 §

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst

9 §

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.

13 §

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån

14 §

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till löneenheten.

Förlorad pensionsförmån

15 §

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning

16 §

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl föreligger. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning

22 §

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kopiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digitala utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler

26 §

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt

27 §

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidsengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

- nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,
- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvodet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Arbetslivsnämnd

Ordförande: 50 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Arbetslivsnämnden	9	7
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	11	7
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Reglemente- Ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026

Dokumentnamn	Reglemente – Ekonomiska ersättningar ledigheter för förtroendevalda 2023 - 2026	Dokumenttyp	
		Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum	Diarienummer
			2021-369
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version	Senast reviderad
		1.2	2022-10-22
			Giltig t o m
			2026-12-31
Dokumentinformation	Reglerar ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda i Härnösands kommun		
Dokumentet gäller för	Alla förtroendevalda i Härnösands kommun		
Annan information	Kommunfullmäktiges presidium har tolkningsföreträde av reglementets innehåll		

Innehåll

1	Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda	3
	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
	Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	3
	Årsarvoden 1-30 procent	4
	Särskilda regler för ordförande.....	4
	Årsarvoden överstigande 31 procent.....	4
	Gruppledare i kommunfullmäktige	5
	Maximala årsarvoden	5
	Sammanträdes- och förrättningsarvoden	5
	Förlorad arbetsinkomst	5
	Särskilda arbetsförhållanden m.m.	6
	Förlorad semesterförmån	6
	Förlorad pensionsförmån	6
	Resekostnader och traktamentsersättning	6
	Kostnader för barmtillsyn	7
	Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk.....	7
	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning.....	7
	Övriga kostnader	7
	Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning.....	7
	Utbetalning av förtroendevaldas ersättning.....	8
2	Administrativt stöd	9
	Arbetsplats.....	9
	Mobiltelefon	9
	Digital utrustning.....	9
	Möteslokaler	10
	Övrigt	10
3	Ledigheter m.m.	11
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid 11	
	Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid	11
4	Övrigt	13
	Tolkning av arvodesregler	13
	Omfördelning av arvode	13
5	Månadsarvoden	14
6	Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag.....	17

1 Ekonomiska ersättningar för förtroendevalda

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 §

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen samt för förtroendevalda i de kommunala bolagen. Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser åligger kommunfullmäktiges presidium.

Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

2 §

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som i kallelse medgetts närvarorätt, har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i 6-10 §§, samt 13-20 §§ för

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelse och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, styrelsemöte inom kommunägt bolag samt för revisorernas sammanträden (även de kommunalvalda revisorernas sammanträden inom de kommunägda bolagen),
- b) Sammanträden med projektgrupper och arbetsgrupper,
- c) Justering av protokoll, när särskild tid och plats bestämts För belopp, se rubrik 5, månadsarvoden.
- d) Det sammanträde (ett) med partigrupp som hålls med anledning av, eller i direkt anslutning till, sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunstyrelsens au eller nämnd. Vid synnerliga skäl kan ytterligare sammanträde påkallas efter samråd med ordförande,
- e) Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller representativa uppdrag som rör kommunal angelägenhet och kan styrkas med närvaroförteckning, protokoll eller liknande. Ersättning utgår under förutsättning att deltagandet beslutats av respektive nämnd,
- f) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- g) Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- h) Sammankomst med kommunalt samrådsorgan eller intressesammansatt organ,
- i) Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd¹,
- j) Presidie möte eller au-möte inom fullmäktige, nämnd eller utskott,
- k) Besiktning eller inspektion,
- l) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- m) Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

¹ Tf förvaltningschef eller kontorschef

Årsarvoden 1-30 procent

3 §

Förtroendevalda som innehar förtroendeuppdrag motsvarande högst 30 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp enligt bilaga. Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst för

- Sammanträden med berörd nämnd, utskott eller partigrupp,
- Presidieberedning
- Deltagande i konferens, kurs, studieresa eller representativa uppdrag där nämnden beslutat om deltagande,
- Sammanträde med annan kommunal nämnd eller styrelse i kommunägt företag,
- Deltagande i besiktning eller inspektion

Årsarvudet motsvarande högst 30 procent av heltid ska bland annat täcka följande arbetsuppgifter:

- Rutinmässigt följa/leda förvaltningen eller verksamhetens arbete
- Överläggningar med tjänsteman eller annan anställd
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt.
- Besök på förvaltningar för information, utanordning eller påskrift av handling
- Mottagning av allmänheten, telefonsamtal och dylikt.
- Utövande av delegationsbeslut
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ.
- Restid i anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Särskilda regler för ordförande

4 §

Ordförande i nämnd eller bolag har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för sammanträden med den nämnd eller styrelse ordförandeskapet gäller eftersom det ingår i ordförandens arvoderade huvuduppdrag.

Årsarvoden överstigande 31 procent

5 §

Förtroendevalda som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande lägst 31 procent av heltid har rätt till årsarvoden med belopp enligt bilaga.

Förutom årsarvoden utgår sammanträdesersättning endast för sammanträden med fullmäktige och fullmäktigegrupp. För förtroendevalda med årsarvode om lägst 31 procent utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Gruppledare i kommunfullmäktige

6 §

Gruppledare har rätt till ett årsarvode, belopp framgår enligt bilaga.

Gruppledarna har rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst för möten de kallats till i rollen som gruppledare.

Möten med gruppledarna kan endast sammankallas av fullmäktiges presidium.

Gruppledare ansvarar för att innan fullmäktige meddela kommunledningskontoret om vilka ledamöter som anmält frånvaro

Maximala årsarvoden

7 §

Inga förtroendevalda kan få årsarvode överstigande 100 procent, med undantag för kommunstyrelsens ordförande som uppstår årsarvode om 120 procent.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden

8 §

Förtroendevalda har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med belopp enligt bilaga,

Förtroendevalda som samma dag deltar i flera sammanträden äger rätt till ersättning för högst två av dessa.

Förlorad arbetsinkomst

9 §

För att få ersättning för förlorad arbetsinkomst ska den förtroendevalda lämna in ett intyg där aktuell timlön framgår. Intyget ska lämnas till nämndens sekreterare. Intyget måste förnyas årligen. Vid eventuella löneförändringar, eller andra förändringar som kan påverka ersättningens storlek ska omgående ett nytt intyg lämnas in.

10 §

Ersättning betalas ut för den faktiska sammanträdestiden samt eventuell restid till/från sammanträdet. Om ersättning ska betalas ut för ytterligare tid utöver detta krävs ett intyg från arbetsgivaren.

11 §

Förtroendevald som kan påvisa förlorad arbetsinkomst men inte till vilket belopp har rätt till ersättning grundad på den sjukpenninggrundande inkomsten SGI. Om SGI inte utgör tillräcklig grund för fastställande av förlorad arbetsinkomst har den förtroendevalde möjlighet att styrka denna på annat sätt. Den förtroendevalde ska, vid varje års ingång, till nämndens sekreterare lämna ett intyg där aktuell SGI framgår.

12 §

Rätten till ersättning inkluderar även nödvändig tid för resa till och från sammanträdesplats samt tid för praktiska förberedelser föranledda av detta.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.

13 §

Rätten till ersättning enligt § 8 inkluderar nödvändig ledighet för förtroendevald med oregelbundna arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde skall fullgöra sin ordinarie arbetstid i anslutning till sammanträde eller motsvarande.

Förtroendevalda utan fast anställning som behöver tacka nej till arbetspass på grund av sammanträde med fullmäktige, nämnd eller styrelse har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För att ersättning för sådan tid ska betalas ut krävs ett intyg från arbetsgivaren.

Förlorad semesterförmån

14 §

Förtroendevalda, som på grund av uppdrag åt Härnösands kommun gått miste om betald semesterdag/semesterersättning, har rätt till ersättning för detta.

Yrkanden om ersättning för förlorad semesterförmån ska styrkas av arbetsgivare eller dess representant. Intyg som styrker förlorad semesterförmån inlämnas årsvis till löneenheten.

Förlorad pensionsförmån

15 §

Förtroendevalda omfattas av pensionsbestämmelsen OPF-KL18.

Förtroendevalda som sedan tidigare omfattas av PBF kvarstår i denna bestämmelse.

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattas av PBF.

Resekostnader och traktamentsersättning

16 §

Ersättning för resekostnader vid sammanträde eller förrättning inom kommunen utgår för färdstätt som innebär lägsta möjliga kostnad och minst påverkan på miljön.

Resekostnader till och från sammanträdesplats eller motsvarande ersätts med utgångspunkt från folkbokföringsadressen. Traktamenten utgår i enlighet med de kommunala traktamentsavtalen.

Resekostnader för resa med taxi ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

De förtroendevalda som sammantaget uppbär årsarvode motsvarande lägst 31 procent omfattas ej av § 16

Kostnader för barntillsyn

17 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldes familj och som ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn. Ersättning betalas dock med högst 1 procent av grundbeloppet. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunfinansierade barnomsorgen.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

18 §

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vårdas permanent i den förtroendevaldes hem.

Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

19 §

Ersättning utgår, till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande, till förtroendevald med funktionsnedsättning för särskilt uppkomna kostnader som ej ersätts på annat sätt. Här avses kostnader för resor, ledsagare, uppläsning av handlingar eller liknande.

Övriga kostnader

20 §

För övriga kostnader än de som omfattas av §§ 14-19 utges ersättning om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl föreligger. Ersättning utges ej om den förtroendevalde bedöms ha rimliga möjligheter att omdisponera arbete eller på annat sätt kunna förhindra kostnadens uppkomst.

Ersättning för övriga kostnader ersätts endast om berörd nämnds presidium beslutar godkänna det.

Förutsättningar för utbetalning av begärd ersättning

21 §

För att få ersättning skall den förtroendevalde styrka uppkomna kostnader och anmäld närvaro. Deltagande vid förrättning som faller utanför den ordinarie nämndsorganisationen ska styrkas med närvarolista eller protokoll.

Uppvisad kallelse till förrättning räcker ej för utbetalning av arvode.

Utbetalning av förtroendevaldas ersättning

22 §

Årsarvoden utbetalas med en tolfedel per månad. Ersättningen för redovisat sammanträde eller förrättning utbetalas vid närmast påföljande löneutbetalningstillfälle.

2 Administrativt stöd

Arbetsplats

23 §

Kommunfullmäktiges ordförande, förtroendevalda eller person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent har rätt till en kontorsarbetsplats. Detta omfattar

- del av möblerat rum i kommunens lokaler
- bärbar dator samt dockningslist med skärm enligt gällande kommunstandard inklusive internetuppkoppling, e-post-adress harnosand.se, standardprogram samt tillgång till nätverksskrivare
- telefonanknytning och telefon
- postfack för internpost och inkommande post
- tillgång till kopiator
- tillgång till lokaltidning.

Mobiltelefon

24 §

Kommunfullmäktiges ordförande, person med förtroendeuppdrag med ett månadsarvode på minst 50 procent samt ordförande/vice ordförande i nämnder har rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang som beställs genom kommunens försorg inom ramen för gällande ramavtal.

Kommunens riktlinjer för mobiltelefon gäller även för förtroendevalda med rätt till mobiltelefon inklusive abonnemang.

Digital utrustning

25 §

Förtroendevalda i Härnösands kommun har rätt till den digitala utrustning som behövs för att utföra uppdraget. Den digitala utrustningen kan till exempel vara bärbar dator eller iPad. Utrustningen beställs genom kommunens försorg.

Ledamoten disponerar utrustningen under mandatperioden. Efter mandatperiodens slut, eller om ledamoten avgår under mandatperioden, ska utrustningen med tillbehör återlämnas.

Vilken digital utrustning som behövs till respektive uppdrag beslutas av fullmäktiges presidium.

Vid upphörande av uppdrag ska den förtroendevalda kunna köpa loss iPad till restvärdet, dock lägst 300 kr.

Om iPad eller dator inte lämnas tillbaka inom en månad efter att Kommunfullmäktige behandlat ärendet om uppdragets avslut debiteras den förtroendevalde datorns/iPadens restvärde dock lägst 1000:-

Möteslokaler

26 §

Gruppledare har rätt att kostnadsfritt disponera sammanträdesrum i kommunens kontorslokaler för möten med sin partigrupp inför kommunfullmäktige, nämndsmöten eller styrelsemöten i kommunala bolag.

Denna rätt omfattar inte andra politiska möten, t ex medlemsmöten med partiet, föreningsmöten mm. Sammanträdesrummen i kommunens kontorslokaler är avsedda för möten anordnade av kommunen.

Övrigt

27 §

All utrustning enligt ovan ägs av kommunen. När förtroendevald eller person med förtroendeuppdrag lämnar sitt uppdrag ska utrustningen återlämnas till kommunen.

28 §

Samtliga förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag ska ha en e-postadress harnosand.se. Kommunens kommunikation med förtroendevalda sker via harnosand.se-adressen. Detta gäller även de kommunala bolagen.

3 Ledigheter m.m.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om 1-39 procent av heltid

29 §

För förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande 1-39 procent av heltid gäller punkterna a) och b) nedan

- a) Om den förtroendevalde på grund av sjukdom ej kan fullgöra sitt uppdrag ska månadsarvodet reduceras. Anmälan skall göras till berörd nämnd/HR-avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- b) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdrag av annan orsak än punkten a). Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad.

Ledighet från uppdrag för förtroendevald med årsarvode om minst 40 procent av heltid

30 §

Förtroendevald som sammantaget innehar förtroendeuppdrag motsvarande minst 40 procent av heltid omfattas av nedanstående bestämmelser

Förtroendevald har rätt till betald ledighet från förtroendeuppdraget.

Ledigheten motsvarar 32 arbetsdagar per år,

Heltidsengagerad förtroendevald anses fullgöra en arbetsvecka om 40 timmar. För deltidengagerad förtroendevald som fullgör mindre än fem arbetsdagar per helgfri vecka, beräknas en ledighetskoefficient på samma sätt som för arbetstagare i kommunen,

- a) För varje ledighetsdag utgår ett dagstillägg som utgör 18,4% av årsarvodet, dividerat med 365. Dagstilläggen, 32 stycken, utbetalas i juli månad, oavsett när under året ledigheten tas ut.
- b) Förtroendevald som p.g.a. sjukdom är oförmögen att fullgöra sitt uppdrag har rätt till ledighet och erhåller arvode motsvarande sjuklön i enlighet med sjuklönelagen och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR – avdelning. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag, oavsett månad,
- c) Förtroendevald har rätt till ledighet när föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning utges från Försäkringskassan. Den förtroendevalde erhåller också föräldrapenning i enlighet med Allmänna Bestämmelser. Anmälan skall göras till berörd nämnds sekreterare/HR-kontor. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad,
- d) Under ledighet för enskilda angelägenheter kan förtroendevald, om synnerliga skäl finns, medges behålla månadsarvodet under högst 10 arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med

- nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, förälder, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium,
- e) Förtroendevald kan erhålla ledighet från uppdraget av annan orsak än punkterna a-d. Sådan ledighet skall beslutas av fullmäktiges presidium. Månadsarvodet reduceras med 1/30, per frånvarodag oavsett månad.

4 Övrigt

Tolkning av arvodesregler

31 §

Fullmäktiges presidium har tolkningsrätt för reglementet, och eventuella oklarheter eller skiljaktigheter avgörs av dem.

Omfördelning av arvode

32 §

Nämndernas presidium kan välja att omfördela arvodet inom sig. Beslut om en sådan omfördelning tas av fullmäktige.

5 Månadsarvoden

Årsarvoden m.m. 2023-2026. Alla förändringar gällande bolagen träder ikraft efter nästa ordinarie bolagsstämma efter att beslut om förändring fattats.

Årsarvoden beräknas på ett arvode för en riksdagsledamot. 80 % av ett riksdagsarvode utgör 100 % i Härnösands kommun. Arvodet uppräknas årligen den 1 januari utifrån de ändringar som skett i riksdagsledamöternas arvoden.

Kommunfullmäktige

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Gruppledare

Gruppledare: 3 %

Kommunstyrelse

Ordförande: 120 %

Förste vice ordförande: 100 %

Andre vice ordförande: 100 %

Arvodena för de vice ordförandena i kommunstyrelsen kan delas upp på flera personer, dock bara inom respektive politiskt block.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande, förste och andre vice ordförande arvoderas genom ordförandeskap i kommunstyrelsen, ingen ytterligare ersättning utgår för ordförandeskap i arbetsutskottet.

Ledamot och ersättare: 3 %

Skolnämnd

Ordförande: 80 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Socialnämnd

Ordförande: 85 %

Förste vice ordförande: 20 %

Andre vice ordförande: 20 %

Samhällsnämnd

Ordförande: 75 %

Förste vice ordförande: 15 %

Andre vice ordförande: 15 %

Arbetslivsnämnd

Ordförande: 50 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Härnösand Energi & miljö AB

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 3 %

AB Härnösandshus

Ordförande: 20 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Technichus Mittsverige AB

Ordförande: 10 %

Förste vice ordförande: 5 %

Andre vice ordförande: 5 %

Ledamot: 3 %

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse

Ordförande: 2 %

Valnämnd

	<u>Valår</u>	<u>Icke valår</u>
Ordförande:	10 %	2 %
Förste vice ordförande:	5 %	1 %
Andre vice ordförande:	5 %	1 %

Ersättning 200 kronor/timmen ges till valnämndens ledamöter för arbete i samband med valdagen samt arbete dagen före valdagen.

Revisorer

(3 % i kommunala bolag)

Ordförande: 25 %

Förste vice ordförande: 10 %

Andre vice ordförande: 10 %

Ledamot: 5 %

Överförmyndarnämnden

Ordförande: 26 %

Vice ordförande 10 % (Detta arvode hanteras av Kramfors kommun)

Sammanträdes- och förrättningsarvode

För ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar utgår ersättning med 700 kronor per sammanträde eller förrättningsdag.

Justering av protokoll

Nämnd - ledamot i nämnd erhåller 0,5 sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

Fullmäktige – ledamot i fullmäktige erhåller sammanträdesarvode samt reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst vid justering av protokoll

6 Bilaga 1 Antal förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag

Nämnder

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Arbetslivsnämnden	9	7
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	11	7
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna-Karin Améus, 0611-34 80 62
anna-karin.amerus@harnosand.se

Villkorat aktieägartillskott till Invest i Härnösand Aktiebolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ge Invest i Härnösand Aktiebolag, ett villkorat aktieägartillskott på 4,2 mnkr för att öka och säkerställa likviditeten inför deras framtida förvärv och utveckling av fastighetsaffärer och fastighetsutveckling.

Beskrivning av ärendet

Invest i Härnösand Aktiebolag har i sin affärsplan påbörjat arbetet med att skapa en hållbar utveckling i Härnösands kommun när det gäller målbilden Mitt Härnösand 2040. Bolaget kommer att bidra till visionen med att arbeta med utvecklingsprojekt och fastighetsutveckling genom att utveckla kommunens och bolagets mark i linje med tillväxtstrategin.

Bolaget har under 2023 förvärvat ett bolag med fastigheter på Kronholmen, Skeppet 5 & 6, vilket är i linje med bolagets inriktning.

Utifrån affärsidén att bolaget ska arbeta för marknadsmässiga villkor och skapa förutsättning för utveckling i Härnösand behöver bolaget öka och säkerställa likviditeten för de framtida förvärv och utveckling som kommer med framtiden.

Socialt perspektiv

Den tillväxtstrategi som kommunen har antagit är även med i bolagets vision och mål, vilket innebär att bolaget arbetar för att "Tillsammans ska vi rusta Härnösand, för här vill vi leva, växa och må bra – i den lilla staden med det stora hjärtat".

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har inga kopplingar till miljö eller natur.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det villkorade aktieägartillskottet påverkar likviditeten hos kommunen och hos bolaget. Eftersom Invest i Härnösand Aktiebolag är ett helägt bolag av kommunen så görs bedömningen i dagsläget att det inte påverkar kommunen juridiskt mer än de lagar och förordningar som styr kommunen och bolaget.

Aktieägartillskottet är inte resultatpåverkande för kommunen utan hanteras som en fordran mot Invest i Härnösand Aktiebolag.

Beslutsunderlag

Affärsplan som Invest i Härnösand Aktiebolag har beslutat i styrelsen 2023-04-04.

Anna Bostedt
Chef ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Anna-Karin Améus
Enhetschef Ekonomienheten

Datum
2023-04-03

Affärsplan
INVEST i Härnösand AB
2023–2026

Dokumentnamn	Affärsplan för INVEST i Härnösand AB	Dokumenttyp	
		Plan	
Fastställt/upprättad av	Styrelsen i Invest i Härnösand AB	Datum	Diarienummer
		2023-04-03	

Innehållsförteckning

1	INVEST i Härnösand AB	3
2	Ägardirektiv	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3	Vision och målbild - Mitt Härnösand 2040	4
	3.1 Vision – Härnösands kommun bygger en hållbar framtid	4
	3.2 Målbild – Mitt Härnösand 2040	4
4	Affärsidé	4
5	Ekonomisk analys.....	5
6	Verksamhetsanalys	5
	6.1 Organisation.....	5
	6.2 Kund och marknad	5
	6.3 Väsentliga händelser	6
	6.4 Risker för verksamheten	6
	6.5 Framtidsutsikter och långsiktig planering.....	7
	6.6 Måluppföljning.....	8

1 INVEST i Härnösand AB

INVEST i Härnösand AB (nedan bolaget) ingår i den kommunala kommunkoncernen tillsammans med koncernföretagen Härnösands Energi och Miljö AB, AB Härnösandshus, samt Härnösands kommuns del (33%) i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen. Koncernmoderbolaget är Härnösands kommun och beslutsnivån är kommunfullmäktige.

I bolaget ingår även flera hel- och delägda bolag, dessa regleras av bolagsordning och ägardirektiv som fastställs av bolagsstämman i respektive bolag. De helägda bolagen är Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 samt Härnösands Näringsliv AB där bolaget är delägare.

Dotterbolaget Technichus har till främsta uppgift att öka intresset för vetenskap och entreprenörskap främst hos barn och ungdomar, lokalt och regionalt.

Restore i Höga Kusten har i uppgift att öka medvetandet och tillgången av återbrukade och hållbara varor genom att ge möjlighet till försäljning samt uthyrning av lokaler för en ökad företagsamhet. Bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med Härnösands kommun och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på arbetsmarknaden, och därmed vara en så kallad arbetsmarknadsarena.

Skeppet 5 & 6 äger fastigheter på Kronholmen i Härnösands kommun, tanken med bolaget är att i nära dialog med kommunen utveckla ett helt nytt kvarter för bostadsändamål.

Härnösands Näringsliv har i uppgift att tillhandahålla tjänster, vilka syftar till att såväl stärka och utveckla näringslivet som att verka för ett expansivt näringsliv och därmed ökad sysselsättning inom Härnösands kommun.

Figur 1 – Översikt INVEST i Härnösand AB.

2 Vision och målbild - Mitt Härnösand 2040

2.1 Vision – Härnösands kommun

Visionen är att Härnösands kommun bygger en hållbar framtid.

Bolaget ska tillsammans med de helägda och delägda bolagen (nedan dotterbolagen) bidra till visionen genom att skapa en hållbar utveckling i Härnösands kommun med målbilden Mitt Härnösand 2040. Bolaget kommer bidra till visionen genom att jobba med utvecklingsprojekt, fastighetsutveckling genom att utveckla både kommunens och bolagets mark i linje med tillväxtstrategin.

2.2 Målbild – Mitt Härnösand 2040

Målbilden innebär att tillsammans i en kreativ och företagsam livsmiljö skapa förutsättningar för 5 000 nya invånare och 1 000 nya arbetstillfällen till år 2040, i jämförelse med år 2019.

Härnösands kommuns tillväxtstrategi har vuxit fram utifrån flera samhällsförändringar över tid och blev antagen av kommunfullmäktige år 2017 och revideras av kommunfullmäktige i juni 2021. Den har sedan dess varit vägledande för utvecklingsarbetet i Härnösands kommun.

Bolaget med dotterbolag ska bidra till samtliga delstrategier i tillväxtstrategin. Särskilt fokus ska ligga på delstrategin företagsamhet och den trygga och personliga livsmiljön samt delstrategin gemensam kraft.

Delstrategin företagsamhet handlar för bolaget om att tillsammans skapa förutsättningar för företagsamhet som bygger på kreativitet, nytänkande och utveckling med digitalisering som ett naturligt inslag. Delstrategin den trygga och personliga livsmiljön handlar om att i Härnösand är alla välkomna och att man kan hitta en trygg och personlig livsmiljö. Delstrategin gemensam kraft handlar om att vara öppen och mottaglig för det nya, se morgondagens möjligheter och att vara rustade för utmaningar och ta modiga beslut tillsammans med samhällets olika aktörer.

Tillväxtstrategin med populärversion återfinns på kommunens hemsida under kommun och styrning, framtidens Härnösand. www.harnosand.se

3 Affärsidé

Bolaget ska arbeta enligt marknadsmässiga villkor och skapa förutsättningar för utveckling i Härnösand. Detta kan göras genom att arbeta i utvecklingsprojekt samt äga, förvalta och utveckla fastigheter. Bolaget ska arbeta proaktivt med fastigheter utpekade i översiktsplanen oavsett ägarskap. Bolaget ska dessutom vara en aktiv ägare i dotterbolagen.

Arbetet sker tillsammans inom kommunkoncernen och med andra aktörer för att bidra till att gemensam kraft skapar möjligheterna för en personlig, kreativ och företagsam livsmiljö i Härnösands kommun enligt av kommunens uppställda mål.

4 Ekonomisk analys

	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Omsättning	320 tkr	650 tkr	750 tkr	800 tkr
Resultat	0	0	0	0

Tabell – Resultatet 2023–2026 före bokslutsdispositioner och skatt, tkr, en decimal.

Om bolaget ska kunna agera utifrån affärsplanen behövs ett lånetak om 10 mkr för att kunna genomföra strategiska fastighetsaffärer och fastighetsutveckling. Bolaget kommer också att behöva ett aktieägartillskott för att säkra upp likviditeten inför framtidens förvärv och utveckling. Resultatet är svårt att bedöma utifrån att fastighetsaffärer får stor påverkan vid förvärv respektive avyttranden.

5 Verksamhetsanalys

5.1 Organisation

5.1.1 Styrning och ledning

Bolagets styrelse utses av kommunfullmäktige i Härnösands kommun och väljs av bolagsstämman. Verksamheten leds och drivs utifrån av Härnösands kommun uppsatt bolagsordning och ägardirektiv. VD utses av styrelsen. Styrelse och VD omfattas av ansvarsförsäkring tecknad av bolaget.

5.1.2 Strategiskt utvecklingsarbete

Det strategiska utvecklingsarbetet planeras och beslutas av styrelsen. VD verkställer enligt styrelsens beslut genom att anlita externa konsulter eller bemanna bolaget med erforderliga resurser för uppdraget.

5.1.3 Operativ verksamhet och administration

Det operativa arbetet i bolaget leds av VD. De funktioner som behövs för exempelvis ekonomiredovisning, kommunikation och administration köps internt inom kommunkoncernen via uppdragsavtal. Bolaget betalar marknadsmässig ersättning för dessa tjänster inom kommunkoncernen.

Bolaget verkar som en del i det gemensamma uppdraget för kommunkoncernen och medverkar aktivt i kommunens arbete med strategiska utvecklingsfrågor i hela samhällsbyggnadsprocessen. Tillsammans med kommunens övriga bolag och förvaltningar verkar bolaget för ett utvecklat och stärkt samarbete inom Härnösands kommun.

5.2 Kunder och marknad

Kunder till bolaget är i första hand investerare, organisationer och andra utvecklingsaktörer.

Bolaget behöver därför arbeta för att både bevara och utveckla förutsättningarna för kunderna och i det säkerställa att investeringarna är hållbara på kort och lång sikt.

Marknaden för bolaget kan vara mer komplex att beskriva eftersom det kan inkludera en mängd olika samhällsaktörer. Till exempel kan företag som söker efter investeringsmöjligheter i kommunen, såsom fastighetsutvecklare och andra investerare, ses som en del av kommunens och bolagets marknad.

Kommunen och bolaget kan också ha andra intressenter som påverkar dess marknad, till exempel grannkommuner, politiska organ, myndigheter och medier. Det är därför viktigt för kommunen och bolaget att ha en tydlig och långsiktig strategi.

5.3 Väsentliga händelser

Här beskrivs en sammanfattande redogörelse för viktiga händelser för INVEST.

- År 2013 tar bolaget ett initiativ kring utländska investeringar i regionen. Bolaget blir part mot Business Sweden. Detta är nuvarande High Coast Invest.
- År 2017 Technichus i Mittsverige AB ingår i bolaget som dotterbolag.
- År 2019 Invest i Härnösand AB tas med i de sammanställda räkenskaperna, där dotterbolaget Technichus i Mitt Sverige AB utgör den största verksamheten.
- År 2022 bildande av företaget Restore i Höga kusten AB godkänns och ingår i bolaget som dotterbolag.
- År 2023 förvärvade bolaget "Skeppet 5 & 6 AB" och ingår i bolaget som ett dotterbolag.

5.4 Risker för verksamheten

En sammanfattande och övergripande redogörelse för de risker som finns för bolagets verksamhet och hur bolaget bör hantera riskerna:

- **Finansiella risker** – Risk för en ekonomisk påverkan om bolaget inte genererar tillräckligt med intäkter för att täcka kostnaderna. *Bolaget bör därför hålla en god ekonomisk hushållning av ekonomi och resurser och aktivt följa näringslivets utveckling nationellt, regionalt och lokalt.*
- **Operationella risker** – Risk för affärsmässig påverkan om bolaget inte drivs effektivt eller inte uppfyller kundbehovet. Det kan leda till sämre rykte och påverka bolagets goodwill, men även påverka förtroendet från allmänheten och kommunens invånare. *Bolaget bör stödja sina intressenter lokalt i enlighet med den kommunala kompetensen på marknadsmässiga villkor, samt arbeta effektivt med den egna verksamheten.*
- **Juridiska risker** – Risk för rättslig påverkan om bolaget inte efterlever lagar och regler eller om bolaget gör sig skyldig till skador och förluster. Det kan leda till att bli skyldig att betala böter eller skadestånd vilket då även kan ge både ekonomisk och affärsmässig påverkan.
- **Politiska risker** – Risk för politisk påverkan om det inte råder enighet för bolagets ägande. Det kan leda till politisk instabilitet inom kommunen och även påverka andra beslut som är viktiga för bolagets och kommunens verksamhet. *Bolaget bör hålla kommunstyrelsen väl informerad med jämna mellanrum om verksamheten som den begär i samråd med bolagets styrelse, samt vara en aktiv ägare och delägare av dotterbolagen.*
- **Konkurrens risker** – Risk för marknadsmässig påverkan om bolaget konkurrerar med företag i samma bransch. Det kan leda till en obalans i marknaden och att företagen påverkas negativt. *Bolaget bör ha en god samverkan med kommunens*

verksamheter, kunder, företag, myndigheter och kommuner i närområdet. Bolaget bör även agera i nätverk med aktörer som kan bidra till utvecklingsmöjligheter.

Det är viktigt att ägardirektivet är tydlig i styrning och ledning av bolaget och att riskhanteringen finns med i ägardirektivet av bolaget.

5.5 Framtidsutsikter och långsiktig planering

Verksamheten och planerade aktiviteter inom bolaget de kommande fem åren handlar i huvudsak om pågående industriutveckling och grön omställning i regionen, samt Höga Kustens besöksnäringens utveckling.

5.5.1 Bolagets verksamhet

Bolaget kommer under perioden fortsätta arbeta effektivt med egen verksamhet, redovisning och administration. Strävan är att hålla ner de interna kostnaderna och organisationen genom samverka med andra bolag i kommunkoncernen och kommunens förvaltningar.

5.5.2 Utvecklingsprojekt

Bolaget har historiskt använts som ett projektkontor för större övergripande utvecklingsprojekt med extern finansiering. Beslut om vilka eventuella projekt som bolaget kommer att vara aktiv i styrs utifrån bolagets verksamhetsplan. Exempel på projekt som bolaget kommer att vara aktiv i under de närmaste åren:

- *Besöksnäringens utveckling Smitingen – utveckla förutsättningar för campingverksamheten med tillhörande restaurang och avloppsinfrastruktur. Fastigheten ska inte avyttras inom en översiktlig framtid.*

5.5.3 Mark och exploatering

Bolaget driver projekt för att utveckla industrimark, bostäder och besöksnäring. Bolaget kommer under perioden öka arbetet med det uppsökande arbetet av intressenter och mottagare av bolagets utvecklingsprojekt.

- *Bostadsutveckling Nickebostrand 2 – utveckla området för bostäder enligt gällande översiktsplan.*
- *Bostads- och handelsutveckling Kronholmen – utveckling av bolagets och kommunens mark för bostadsändamål enligt översiktsplanen.*
- *Industrimark Södra (Antjärn) – att tillsammans med lokala fastighetsägare skapa förutsättningar för ett nytt industriområde.*

5.5.4 Fastighetsutveckling

Bolaget avser löpande under perioden erbjuda intressenter att förvärva fastigheter för utveckling till marknadsmässiga priser. Bolaget kan under planperioden komma att både förvärva och avyttra strategiska fastigheter.

- *Fastighet Skeppet 5 & 6 – fastigheten ska ses i en större sammanhang ihop med Härnösands kommuns fastigheter inom samma kvarter. Planen är att området ska utvecklas för bostadsändamål och avyttras under planperioden.*
- *Fastighet Volontären – fastigheten ska tillsammans med Härnösands kommun planläggas för annat ändamål och avyttras under planperioden.*

5.6 Måluppföljning

Bolagets nya riktning kommer att kräva nya ägardirektiv med relevanta mål för uppföljning.

KOMMUNSTYRELSEN

Anna Bostedt, 0611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Ekonomisk analys personalkostnader

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Vid kommunstyrelsens sammanträde 4 april 2023 §57 fick kommundirektören i uppdrag att återkomma med en fördjupad analys av personalkostnadsutvecklingen i kommunen. Uppdraget skulle återredovisas senast maj 2023.

Rapporten belyser kommunens kostnader för personal över tid men även i relation till budget och antal anställda samt arbetad tid. Några relationstal finns även presenterade i slutet av rapporten för att ge ytterligare dimension till den utveckling som skett. Rapporten presenterar inge direkta slutsatser eller förslag på förändringar, utan är skriven för att vara ett underlag inför fortsatt dialog om kommunens kostnadsutveckling.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 Personalkostnadsutveckling i kommunens nämnder

Personalkostnadsutveckling i kommunens nämnder

Innehåll

1	Inledning	3
2	Personalkostnader	3
2.1	Personalkostnader per verksamhet	4
2.2	Budgetavvikelse för personalkostnader	7
3	Antal medarbetare och arbetad tid.....	9
3.1	Antal medarbetare	9
3.2	Arbetad tid (omräknat till årsarbeten) och kostnad	10
3.3	Några nyckeltal	11
3.3.1	Skolnämndens verksamheter	11
3.3.2	Socialnämndens verksamheter	12

1 Inledning

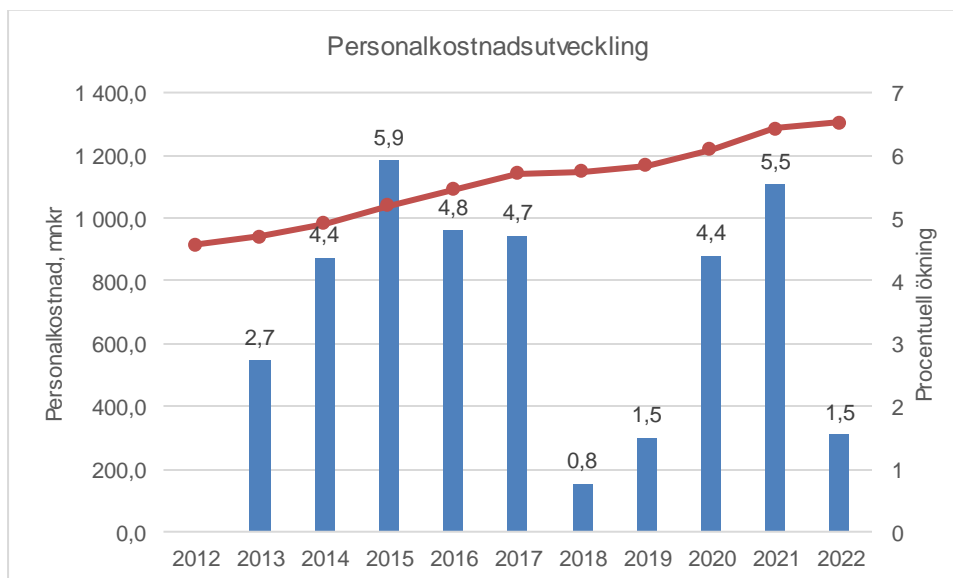
Denna rapport presenterar personaluppgifter om kommunens driftsnämnder, det vill säga kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden, samhällsnämnden, skolnämnden samt socialnämnden. Övergripande kommunal verksamhet har exkluderats.

Andra avgränsningar som har gjort är att ingen hänsyn har tagits till eventuella externa intäkter som kan ha finansierat personalkostnader, inte heller har det varit möjligt utifrån förutsättningarna att ta hänsyn till olika heltidsmått i analysen. Alla beräkningar är gjorda utifrån heltidsmättet 40 timmar/vecka, då det inte är det verkliga heltidsmättet för några områden så ska den enstaka siffran inte läsas som en exakt sanning däremot så möjliggör det jämförelse över tid och i vilken riktning som en eventuell förändring skett.

I underlaget har det inte gjorts något urval utifrån anställningsavtal såväl Allmänna bestämmelser, beredskapsanställning mfl.

2 Personalkostnader

Kommunens nämnder hade för 2022 personalkostnader på 1 305,9 mkr, en ökning jämfört med 2021 med 19,9 mkr (1 286,0 mkr). I diagrammet nedan visas personalkostnadsutvecklingen från 2012-2022 (linjen) och även den procentuella utvecklingen från år till år (staplar).

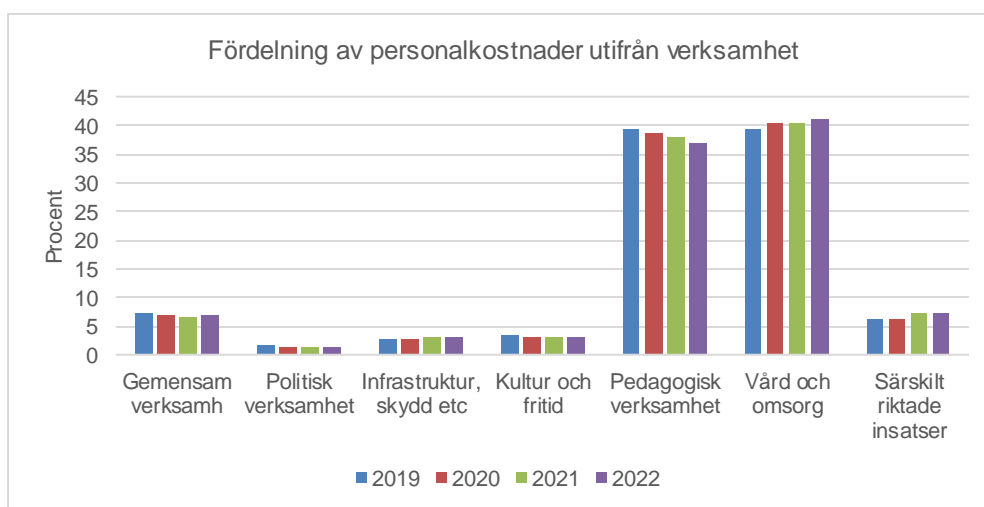
Kostnadsutvecklingen har den senaste 10 års perioden rört sig i två cykler, åren 2014-2017 och åren 2020-2022 för att där emellan ha en plåtå. Åren direkt efter 2014 påverkades verksamheterna av det ökade flyktigmottagnade som Sverige hade, staten tillsköt statsbidrag under några år vilket medgav att kommunens verksamhet kunde utökas och möte det ökade behovet. Att sedan statsbidragen och behoven minskade under åren efter 2017 medförde att omställningar krävdes i verksamheterna vilket även är synligt i kostnadsutvecklingen (plåtå). Åren 2020-2022 utmärker sig som väntat

utifrån tydliga beslut under coronapandemin och vilka möjliggjordes genom ökade statsbidrag.

Den genomsnittliga personalkostnadsutvecklingen för åren 2012-2022 är 3,6 procent.

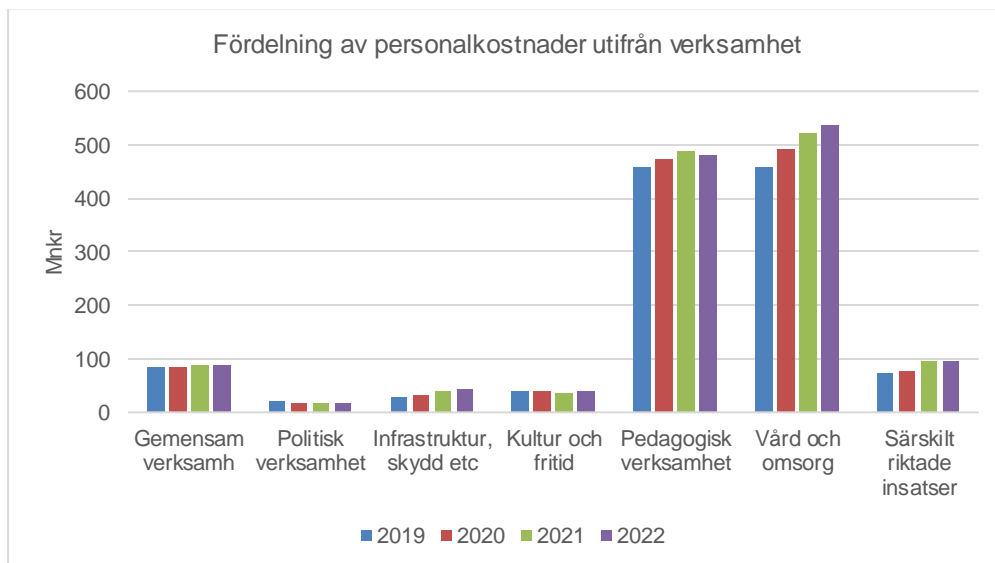
2.1 Personalkostnader per verksamhet

Fördelar man kommunens personalkostnader per verksamhet 2022 så stod vård och omsorg samt pedagogisk verksamhet tillsammans för 78 procent av kostnaderna.

Fördelningen av kommunens personalkostnader mellan olika verksamheter har förändrats något under åren 2019 fram till 2022. Av kommunens totala andelsfördelning av personalkostnader så har en ökning skett inom vård och omsorg från 39,4 procent 2019 till 41,0 procent (+1,7 procent) samtidigt som en sänkning skett inom pedagogisk verksamhet från 39,4 procent till 36,9 procent (-2,5 procent). Inom övriga verksamhetsområden så har mindre förändringar skett.

Utifrån att verksamhetsområdena har varierande storlek så visar andelen inte en heltäckande bild utan det är även av vikt jämföra verksamhetsområdena i faktiskt utfall.

Den störta ökningen av personalkostnader har skett inom vård och omsorg, från 459,4 mnkr 2019 till 535,7 mnkr 2022, en ökning med 76,3 mnkr. Verksamhetsområdet är stort och innehåller många olika delar samt att flera av kommunen nämnder har verksamhet inom området, men så klart är det framför allt inom socialnämndens ansvar som de störta kostnaderna återfinns.

Vård och omsorg (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Socialnämnden	456,0	490,2	518,0	532,3	+14,3
Arbetslivsnämnden	0	0	0	0,8	+0,8
Skolnämnden	3,4	3,4	3,6	2,5	-1,1

Det andra stora verksamhetsområdet inom kommunen är pedagogisk verksamhet, även här så har flera av kommunens nämnder verksamhet inom området, det störta kostnaderna återfinns naturligtvis inom skolnämndens ansvarsområde.

Pedagogisk verksamhet (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Skolnämnden	430,9	444,6	458,6	458,4	0
Arbetslivsnämnden	27,1	26,0	28,9	20,9	-8
Samhällsnämnden	2,0	2,0	2,1	2,1	0

Personalkostnaderna inom pedagogisk verksamhet har ökat i jämförelse mellan åren 2019 till 2022, däremot så är en minskning synlig mellan åren 2021 och 2022. Minskningen återfinns inom Arbetslivsnämndens ansvarsområde och då inom den kommunala vuxenutbildningen (-8,0 mnkr). Kostnaderna har inte ökat inom skolnämndens ansvarsområde utan ligger kvar på samma nivå som 2021, det kan ses som en kostnadsminskning utifrån den kostnadsökning som den årliga löneöversynen ger under förutsättning av personalsammansättningen är samma under åren.

En tydlig ökning är synlig inom verksamhetsområdet Särskilt riktade insatser, även om det rör sig om betydligt mindre belopp än inom verksamheterna vård och omsorg och pedagogisk verksamhet.

Särskilt riktade insatser (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Arbetslivsnämnden	70,4	74,7	95,2	96,4	+1,2
Socialnämnden	4,1	2,6	0	0	0

Arbetslivsnämndens ansvarsområde kring framför allt arbete och integration har tydligt ökat sedan 2021 och här har det i budget gjorts satsningar sedan 2021 om att utöka verksamheten. En stor del av personalkostnaderna inom området finansieras av bidrag från bland annat Arbetsförmedlingen.

Personalkostnaderna inom verksamheten kultur och fritid har ökat med 2,7 mnkr mellan åren 2019-2022.

Kultur och fritid (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Kommunstyrelsen	11,9	12,1	13,4	14,2	+0,8
Samhällsnämnd	18,7	18,1	16,1	19,1	+3,0
Skolnämnd	8,1	8,1	8,2	8,1	-0,1

Samhällsnämndens ökning mellan 2021 och 2022 ses framför allt inom badanläggningar men där är 2021 ett undantagsår jämfört mot tidigare år utifrån den stängning som var ett resultat av coronapandemin (vilket gav lägre personalkostnader). Inom kommunstyrelsens ansvarsområde så återfinns bibliotek och kulturverksamhet. Skolnämndens kostnader inom verksamhetsområdet kultur och fritid rymmer inom Musik och kulturskolan.

Inom verksamheten infrastruktur, skydd etc så återfinns kommunens krisberedskapsarbete, miljö- och hälsoskydd, fysisk och teknisk planering samt näringslivsfrämjande åtgärder.

Infrastruktur, skydd etc (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Kommunstyrelsen	11,7	13,9	18,0	19,1	+1,1
Samhällsnämnd	18,3	19,4	21,4	23,0	+1,6
Socialnämnd	0,6	0,6	0	0	0

Politisk verksamhet rymmer arvoden till förtroendevalda, personalkostnader för anställda som stöttar den politiska arbetet, allmänna val samt arvoden till gode män, förvaltare och personalkostnader inom överförmyndarverksamheten.

Politisk verksamhet (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Kommunstyrelsen inkl KF	14,6	13,8	13,5	17,1	+3,6
Arbetslivsnämnden	0,8	0,7	0,7	0,7	0

Samhällsnämnden	1,7	1,7	1,6	1,4	-0,2
Skolnämnden	1,4	1,3	1,3	1,4	+0,1
Socialnämnden	1,6	1,5	1,6	1,5	-0,1

Den ökning som ses inom Politisk verksamhet inom kommunstyrelsens ansvarsområde mellan 2021 och 2022 beror på att 2022 var ett valår. Även den sammanslagning av överförmyndarverksamheterna i Härnösand och Kramfors som genomförts från 1 januari 2022 har ökat personalkostnaderna, kostnaderna möts dock av intäkter från Kramfors kommun.

Inom verksamhetsområdet Gemensam verksamhet återfinns bland annat ekonomi, HR, IT, arkiv, diarium, kommunadministration och kostverksamhet, dessa verksamheter brukar ofta benämnas OH-verksamhet.

Gemensam verksamhet (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Differens 2022-2021
Kommunstyrelsen	82,3	84,6	84,8	62,8	-22,0
Arbetslivsnämnden	0	0	0	1,3	+1,3
Samhällsnämnden	1,7	1,7	1,8	26,3	+24,5

Flera av kommunens nämnder har verksamhet inom området, men naturligt så återfinns de största personalkostnaderna inom kommunstyrelsen ansvar då det är nämndens huvudsakliga uppdrag. Den stora minskning som ses inom kommunstyrelsens ansvar och den stora ökning som ses inom samhällsnämndens ansvar beror på att kostverksamheten inför budgetåret 2022 flyttat mellan nämnderna.

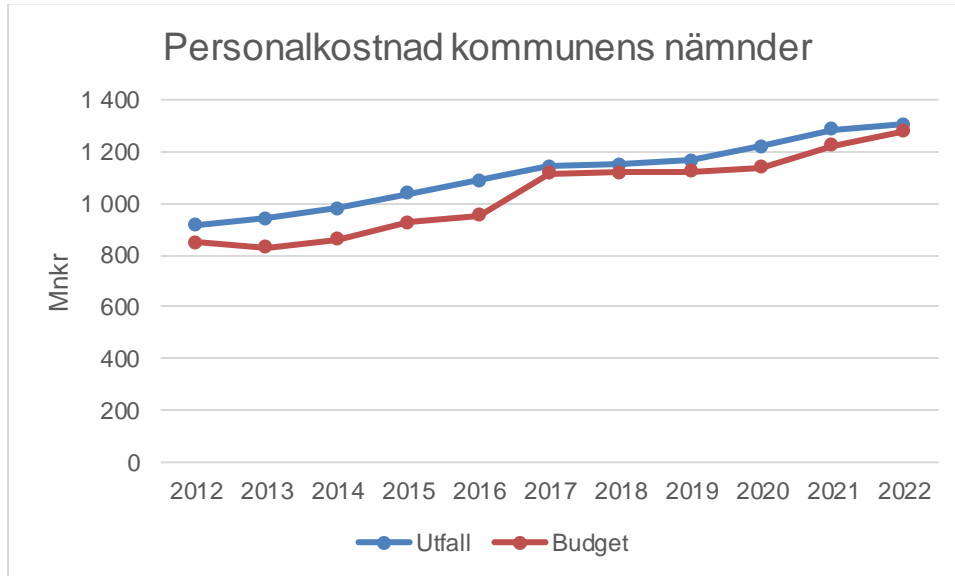
Ett vanligt nyckeltal vid analys av en organisation hur stor del av kostnaderna som är OH-kostnader, och då jämför man ofta kostnaderna för OH-verksamhet med de totala kostnaderna för verksamheten ofta redovisat som andel av kostnaderna. I denna rapport så redovisas enbart personalkostnaderna men det kan ändå vara av intresse att se på förhållandet mellan personalkostnaderna för OH-verksamhet och kommunens totala personalkostnader. Stödfunktioner behöver inte alltid växa i samma takt som övriga verksamhet men det finns vissa tröskeleffekter som gör att de behöver öka för kunna bidra till övriga verksamhet i tillräcklig utsträckning.

(%)	2019	2020	2021	2022
Personalkostnad för gemensam verksamhet i förhållande till total personalkostnad	7,2	7,1	6,7	6,9

Den minskning som ses 2021 av andelen förklaras av ökade kostnader i övrig verksamhet som uppstod på grund av coronapandemin.

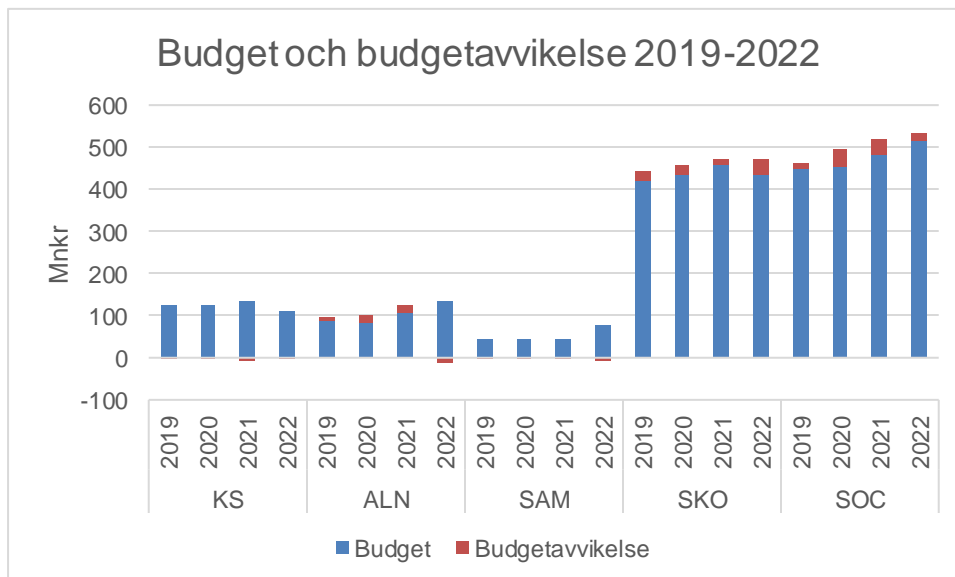
2.2 Budgetavvikelse för personalkostnader

Den personalbudget som årligen läggs i varje verksamhet är en planering för den verksamhet som planeras bedrivas och vilka personalresurser den kommer kräva.

Ser man tillbaka de senaste 10 åren så är det tydligt att personalkostnaderna systematiskt överstiger budgeten. 2022 var budgetavvikelsen för kommunens nämnder som helhet -29 mnkr.

Diagrammet nedan visar budgeterade personalkostnader och budgetavvikelse för åren 2019-2022 fördelat per nämnd, summeras de två faktorerna ses utfallet för nämnden.

Arbetslivsnämnden påverkas, som skrivits tidigare, i stor utsträckning av olika bidragsbeslut hos andra myndigheter. Det gör det svårt att budgetera för personalkostnader då verksamheten kan förändras under året.

Socialnämnden har under åren överskridit budgeten, dock så ses en minskning 2022 (-18,1 mnkr) jämfört mot åren 2020 (-43,1 mnkr) och 2021(-40,4). Även skolenämnden har under åren överskridit budgeten, budgetavvikelsen är högre 2022 (-34,4 mnkr) jämfört mot 2021 (-13,9 mnkr).

3 Antal medarbetare och arbetad tid

Nedan kommer en jämförelse att göras vad gäller antal medarbetare och arbetad tid. Jämförelsen görs mellan perioderna januari-mars 2022 och januari-mars 2023. Kommunen bytte lönesystem hösten 2021 vilket gör det svårt att jämföra information från tidigare år. Arbetade timmar och frånvaro varierar under året vilket gör det viktigt att vid olika jämförelser mäta mot samma period tidigare år.

3.1 Antal medarbetare

Antal medarbetare är ett viktigt mått att genomlysas när man tittar på personalkostnader, ökar antalet medarbetare så ökar också personalkostnaderna. Många medarbetare arbetar heltid på en arbetsplats men inte alla, för att skapa en enhetlighet så har antalet anställda räknats om till årsarbetare (åa).

Antal årsarbetare enl ÖK	jan-mar 2022	jan-mar 2023	Differens
Totalt månadsavlönade	2318,1	2387,0	68,9
- varav tillsvidare	1894,1	2043,6	149,6
- varav tidsbegränsade	424,1	343,4	-80,7

* Antal årsarbetare enl ÖK är beräknat genom: Antalet kommunalt anställda årsarbetare enligt överenskommen sysselsättningsgrad. Summerar ihop sysselsättningsgrad till antal heltider

Januari-mars 2023 var 2387,0 åa månadsavlönade i kommunens nämnder. Antalet årsarbetare har ökat med 68,9 jämfört mot 2022, ökningen återfinns inom de tillsvidare anställda medan de tidsbegränsade anställningarna har minskat.

Tillsvidare anställda årsarbetare enl ÖK	jan-mar 2022	jan-mar 2023	Differens
Härnösands kommun	1 894,1	2 043,6	149,6
Kommunstyrelsen	147,0	142,0	-5,0
Arbetslivsnämnd	90,0	93,0	3,0
Samhällsnämnd	129,4	121,3	-8,1
Skolnämnd	733,7	772,9	39,2
Socialnämnd	794,0	914,5	120,5

Socialnämnden tog under 2022 beslut om ge förvaltningen möjlighet att utöka sin verksamhet med upp till 80 tjänster för ökad grundbemanningen därtill tillkommer heltidsinförandet som påverkat att antal årsarbetare.

Visstidsanställd månadsavlönad enl ÖK	jan-mar 2022	jan-mar 2023	Differens
Härnösands kommun	424,1	343,4	-80,7
10 - Kommunstyrelseförvaltning	12,5	11,1	-1,4
30 - Arbetslivsförvaltning	179,9	148,4	-31,5
51 - Samhällsförvaltning	6,6	12,3	5,9
60 - Skolförvaltning	145,4	106,3	-39,1
74 - Socialförvaltning	80,0	65,5	-14,5

3.2 Arbetad tid (omräknat till årsarbeten) och kostnad

Tidsanvändning är intressant att studera vidare utifrån den kostnadsutveckling som skett då den visar en annan dimension av personalläget i kommunen. Jämförelsen görs mot samma tidsperiod som i avsnittet ovan.

Nedan redovisas arbetad tid, tid som medarbetare varit på arbetet, omräknat till årsarbetare. Även frånvarotid redovisas omräknat till årsarbetare. De kostnader som redovisas nedan är inte jämförbara med tidigare redovisade kostnader då de är exklusive PO-påslag.

	Timmar, åa			Kostnad exkl PO, mnkr		
	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Föränd- ring	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Föränd- ring
Tidsanvändning	2480,6	2501,2	20,6	219,7	227,8	8,1
A ARBETAD TID	2020,9	2034,0	13,2	198,9	206,6	7,7
-Varav månadslön	1810,6	1856,6	46,0	172,7	181,7	9,0
-Varav timlön	184,3	154,5	-29,8	13,5	11,4	-2,0
-Varav övrig tid	26,0	23,0	-3,0	12,8	13,5	0,7
B FRÅNVARO	459,7	467,2	7,5	20,8	21,1	0,4
-Varav semester	80,4	89,8	9,4	10,5	10,8	0,3
-varav sjukdom	235,3	184,8	-50,6	8,4	6,1	-2,3
-varav övrig frånvaro	144,0	192,6	48,6	1,9	4,2	2,4

Januari-mars 2023 upparbetades fler timmar totalt än samma period 2022, 20,6 åa. Ökningen består av 13,2 åa arbetad tid och 7,5 åa frånvarotid.

Ökningen av arbetad tid ses för de med månadslön (antingen tillsvidare anställda eller visstidsanställda) medan den arbetade tiden för de med timlön minskat. I kommunen har arbetet med heltidsinförandet fortsatt och inom socialnämndens ansvarsområde har beslut tagits om ökade grundbemanning, vilket gör det förväntat att arbetade timmar för de med månadslön ska vara högre än föregående år.

Frånvaro på grund av sjukdom har minskat och coronapandemins effekt på sjukfrånvaron är troligen en stor orsak till den stora förändringen av sjukfrånvaro mellan perioderna.

Månads- och timanställda	Arbetade timmar, åa			Frånvarotimmar, åa			Summa förändring
	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Föränd- ring	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Föränd- ring	
Totalt	2020,9	2034,1	13,2	459,7	467,2	7,5	20,6
Kommunstyrelse	136,7	134,1	-2,6	22,5	25,1	2,6	0,0
Arbetslivsnämnd	236,6	209,1	-27,5	45,1	35,9	-9,2	-36,7
Samhällsnämnd	122,3	113,9	-8,4	20,5	25,6	5,3	-3,0
Skolnämnd	749,2	762,8	13,6	171,4	158,2	-13,3	0,3
Socialnämnd	776,2	814,2	38,0	200,12	222,2	22,0	60,0

Ser man istället till förändringen inom kommunens nämnder och tittar på alla anställningsformer så har en ökning av arbetad tid skett inom skolnämnden och socialnämnden medan en minskning skett inom kommunstyrelsen och samhällsnämnden. Den förändring som kan ses inom arbetslivsnämndens verksamhetsområde ska tolkas med viss försiktighet utifrån att de har en stor variation över året och att storleken på verksamheten påverkas av vilka olika bidrag som andra myndigheter betalar ut. Den minskning som ses av kommunstyrelsens arbetade tid återfinns så gott som i sin helhet inom frånvarotid vilket ger ett oförändrat netto. För skolnämnden är förhållandet det omvända och de har också ett oförändrat netto, men med en minskning av frånvarotid och en ökning av arbetad tid. Socialnämnden däremot har ett ökat netto så till vida att de har både mer arbetad tid och frånvarotid, med en total förändring på 60 åa. Samhällsnämnden har minskat sin arbetade tid med 8,4 åa medan ökningen inte är lika stor i frånvarotid vilket ger dem ett minskat netto om 3,0 åa i jämförelse med samma tid föregående år.

Timanställda	Timmar, åa			Kostnad exkl PO, mnkr		
	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Förändring	jan - mar 2022	jan - mar 2023	Förändring
Totalt	184,3	154,5	-29,8	13,5	11,4	-2,1
Kommunstyrelse	2,6	0,9	-1,7	0,2	0,1	-0,1
Arbetslivsnämnd	1,8	1,0	-0,8	0,2	0,1	-0,1
Samhällsnämnd	11,3	8,1	-3,2	0,9	0,6	-0,3
Skolnämnd	43,1	47,5	4,4	3,3	3,6	0,3
Socialnämnd	125,5	96,9	-28,6	8,9	7,0	-1,9

Arbetade timmar som genomförts av timanställda har minskat med 29,8 åa i jämförelse med 2022. Socialnämnden är den nämnd som har störst nyttjande av timanställda och här ses även den största förändringen (-28,6 åa). Även inom kommunstyrelsens, samhällsnämndens och arbetslivsnämndens verksamhet så har antalet arbetade timmar av timanställda minskat. Verksamheten inom skolnämndens ansvarsområde är den verksamhet som ökat antalet arbetade timmar av timanställda.

3.3 Några nyckeltal

Ännu ett sätt att sätta personalkostnaderna i ett sammanhang är att jämföra mot ex elevantal och boende platser på särskilt boende. Nedan presenteras några sådan nyckeltal, både vad gäller kostnader och arbetad tid för skolnämndens och socialnämndens ansvarsområden.

De personalkostnader som presenteras nedan är jämförbara med de som redovisades initialt i rapporten och är inklusive PO-påslag.

3.3.1 Skolnämndens verksamheter

Nedan presenteras antal arbetade timmar/elev och personalkostnad/elev fördelat på flera av skolnämndens verksamheter.

Antalet barn och elever har minskat inom för- och grundskola medan gymnasiet har en liten ökning. Som redovisats tidigare så har de arbetade timmarna ökat januari-mars 2023 jämför med samma period 2022 även personalkostnaderna är högre.

	Arbetade timmar/elev			Personalkostnad/elev, tkr		
	Jan-mar 2022	Jan-mar 2023	Förändring	Jan-mar 2022	Jan-mar 2023	Förändring
Förskola	104,6	107,7	3,1	28,6	31,0	2,4
Förskoleklass	31,6	25,8	-5,8	9,1	8,7	-0,4
Fritidshem	28,3	23,2	-5,1	7,8	6,7	-1,1
Grundskola	64,8	68,9	4,1	19,7	21,7	2,0
Grundsärskola	304,4	369,2	64,8	83,5	102,2	18,7
Gymnasieskola	65,7	65,0	-0,7	21,0	22,3	1,3
Gymnasiesärskola	Data inhämtning har inte kunnat göras inom uppsatt tid.					

En ökning av arbetade timmar/elev för årets tre första månader jämfört med 2022 är synlig inom förskola, grundskola och grundsärskolan, vilket även ökat personalkostnaderna. Ökningen är väsentligt större inom grundsärskolan än inom de andra verksamheterna. Faktorn till det ökade antalet arbetade timmar/elev skiljer sig åt. För grundsärskolan som är en till elevantalet liten verksamhet jämfört med övriga men har de senaste åren vuxit, även om det inte är en väsentlig ökning mellan jämförelseperioderna, och de elever som tillkommit har i allt större utsträckning stora behov av olika stöd vilket gör att behovet av arbetade timmar ökat och därigenom även personalkostnaderna. Ökningen av antal elever i grundsärskola är en trend som är synlig även i övriga Sverige. Inom förskolan så har barnantalet minskat marginellt medan arbetade timmar ökat och därigenom även personalkostnaderna. För grundskolan ses samma förändring där antalet elever minskat medan arbetade timmar/personalkostnaderna ökat.

Inom förskoleklass och fritidshem följer ett minskat antal arbetade timmar och personalkostnader ett minskat elevantal.

Inom gymnasiet så finns ett annat mönster där elevantalet och personalkostnaderna ökat i jämförelse med samma period föregående år medan arbetade timmar minskat.

3.3.2 Socialnämndens verksamheter

Nedan presenteras några nyckeltal för tre verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde, särskilt boende, hemtjänst och LSS-boende.

Precis som vid nyckeltalen för skolnämndens ansvarsområde så har arbetade timmar och personalkostnader ställts i relation till ex boendeplatser, antal boende och planerade tid.

(tkr)		Jan-mar 2022	Jan-mar 2023	Förändring
SÄBO				
	Arbetade timmar/boendeplats	480,1	495,4	15,3
	Personalkostnad/boendeplats	145,9	157,8	11,9
Hemtjänst				
	Arbetade timmar/planerad timme	1,97*	2,05*	0,08
	Personalkostnad/planerad timme	0,56*	0,59*	0,03
LSS-boende				
	Arbetade timmar/boende	558,9	579,2	20,3
	Personalkostnad/boende	176,6	185,0	8,4

*gäller feb-mars 2022

Antalet boendeplatser är i genomsnitt högre för perioden 2023 jämfört med samma period 2022 och även de arbetade timmarna och personalkostnaderna är högre. Arbetade timmar och personalkostnad per boendeplats har därigenom ökat jämfört mot samma period föregående år, vilket följer den förväntade utvecklingen utifrån nämndens beslutade utökning av tjänster i och med satsning på ökad grundbemanning samt heltidsinförandet

För hemtjänsten så visar jämförelsen en ökning av arbetade timmar/planerad timme och även för personalkostnad/planerad timme. Den planerade timmarna har minskat jämfört med samma period föregående år samtidigt som både de arbetade timmarna och personalkostnaderna ökat. Även heltidsinförandet har påverkat antal arbetade timmar inom hemtjänsten.

Antalet boende på kommunens LSS-boenden är oförändrat mellan åren. Då både de arbetade timmarna och personalkostnaderna ökat, så ökar båda nyckeltalen jämfört med samma period 2022.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, 0611-34 85 30
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas verksamhetsområden

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att uppdra till nämnderna i Härnösands kommun att kartlägga och genomföra en nulägesanalys av jämställdhet inom nämndernas ansvarsområden,

att återrapportering av nämndernas uppdrag ska ske senast sista september 2023 till kommunstyrelsen, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att, med kartläggningen som underlag, föreslå en handlingsplan för ökad jämställdhet i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har undertecknat (2022-09-20) den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). Därmed har kommunen tagit ställning till att arbeta för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.

Härnösands kommun deltar även i Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Modellkoncept för jämställdhet och har i det konceptet stöd av SKR och tidigare deltagande kommuner i konceptet samt verktyg och utbildningsinsatser. Målet för kommuner och regioner som deltar i modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten.

Som ett hjälpmedel ska kommunen upprätta en handlingsplan för jämställdhet där åtgärder, prioriteringar och eventuella resurser ska anges.

För att kunna utarbeta en handlingsplan och löpnade följa och utvärdera utvecklingen i arbetet mot ökad jämställdhet behövs en kartläggning och en nulägesanalys genomföras inom respektive nämnds ansvarsområden.

Handlingsplanen bör beredas av kommunstyrelsen för beslut och antagande i kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv innebär ett beslut om kartläggning och nulägesanalys av jämställdhet i alla nämnder att möjliggöra för underlag och praktiskt arbete för att utjämna orättfärdiga skillnader inom jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kunskap som en kartläggning och nulägesanalys förmodas ge de egna verksamheterna är väsentliga för ett förändringsarbete.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett beslut enligt förslaget innebär att personella resurser inom nämndernas verksamhet behöver belastas, men bedömningen är att det kan ske med befintliga resurser och inte belasta nämnderna ekonomiskt. Uppdraget förväntas innebära att kommunen som helhet bidrar med underlag för att bidra till de nationella jämställdhetsmålen samt att i högre grad uppfylla diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2022-10-24 § 100.

Deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå

SKR Modellkoncept 2020-2022 resultatrapport

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Werner
Chef kanslienheten

KOMMUNSTYRELSEN

Anna Bostedt, 0611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Kompletterande ekonomiskt behov för hemtjänsten 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att tilldela socialnämnden 19,0 mnkr extra skattemedel för 2023, samt

att kommunens resultat sänks från 38,3 mnkr (2,0%) till 28,3 mnkr (1,5%) för 2023.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden beslutade 2023-01-26 §5 om att hos kommunfullmäktige be om ett tillskott på 19 mnkr för att kunna finansiera behovet av hemtjänst i kommunen. Bakgrunden till nämndens beslut är att under hösten 2022 gjordes en genomgripande analys av vilket behov som finns av personaltid för att kunna erbjuda rätt tidsutrymme hemma hos hemtjänsttagarna utifrån det bistånd de beviljats. Därefter har hemtjänstpengen setts över för att möta det behov som analysen visar. Resultatet visar att tidigare års budgeterade skattemedel för hemtjänst i kommunen varit för låg och att utfallet av nettokostnaden för 2022 stämmer i stort med de nya beräkningarna.

Då modellen för beräkning av hemtjänstpeng är ny så är några parametrar fortfarande osäkra, som exempelvis behov av dubbelbemanning utifrån beviljat bistånd och hur hälso- och sjukvård utförd av hemtjänsten ska beräknas. Modellen kommer behöva revideras kommande år för att bli så ändamålsenlig som möjligt. Även effekten av heltidsinförandet är en viktig faktor att följa upp och se dess eventuella konsekvenser på kostnaderna.

Tillskottet på 19,0 mnkr förväntas ge hemtjänsten förutsättningar för att bedriva verksamheten inom budget.

Socialt perspektiv

Se socialnämndens protokollsutdrag.

Ekologiskt perspektiv

Se socialnämndens protokollsutdrag.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunen har för året ett budgeterat resultat på 38,3 och den senaste skattesnurran (cirkulär 23:20, 27/4-2023) visar på ett högre skattemedelsutfall än budgeterat på +9,0 mnkr.

Utifrån den senaste skattemedelsprognosen och den extra tilldelningen av skattemedel till socialnämnden så föreslås att kommunens resultat sänks från 38,3 mnkr till 28,3 mnkr, en sänkning från 2,0% till 1,5%. Reglemente för god ekonomisk hushållning anger att kommunen minst ska ha ett resultat om 1,0% av skatteintäkter och statsbidrag, föreslagen förändring av resultatet håller sig över den nivån och kommunen har fortsatt god ekonomisk hushållning sett till resultatnivå av skatteintäkter och statsbidrag.

Beslutsunderlag

Socialnämndens protokollsutdrag 2023-01-26 §5 – Kompletterande ekonomiskt behov för hemtjänsten 2023

Bilaga – Hemtjänstens budget 2023

Bilaga – Månadsanalys november

Bilaga – Verksamhetsplan 2023 Socialnämnden

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Planerad Brukartid + Paus + Övrig tid ingår i Brukartiden

Analys Hemtjänst

Månad: November	År 2022	Kringtid												Brukartid = planerad Brukartid+Paus+Övrig tid		Beläggningsgrad		Utfall planerad brukartid					Utfört/ Arb.tid	Diff. Plan /	Bombesök i mobilen			
Grupp	Arbetstid	Rapport	Ra/A	Paus	P/A	Övrig tid	Ö/A	PÖ	%	Restid	Re/A	Totalt	%	B + PÖ	BPÖ/A	RaReB	%	Utförd tid	B - PÖ	U / B	Totalt U	U/B %	U/A	Utfört	Avböjda	Total		
				Brukartid som Ej är registrerat på brukare i Phoniro														Registrerat	Planerat	Utfört i %	U+P+Ö	Totalt U/B			EJ inräknat i Totalt utf			
																		Registrerat hemma hos brukare	All brukartid inräknad									
Härnön	6524	517	7,9%	340	5,2%	162	2,5%	502,0	7,7	939	14,4%	1958	30,0%	4578	70,2%	6034	92,5%	3707	4076	90,9%	4209	91,9%	64,5%	-369	102	-267		
Nord	4214	270	6,4%	216	5,1%	202	4,8%	418,0	9,9	946	22,4%	1634	38,8%	2310	54,8%	3526	83,7%	1751	1892	92,5%	2169	93,9%	51,5%	-141	57	-84		
Syd	4746	369	7,8%	240	5,1%	187	3,9%	427,0	9,0	1094	23,1%	1890	39,8%	2797	58,9%	4260	89,8%	2179	2370	91,9%	2606	93,2%	54,9%	-191	49	-142		
Väst	3549	270	7,6%	177	5,0%	267	7,5%	444,0	12,5	923	26,0%	1637	46,1%	2038	57,4%	3231	91,0%	1238	1594	77,7%	1682	82,5%	47,4%	-356	70	-286		
ÄngeParken	4745	310	6,5%	245	5,2%	253	5,3%	498,0	10,5	581	12,2%	1389	29,3%	3473	73,2%	4364	92,0%	2449	2975	82,3%	2947	84,9%	62,1%	-526	91	-435		
Öbacka	3661	274	7,5%	204	5,6%	111	3,0%	315,0	8,6	698	19,1%	1287	35,2%	2483	67,8%	3455	94,4%	1884	2168	86,9%	2199	88,6%	60,1%	-284	73	-211		
Totalt	27439	2010	7,3%	1422	5,2%	1182	4,3%	2604,0	9,5	5181	18,9%	9795	35,7%	17679	63,7%	24870	90,6%	13208	15075	87,1%	15812	89,4%	57,6%	-1867	442	-1425		
System	Lifecare	Lifecare Kringtid		Brukare Paus	Brukare Övrigt		LifeCare	Lifecare Restid								Minimum 93 %		Min. 93 % av Planerad Brukartid		Minimum 94 %		Min. 60%				Phoniro		

Rapportuttag sker på följande sätt:

Lifecare 2 : Statistik - Planerad beläggning

Lifecare 3: Rapporter - Verkställt/Planerat/Utfört

Rapporttid beräknas enligt följande:

Antal personal/arbetspass:

Fm	x 25 minuter	x 30 dgr
Em	x 10 minuter	x 30 dgr
Em - Kv.	x 25 minuter	x 30 dgr
Kv. - Kv.	x 15 minuter	x 30 dgr
Delad tur	x 35 minuter	x 30 dgr

Paustid beräknas enligt följande:

Antal personal/arbetspass:

Fm	x 15 minuter	=
Em	x 15 minuter	=
Kväll	x 15 minuter	=

Den här rapporten "skiljer" på Rapport-Paus-Res och Övrig tid, vilket i denna mall benämns med Kringtid

I brukarregistret är 2 nya brukare tillagda, "0Paus,0Tid" samt "0Övrig,0Tid". Där ska det registreras Paustid respektive Övrig tid, för att kunna fånga upp den egentliga "Brukartiden" som EJ registreras i Phoniro. Brukaren "0Övrig,0Tid" skall användas till tex. Larmtelefon, Servicebesök, Bilvård, Apotek, Städ av lokal, möten etc. Brukaren "0Paus,0Tid" skall användas till: Paus fm, Paus em respektive Paus kväll.

Anders Andersson 2022-11-10

Härnösands
kommun

Socialnämnd

Verksamhetsplan 2023

2023-01-01

Verksamhetsplan 2023

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2023-01-01 Organisation: Socialnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2023	1
1 Uppdrag enligt reglemente	2
1.1 Utgångspunkter	2
2 Viktiga händelser	3
3 Planerad verksamhet	7
3.1 Uppdrag till nämnden enligt årsplan	7
3.2 Mål, resultatuppdrag och styrtal	7
3.3 Vidare planerad verksamhet	9
4 Planerad verksamhet för kommande år	15
5 Ekonomiskt sammandrag	16
5.1 Nämndens budget	16
5.1.1 Budget per verksamhetsområde	17
5.1.2 Personalbudget per verksamhetsområde	18
5.1.3 Personalförändringar	18
5.1.4 Väsentliga budgetförändringar	21
5.2 Investeringsbudget	22
6 Internkontroll	23

1 Uppdrag enligt reglemente

Socialnämndens övergripande uppgift är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt det mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god inverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrd verksamhet.

Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt personlig assistans som utförs med assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Socialtjänst avser även handläggning av ärenden som rör adoptioner, faderskap, vårdnad, boende och umgänge enligt föräldrabalken.

Med kommunal hälso- och sjukvård menas sjukvård som genom kommunens åtagande ges i vårdtagarens bostad eller på boende där vårdtagaren vistas. Kommunerna ansvarar enligt Hälso- och sjukvårdslagen för Hälso- och sjukvård (förutom läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende.

Socialförvaltningen har fem verksamhetsområden, Individ och familjeomsorg, Hemtjänst, Särskilt boende, Hälso- och sjukvård samt Funktionsstöd. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom Hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns myndighetsutövning, olika stöd- och utvecklingsfunktioner samt administration och nämndsekretariat.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens Årsplan med mål och budget antas av fullmäktige. Via beslutet om Årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag och mål som tilldelats genom Årsplanen, verksamhetsplanen konkretiserar även hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen följs upp i delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Förvaltningsövergripande

För Socialnämnden innebär pandemin sannolikt fortsatt betydande extra resurser och kostnader. Kostnader som, när detta skrivs, inte kommer att ersättas av staten, och som inte har beaktats när nämndens budgetram fastställdes. Under 2023 avser förvaltningen att fortsätta arbeta enligt försiktighetsprincipen att vid misstanke om smitta agerar förvaltningen som om det är bekräftad smitta.

Det oroliga världsläget har medfört att priser på olika varor och tjänster har ökat som tex matpriser och drivmedelspriser. Detta i kombination med ökad inflation och svårigheter att få tekniska lösningar på plats (problem med bl.a. halvledare) kommer sannolikt att även fortsatt vara utmanande för förvaltningen. Det kan innebära att förvaltningen stundom kommer att få det svårt att få välfärdsteknik på plats. Pandemin har medfört stor efterfrågan på vissa produkter som utifrån det blivit väldigt mycket dyrare. Den ökade inflationen har även bidragit till att riksnormen höjs med 8,6 % från 2023. Pandemin och inflationen har påverkat utsatta grupper i samhället vilket krävt och kräver mer resurser inom Individ- och familjeomsorgen. Den nationella viljeinriktning, likaväl som nämndens, är att arbeta mer förebyggande och preventivt för att undvika psykiskt lidande.

Nämnden införde 2022 heltid som norm. Arbetet med att utveckla schemaläggning, personalplanering m.m. fortgår under 2023. Nuvarande inriktning med ökad grundbemanning avvecklas och resurserna läggs istället på en förvaltningsgemensam personalpool.

Nämnden har uppdraget och ambitionen att arbetet med att minska antalet ofrivilligt delade turer, för att på sikt uppnå målet att ofrivilligt delade turer kan avskaffas. Socialförvaltningen är positivt inställda till detta, dock krävs stora ekonomiska satsningar för att helt möjliggöra avskaffandet av ofrivilligt delade turer. Förvaltningens preliminära beräkning indikerar en kostnad uppåt 45 mnkr.

God och Nära vård reformen är fortsatt viktig och beräknas pågå under ett antal år framåt. Hela vårdkedjan måste ses över och ställas om, inte minst för att kunna hantera de demografiska utmaningarna som finns. Organisationsförändringar är dock inte huvudfokus för Nära vård utan det handlar om samverkan och sammanhållen vård och omsorg utifrån befintliga organisationer. Nära vård ska utgå från patientens behov och vård och omsorg ska anpassas till patientens/medborgarens behov. En av de största utmaningarna i strävan efter en God och Nära vård handlar om förändring av kultur.

Förvaltningens fortsätter med satsningen att kunna erbjuda ett ökat antal medarbetare utbildning till undersköterska eller vårdbiträde, med hjälp av statsbidraget "Äldreomsorgslyftet".

Under 2023 avser nämnden att initiera en utredning kring framtida behov av bemanning inom nämndens olika boendeformer. Vilken bemanningstäthet är relevant? Nämnden avser att höja hyrorna för boendelägenheter i paritet med Härnösandshus hyreshöjning.

Individ- och familjeomsorgen:

Biståndsenheten organiserades 2022 under Individ- och familjeomsorgen (IFO) och arbetet kommer att pågå under 2023 för att skapa en starkare "vi-känsla" inom organisationen.

Arbetet med att minska bidragsberoendet för hushåll med långvarigt försörjningsstöd kommer under 2023 att fortsätta inom SKAPA projektet (= en metod). Enheten kommer även att fokusera på arbetet med återsökningar.

Planeringen inför 2023 är att personer med skadligt bruk och beroende, ska erbjudas regelbunden tillsyn och motiverande samtal i sina boenden. Enheten kommer även att följa förändringar som kan komma att ske genom den så kallade samsjuklighetsutredningen där regionens satsning på specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam (SPOT- team) är en del i arbetet.

IFO ingår i forskningsprojektet "Healthier Wealthier Families" som innebär att budget- och skuldrådgivningen inom IFO samverkar tillsammans med regionens barnhälsovård för att hjälpa barnfamiljer med vardagsekonomin.

Barn- och familjeenhetens uppdrag är framförallt myndighetsutövning men även att arbeta förebyggande och uppsökande. Enhetens fokusområden framåt är barnrättsperspektivet, samverkan samt förebyggande och uppsökande arbete. Samverkan har skett inom ramen för nationella projektet tidiga samordnade insatser (TSI). Projektet hälsa lärande och trygghet (HLT) har genomförts tillsammans med skolan och regionen. Under projekttiden har HLT-team startats upp på två skolor. Målet med projektet är att utforma en stabil samverkansmodell mellan skolan, socialförvaltningens barn- och familj och hälso- och sjukvården i syfte att arbeta förebyggande, främjande och åtgärdande för barn och unga i riskzonen för psykisk ohälsa. Nämnden avser att permanenta verksamheten och ska gälla för grundskolor i Härnösands kommun under 2023.

Under 2023 kommer biståndsenhetens arbete med stödbehovsbedömningar för boende inom funktionshinderområdet som påbörjats av arbetsterapeut att avslutas. Arbetsterapeuten kommer därigenom att kunna öka sitt stöd till biståndsbedömarna under utredning av vilket bistånd som bör beviljas utifrån den enskildes förmågor. Under 2023 kommer arbetet med uppföljning prioriteras genom förstärkning av biståndsenheten. Arbetet kommer fortsätta med implementering metoden Everyday Life Rehabilitation (ELR), syftet är att öka känslan av meningsfullhet vid aktiviteter i vardagen och ökat inflytande hos personer som bor på boenden inom socialpsykiatri eller boende med NPF inriktning.

Hemtjänst:

Efter djupare utredning har förvaltningen kommit fram till att det arbetet kring ruttoptimering som planerades in under 2022 inte var genomförbart utan ett mycket omfattande förändringsarbete inom hemtjänsten. Då ett sådant förändringsarbete är kostsamt, och inte behövligt av andra anledningar, har förvaltningen valt att ändra focus på tanken kring ruttoptimering. Istället för att enbart fokusera på rutten kommer hemtjänsten inför 2023 att arbeta med personal- och planeringsoptimering, där även rutten ska ingå. I slutet av 2022 infördes även bemanningsplanering kopplat till den tid brukaren ska få hjälp i sitt hem. Nu har även genomgång skett av alla övrig tid som behöver finnas tagits med i arbetspassen, allt till individuellt anpassad restid för de olika hemtjänstgrupperna.

Den under 2021 inledda breddutbildningen i BPSD-metodiken av personal inom vård och omsorg kommer att fortsätta under 2023.

Behoven av insatser hos medborgare har ökat. En betydande faktor till detta är troligen den omsorgsskuld pandemin medfört, dvs att medborgare avvaktat att söka insatser för att sedan söka insatser utifrån stora omsorgsbehov. Någon avmattning/minskning på efterfrågan av hemtjänst har inte kunnat noteras.

Antalet personal som besöker en brukare har sedan 2020 ökat. I och med heltidsinförande och en ökad grundbemanning arbetar förvaltningen för att få stabila arbetsgrupper med bättre arbetsmiljö och ökad kvalitet för våra brukare.

Särskilt boende

Inför 2022 fattade Socialnämnden beslut om att 17 nya boendeplatser för demenssjuka skulle startas upp i tillfälliga lokaler på Artillerigatan. Beslutet grundade sig på att kön till särskilt boende bedömdes vara för lång, som mest ca 30 som väntade på att få plats i ett boende. Dessa boendeplatser ska sedan integreras i den planerade nybyggnationen av ett nytt Särskilt boende i Härnösand.

I november 2022 hade "kön" till särskilt boende minskat till 9 personer, och ingen av dessa hade väntat mer än 3 månader. Därför innehåller verksamhetsplan 2023 förslag om att avveckla Solbackens äldreboende. Solbacken är det boende som i planeringen för nytt äldreboende avsågs avvecklas när det nya var klart. Förslag till avveckling tidigareläggs utifrån nämndens hårt ansträngda läge att få en budget i balans. Bidragande till valet av Solbacken är även den minskning av "kön" till äldreboende som beskrivits ovan samt att lägenheterna och utrymmena på Solbacken inte är optimala. En avveckling av Solbacken frigör resurser till andra behov som kommer under 2023 och 2024.

Nuvarande gruppboende enligt SoL inom funktionsstöd vid Högsjögården, Pärlan, omformas till en del av Högsjögårdens äldreboende.

Hälso- och sjukvård

Arbetet med att utveckla patientsäkerheten kommer att fortsätta under 2023. Under 2023 kommer förvaltningen också att genomföra inventeringen av antalet inskrivna personer i hemsjukvården. Resurs tillsätts för att utveckla det operativa arbetet att förebygga fallskador.

I början av året kommer ytterligare sex personer från rehabteamet att utbildas till instruktörer i förflyttningsteknik, vilket innebär att verksamheten då har totalt 12 st instruktörer. Dessa kommer sedan att utbilda förflyttningssombud och övrig omvårdnadspersonal i förflyttningsteknik. Planen är sedan att dessa utbildningsinsatser ska vara återkommande utifrån behov.

Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri

Inom verksamhetsområdet finns en målsättning att anställa fler stödpedagoger på de vakanta tjänster som uppstår inom LSS boenden och socialpsykiatri. Stödpedagogerna ska bidra till ökat stöd i arbetet med kvalitet och helhetssyn, brukarfokus, utveckling och samordning utifrån sin specifika kompetens.

Två boenden inom socialpsykiatri deltar i ett projekt tillsammans med Umeå Universitet i att introducera och implementera arbetsmetoden Everyday Life Rehabilitering (ELR). Förenklat kan metoden beskrivas bidra till nystart för brukare men även vara vägen tillbaka till en meningsfull och berikande tillvaro med fokus på det friska. Projekt startade hösten 2022 och planeras att fortsätta under 2023 med förhoppning att metoden fortsätter efter projektens slut inom verksamhetsområdets socialpsykiatriska boenden.

Brukarbehovet har ökat de senaste åren vilket bidragit till ökad personalbemanning och är ett högst troligt utfall även kommande år. Lokaler och bostäder behöver anpassas för att öka tillgängligheten och att främja högre kvalitet i verksamheterna. Verksamheten ser förändrade behov hos brukarna vilket kan innebära att fler enheter övergår till vaken natt i stället för sovande jour. Brukare i service- och gruppboenden kan behöva erbjudas annat boende, exempelvis kan en brukare med stora omvårdnadsbehov erbjudas ett boende som är bättre anpassat utifrån den fysiska miljön och brukarens specifika behov.

Fortsatta lokalförändringar planeras för daglig verksamhet under nästkommande år. Verksamheter behöver ändamålsenliga lokaler utifrån volymökningar samt för att samlokalisera liknade

verksamheter. Därtill planeras en utökning av den sociala verksamheten för att möjliggöra deltagande för brukare med specifika behov.

Inom verksamhetsområdet finns under 2023/2024 behov av ett döv/blinds boende där den fysiska miljön är anpassad till målgruppens specifika behov.

Socialnämnden beslutade 2021 bygga ett nytt socialpsykiatriboende enligt SoL. Boendet Kornsvedjan är under uppförande och beräknas stå färdigt i september 2023. Boendet kommer inrymma tre avdelningar och är beläget i område i Saltvik. Källvägen som idag är ett socialpsykiatriskt boende kommer avvecklas under 2023, dess brukare och de kommuninvånare som är externt placerade kommer erbjudas boendeplats på Kornsvedjan.

Elevhemmet har under de senaste åren inte kunna fylla de fyra platser som finns tillgängliga. Elevhemmet tillhandahåller boende för elever från andra kommuner som går på gymnasiesärskolan i Härnösand. Under det senaste halvåret har endast en av de fyra platserna varit belagda. Under senaste året har aldrig mer än två platser varit ianspråktagna. Utifrån denna bakgrund avser nämnden att avveckla Elevhemmet. En avveckling som måste anpassas till att nuvarande ungdom som bor där behöver ha boendefrågan löst fram till denne är klar med skolgången till sommaren 2023.

Funktionsstöd får i uppdraget att sänka sina kostnader motsvarande 1 mnkr, och återkomma till nämndens sammanträde i januari 2023 med beskrivning hur detta skall genomföras.

Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten:

Arbetet med implementeringen av nytt verksamhetssystem har fortgått under 2022 och berört hela förvaltningen. Implementeringen av nytt verksamhetssystem och utveckling av nya arbetssätt som en följd av detta är en process som kommer även att fortgå under stor del av 2023 och kommer i hög grad att påverka merparten av förvaltningens medarbetare. Under 2022 har enheten tillsammans med verksamheterna startat upp kvalitetsråd och analysverkstäder där fokus är på utvecklingsfrågor, internkontroller, kvalitetsanalyser mm.

Internt stöd:

Den första april 2022 omvandlades den administrativa enheten och verksamheten Internt stöd bildades. Syftet med verksamheten är att ge ett utökat stöd gällande frågor på förvaltningsnivå eller som är verksamhetsöverskridande. Initialt består verksamheten av 5 team som främst arbetar med administration, service, bemanning och planering, sekreteraruppdrag och välfärdsteknik. En förvaltningsgemensam bemannings- och planeringsenhet, samt personalpool, avses att startas upp under första tertialet 2023.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag till nämnden enligt årsplan

- Särskilt uppdrag till socialnämnden att minimera de oönskade delade turerna inom socialnämndens verksamheter.

- Garanterad anställning i Härnösands kommun om man genomför utbildning med godkänt resultat till undersköterska i kommunens vård- och omsorgsutbildningar.

- Socialnämndens driftsbudget förutsätter bland annat att försörjningsstödet inte ökar, språkutbildning anordnas för nyanlända verksamma inom äldreomsorgen och att hemtjänsten bedrivs kostnadseffektivt.

- Ramtilldelningen har också tagit hänsyn till behovet av två nya LSS-boenden samt ny daglig verksamhet.

- Driftbudget innefattar en ramväxling motsvarande 0,2 mnkr för övertagande av Idéburet offentligt partnerskap IOP-avtal från kommunstyrelsen

Nämnden har uppdraget och ambitionen att arbeta med att minska antalet ofrivilligt delade turer, för att på sikt uppnå målet att ofrivilligt delade turer kan avskaffas. Nämnden är positivt inställda till detta, dock krävs *stora* ekonomiska satsningar för att möjliggöra detta, dvs att helt avskaffa ofrivilliga delade turer. Förvaltningens preliminära beräkning indikerar en kostnad uppåt 45 mnkr.

Arbetet med att minska bidragsberoendet för hushåll med långvarigt försörjningsstöd kommer under 2023 att fortsätta inom SKAPA projektet (= en metod). Enheten kommer även att fokusera på arbetet med återsökningar.

Förvaltningen kommer låta utbilda 26 språkombud, dessa kommer att verka inom Särskilt boende, Hemtjänsten och inom Funktionsstöd.

Språkombud är medarbetare med uppdrag att stödja kollegor när det gäller språkutveckling. Språkombuden arbetar med stöd av chefen för att göra hela arbetsplatsen språkutvecklande och för en bättre kommunikation. Det kan handla både om att stödja dem som har ett annat modersmål än svenska och att hjälpa kollegor i frågor om vardaglig språkanvändning.

Hemtjänsten kommer att central planeras under 2023. Den nya enheten för planering och bemanning kommer då sköta detta med ambitionen om bättre resursnyttjande, mer kostnadseffektivt. En omfattande analys har genomförts över hemtjänstens tid (budget), vilket resulterat i att en ram finns för att följa tidsåtgång. Detta ger bättre möjligheter att jämföra tidsåtgång med beviljad tid. Det möjliggör vidare att de framtagna nyckeltalen löpande kan följas på ett tillfredsställande sätt.

3.2 Mål, resultatuppdrag och styrta

Mål 5, Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Mått	Mål 2023	Senaste utfall	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Resultat 2019
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sitt särskilda boende	83.0%	80.0%	80.0%		83.0%	78.0%
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sin kommunala eller privata hemtjänst	88.0%	80.0%	80.0%		84.0%	87.0%
Andelen vuxna biståndstagare, såväl kvinnor som män, med långvarigt ekonomiskt bistånd	1.0%	0.9%		0.9%	1.1%	

För att nå resultatuppdraget planeras följande strategiska åtgärder genomföras under året.

Strategisk åtgärd

Värdegrundarbete utifrån nationella värdegrunden för äldre

Implementera och arbeta utifrån BPSD - metodik

Strukturerade arbete i samverkan med Arbetslivsförvaltningen och Arbetsförmedlingen

Ökad personalkontinuitet

Skapa meningsfulla sociala aktiviteter

Information till anhöriga och invånare

Värdegrundarbete utifrån Nationella värdegrunden för äldre

Socialnämndens egna mål:

- Andelen överklagade biståndsbeslut som går Socialnämnden emot ska inte överstiga 5%, efter prövning i domstol.
- Äldres hälsa ska förbättras, avseende kostvanor och måltiders näringsinnehåll (nutrition). Arbetet med fallförebyggande ska förbättras samt förebyggandet av sår. - Detta ska följas och arbetas med inom verksamhetsområden Särskilt boende och Hälso- och sjukvård. Utifrån kvalitetsregistret Senior Alert.
- Se över och arbeta för att undvika olämpliga läkemedel - via rapport nulägesbeskrivning. Arbetet sker i samverkan med Regionen.
- Antalet personal som hemtjänsttagare möter under 14 dagars period skall inte överstiga 12 st.
- Andelen medarbetare med adekvat kompetens skall öka genom medveten strategisk rekrytering samt att prioritera fortbildning av redan anställda.
- Barnperspektivet skall alltid beaktas

- De som beviljas insatser enligt LSS - lagen, ska vara delaktiga i insatsernas utformning och verkställande.

Arbetsmiljö mål:

- Chefers förutsättningar ska följas med mål att förbättra dem.

- Attraktiv arbetsgivare - Skapa förutsättningar för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal.

- Hälsa- möjliggöra för återhämtning

3.3 Vidare planerad verksamhet

Förvaltningsövergripande

Omställningsarbetet efter heltidsinförandet pågår fortfarande, och under 2023 kommer verksamheten bland annat att arbeta med schema-, bemannings- och planeringsfrågor. Avsikten är även fortsättningsvis att det ska medföra bättre förutsättningar för ökad personalkontinuitet i verksamheterna och göra arbeten mer attraktivt. Heltidsinförande bör även bidra till ökad kontinuitet av samma personal hos brukarna. Socialförvaltningen arbetar med hur personalanvändningen kan bli än mer effektiv. Heltidsinförandet innebär viss överkapacitet på enheterna. Denna ökade grundbemanning måste hanteras så bra det går på verksamhetsnivå och även via personalpool. Via personalpool kan även antalet vikarier minska och kvaliteten öka i vård och omsorg av brukare.

Arbetsmiljömätningen för förvaltningens enhetschefer 2021 visade på stora behov av att stärka och stödja cheferna i deras arbetssituation. Heltidsinförandet under 2022 har medfört nya arbetssätt och behov av annorlunda planering och schemaläggning. För att stötta enhetscheferna i detta inrättas två nya enheter inom verksamhetsområdet Internt Stöd, en enhet för Bemanning och planering, och en enhet för poolpersonal. Respektive enhetschef inom vård och omsorg får mandat att avgöra om de behöver arbeta med fasta- eller verksamhetsanpassade scheman.

Förvaltningen har fångat upp ett antal förbättringsområden för god och nära vård. Ett sådant är teambaserat arbetssätt i samband med hemgång från sjukhus. Inom hälso- och sjukvårdsorganisationen har man med hjälp av medicinskt ansvarig sjuksköterska arbetat med nationell analysverkstad för ökad patientsäkerhet. Inom utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten har verksamhetsutvecklare med utredningsinriktning fått i uppdrag att utreda hemtjänsten och hälso- och sjukvårdsorganisationen. Fokus i den utredningen är hur man kan få tillstånd än bättre samverkan mellan hälso- och sjukvården och hemtjänsten.

Under 2023 deltar enhetschefer och intresserade medarbetare i en utbildning med syftet att utbilda språkbud inom vård- och omsorgsverksamheterna. Språkbudets uppdrag är att öka språkkunskaper hos språksvaga medarbetare. Eventuellt kommer dessa språkbud att också få uppdrag som dokumentationshandledare.

Under 2022 har en översyn pågått på länsnivå kring samarbete mellan kommun och region. Som ett led av detta arbete beräknas en nystart ske för samtliga verksamhetsområden vad gäller de lokala samverkansgrupperna, de grupper där samverkan kommun region sker på verksamhets- och enhetschefsnivå.

Individ och familjeomsorgen (IFO)

Biståndsenheten organiserades 2022 under Individ- och familjeomsorgen (IFO) och arbetet kommer att pågå under 2023 för att skapa en starkare "vi-känsla" inom organisationen.

Inför 2022 överfördes 7 miljoner från ekonomi- och vuxenenheten till arbetslivsförvaltningen för att erbjuda anställningar till flera individer som var beroende av försörjningsstöd. Anställningar har inte kunnat ske i den omfattningen som var planerat på grund av ändrade förutsättningar hos arbetsförmedlingen. Det har inneburit att verksamheten inte har minskat behovet av försörjningsstöd motsvarande minskningen i budget med 7 miljoner under 2022. Arbetet med att minska bidragsberoendet för hushåll med långvarigt försörjningsstöd kommer under 2023 att fortsätta inom SKAPA projektet. Enheten kommer även att fokusera på arbetet med återsökningar.

Planeringen inför 2023 är att personer med skadligt bruk och beroende, ska erbjudas regelbunden tillsyn och motiverande samtal i sina boenden. Enheten kommer även att följa förändringar som kan komma att ske genom den så kallade samsjuklighetsutredningen där SPOT-team är en del i arbetet.

IFO ingår i forskningsprojektet "Healthier Wealthier Families" som innebär att budget- och skuldrådgivningen inom IFO samverkar tillsammans med regionens barnhälsovård för att hjälpa barnfamiljer med vardagsekonomin.

Barn- och familjeenhetens uppdrag är framförallt myndighetsutövning men även att arbeta förebyggande och uppsökande. Enhetens fokusområden framåt är barnrättsperspektivet, samverkan samt förebyggande och uppsökande arbete. Samverkan har skett inom ramen för nationella projektet tidiga samordnade insatser (TSI). Projektet hälsa lärande och trygghet (HLT) har genomförts tillsammans med skolan och regionen. Under projekttiden har HLT-team startats upp på två skolor. Målet med projektet är att utforma en stabil samverkansmodell mellan skolan, socialförvaltningens barn- och familj och hälso- och sjukvården i syfte att arbeta förebyggande, främjande och åtgärdande för barn och unga i riskzonen för psykisk ohälsa. Nämnden avser att permanenta verksamheten och ska gälla för grundskolor i Härnösands kommun under 2023. Arbetet med att utveckla en samverkansmodell mellan barn- och familj samt individstöd har genomförts via stimulansmedel.

Familjecentralen 2.0 innebär en förstärkning av familjecentralen genom att en samordnare tillsattes med uppdrag att utveckla och skapa verksamhet för att möta upp familjers behov av stöd. Utvecklingsområden har identifierats och gruppverksamheter har startats upp under 2022 och planeras att fortgå under 2023.

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Arbetet inom IFO ska särskilt fokusera på de våldsutsatta vuxna och barn samt barn som bevittnat våld men också arbeta för att nå våldsutövarna och motivera dem till insatser.

På resursenhetens verksamhet har IHF-teamet (intensiv hemmabaserad familjebehandling) implementerats och de arbetar på uppdrag via barn- och familjeenhetens socialsekreterare. Verksamheten fortsätter enligt plan.

Under 2023 kommer biståndsenhetens fortsatt arbeta med implementering metoden Everyday Life Rehabilitation (ELR), syftet är att öka känslan av meningsfullhet vid aktiviteter i vardagen och ökat inflytande hos personer som bor på boenden inom socialpsykiatri eller boende med NPF inriktning.

Hemtagning av individer som beviljats bostad enligt SoL/LSS som är externt placerade fortsätter under 2023. Utveckling av rutiner och riktlinjer för rättssäker handläggning, kommer att ske fortlöpande under året. Fortsatt samverkansarbete med funktionsstöd, hemtjänst och särskilt boende,

regelbundna träffar bokas in för att utveckla samsyn och samarbete. Även samverkan med andra aktörer fortlöper. Kompetensutveckling både på grupp- och individnivå. Fortsatt kompetensutveckling kommer att ske under 2023, inventering av behovet är gjort under 2022 samt även påbörjat. Fortlöpande behov kommer att läggas till befintlig plan. Nytt arbetssätt samt utvecklad arbetsmetod kommer att fortlöpa. Under 2023 kommer arbetet med uppföljning prioriteras. Biståndsenheten avses förstärkas med resurs för att tydligt förstärka möjligheten till att arbeta med uppföljning av de beviljade besluten.

Hemtjänsten

Hemtjänsten planerar att ändra ersättningssystem. I dag används utförd tid vilket har genererat mycket jobb för både chefer och gruppleddare. Under början av 2023 planeras att införa ersättning utifrån beviljad tid vilket kommer att minska det administrativa arbetet.

All tillsvidare personal i hemtjänsten har givits möjlighet att arbeta heltid. Siffror på hur behovet av personal ser ut i hemtjänsten är framtaget. Arbetet med att rekrytera till hela behovet pågår och kommer att pågå under delar av 2023.

Det planerade samarbetet med Klippans kommun som handlade om ruttoptimering har pausats. Istället har ett arbete kring hur organisationen kring chefer och gruppleddare ska se ut påbörjats. Arbetet handlar om arbetsfördelning och att gruppleddarna ska få möjlighet att planera på det mest optimala sättet. Det kommer att innebära nya arbetssätt både för chefer och för gruppleddare i och med en annorlunda arbetsfördelning.

Verksamheten ska, tillsammans med andra samarbetspartners fortsätta arbetet med Nära vård. Förberedelse för det arbetet har inletts. Befolkningsprognosen visar tydligt på en ökning av antalet "äldre äldre" (över 85 år), det kräver en förändring i arbetssätt inom vård och omsorg likväl som i samverkan. Nära vård uppdraget ger verksamheterna och kommunen en möjlighet att förändra och arbeta fram nya arbetssätt i samverkan med Region Västernorrlands primärvård och slutenvård.

Utbildningar i BPSD kommer att fortsätta även under 2023. Team utbildas bestående av chef, BPSD administratörer, sjuksköterskor, rehab och biståndshandläggare. Detta kommer förhoppningsvis ge större kunskaper om demenssjukdom, metodik vid beteendestörningar etc.

Avsikten är att digitaliseringen ska fortsätta, nästa steg är än fler trygghetskameror (natt tillsyn), och GPS - larm. För ökat autonomi och oberoende hos brukare.

Särskilt boende

Inför 2023 är målet avseende brukarnöjdhet att förbättra resultaten från Socialstyrelsens brukarundersökning 2022. Resultatet för den totala brukarnöjdheten för Särskilt boende var 80 %. En sänkning från 2020 då det var 83 %, men bättre än 2019 då resultatet var 78 %. Resultatet var strax över rikets resultat som var 77/% och länets resultat som var 78 % i samma fråga % . Varje fråga och svar i denna Brukarundersökning analyseras och kommer arbetas med i verksamheterna. De frågor där nöjdheten var lägst för Särskilt boende i Kommunen var det som handlar om aktiviteter. Aktivitetsarbetet kommer inför 2023 få en hög prioritet och det arbetet har redan påbörjats. Under oktober till december har två medarbetare fått i uppdrag att arbeta med en omvärldsbevakning kring aktivitetsarbete i andra kommuner i länet och landet. Studiebesök utförs och alla Kommunens Särskilda boenden besöks för att få förslag på förbättringar i aktivitetsarbete. Planering för en fortsättning 2023 är redan påbörjad. Även de frågor som visar på mycket bra resultat kommer att

arbetas med, för att vi ska identifiera vad som våra brukare känner är riktigt bra och som vi därmed ska fortsätta med.

Gällande resultatet av heltidsinförandet kommer arbetet med att få hela bemanningsprocessen på plats under 2023, för en ökad hållbarhet i alla avseenden och delar.

Att fortsätta med att öka andelen undersköterskor planeras vidare inför 2023, vilket finns beslutat i Kompetensförsörjningsplanen. Ökad kompetens medför tydligt ökad trygghet för både brukare och medarbetare.

Under 2023 kommer Särskilt boende tillsammans med fler verksamheter starta upp Språkambudsutbildning för chefer och medarbetare. Språkambudsutbildningen kommer medföra att de medarbetare som blir språkambud kan finnas som ett stöd till andra medarbetare som har behov av det.

Inför 2022 fattade Socialnämnden beslut om att 17 nya boendeplatser för demenssjuka skulle startas upp i tillfälliga lokaler på Artillerigatan. Beslutet grundade sig på att kön till särskilt boende bedömdes vara för lång. Dessa boendeplatser avsågs sedan integreras i den planerade nybyggnationen av ett nytt Särskilt boende i Härnösand.

I november 2022 hade "kön" till särskilt boende kraftfullt minskat. Därför innehåller verksamhetsplan 2023 förslag om att avveckla Solbackens äldreboende. Solbacken är det boende som i planeringen för nytt äldreboende avsågs avvecklas när det nya var klart. Förslag till avveckling tidigareläggs utifrån nämndens hårt ansträngda läge att få en budget i balans. Bidragande till valet av Solbacken är även den minskning av "kön" till äldreboende som beskrivits ovan samt att lägenheterna och utrymmena på Solbacken inte är optimala. En avveckling av Solbacken frigör resurser till andra behov som kommer under 2023 och 2024.

Hälso- och sjukvården

Arbetet med "Nära vård" kommer att fortsätta under 2023, exempelvis genom projektarbetet "Teamarbete vid hemgång från sjukhus" och genom fortsatt samverkan med regionen och andra aktörer. Ett annat exempel är att fortsätta utveckla den interna samverkan och samarbetet mellan hälso- och sjukvården och hemtjänsten där ett särskilt fokus kommer att vara på samverkan under jourtid/natt.

Arbetet med att utveckla patientsäkerheten med särskild fokus på de fyra områdena som tidigare beskrivits kommer att fortsätta under 2023. Fortsatt utvecklingsarbete gällande dokumentation för leg personal samt med vårt journalsystem Lifecare, där dokumentationsgruppen kommer att ha en fortsatt central roll. Under 2023 kommer vi att genomföra inventeringen av antalet inskrivna personer i hemsjukvården enligt tidigare beskrivning.

I början av året kommer ytterligare sex personer från rehabteamet att utbildas till instruktörer i förflyttningsteknik, vilket innebär att vi då har totalt 12 st instruktörer. Dessa kommer sedan att utbilda förflyttningssombud och övrig omvårdnadspersonal i förflyttningsteknik. Planen är sedan att dessa utbildningsinsatser ska vara återkommande utifrån behov.

Nya vaccinationsomgångar mot Covid-19 kommer att genomföras i våra verksamheter under 2023. Arbeta med att utveckla metod för utredning av blåsdysfunktion med hjälp av digitala sensorer planeras att påbörjas under 2023. Uppstart sker inom särskilt boende.

Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri

Funktionsstöd har ambitionen att under 2023 fortsätta att utbilda personal i metoden AKK (Alternativ och kompletterande kommunikation) vilken ersätter eller kompletterar det talande språket.

Två boenden inom socialpsykiatri deltar i ett projekt tillsammans med Umeå Universitet i att introducera och implementera arbetsmetoden Everyday Life Rehabilitering (ELR). Förenklat kan metoden beskrivas bidra till nystart för brukare men även vara vägen tillbaka till en meningsfull och berikande tillvaro med fokus på det friska. Projekt startade hösten 2022 och planeras att fortsätta under 2023 med förhoppning att metoden fortsätter efter projekttidens slut inom verksamhetsområdets socialpsykiatriska boenden.

Brukarbehovet har ökat de senaste åren vilket bidragit till ökad personalbemanning och är ett högst troligt utfall även kommande år. Lokaler och bostäder behöver anpassas för att öka tillgängligheten och att främja högre kvalitet i verksamheterna. Verksamheten ser förändrade behov hos brukarna vilket kan innebära att fler enheter övergår till vaken natt i stället för sovande jour. Brukare i service- och gruppboenden kan behöva erbjudas annat boende, exempelvis kan en brukare med stora omvårdnadsbehov erbjudas ett boende som är bättre anpassat utifrån den fysiska miljön och brukarens specifika behov.

Fortsatta lokalförändringar planeras för daglig verksamhet under nästkommande år. Verksamheter behöver ändamålsenliga lokaler utifrån volymökningar samt för att samlokalisera liknade verksamheter. Därtill planeras en utökning av den sociala verksamheten för att möjliggöra deltagande för brukare med specifika behov.

Avvecklandet av Pumpbacksgatans tre LSS-boenden har bidragit till två nya boenden. Serviceboendet på Fagottgatan med tio boendeplatser samt gruppboendet på Flöjtgatan med fem boendeplatser, båda öppnar i början av 2023.

Inom verksamhetsområdet finns under 2023/2024 behov av ett döv/blinds boende där den fysiska miljön är anpassad till målgruppens specifika behov. Denna boendeform ställer krav på specialkompetens, ett krav att all personal är teckenspråkiga och dessutom kan taktiltecken. Lokalerna där Gullivivans korttidsboende bedriver korttidsverksamhet är inte ändamålsenliga. Här finns stora behov av nya lokaler eller ombyggnation. Utemiljön behöver anpassas för barnens möjligt till lek. Dessutom krävs en tydlig lokalavgränsning mellan de barn, ungdomar och vuxna som vistas i lokalerna under korttidsvistelsen. Lokalerna är heller inte anpassad för specifika behov som exempelvis barn och ungdomar med NPF diagnoser, där behövs ofta viss avgränsning till andra brukare.

Socialnämnden beslutade 2021 bygga ett nytt socialpsykiatriboende enligt SoL. Boendet Kornsvedjan är under uppförande och beräknas stå färdigt i september 2023. Boendet kommer inrymma tre avdelningar och är beläget i område i Saltvik. Källvägen som idag är ett socialpsykiatriskt boende kommer avvecklas under 2023, dess brukare och de kommuninvånare som är externt placerade kommer erbjudas boendeplats på Kornsvedjan.

Individstöd är en insats för personer i ordinärt boende som har behov av stöd och motivation för att klara sin vardag. Antalet brukare som beviljats insatsen har ökat under 2022. Insatsen behöver fortsätta att utvecklas kommande år utifrån att allt fler personer ansöker om insatsen, vilket medför att antal medarbetare inom Individstöd ses öka de närmsta åren.

Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten

Under 2023 kommer arbetet med att sätta olika delar i det nya verksamhetssystemet att fortgå, det handlar om olika moduler och om möjligheter att skapa statistik utifrån uppgifter i systemet. Införande

av ny modul för avgifter för mat ska integreras med verksamhetssystemet. Vidare fortgår samverkan med centrala IT och biblioteket runt digitalt center på biblioteket. Där ges information om välfärdstekniska lösningar och om teknik i vardagen i stort. Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten kommer att samverka med internt stöd och teknik och service enheten i arbetet med att ta nya steg i välfärdstekniken. Arbetet med kvalitetsråd och analysverkstäder kommer att fortgå. Inom god och nära vård kommer samverkan ske med regionen och andra kommuner utifrån identifierade utvecklingsområden. Inom enheten kommer de nya nämndensmålen angående nutrition, fall, olämpliga läkemedel, sår följas utifrån Senior Alert.

Anhörigcenter

Inom anhörigcenters verksamhet kommer fortsatt arbete med PER-modellen att ske (evidensbaserat stöd till demenssjuka och deras anhöriga). Vidare kommer samverkan med geriatriken ta nya stora steg. Det handlar om att fånga upp framförallt unga anhöriga än mera. Planerade utbildningsträffar och informationsmöten är satta. Troligen kommer länet gemensamt hitta digitala forum för att möta upp yngre anhöriga. Anhörigcenter kommer under 2023 även att hålla utbildningar i demens, värdegrundsarbete samt om anhörigperspektivet med olika verksamheter.

Internt stöd

Verksamheten kommer fortsätta att utvecklas och byggas på för att möta de behov som finns inom förvaltningen och verksamheterna.

Heltidsinförandet har medfört nya utmaningar för chefer och medarbetare gällande bland annat schemaläggning och planering. En ökad andel tillsvidareanställd personal och ett kraftigt minskat antal intermitterant anställda (timanställda) ställer högre krav på planering. Om förvaltningen inte på ett effektivt sätt kan nyttja de personalresurser som finns så riskeras stora merkostnader. Under 2023 kommer det därför att inrättas en enhet för central bemanning och planering, och en enhet för bemanningspool.

Den nya enhetschefen för Bemannings- och planeringsenheten kommer även ha en funktion som schemaspecialist/schemastöd. Hen kommer, tillsammans med bemanningscontroller, att under 2023 påbörja ett kvalitetsarbete med löpande uppföljningar på enhetsnivå gällande schema- och bemanningsfrågor. Tjänsten som enhetschef med schemakompetens finansieras under år 2023-2024 av statsbidrag till vissa kommuner och regioner för ekonomi i balans.

En omfattande omvärldsbevakning har visat att det är möjligt att minska kostnader med hjälp av verksamhetsgemensam central planering och förvaltningsövergripande korttidsbemanning. Under 2023 kommer därför en enhet för Bemanning och Planering att inrättas inom verksamhetsområdet Internt stöd. En följd effekt av denna förändring blir att det blir svårare att arbeta med verksamhetsanpassade scheman. Dock kommer förvaltningsledningen att ge mandat till berörda enhetschefer att avgöra om fasta scheman eller verksamhetsanpassade scheman är bäst för deras verksamhet för att klara kvalitet och ekonomi.

Välfärdsteknik är en viktig fråga då tekniska lösningar både kan ge ökad kvalitet för våra brukare och effektivisera det vårdnära arbetet. På sikt är välfärdsteknik en nyckelfaktor för att kunna ta hand om den ökande andelen äldre personer. För att bättre kunna driva arbetet med välfärdsteknik framåt inrättas en ny tjänst inom Teknikteamet i form av en samordnare- och/eller projektledare. Tjänsten finansieras under år 2023-2024 av statsbidrag till vissa kommuner och regioner för ekonomi i balans.

4 Planerad verksamhet för kommande år

Hemtjänsten

Under kommande år kommer hemtjänsten att arbeta för att förbättra kundnöjdheten genom att minska antalet personal runt brukaren samt att alla ska ha en uppdaterad genomförandeplan som visar hur insatser ska genomföras och som grundar sig i socialtjänstlagens värdegrund. Arbetet med att förbättra personalens arbetsmiljö fortsätter. För att öka tryggheten för vår personal pågår ett arbete med att gå igenom rutiner så att alla vet vad som gäller på arbetsplatserna.

Särskilt boende

Kommande år planeras insatser för att fortsätta öka kvalitet och nöjdhet för de brukare som bor på Särskilt boende. Den beslutade kompetensförsörjningsplanen anger riktningen för Verksamheten att fortsätta öka andelen undersköterskor som ett led i detta arbete.

Att stärka Verksamhetens medarbetare via utbildningar som är direkt kopplade till Verksamhetens arbete finns också med i planeringen. Vidare kommer verksamheten att se över nya arbetssätt genom omvärldsbevakning både i länet och i landet. Nya kontakter i detta är tagna under 2022 för ett gemensamt erfarenhetsutbyte.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto

Nämndens budget per konto (mnr)	Utfall 2021	Budget 2022	Årsprognos (augusti) 2022	Budget 2023	Förändring budget 2022/2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	751,5	755,5	766,3	798,1	42,6	819,6	841,8
skattemedel	624,4	644,6	644,6	685,3	40,7	703,8	722,8
verksamhetens intäkter	127,1	110,9	121,7	112,8	1,9	115,8	118,9
Kostnader	-796,3	-755,5	-793,7	-817,2	-61,7	-839,2	-861,9
köp av huvudverksamhet	-93,4	-83,2	-91,0	-88,0	-4,8	-90,4	-92,8
personal	-519,6	-515,6	-532,7	-560,7	-45,1	-575,8	-591,4
lokalhyra	-59,8	-61,5	-61,9	-66,6	-5,1	-68,4	-70,2
avskrivningar	-1,0	-1,0	-1,4	-1,5	-0,5	-1,5	-1,5
ekonomiskt bistånd	-18,6	-15,5	-16,8	-15,5	0,0	-15,9	-16,3
övriga kostnader	-103,9	-78,7	-90,1	-85,0	-6,3	-87,3	-89,6
Resultat	-44,8	0,0	-27,4	-19,1	-19,1	-19,6	-20,1

*Underfinansierad budget 19,1 mnr
-Externa utförare hemtjänst 2,5 mnr
-Kommunal hemtjänst 16,6 mnr

Socialnämndens budgetram utgörs av en skattemedelsram på 685,3 mnr. De övriga intäkterna består till största del av omsorgs- och hyresavgifter som debiteras brukare, samt externa statsbidrag.

Budgeten är underfinansierad med 19,1 mnr. Bakgrunden till detta är en genomgripande analys av vilket behov som finns av personaltid för att kunna erbjuda rätt tidsutrymme hemma hos hemtjänsttagarna utifrån det bistånd de beviljats. Analysen har även tagit hänsyn till olika behov av restid, behov av raster, rapporttid, APT mm. Denna analys har visat att hemtjänsten tidigare varit för lågt budgeterad och förvaltningen har inte i detta förslag till verksamhetsplan klarat att lägga fram förslag på kostnadsreduceringar i andra delar av verksamheter motsvarande ca 19 mnr. Det har under hösten 2022 lagts ner ett stort arbete på att beräkna om hemtjänstpengen för att ge rätt budgetförutsättningar för hemtjänstgrupperna. Bidragande till utmaningen att få en balanserad budget har även varit att de extra 19 Säbo platser som öppnades under våren 2022 gjordes utan att nämnden erhöll ekonomiskt tillskott. Bedömningen då var att öppnandet skulle balanseras av märkbart minskade kostnader inom hemtjänsten. Den effekten har inte uppstått under 2022.

Köp av huvudverksamhet ökar mellan åren med 4,8 mnr. Orsaken består till största del av högre kostnader för personlig assistans och en ändrad hemtjänstpeng.

Budgeten för lokalhyror är uppräknad med 4%. Utöver det har det tillkommit nya lokaler inom funktionsstöd.

Budgeten för ekonomiskt bistånd är oförändrad åren emellan.

För övriga kostnader är budgeten 6,3 mnr högre jämfört med 2022. Det beror främst på högre kostnader för bilar och drivmedel, tekniska hjälpmedel, sjukvårdsmaterial och livsmedel.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde (mnkr)	Verksamhetens intäkter 2023	Skattemedel 2023	Verksamhetens kostnader 2023	Verksamhetens kostnader 2022	Förändring kostnader 2022/2023
Socialnämnden	0,0	1,7	-1,7	-1,6	0,0
Förvaltningsledning	11,1	50,8	-62,0	-49,5	-12,5
Individ- och familjeomsorg	14,9	84,5	-99,4	-87,8	-11,6
Försörjningsstöd	1,6	13,9	-15,5	-15,5	0,0
Hemtjänst	14,7	128,8	-143,5	-120,6	-22,9
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	18,6	178,3	-196,9	-194,5	-2,4
Personlig assistans	0,0	37,1	-37,1	-35,1	-2,0
Särskilt boende	47,4	153,3	-200,7	-196,3	-4,3
Hälsa- och sjukvård	4,4	56,0	-60,5	-54,5	-5,9
Totalt	112,8	704,4	-817,2	-755,5	-61,7

*Underfinansierad budget

685,3 Tilldelad skattemedel enligt årsplan

Externa utförare hemtjänst 2,5 mnkr

-19,1 *Underfinansierad budget

Kommunal hemtjänst 16,6 mnkr

Största budgetförändringen mellan åren är inom Hemtjänsten. Ett stort arbete har genomförts med att räkna ut personalbehovet som behövs för att kunna utföra den beviljade tiden hos brukarna inom respektive hemtjänstområde. Hemtjänstpengen har uppdaterats utifrån detta och därmed har kostnaden ökat markant mellan åren.

Hemtjänstpeng	2023 Egen regi	2023 Externa utförare	2022 Egen regi	2022 Externa utförare
Ersättning tätort (kr)	433,0	485,0	409,0	443,0
Ersättning landsbygd (kr)	518,0	570,0	437,0	470,0
Ersättning glesbygd (kr)	603,0	656,0	463,0	499,0

Förvaltningsledningens kostnader ökar med 12,5 mnkr som framförallt beror på de nya tjänsterna som kommer att tillsättas, men de finansernas till stor del av externa statsbidrag. Omorganisation av gruppleddare inom hemtjänsten till Bemanningseenheten inom området Förvaltningsledning påverkar jämförelsen mellan åren. I budgeten har man även valt att flytta kostnader för välfärdsteknik från Särskilt boende till Administration & service för att få all välfärdsteknik samlad under samma enhet.

Individ- och familjeomsorgens ökning beror till stor del på ett nytt ärende från BUP, som innebär att man måste bemanna ett boende med personal dygnet runt för en brukare. Det är även högre kostnader för egna familjehem och ökade kostnader gällande Skyddat boende för våldsutsatta.

Kostnaderna inom Särskilt boende ökar bland annat för att Pärlan, som ligger tillsammans med Högsjögården och idag är en verksamhet under Funktionsstöd, flyttas över till verksamhetsområdet Särskilt boende. Avvecklingen av äldreboendet Solbacken kommer att ske succesivt under 2023 och det kommer att ge en kostnadsbesparing på ca 4 mnkr.

Hälso- och sjukvårdens kostnader har ökat med 5,9 mnkr, men nettoökningen är 8,4 mnkr på grund av att statsbidraget Återhämtningsbonus (3,1 mnkr) inte kan användas till Teamet 2023. Kostnadsökningen består främst av kostnader för tekniska hjälpmedel, sjukvårdsmaterial och bilar.

5.1.2 Personalsbudget per verksamhetsområde

Personalkostnader

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Förändring budget
(mnkr)	2021	2022	2022	2023	2022/2023
Socialnämnden	-1,6	-1,5	-1,5	-1,6	0,0
Förvaltningsledning	-30,6	-35,0	-33,3	-43,7	-8,7
Individ- och familjeomsorg	-51,7	-55,5	-54,8	-64,7	-9,2
Hemtjänst	-121,2	-87,5	-112,3	-105,8	-18,3
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	-134,9	-148,5	-143,5	-149,5	-1,0
Särskilt boende	-144,9	-146,1	-148,5	-151,2	-5,2
Hälso- och sjukvård	-34,7	-41,6	-38,9	-44,2	-2,6
Totalt	-519,6	-515,6	-532,7	-560,7	-45,1

*Underfinansierad budget

Kommunal hemtjänst 16,6 mnkr

Personalkostnaderna är 45,1 mnkr högre än föregående årsbudget, varav ca 13 mnkr beror på att personalomkostnadspålägget (PO) har ökat med 3,5%. Löneökningen är beräknad med 2,5% och det genererar ca 6 mnkr. Det finns ett antal nya tjänster inlagda i budgeten varav merparten är finansierad av externa statsbidrag, så både intäkterna och personalkostnaderna är högre än föregående år.

Förvaltningsledning ökar mellan åren med 8,7 mnkr. Gruppledarna inom hemtjänsten är flyttad från området Hemtjänst till området Förvaltningsledning. Utöver den förändringen ökar man med 8 nya tjänster, varav 7 av dessa finansieras med externa statsbidrag.

Individ- och familjeomsorgen ökar mellan åren med 9,2 mnkr. Främsta anledningen är det nya ärendet från PUP samt högre arvodeskostnader för familjehem. Det har även tillkommit två statsbidragsfinansierade tjänster.

Hemtjänstens personalsbudget har ökat med 18,3 mnkr. Personalsbudgeten är baserad på beräknat antal hemtjänststimmar 2023.

Särskilt boende har ökat personalkostnaderna med 5,2 mnkr. Personalsbudgeten inom särskilt boende har anpassats till nattavtalet genom att ändra bemanningskoefficienten på natten från 1,92 till 2,04 åa, vilket motsvarar 3,24 åa. Budgeten har också ändrats för att få en jämbördig grundbemanning på alla boenden, och det motsvarar 3,9 åa. Avvecklingen av Solbacken ger samtidigt en besparing på personalkostnader.

5.1.3 Personalförändringar

Följande förändringar finns med i verksamhetsplan 2023 som innebär utökning eller minskning av antalet årsarbetare (åa).

Tjänst/tjänster	Åa	Finansiering
Älderomsorgen (SÄBO) (Not: 1)		
Nattavtalet förändrad fördelningsnyckel natt fr 1,92 till 2,04	3,24	
Minskning Korttids pga 2 nattvänder istället för 3	-1,92	
Anpassning till jämbördig grundbemanning	3,9	
Avveckling Solbacken succesivt från mars-september	-16,4	
Hemtjänsten (Not: 2)		
Resurschef	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Stor ökning personal, går ej att jämföra med 2022		
Nattpatrullen - enhetschef	0,5	
Omsorg om funktionshindrade (Not: 3)		
<i>Öppnande av nytt solboende Kornsvedjan</i>		
Stödpedagog	1	
Omvårdnadspersonal fr.o.m 1 sept	8	
Enhetschef	1	
<i>Klarinettgatan nytt LSS boende</i>		
Omvårdnadspersonal	2	
<i>Pärnan till Högsjögården (mars)</i>		
Omvårdnadspersonal	-2,2	
<i>Elevhem</i>		
Elevhem	-3	
Hälso o sjukvården (Not:4)		
Sjukgymnast fallförebyggande fr.o.m. 1 mars	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Usk Teamet	4	
Förvaltningsgemensam verksamhet (Not:5)		
Ekonomiassistent	1	
Chefsstöd fr.o.m. 1 mars	1	Statsbidraget "Nära vård"
Samordnare välfärdsteknik	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Resursplanerare	2	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Enhetschef/schemaspecialist	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Bemanningscontroller	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Tekniker	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Enhetschef poolverksamhet	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
Resurs utredningar till Biståndsenheten fr.o.m. 1 mars	1	Statsbidraget "Ekonomi i balans"
IFO (Not:6)		
Resursperson (tillsammans med individstöd i barnfamiljer)	1	
<i>Specialärende psykiatri</i>		
Omvårdnadspersonal	6	
<i>Preventivt arbete förebyggande med barnfamiljer ex HLT</i>		
Familjebehandlare	1	Statsbidraget "Nära vård"
<i>Förstärkning administration</i>		
Administratör	1	70% av ext statsbidrag

Noter till personalförändringar

Not 1:

Anpassad bemanning utifrån förändrat nattavtal och en jämbördig grundbemanning.

Not 2:

Ökad bemanning för att komma upp till rätt grundbemanning. Svårt att jämföra med budget 2022. Enhetschef på Nattpatrullen behöver finansieras av skattemedel. Föregående år finansierades den tjänsten av externa statsbidrag.

Not 3:

Öppnande av nya boenden och nedläggning av elevhem.

Not 4:

En ny sjukgymnast som skall arbeta med fallförebyggande. Finansieras med externt statsbidrag.

Undersköterskor (Usk) som arbetar i Teamet finansierades tidigare av statsbidraget Återhämtningsbonus.

Not 5:

Flera nya tjänster som kommer att finansieras av statsbidraget "Ekonomi i balans"

Bemanningscontroller fanns med 2022 men finansierades då av heltidsprojektet.

En tekniker finansierades 2022 med statsbidraget "Teknik, kvalitet o äldre".

En ny tjänst som ekonomiassistent som tillsattes redan 2022, men budgeteras först 2023.

Not 6:

Ett nytt ärende kräver 6 åa, varav 3 åa som flyttas från Funktionsstöd vid nedläggning av Elevhem.

2 nya tjänster, varav en familjebehandlare och en administratör som kommer att finansieras av externa statsbidrag,

En resursperson som arbetar tillsammans med individstöd i barnfamiljer. Finansierades tidigare med externa statsbidrag (Psykisk ohälsa) men det statsbidraget är sänkt så en stor del av tjänsten behöver finansieras med skattemedel 2023.

5.1.4 Väsentliga budgetförändringar

Intäkts- och kostnadsförändringar (mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Differens 2022/2023
Ökad hemtjänstpeng	-88,1	-110,6	-22,5
Öppnande av ett nytt SoL boende Kornsvedjan	0,0	-6,5	-6,5
Förstärkning daglig verksamhet	-28,8	-31,0	-2,2
Individuella insatser (Funktionsstöd)	-6,2	-5,3	0,9
Höjning Personlig assistans	-33,8	-37,1	-3,3
SÄBO Nattavtal, ändrad nyckel från 1,92 till 2,04	0,0	-1,6	-1,6
SÄBO Avveckling Solbacken	-12,1	-7,9	4,2
IFO Nytt ärende från BUP, psykiatri	0,0	-3,2	-3,2
IFO Familjehem barn o familj	-18,0	-22,3	-4,3
IFO HVB barn o familj	-11,1	-9,4	1,7
IFO Vuxna Ökade kostnader för Skyddat boende våldssutsatta	-0,5	-1,1	-0,6
HSL (sjukvårdsmaterial & tekniska hjälpmedel)	-8,0	-9,5	-1,4
HSL Minskade statsbidrag (Återhämtningsbonus för Teamet)	3,1	0,0	-3,1

- Budgeten för hemtjänstpeng är ökad med 22,5 mnkr. Det är 20,6 mnkr högre för den kommunala hemtjänsten och 2,6 mnkr högre för externa utförare. Intäkten för momsåtersök och omsorgsavgifter är 0,7 mnkr högre.
- Inom Funktionsstöd är det beräknat att det kommer att öppnas ett nytt Socialpsykiatriboendet i september på Kornsvedjan och det innebär en kostnadsökning på 6,5 mnkr. Förstärkning inom daglig verksamhet gjordes 2022 men helårseffekten 2023 påverkar budgeten med 2,2 mnkr.
- Budgeten för Personlig assistans är inför 2023 höjd med 3,3 mnkr jämfört med 2022. Detta då behovet har ökat under 2022 och bedöms fortsätta ligga på en högre nivå. En del i höjningen är att intäkter från Migrationsverket om 1,3 mnkr tagits bort.
- Avvecklingen av Solbacken inom Särskilt boende ger en besparing på 4,2 mnkr. Förändrad fördelningsnyckel för nattpersonal ger en kostnadsökning på 1,6 mnkr
- Inom IFO barn och familj är det högre kostnader inom egna familjehem på grund av fler familjehem samt höjda arvoden. Utöver det är det lägre intäkter från Migrationsverket.
- Hälso- och sjukvården kan inte längre använda det externa statsbidraget återhämtningsbonus till Teamet. En annan ökning är kostnader för tekniska hjälpmedel och sjukvårdsmaterial.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025
Inventarier	1,9	2,5	4,4	1,0
Totalt	1,9	2,5	4,4	1,0

Den investeringsbudget som beslutats av kommunfullmäktige uppgår till 2,5 mnkr. Den innehåller till största del investeringar i inventarier, utrustning och anpassningar i förvaltningens befintliga och nya verksamheter.

6 Internkontroll

Risk	Riskvärde
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Rapportering av ej verkställda beslut sker inte korrekt	
Följer ej lagar och regelverk	
Följer ej lagar och regelverk	
Mål 6 - God service med gott bemötande	
Smitta sprids i verksamheten	
Felaktiga fakturor utgår pga. felaktiga uppgifter i avgiftsutredningen	

Ej verkställda beslut

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts ska rapporteras.

Avsluta ärenden inom Biståndsenheten, avgiftshandläggare och verkställighet.

Enligt Socialtjänstlagen ska den vars insats upphört få sitt ärende avslutat och ärendet ska arkiveras. När det inte görs ser det ut som om förvaltningen har fler pågående ärenden än vad man i verkligheten har. Vidare följer man inte regelverket för avslutning av ärenden och arkivering. I avvaktan på ett E-arkiv kommer inte någon arkivering av akter i pappersform att ske.

Avsluta ärenden inom hemsjukvården

Enligt Förvaltningslagen och riktlinje för avgifter inom hemsjukvård, ska den vars insats upphört, få sitt ärende avslutat och ärendet ska arkiveras. I avvaktan på ett E-arkiv kommer inte någon arkivering av akter i pappersform att ske.

Följsamhet till basala hygienrutiner och kläder

Socialförvaltningen ansvarar för att fortlöpande följa upp verksamheten och att egenkontroll av system, processer och resultat för vårdhygien genomförs. Risk för smitta finns om vårdhygien inte genomförs enligt Socialstyrelsens råd för basal hygien i vård och omsorg

Avgiftshandläggning

När ett beslut inte avslutats eller ändras kommer en felaktig faktura att utgå och vid felaktigt inlagda personuppgifter kommer faktura att skickas till fel person. Det är därför viktigt att avgiftsutredningar innehåller alla nödvändiga parametrar.

Beräknad budget 2023, Hemtjänstgrupperna

Konto	Ungefärligt		
	Budget 22	beräknat utfall 22	Budget 23
3 - Intäkter o inkomster	73 632	72 081	94 262
5 - Kostnader för arbetskraft	-68 350	-90 116	-87 433
6 - Lokaler, inköp, kost	-5 281	-6 710	-6 800
7 - Tjänster, resa, avg.övriga	0	-487	0
Summa	0	-25 232	29

Beskrivning av beräkning av Hemtjänstpeng finns i flik 2, beräkning av intäkter finns i flik 3.

Budget arbetskraft, se flik 1. Personal

Möjliga felkällor:

- Nytt system för att mäta tiden, inkörningsproblem. Hur många timmar har utförts?
- Övergång från att få betalt för beslutad tid istället för utförd tid. Hur kommer det att påverka de timmar som debiteras?
- Hur stor andel är kringtid?

Beräkning av bemanning, budget 2023

Personalbudgeten för hemtjänstgrupperna motsvarar löner för 168,16 ÅA, 6 179 kr i sjukvikiemedel per ÅA, 41 750 kr semestervikarier (motsvarar 5 veckor) per ÅA och 13% OB-ersättning.

	Brukartid		Brukartid		Utförd tid		Kringtid	34% kringtid		Tim/ÅA	Budget ÅA
	Augusti	95% aug	September	95% sep	Oktober	Helår		Arbets	Arbets		
744550 - Hemtjänst Härnön	4 721	4 485	4 741	4 504	4 350	53 356	29,6%	75 789	1 724	43,96	
744510 - Hemtjänst Nord	2 242	2 130	2 053	1 950	1 979	24 237	38,6%	39 474	1 724	22,90	
744540 - Hemtjänst Syd	2 784	2 645	2 856	2 713	2 441	31 196	38,3%	50 561	1 724	29,33	
744520 - Hemtjänst Väst	2 133	2 026	2 217	2 106	1 554	22 746	43,0%	39 905	1 724	23,15	
744530 - Hemtjänst Ångeparken	2 435	2 313	2 805	2 665	2 654	30 528	27,5%	42 108	1 724	24,42	
744560 - Hemtjänst Öbacka	2 532	2 405	2 489	2 365	2 487	29 028	31,0%	42 069	1 724	24,40	
Totalt:	16 847	16 005	17 161	16 303	15 465	191 090	34,0%	289 906	1 724	168,16	

1) Timmar "Helår" är beräknade på månatliga utfallsrapporter under augusti till september. Augusti och september utgår från 95% av beslutad brukartid. Timmar för oktober utgår från beviljad tid eftersom det tagits fram en ny, mer exakt rapport. De tre månaderna har räknats om till helår.

2) Behov av timmar utifrån 34% genomsnittligt kringtid. Nivån på kringtid är olika för grupperna framför allt pga resor.

3) Budgeterad bemanning. Beräknat på "Arbets" / timmar per ÅA (1 724 timmar helår)

Hemtjänstpeng 2023

Ny beräkning av Hemtjänstpengen. Beräkningen är gjord utifrån:

- Personalkostnader bygger på medellön på 24 782 kr, 160 timmar i månaden, OB (13%), semester- sjuklön (12%) och PO (43%)

- Övriga kostnader och administrativa kostnader bygger på kostnader delat på utförd brukartid (senaste 12 månaderna)

Kommunspezifisk ersättningsnivå	Internt Kr/timme	Externt Kr/timme			
Personalkostnader, summa	276	276			
Lönekostnad	155	155			
OB-tillägg	20	20			
Semester- och sjukersättning	18	18			
PO-tillägg	83	83			
Övriga kostnader, summa	40	40			
Hyseskostnader - Parkeringsplatser	1	1			
Materialkostnader	17	17			
Övriga kostnader	22	22			
Administrativa kostnader, summa	0	52			
Enhetschefer		22			
Hyror		8			
Momskompensation		9			
Ekonomiförvaltning /OH 3%		13			
Personalförvaltning					
IT- & dataadministration					
Kringtid, summa	118	118			
Ersättning för kringtid	118	118			
Ersättning per timme	433	485			
Ersättning per timme, landsbygd	518	570			
Ersättning per timme, glesbygd	603	656			
			2022	Egen regi	Externa utförare
			Ersättning tätort (kr)	409	443
			Ersättning landsbygd (kr)	437	470
			Ersättning glesbygd (kr)	463	499
			2023	Egen regi	Externa utförare
			Ersättning tätort (kr)	433	485
			Ersättning landsbygd (kr)	518	570
			Ersättning glesbygd (kr)	603	656
			Tillägg landsbygd	85	85
			Tillägg glesbygd	170	170

Tätort, landsbygd och glesbygd

Beräkningen bygger att tätort utgör centrum på Härnön, fastlandet från avfarten till Haga (söder) till Bondsjöhöjden/Saltvik (norr). Ca 25 km radie från centrum i Härnösand. Landsbygd utgör då övriga delara av Härnön, område från Antjärn (söder) till Ålandsbro (norr). Ca 10 km radie från centrum i Härnösand

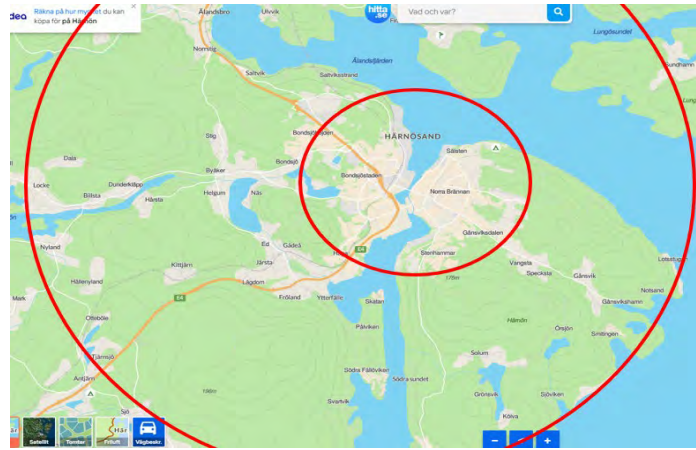
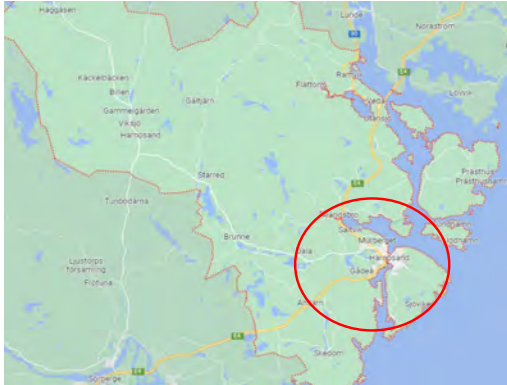
	Tätort	Landsb	Glesb
Restid tor	12 min	24 min	36 min
Sträcka tor	2 km	12 km	22 km

Pris tid 55 110 166 12/20/28 min å 276 kr/timme

Pris bil 6 36 66 2/12/22 km å 3 kr/km

Summa 61 146 232

Tillägg 85 170

Budget av intäkter 2023, Hemtjänsten

Budgerat antal betalda timmar bygger på beslutat antal timmar (månadsrapporter "Analys Hemtjänst") under augusti-oktober. Timmarna har räknats om till helt år.

Hemtjänstgrupp	Timmar helår	Justering (99,1%)	Tätort (%)	Landsbygd (%)	Glesbygd (%)	Budgerad intäkt
744550 - Hemtjänst Härnön	57 404	56 887	97%	3%	0%	24 777
744510 - Hemtjänst Nord	26 432	26 194	0%	58%	42%	14 504
744540 - Hemtjänst Syd	33 740	33 436	85%	5%	10%	15 188
744520 - Hemtjänst Väst	25 160	24 933	53%	27%	20%	12 216
744530 - Hemtjänst Ångeparken	32 720	32 425	99%	0%	1%	14 095
744560 - Hemtjänst Öbacka	31 420	31 137	100%	0%	0%	13 482
	206 876	205 012			Budget, intäkt:	94 262

Socialnämnden

§ 5

Dnr 2023-000010 1.1.3.1

Kompletterande ekonomiskt behov för hemtjänsten 2023

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att socialnämndens ekonomiska ram för 2023 erhåller ett tillskott med 19 miljoner kronor för att nämnden skall kunna finansiera det faktiska behovet av hemtjänstinsatser.

Bakgrund

Den budget som socialnämnden kunnat avsätta till hemtjänsten 2023 är betydligt mindre än det faktiska behov som kunnat räknas fram under hösten 2022. Differensen är ca 19,1 mnkr.

Bakgrunden till detta är en genomgripande analys, som genomförts under hösten 2022, av vilket behov som finns av personaltid för att kunna erbjuda rätt tidsutrymme hemma hos hemtjänsttagarna utifrån det bistånd de beviljats.

Analysen har även tagit hänsyn till olika behov av restid, behov av raster, rapporttid, APT mm. Denna analys har visat att hemtjänsten tidigare varit för lågt budgeterad. Det har under hösten 2022 lagts ner ett stort arbete på att beräkna hemtjänstpengen för att ge rätt budgetförutsättningar för hemtjänstgrupperna.

Förvaltningen och nämnden har i den verksamhetsplan som beslutades i december 2022 inte klarat att lägga fram förslag på kostnadsreduceringar i andra delar av verksamheter motsvarande ca 19 mnkr.

Socialt perspektiv

För brukare och klienter

Utan tillskott till nämndens ekonomiska ram 2023, är risken stor att betydande förändringar behöver vidtas för att klara budgetramen. Förändringar där det inte kan uteslutas att det påverkar det stöd och bistånd som nämnden ger till de som söker eller har hjälp.

För barn

Förslaget har ingen påverkan på barnperspektivet.

§ 5. Forts.

Socialnämnden

För medarbetare

En fortsatt implementering och utvecklat arbete med hemtjänstens arbetsätt och beräkning av vilken tid som krävs för att klara insatsen hos brukarna blir en viktig del i att förbättra arbetsmiljön.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget innebär ingen förändring eller påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det förslag som lades fram i december och som socialnämnden antog med följande nedanstående att-sats innebär en budget för Socialnämnden som blir enormt svår att klara utan drastiska förändringar i storleksordningen sänkta kostnader med ca 19 mnkr. Nu framlagd önskan om förstärkning av budget 2023 ger nämnden betydligt rimligare förutsättningar att klara sitt uppdrag även i ekonomiskt avseende.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-01-15.

Socialförvaltningen, Bilaga 1 - Hemtjänst budget 2023.

Socialförvaltningen, Bilaga 2 - Månadsanalys november Hemtjänst.

Socialförvaltningen, Bilaga 3 - Verksamhetsplan 2023 – reviderad 2022-12-20.

Kommunstyrelseförvaltningen
Marie Örjestål
marie.orjestal@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Systematiskt Brandskydds Arbete SBA – Uppföljning år 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och följa upp kommunens systematiska brandskyddsarbete – SBA. Enligt Riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete för Härnösands kommuns verksamheter ska arbetet årligen redovisas till kommunstyrelsen.

För 2022 har brandskyddsarbetet sett ut som följer:

- Policy och Riktlinjer reviderades under hösten 2022 av en arbetsgrupp med representanter från alla förvaltningar, bolagen samt Räddningstjänsten, dock hann inte dessa tas i KF.
- Policy, Riktlinjer och delegationsblankett finns på Insidan/Arabetsstöd/Krisberedskap, informationssäkerhet, GDPR och Säkerhet/Brandskydd i kommunens lokaler.
- Härnösandshus har utbildat 14 anläggningsskötare, även gällande sprinkler. De har haft en utrymningsövning som gäller hela byggnaden, Nybrogatan 13, dvs kommunens ekonomikontor och de fackliga representanterna deltog också. Härnösandshus gör brandskyddsronder 4 gånger per år, dokumenteras digitalt i Vitec. Härnösandshus ledningsgrupp kontrollerar månadsvis att SBA fungerar.
- Technichus har via lokalförsörjningsenhetens försorg utbildat 11 personal i allmän brandkunskap.
- ALF har via lokalförsörjningsenhetens försorg utbildat 2 personal i allmänbrandkunskap samt 4 brandskyddsansvariga/brandskyddskontrollanter. Utrymningsövning har gjorts i lokalerna på Industrigatan, Maskinhallen samt 2 brandskyddsronder på båda ställena. Två gemensamma utrymningsövningar med hela Johannesbergshuset. Maskinhallen har infört SBA i årshjul.

- SAM har via lokalförsörjningsenhetens försorg utbildat 4 personal i allmänbrandskunskap och 1 brandskyddsansvarig/brandskyddskontrollant samt att de själva anordnade allmänbrandskyddsutbildning för 35 personer hos Räddningstjänsten. SAM har gjort 2 st utrymningsövningar i Johannesbergshuset samt 4 brandskyddsronder som dokumenteras i KIA de informerar nyanställda om SBA samt uppdaterar dokumentationen varje år.
- Skola har via lokalförsörjningsenhetens försorg utbildat 8 personal i allmän brandkunskap och 10 st brandskyddsansvariga/brandskyddskontrollanter. Brandskyddsronder genomförs 2 – 4 ggr per år. Alla skolor har haft utrymningsövningar varje termin och så gott som alla förskolorna har haft 1 – 2 utrymningsövningar under året. Årshjul används till SBA arbetet.
- SOC har utbildat 1 brandskyddsansvarig/brandskyddskontrollant via lokalförsörjningsenhetens försorg samt själva anordnat utbildning för 60 st. Utbildning i allmän brandkunskap har utförts för all personal inom IFO och personalen vid Artillerigatans SÄBO. Brandskyddsronder görs 0 – 4 ggr per år på de olika arbetsställen. Utrymningsövning har endast gjorts på Koltrastens SÄBO samt att Ädelhem gör det teoretiskt på APT. Många arbetsställen har fört in SBA arbetet i årshjul.
- KLF har utbildat 32 personal i allmän brandkunskap samt 10 st brandskyddsansvariga/brandskyddskontrollanter 1 utrymningsövning i Rådhuset och 1 i Sambiblioteket. Riktade informationsmöten med Teatern och föreningar som vistas i byggnaden har utförts.
- Ett nytt brandlarm har installerats i serviceboende Gånsviksdalen. Brandlarm har utökats i två verksamheter och några utbyten och uppdateringar har gjorts i fyra verksamheter.
- Arbetet fortsätter kontinuerligt med att förbättra SBA dokumentationen i verksamheterna.
- Av remissvaren syns att det finns ett behov av en riktad informationskampanj gällande kommunens SBA policy med tillhörande riktlinjer.

Socialt perspektiv

Inga konsekvenser ur socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan ur ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ur ekonomiskt perspektiv genereras kostnader för bland annat, utbildningar, internkontroller, larminstallationer, larmförmedlingar, revisionsbesiktningar och anläggnings-skötare. Ett bra SBA arbete kan dock minska skador på inventarier och byggnader vilket leder till mindre kostnader.

Det juridiska perspektivet berörs av att SBA arbetet är lagstadgat.

Beslutsunderlag

Mailsvar från Härnösandshus, Arbetslivsförvaltningen, Samhällsförvaltningen, Skolförvaltningen, Socialförvaltningen samt eget arbete på lokalförsörjningsenheten. Hemab har inte svarat.

Anna Bostedt
Kanslichef

Marie Örjestål
Intendent

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Sammanträdestider 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 8.15 följande datum:

23 januari
13 februari
12 mars
16 april
14 maj
20 augusti
17 september
15 oktober
12 november
10 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 8.15 följande datum:

16 januari
6 februari
27 februari
3 april
30 april
28 maj
3 september
1 oktober
29 oktober
26 november

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

26 februari
25 mars

22 april
27 maj
17 juni
30 september
21 oktober
25 november
16 december.

Beskrivning av ärendet

Inför sammanträdesåret 2024 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Beslutsunderlag

Förslag på sammanträdestider för år 2024.

Petra Werner
Kanslichef

Jeanette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Sammanträdestider 2023

Organ	STOPP	Majoritetsmöte (beredning AU)	Presidieträff inför AU (beredning)	AU	Majoritetsmöte (beredning KS)	Presidieträff inför KS (beredning)	KS	KF-Presidiet (beredning)	KF
Tid kl.	14:00	13:15/10:00	13:15	08:15	13:15/10:00	13:15/10:00	08:15	08:15	13:15
Datum	2023	4 dec 2023	11 dec 2023	12 dec 2023	8 jan 2024	15 jan	16 jan	-	-
	2 jan	15 jan 10:00	22 jan	23 jan	29 jan 10:00	5 feb	6 feb	12 feb	26 feb
	29 jan	5 feb 10:00	12 feb	13 feb	19 feb 10:00	26 feb 10:00	27 feb	5 mars	25 mars
	26 feb	4 mars	11 mars	12 mars	18 mars 10:00	2 april	3 apr	8 apr	22 apr
	2 apr	8 apr	15 apr	16 apr	22 apr 10:00	29 april	30 april	7 maj	27 maj
	2 maj	6 maj	13 maj	14 maj	20 maj	27 maj 10:00	28 maj	3 juni	17 juni
	5 aug	14 aug	19 aug	20 aug	26 aug 13:00	2 sep	3 sep	10 sep	30 sep
	2 sep	9 sep	16 sep	17 sep	23 sep 10:00	30 sep	1 okt	8 okt	21 okt
	1 okt	7 okt	14 okt	15 okt	21 okt 10:00	28 okt	29 okt	5 nov	25 nov
	28 okt	4 nov	11 nov	12 nov	18 nov 10:00	25 nov	26 nov	3 dec	16 dec
	25 nov	2 dec	9 dec	10 dec	16 dec 10:00 2024	Jan 2025	Jan 2025	Jan 2025	Jan 2025

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta kommunstyrelseförvaltningens yttrande angående revisionsrapporten *Granskning av bokslut och årsredovisning 2022* som sitt eget, samt

att översända yttrandet i sin helhet till revisionen.

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av kommunens bokslut och årsredovisning per 2022-12-31 för att pröva om räkenskaperna är rättvisande samt att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 9 juni 2023.

Revisionskriterierna för bedömningsgrund:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Följande rekommendationer har lämnats i rapporten:

Revisionen anser att:

- Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse ska ingå i koncernredovisningen,

- Kommunen bör redovisa verksamhetsfastigheterna som finansiell leasing, samt
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att årsredovisningen inkluderar information om privata utförare.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Yttrande över revisionsrapporten utgår från kommunstyrelsens avsikt att följa nämnda lagar, rekommendationer och praxis.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport ”Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31”

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef Ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Yttrande på revisionens slutsatser i ”Granskning av bokslut och årsredovisning 2022”

Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunstyrelsens yttrande på revisionens slutsatser i revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning 2022"

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. På uppdrag av revisorerna har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Revisionens bedömning

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunens årsredovisning i allt väsentligt har upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Vidare redogör revisionen för att de, undantaget hantering av finansiell leasing och pensionsstiftelsen samt avsaknad av information om privata utförare, inte kunnat identifiera några väsentliga felaktigheter i årsredovisningen.

Revisionens rekommendationer samt kommunstyrelsens svar på dessa

- Revisionen anser att Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse ska ingå i koncernredovisningen enligt lagen om kommunal bokföring (LKBR)

Svar: Pensionsstiftelser är en juridisk särart som innebär att kommunen inte har beslutningsrätt över tillgångens nyttjande och användning. Det framgår tydligt att regeringens intention var att kommunernas avsaknad av beslutningsrätt innebär att de inte kan redovisa pensionsstiftelsens tillgångar som sina egna i balansräkningen. De gav inte heller några indikationer på att kontrollkriteriet inte är tillämpligt på den kommunala koncernen. Därför har kommunstyrelsen begärt kompletterande normering från RKR varav de har uppmanat kommunstyrelsen att fortsatt förhålla sig passiva gällande hanteringen av pensionsstiftelsen i räkenskaperna, tills dess att de kommit med ett utlåtande. Kommunstyrelsen ämnar ompröva sin bedömning så snart RKR gjort ett utlåtande.

RKR har tagit in remissvar under november 2022 från kommuner gällande frågeställningen. Dessa remissvar samt ställningstagande från RKR har ännu inte redovisats. Härnösands kommun avvaktar rekommendation från RKR.

- Revisionen anser att kommunen bör redovisa verksamhetsfastigheterna som finansiell leasing.

Svar: Kommunstyrelsen har uppmärksammat att flera av de drygt 32% (2020) av kommunerna som implementerat någon form av finansiell leasing kraftigt försämrat den rättvisande bilden i sina räkenskaper samt försvårat efterföljande ekonomistyrning på grund av att RKR R5 ger upphov till en hög grad av godtycklig tolkning.

Strategin från kommunstyrelsen har varit att invänta den omfattande idéskriften som RKR ska komplettera med men som ännu inte är klar. Ett försök till att införa finansiell leasing gjordes i början av året med specialistkompetens men utmynnade i att markbedömningen inte var tillräckligt dokumenterad i den tidigare idéskriften. Därmed kommer kommunstyrelsen ompröva sin bedömning under 2023.

- Revisionen anser att kommunstyrelsen bör säkerställa att årsredovisningen inkluderar information om privata utförare.

Svar: Kommunstyrelsen avser att säkerställa att information om privata utförare inkluderas i kommunens bokslut med start vid delårsbokslutet 2023.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2023-04-05

Revisionsrapport ”Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av kommunens bokslut och årsredovisning per 2022-12-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 9 juni 2023. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Sigge Tjernlund
Ordförande

Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande

Ingrid Flodin
Vice ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Härnösands kommun

5 april 2023

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

1

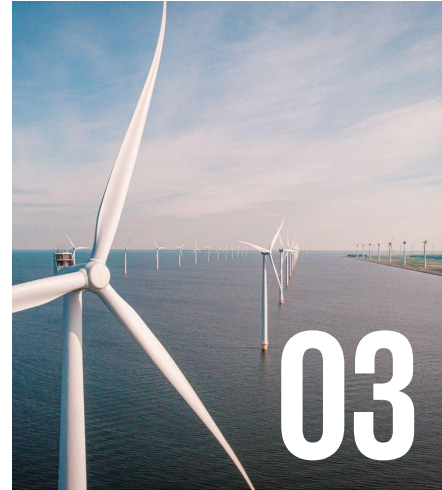
Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härnösands kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed, förutom avseende nedanstående:

- Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i huvudsak uppfyller RKR:s rekommendationer dock behöver kommunstyrelsen säkerställa att det som saknas finns med kommande år.
- Vi anser att Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse ska ingå i koncernredovisningen enligt lagen om kommunal bokföring (LKBR).
- Vidare hyr kommunen en betydande andel av verksamhetsfastigheterna. Vi anser att dessa bör redovisas som finansiell leasing och inte som operationell.

Resultat

Årets resultat uppgår till 41,9 mnkr, vilket är 5,9 mnkr bättre än budget. Det förklaras främst med att skatteintäkterna och generella bidrag är 61,6 mnkr högre än budget samt att verksamhetens nettokostnader är ökat om 53,6 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 30,8 mnkr samt skolnämnden om 3,5 mnkr. Vi är mycket oroade över resultatutvecklingen för nämnderna.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Vi har, utöver vad som nämns ovan, och med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges i avsnittet avgränsningar, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens bedömning är att god ekonomisk hushållning har uppnåtts då de två finansiella resultatuppgifterna är uppfyllda samt 76 % av övriga resultatuppgifter är helt eller delvis uppfyllda. Även koncernen som helhet bedöms ha god ekonomisk hushållning då bolagen uppnått ägardirektivens ekonomiska mål och Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen uppnått sina ekonomiska mål.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att det saknas sådana mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram sådana mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med kommunfullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Härnösand 2023-04-05

DocuSigned by:
Mariene Olsson
#BAC8DCC8EEFE4CE
Mariene Olsson

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:
Lena Medin
#ACB381FADD1D41B...

Certifierad kommunal revisor

02

Inledning

Inledning

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Inledning fortsättning

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från kommunledningen. Kommunchefen och ekonomichefen har undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring. I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 2-37 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomi- och kommunledningsavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse i huvudsak uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15. Dock saknas information om privata utförare.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer dock behöver kommunstyrelsen säkerställa att det som saknas finns med kommande år.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunstyrelsens bedömning är att god ekonomisk hushållning har uppnåtts då de två finansiella resultatuppgifterna är uppfyllda samt 76 % av övriga resultatuppgifter är helt eller delvis uppfyllda. Även koncernen som helhet bedöms ha god ekonomisk hushållning då bolagen uppnått ägardirektivens ekonomiska mål och Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen uppnått sina ekonomiska mål.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att det saknas verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram sådana mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen är förenligt med kommunfullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

De finansiella målet för kommunen omfattar mål 8 - Välskött och stabil ekonomi. Resultatuppdragen som kopplats är:

- Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar ska uppgå till 83%
- Resultatöverskott i procent av skatter, stadsbidrag och utjämning ska uppgå till 2%

Vår bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen.

Vad gäller finansiella mål för kommunens bolag hänvisas till ägardirektiven. Någon avstämning redovisas inte i årsredovisningen men av de underlag vi har erhållit konstaterar vi att Invest i Härnösand AB inte uppfyller avkastningsmålet på eget kapital och att Technichus i Mitt Sverige AB inte uppfyller soliditetsmålet.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen består av sju mål och till dem finns 21 mått.

Mål 1 – attraktivt boende med levande mötesplatser - målet bedöms som uppnått

Två av måtten bedöms ha uppnåtts medan det tredje är delvis uppfyllt. Hur måtten mäts har sedan målen sattes gjorts om så det är inte möjligt att mäta mot index. Däremot framgår att resultatet har förbättrats jämfört med år 2021.

Mål 2 – kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad – målet bedöms som uppnått

Båda måtten bedöms ha uppnåtts.

Mål 3 – ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete – målet bedöms som uppnått

Samtliga tre mått bedöms ha uppnåtts.

Mål 4 – kunskapsstaden där alla kan växa – målet bedöms delvis uppfyllt

Tre av de fem måtten har uppnåtts. Däremot ligger andelen elever inom komvux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser och resultatet för grundskolans åk 3 för svenska långt från målvärdet.

Mål 5 – jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet – målet bedöms inte uppfyllt

Ett av fyra mått uppnås medan två inte klaras och ett endast delvis. Bland de som inte uppnås är brukarnöjdheten på särskilt boende och i hemtjänst.

Mål 6 – god service med gott bemötande – målet bedöms uppfyllt

De båda måtten har uppnåtts.

Mål 7 – framtidens arbetsgivare – målet bedöms delvis uppfyllt

Frisktalet saknar såväl målsatt värde och andra jämförelsesiffror. Resultatet uppges vara 42,4 %. Hållbart medarbetarengagemang når precis målvärdet.

Verksamhetsmål

Sammantaget är kommunstyrelsens bedömning att sex av de sju målen helt eller delvis har uppnåtts. Räknat på resultatuppgifterna är det 16 av 21 mått som kommunstyrelsen bedömer helt eller delvis har uppnåtts. Enligt Årsplan 2022 ska minst hälften av uppgifterna bedömas som delvis uppfyllt eller helt uppfyllt för att klara god ekonomisk hushållning.

I likhet med förra årets bokslut så har flera av resultatuppgifterna inte gått att följa upp bl a på grund av att enkätresultaten presenteras på ett annat sätt än såsom kommunfullmäktige fattat beslut om. I den mån det finns jämförelser med föregående år har vi utgått från det när vi bedömt utfallet.

Vi har stickprovsvis stämt av måluppfyllnad mot officiell statistik eller andra underlag.

Vår bedömning avseende verksamhetsmålen är utifrån kommunfullmäktiges definition att vi delar kommunstyrelsens bedömning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunens överskott för året uppgår till 41,9 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 0,4 mnkr. Reservering till resultatutjämningsreserv uppgår till 3,9 mnkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 41,5 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Resultaträkning

En kommunens långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Årets resultat uppgår till 41,9 mnkr vilket är 37,1 mnkr bättre än föregående år. Framsta förklaringen till ökningen är att erhålla skatteintäkter och generella bidrag ökat med 67,9 mnkr samtidigt som nettokostnaderna ökar med 28,8 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 5,3 % (18,9 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 2 % (45,5 mnkr) jämfört med fg år. Ökningen av intäkter avser främst beslutat pensionskompensation från regionen från 2021 om 10 mnkr samt högre intäkter avseende intäkter från simhallen samt uthyrning av lokaler. Ökningarna avseende intäkter för simhall och lokaler är hänförliga till att verksamhet återgått till mer normalläge efter pandemin. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till ökade kostnader för personal om 42,4 mnkr till följd av ett högre antal årsarbetare och generell löneökning.

Kommunen har på totalen en positiv budgetavvikelse om 5,9 mnkr, fördelad enligt följande:

Kommunens positiva budgetavvikelser avser främst finanserna där budgetavvikelsen uppgår till 39 mnkr samt kommunstyrelsen som redovisar en avvikelse om 9,3 mnkr. Finansens positiva avvikelse förklaras till stor del av en positiv skatteprognos för både 2021 och 2022.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 30,8 mnkr samt skolnämnden om 3,5 mnkr. Vi är mycket oroade över resultatutvecklingen för dessa nämnder.

Socialnämndens underskott förklaras främst av ökade kostnader om 50,0 mnkr där merparten är hänförliga till kostnader för arbetskraft om 18,1 mnkr, som delvis förklaras av allmänt ökade personalkostnader. Vidare ökar övriga kostnader med 29,4 mnkr, vilka främst är hänförliga till kostnadsökningar avseende köp av huvudverksamhet om 12,8 mnkr samt förbrukningsmaterial mm. Intäkterna ökar med 19,2 mnkr, vilka främst förklaras av sjuklönekompensation från försäkringskassan samt högre erhållna bidrag än budgeterat. Både intäkter och kostnader har ökat med anledning av stadsbidraget gällande äldreomsorgslyftet som syftar till att höja kompetensen inom äldreomsorgen.

För skolnämnden beror underskottet jämfört med budget i huvudsak på ökade kostnader om 34,5 mnkr vilka främst är hänförliga till kostnader för arbetskraft om 34,4 mnkr. Intäkter ökar med 31 mnkr till följd av under året utökad budget med 11,5 mnkr samt ökade intäkter avseende bidrag och interkommunal ersättning.

För kommunstyrelsen beror överskottet om 9,3 mnkr främst på den icke budgeterade intäkten avseende det samverkansavtal överförmyndarverksamheten ingått med Kramfors kommun.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 1 169,9 mnkr (1 127,2). Ökningen förklaras främst av högre skattefordran om 44,7 mnkr till följd av en positiv prognos vid årsskiftet. På skuldsidan ökar avsättning till pension om 17,7 mnkr samt eget kapital till följd av årets resultat 41,9 mnkr. På koncernkontot har skulden minskat med 24,4 mnkr. Övriga förändringar kommenteras nedan.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna uppgår till 872,5 mnkr (830,4). Ökningen förklaras av årets investeringar om 85,3 mnkr som framförallt avser större gatuinvesteringar om totalt 34,3 mnkr, gatu- och belsningensanläggningar om 10,4 mnkr samt pågående arbeten om 26,7 mnkr.

Enligt not framgår att kommunen bedömer att alla leasing- och hyresavtal är operationella. Vi har tidigare år granskat ett urval av de hyresavtal som finns avseende verksamhetsfastigheter. Vår bedömning är att hyresavtal vad gäller verksamhetsfastigheter många gånger ska klassificeras som finansiell leasing, bl a med hänsyn till löptid och risk. Ett exempel är att kommunen är bundna av långa hyreskontrakt (uppemot 20 år) och bär därmed riskerna vid eventuell avveckling av verksamhet.

Avsättningar

Övrig ökning förklaras av att avsättning för pensioner ökar med 17,7 mnkr jämfört med föregående år.

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Härnösand Energi och Miljö AB 100%
 - Härnösand Elnät AB 100%
 - HEMAB Elförsäljning AB 95% (5% ägs av annat bolag inom kommunkoncernen)
- AB Härnösandshus 100%
 - Härnösands Kommunfastigheter 100%
- Invest i Härnösand AB 100%
 - Technichus i Mitt Sverige AB 100%
 - Restore i Höga Kusten AB 100%
- Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen 33%

Vi har inte utfört den legala revisionen av kommunkoncernens dotterbolag ovan (förutom Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen där vi är sakkunniga biträden).

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Enligt lag om kommunal redovisning ska kommunala koncernföretag som är en stiftelse konsolideras i proportion till andelen av stiftelsens kapital som kommunen har bidragit med. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse med ändamål att trygga utfästelse om pension. Kommunens andel uppgår till 92,6 %. Marknadsvärde på det egna kapital som avser Härnösands kommun uppgår till 203,4 mnkr. Vi anser att Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse ska ingå i koncernredovisningen enligt lagen om kommunal bokföring (LKBR).

Härnösands Handel AB och Stiftelsen Läns museet Västernorrland ingår inte heller i den sammanställda redovisningen. Då kommunala koncernföretag enligt RKR R16 kan undantas när verksamheten är av obetydlig omfattning, vilket definieras som företag där den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Då det nya bolaget och stiftelsen är mindre gör vi ingen annan bedömning än kommunen att den inte ska ingå i de sammanställda räkenskaperna.

I övrigt rekommenderar vi att kommunen tillser att samtliga koncernföretag ingår den sammanställda redovisningen i enlighet med lag och rekommendation.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet 4 noter att kommunen upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen om kommunal bokföring LKBR och rådet för kommunal redovisning RKR om inget annat anges.

Vi anser att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Enligt not framgår att kommunen bedömer att alla leasing- och hyresavtal är operationella. Vi har tidigare år granskat ett urval av de hyresavtal som finns avseende verksamhetsfastigheter. Vår bedömning är att hyresavtal vad gäller verksamhetsfastigheter många gånger ska klassificeras som finansiell leasing, bl a med hänsyn till löptid och risk. Ett exempel är att kommunen är bundna av långa hyreskontrakt (uppemot 20 år) och därmed riskerna vid eventuell avveckling av verksamhet.

Enligt lag om kommunal redovisning ska kommunala koncernföretag som är en stiftelse konsolideras i proportion till andelen av stiftelsens kapital som kommunen har bidragit med. Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen anser att det råder en oenighet om och hur en pensionsstiftelse ska konsolideras. Vi delar inte den bedömningen utan anser att enligt lag ska pensionsstiftelsen ingå i koncernen, om den i övrigt uppfyller de kriterier som gäller, se under vidare under koncernredovisning.

Med reservation för finansiell leasing och undantag för konsolidering av stiftelser anser vi att kommunen efterlever lagen om kommunal bokföring LKBR och RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

Härnösands kommuns budget för investeringar under 2022 uppgår till 110,1 mnkr och årets utfall uppgår till 83,0 mnkr. Det är en avvikelse på 27,1 mnkr. Avvikelsen hänförs främst till samhällsnämnden och den uppgår till 19,9 mnkr vilket främst förklaras av att flera projekt flyttats fram i tid som en följd av diverse omvärldsfaktorer.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen. Vi bedömer att kommunen kan utveckla texten kring investeringsredovisningen och de investeringar som skett under året.

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2022 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen i Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2022.

Beskrivning av ärendet

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM) ansvarar för den lokala kollektivtrafiken i länet. Förbundet styrs av en direktion som består av nio ledamöter samt nio ersättare fördelat mellan Region Västernorrland och medlemskommunerna Härnösand, Kramfors, Sundsvall, Sollefteå, Ånge, Timrå och Örnsköldsvik. Direktionen utses av medlemskommunernas fullmäktige som även beslutar om ansvarsfrihet.

Förbundsdirektionen för KTM har upprättat och godkänt årsredovisning för år 2022. Årsredovisningen är granskad av de förtroendevalda revisorerna som tillstyrker att respektive medlems fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Socialt perspektiv

Ärendet handlar om formalia som inte har någon social påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen anknytning till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bestämmelser om revisionsberättelse och ansvarsfrihet avseende kommunalförbund med direktion finns i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Årsredovisningen ska godkännas av direktionen innan medlemmarnas fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet senast vid utgången av juni månad året efter det som revisionen avser. Revisorerna i förbundet lämnar efter upprättad årsredovisning sin revisionsberättelse till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022 KTM

Revisionsberättelse 2022 med tillhörande bilagor

Bilaga 1 - Översiktlig granskning

Bilaga 2 - Grundläggande granskning

Bilaga 3 - Granskning av årsredovisning 2022

Bilaga 4 - Revisionsberättelse 2022 Norrtåg AB

Bilaga 5 - Granskningsrapport 2022 Norrtåg AB

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

PROTOKOLL

Datum
2023-03-24

Diariernr
23/00149-2

Camilla Norberg, 070-231 83 20

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2023-03-24

Tid: 09.15 – 16.21
Datum: 2023-03-24
Plats: Nämndsalen, Region
Västernorrland

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:

Charlotta Hellhoff	Eva Westin, avvek efter § 41	Göran Anger § 25
Camilla Norberg	Lars Nässén, avvek efter § 41	Kristina Van Loveren § 29
Thomas Olsson, avvek efter § 41	Mathias Sundin § 24, 26, 30	Sofia Söderberg § 24, 26, 30

Övriga närvarande:
Gustav Söderback

Justerare:
Hans Forsberg (C)

Tid för justering: 2023-03-29
Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirektionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum	Anslaget uppsatt den	Anslaget nedtas den
2023-03-24	2023-03-29	2023-04-21

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

PROTOKOLL

Medlem Namn	När- varo	Tjg. Ers	Reservation §						Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
									Ja	Nej	
Region Västernorrland											
Ordinarie											
Sara Nylund (S)	X									Ordförande	
Henrik Sendelbach (KD)	X									Vice Ordförande	
Region Västernorrland											
Ersättare											
Kristina Eriksson (C)	X									Avvek efter § 41	
Per Gybo (SJV)	X										
Örnsköldsvik											
Ordinarie											
Andreas Jansson (C)	X									Avvek efter § 41	
Örnsköldsvik											
Ersättare											
Carolina Sondell (S)											
Kramfors											
Ordinarie											
Malin Svanholm (S)	X										
Kramfors											
Ersättare											
Jon Björkman (V)	X										
Härnösand											
Ordinarie											
Knapp Britta Thyr (MP)	X										
Härnösand											
Ersättare											
Per-Eric Norberg (C)	X										
Sundsvall											
Ordinarie											
Hans Forsberg (C)	X									Justerare	
Sundsvall											
Ersättare											
Sven Bredberg (M)											
Timrå											
Ordinarie											
Stefan Dalin (S)											
Timrå											
Ersättare											
Tony Andersson (M)	X	X									
Ånge											
Ordinarie											
Anders Mjärdsjö (M)	X										
Ånge											
Ersättare											
Eva Mörk Månsson (S)	X										
Sollefteå											
Ordinarie											
Johan Andersson (C)	X									Avvek efter § 41	
Sollefteå											
Ersättare											
John Åberg (S)											

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

§ 29. Årsredovisning 2022

Årsredovisning
2022

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa Årsredovisning 2022.

Bakgrund

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län har upprättat årsredovisning för 2022.

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för kommunalförbundets styrning. Ett av kraven är att kommunalförbundet ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

För att uppnå detta har förbundsdirektionen beslutat om fyra övergripande mål och tio delmål. Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Delmålen följs upp utifrån indikatorer med målvärden, samt utifrån genomförda åtgärder.

Myndighetens bedömning

Den 9 februari 2022 togs de flesta rekommendationer och restriktioner gällande covid-19 bort. Då restriktionerna avvecklades öppnades framdörrarna i bussarna successivt med start den 14 februari och biljettförsäljningen ombord återupptogs den 14 mars.

Efter årets slut så har dock inte resandet återgått till nivån som rådde innan pandemin. Detta kan troligen delvis kopplas till förändrade arbetsmönster för vissa gruppen men även till att fler skaffade sig bil under pandemin. Den förväntade uppgången till 85 procent av resandet jämfört med 2019 stannade vid cirka 80 procent.

Några veckor efter att pandemirestriktionerna släppte så inledde Ryssland ett krig mot Ukraina. Kriget har påverkat vårt samhälle på många sätt och för kollektivtrafiken så har det främst gett ökade drivmedelspriser som i sin tur drivit på en hög inflation. Detta medför att kostnaderna för kollektivtrafiken har ökat kraftigt vilket drabbar kommunalförbundets medlemmar.

Verksamhetens intäkter uppgick till 157,8 Mkr vilket var 7,3 Mkr mer än budget. Verksamhetens kostnader uppgick till 814,2Mkr vilket var högre än budget som var satt till 753,6 Mkr. Kostnaderna påverkades främst av rörliga kostnader så som index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor. De indexerade kostnaderna ökade med cirka 67,2 mnkr jämfört med 2021.

Verksamhetens nettokostnader uppgick till 657,8 mnkr vilket är 60 Mkr mer än föregående år. Det totala medlemsbidraget uppgick till 569,9 Mkr och de kommunala biljettsubventionerna till 87,8.

Bedömningen, utifrån direktionsens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2022. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet, Minskad negativ miljöpåverkan och Resurseffektiv kollektivtrafik. Resandet har återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för ökad målpuppfyllnad.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Föredragande:

Thomas Olsson, chef verksamhetsstöd.
Kristina Van Loveren, tf ekonomiansvarig.

Expedieras till:

Förbundets medlemmar
Förbundets revisorer

Beslutsunderlag: Missiv 2023-03-20 Årsredovisning 2022

Datum

2023-03-09

Diariernr

23/00165

Årsredovisning 2022

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i

Västernorrlands län

1 januari – 31 december 2022

Fastställd i förbundsdirektionen 2023-03-24

Innehåll

Ordförande har ordet.....	3
Ett Västernorrland – med kollektivtrafik som en viktig motor.....	3
Vårt uppdrag	4
Året som gått.....	5
Förvaltningsberättelse.....	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
Omvärldsanalys och förväntad utveckling.....	7
Medarbetare	8
Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet	10
God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad	10
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	12
Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	14
Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	14
Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	15
Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan.....	15
Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik.....	16
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk.....	17
Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation.....	18
Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare.....	18
Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	19
Samlad bedömning om måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning	19
<i>Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning</i>	21
Årets resultat	21
Investeringsredovisning	22
Investeringsredovisning	28
Sammanställd redovisning	30
<i>Ekonomiska rapporter</i>	32
<i>Noter</i>	35
Ekonomisk ordlista	41
Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).....	41

Ordförande har ordet

Ett Västernorrland – med kollektivtrafik som en viktig motor

För att vi ska uppnå Västernorrlands gemensamma vision för regional utveckling – Ett Västernorrland med handlingskraft, livskraft och naturkraft så är kollektivtrafiken ett avgörande verktyg. Ett kollektivt resande som är tillgängligt, prisvärt och sömlöst är en viktig pusselbit för att vårt län ska utvecklas.

Efter åren med corona så har även 2022 varit ett år som påverkats av händelser utanför vår egen kontroll. Vi har som myndighet likt många andra drabbats av prisökningar när det ryska invasionskriget i Ukraina påverkar världsmarknaden.

Direktionen fattade under hösten beslut om att dämpa de ekonomiska effekterna för våra resenärer genom att inte följa indexuppräknings på biljettpiserna utan göra en mindre prisjustering uppåt, men inte på alla biljetter.

Året som gått har varit präglad av ett arbete med framtidens kollektivtrafik i sikte. Tillsammans har vi i Västernorrland arbetat fram ett förslag på trafikförsörjningsprogram som ska beslutas under 2023 och gälla fram till 2030.

Vi har tack vare ett samarbete med trafikbolagen och andra regioner redan fått testa på framtidens resande under 2022. Vi hade självkörande fordon på plats i Birsta några dagar för att få testa på hur det fungerar. Alla som ville fick åka med och vi fick verkligen utmana oss själva och vår tillit till tekniken. Känslan av science fiction-film var närvarande, men det är på riktigt! Framtidens resande innehåller även anropsstyrd trafik där vi fått lära oss mer av testerna som gjorts i bl a Säffle och några av våra kommuner har valt att vara piloter för att se hur vi kan utveckla framtidens busstrafik utifrån våra förutsättningar. Vi har spännande tider framför oss.

För att möta framtiden har medlemmarna i kommunförbundet arbetat med en ny förbundsordning för hur vi tillsammans styr och finansierar vår kollektivtrafik, beslut i frågan ska tas under 2023. Jag ser fram emot att under 2023 få alla bitar på plats så att vi tillsammans kan bidra till ETT Västernorrland!

Sara Nylund, Ordförande

Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Förvaltningsberättelse

Vårt uppdrag

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik (SFS 2010:1065) och EU kollektivtrafikförordning (EG 1370/2007)

Kommunalförbundets uppdrag och arbetsformer beslutas av medlemmarna i styrdokumenterna *Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Samarbetsavtal för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Reglemente för förbundsdirektionen samt Reglemente för revisorerna*.

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av 9 ordinarie ledamöter.

Förbundsdirektionen fastställer vision och mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget. Förbundsdirektionen beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Direktionen ansvarar även för att:

- efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster,
- verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper samt
- verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet

I dialog med kommunalförbundets medlemmar definieras behovet av kollektivtrafik och administrativa resurser i en treårig Mål- och resursplan (MRP). Direktionen beslutar om budget för nästkommande år grundat på MRP:s första år.

Den upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda persontrafiken i Västernorrland kommuniceras med varumärket Din Tur.

Kommunalförbundet är delägare (25 %) av Norrtåg AB som upphandlar den regionala tågtrafiken. Övriga bolag i koncernen är helägda Bussgods Västernorrland AB och delägda (5 %) AB Transitio. Vilande bolag är helägda Västernorrlands läns Trafik AB (VLTAB).

Året som gått

- Den 9 februari 2022 togs de flesta rekommendationer och restriktioner gällande covid-19 bort. Då restriktionerna avvecklades öppnades framdörrarna i bussarna successivt med start den 14 februari och biljettförsäljningen ombord återupptogs den 14 mars.
- Efter att rekommendationerna om hemarbete upphört har myndigheten öppnat upp kontorslokalen i Kramfors. Fortsatt gäller ett så kallat hybridarbete med både kontorsdagar och distansarbete.
- Under de första månaderna 2022 har Norrtåg AB genomfört förhandlingar påkallade av tågoperatören Vy Tåg med anledning av stort intäktsstapp kopplat till covid-19. Parterna har förhandlat fram ett tilläggsavtal där Norrtåg AB tar över biljettintäkterna och betalar produktionsersättning till VY Tåg.
- Projektet Snowracer för ett nytt gemensamt biljett- och betalsystem med övriga kollektivtrafikaktörer i norra Sverige har fortsatt enligt plan med vissa förseningar. Under perioden har upphandling av ny resenärsapplikation genomförts. Arbete med upprättande av en gemensam förvaltning för omhändertagande och vidare utveckling av projektets resultat pågår.
- Myndigheten har arbetat med hållplatsutrop och elbussar i Sundsvall vilket är optioner i gällande trafikavtal.
- Biljettkontroller – Efter att restriktionerna gällande covid-19 upphört och resandet tilltagit har arbetet med biljettkontroller återupptagits. Det har med utgångspunkt i Sundsvall och Örnsköldsvik genomförts cirka 22 320 biljettkontroller vilket resulterat i 169 utfärdade tilläggsavgifter.
- Med anledning av kriget i Ukraina var resande för ukrainska flyktingar gratis under mars månad. Myndigheten har genom samverkan bevakat utvecklingen av flyktingströmmar till länet för att avgöra om det fått påverkan på behovet av trafik, vilket det hittills inte fått.
- Priser på drivmedel har ökat till följd av kriget i Ukraina vilket lett till kostnadsökningar och ersättningsdiskussioner med trafikbolagen.
- En helt ny reseprodukt flex 10/30 har tagits fram och lanserades i slutet av mars. Flex 10/30 är framtagen för resenärer som har behov att resa med bussen ibland. Biljetten omfattar länsgiltighet och inom tätorterna Örnsköldsvik, Sundsvall och Sollefteå.
- 27 april tecknades ett samverkansavtal med SJ med innebörden att ett av SJs morgontåg stannar vid Njurundabommen för vidare passagerartransport till Sundsvall. Din Turs periodbiljetter är genom avtalet giltiga på resan.
- Det har genomförts ett projekt för att revidera myndighetens styrdokument. Styrgruppen har bestått av länets kommunstyrelseordförande och regionstyrelsens ordförande. Styrgruppen har genomfört 12 möten och 2022-05-05 beslutade styrgruppen att överlämna förslaget till ny förbundsordning till förbundsdirektionen för beredning och därefter utskick till respektive medlem för godkännande. Ärendet behandlades av förbundsdirektionen 2022-05-20 och sändes till respektive medlem 2022-05-24.
- Under året har arbete pågått med ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. Processen inleddes i november 2021 och har drivits av Din Tur men involverat många olika organisationer och personer. En stor mängd dialoger, workshops och samråd har genomförts fram till juni 2022. 15 augusti skickades trafikförsörjningsprogrammet ut på remiss med svarstid till och med 15 november.
- Elbussar har tagits i bruk i Sundsvall.
- Hållplats Stenstan i Sundsvall invigdes och togs i bruk den 11 december.
- Under oktober genomfördes ett event på Birstaområdet i Sundsvall där allmänheten och Förbundsdirektionen fick information om och möjlighet att provåka en självkörande buss.
- Ett nytt försäljningsställe har öppnat i Ånge.
- Utökad tätortstrafik i Sollefteå
- Upphandling och drifttagande av en ny kundcenterlösning i Ånge, vilket innebär en stor teknisk utveckling och ökade möjligheter.

Förvaltningsberättelse

Ekonomisk information (mnkr) Myndigheten	2022	2021	2020	2019	2018
KOSTNADER					
Allmän kollektivtrafik					
<ul style="list-style-type: none"> landsbygdstrafik tätortstrafik tågtrafik (ny princip tåghyra 2020) 	-307,1	-270,2	-265	-264,8	-259,8
Särskild persontrafik inkl miljöpremie	-121,0	-110,1	-100,1	-114,7	-110,4
Administrativa kostnader	-63,0	-61,1	-63,5	-60,1	-56,8
Stationsavgifter	-2,7	-1,3	-2,2	-1,4	-2,4
Avskrivning bussar	0,0	0,0	0,0	-1,3	-2,9
Avskrivning biljetmaskiner och biljettsystem	-0,4	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2
Övriga avskrivningar	-1,0	-0,7	-2,4	-1,1	-1
Övriga kostnader	-	-	-	-	-1
Totala kostnader	-815,6	-748,0	-707,2	-700,1	-674,9
INTÄKTER					
Allmän kollektivtrafik					
<ul style="list-style-type: none"> biljettförsäljning skolkort 	84,1	65,4	67,6	101,9	105,9
Övriga intäkter	56,4	69,5	60,7	15,7	16,9
Totala intäkter	157,8	150,3	144,4	135,3	142,6
Jämförelsestörande poster	0,0	1,0	1	0	0,9
Verksamhetens nettokostnader	-657,8	-597,7	-562,9	-564,8	-531,4
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	139,8	181,1	143,6
Medlemsbidrag	569,9	482,6	423,1	383,6	386,1
Finansiella poster	0	0	0,1	1,7	0
Resultat	0,0	0	0	0	0
Produktionsinformation					
PRODUKTIONSKILOMETER (exklusive särskild persontrafik)					
Landsbygdstrafik	8 701 693	8 432 935	8 460 966	8 438 432	8 531 713
Tätortstrafik	4 523 424	4 542 025	4 768 337	4 768 954	4 701 354
Total produktionskilometer	13 225 117	12 974 960	13 229 303	13 207 385	13 233 067
BRUTTOKOSTNAD KR/KM¹⁾					
Landsbygdstrafik	-35,3	-32,04	-31,18	-31,38	-30,45
Tätortstrafik	-49,08	-44,09	-38,97	-41,75	-40,69
Total bruttokostnad/km	-40,01	-36,26	-33,99	-35,12	-34,09
Förändring i %	10%	7%	-3%	3%	7%
Skattesubventionsgrad					
Skattesubvention ²⁾	79%	83%	81%	79%	78%

1 Bruttokostnaden/km beräknas som trafik kostnaden i förhållande till antalet totala produktionskilometer för respektive landsbygd och tätort.

2 Skattesubventionen beräknas som landsbygds- och tätortstrafikens nettokostnader (kostnader för landsbygds- och tätortstrafiken minus biljettintäkter) i förhållande till kostnader för landsbygds- och tätortstrafik.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomisk information (mnkr) Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	272,1	252,9	205,2	219,9	228,3
Kostnader	-956,0	-876,1	-768,2	-785,2	-759,7
Verksamhetens nettokostnader	-683,9	-623,1	-563,0	-565,3	-531,4
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	139,8	181,1	143,6
Medlemsbidrag	599,2	513,2	423,1	383,6	386,1
Finansiella poster	-4,3	-4,4	-0,1	0,5	1,9
Skatt	-0,2				
Resultat	-0,9	0,7	-0,1	-0,1	0,2

Omvärldsanalys och förväntad utveckling

I början av året så var det fortsatt pandemi. Många valde bort kollektivt resande för att minska risken för smittspridning. I februari så släpptes alla restriktioner. Som ett resultat öppnades framdörrarna på bussarna och informationen ställdes om till att locka tillbaka resenärerna. Efter årets slut har dock inte resandet återgått till nivån som rådde innan pandemin. Detta kan troligen delvis kopplas till förändrade arbetsmönster för vissa grupper men även till att fler skaffade sig bil under pandemin. Den förväntade uppgången till 85 procent av resandet jämfört med 2019 stannade vid cirka 80 procent. Än så länge finns inte så mycket data och forskning att förlita sig på, men en trolig slutsats är att det kommer att krävas nya kollektivresenärer för att nå tillbaka till 2019 års resandesiffror och därefter en fortsatt ökning.

Några veckor efter att pandemirestriktionerna släppte inledde Ryssland ett krig mot Ukraina. Kriget har påverkat vårt samhälle på många sätt och för kollektivtrafiken har det främst gett ökade drivmedelspriser som i sin tur drivit på en hög inflation. Detta medför att kostnaderna för att bedriva trafiken har ökat kraftigt vilket drabbar kommunalförbundets medlemmar.

I skuggan av pandemin och kriget fortgår samhällets insatser för att ställa om till en mer hållbar värld och klara de klimatmål som beslutats av FN. Kollektivtrafiken bör gynnas av en sådan omställning. Sveriges nya regering valde dock att inte implementera det nya förslaget till arbetsreseavdrag som fanns färdigt och som skulle ha gett kollektivtrafiken likvärdiga villkor som bilen. Regeringens beslut att sänka skatten på fossila drivmedel samt att minska reduktionsplikten är även dessa beslut som kan fördröja omställningen till ett mer hållbart samhälle där kollektivtrafiken får en större andel av det totala resandet.

Medarbetare

Hälsa och sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,6	4,3	6,0	3,6	4,8
Andel av sjukfrånvaron som avser långtidsfrånvaro (minst 60 dagar)	0,7	0,6	10,9	8,0	22,0
Sjukfrånvaro kvinnor	5,2	3,1	6,7	3,6	5,5
Sjukfrånvaro män	3,4	6,0	5,0	3,1	3,5
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	5,6	3,9	2,0	2,6	8,3
Sjukfrånvaro 30 – 49 år	5,4	6,0	4,3	2,7	4,3
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	3,6	3,4	3,7	4,6	3,5

Sjukfrånvaro

Sjuktalet ligger nästintill på samma nivå som vid 2021 års utfall. Riktvärdet på 3,5 procent har inte uppnåtts vid årets slut. I huvudsak beror sjuktalet fortfarande på korttidssjukfrånvaro till följd av covid-19.

Löne- och medarbetarsamtal

Kollektivtrafikmyndigheten tillämpar individuell lönesättning. Då det centrala löneavtalet, som blev klart i slutet av 2020, sträcker sig fram t.o.m. 2024-03-31, var förutsättningarna inför årets löneöversyn kända. Löneöversynsprocessen startade därför upp i tid så att de nya lönerna kunde betalas ut under april månad. Alla medarbetare har erbjudits lönesamtal vilka genomfördes under våren och medarbetarsamtal har genomförts under hösten 2022.

Åtta medarbetare har valt att nyttja förmånen att växla semestertillägg mot extra lediga dagar.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och se till att arbetsmiljön är god. Arbetsmiljön följs kontinuerligt upp genom medarbetarsamtal, enhets/personalmöten, tät samverkan med skyddsombud och möten med skyddskommittén.

I slutet av året togs enkätverktyget &frankly i drift för att mäta medarbetarupplevelsen. Upplägget är pulsade mätningar, d.v.s. fler kortare mätningar under året, med rapporter i realtid. Syftet är att möjliggöra en än mer kontinuerlig dialog kring hur det är att jobba hos Din Tur för att tillsammans kunna skapa en ännu bättre arbetsplats. Medarbetarnas engagemang och välmående är viktigt och alla ska ges möjligheten att göra sin röst hörd. Den första mätningen genomfördes V40 och bestod av två delar, en engagemangspuls och en för uppföljning av arbetsmiljön enligt AFS. Glädjande var att medarbetarnas deltagande var mycket stort och svarsfrekvensen uppgick till hela 94%.

Kompetensutveckling

Under året har ett antal utbildningsinsatser genomförts, några av de större insatserna är bland annat utbildning i verktyget Rebus, i planering för attraktiv o effektiv kollektivtrafik och i kundservice. Med anledning av att telefonväxeln vid Din Tur kundservice byttes ut har en stor utbildningsinsats för alla medarbetare där genomförts.

Utöver det har det via företagshälsovården givits utbildningar i stresshantering genom konceptet ”Livskompass” och HLR, Hjärt- och Lungräddning.

Även interna kompetensutvecklingsinsatser genom kollegialt lärande är något som genomförts och uppmuntras.

Jämställdhet och mångfald

Inom myndigheten är fler kvinnor än män anställda. I ledningsgruppen är fördelningen två män och en kvinna.

Av de 45 tillsvidareanställda är 45 procent kvinnor och 55 procent män i Kramfors, på Din Tur kundcenter är 70 procent kvinnor och 30 procent män. Bland visstidsanställda är könsfördelningen 67 procent kvinnor och 33 procent män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Personalstruktur

Antal	2022	2021	2020	2019	2018
Kvinnor	31	30	34	40	35
varav tillsvidareanställda	28	29	32	37	33
Män	21	22	24	22	20
varav tillsvidareanställda	18	21	21	18	17
Summa	52	51	58	64	55
varav tillsvidareanställda	45	49	53	55	50

Det totala antalet medarbetare har ökat med 1 från föregående år. Förändringen härrör till Din Tur kundcenter där antalet tillsvidareanställda minskat med 4 och antalet visstidsanställda ökat med 5. I Kramfors är antalet anställda oförändrat.

Under året har 8 medarbetare avslutat sina anställningar och 9 medarbetare har nyanställts.

Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet

God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för vår styrning. Ett av kraven är att vi ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan omfattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att vi ska kunna redovisa att vi uppnått god ekonomisk hushållning är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att *Budget 2022* antogs av förbundsdirektionen.

Metod

Målen ska utvärderas utifrån den grad som de uppfylls. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på hur verksamhetsmål och finansiellt mål uppfylls.

Definition av måluppfyllnad:

- ↑ = mål uppfylls
- ➔ = mål uppfylls med vissa brister
- ↓ = mål uppfylls ej

Uppföljning av åtgärder som är beslutade i budget sker tertialvis efter augusti och december månad.

Vision och mål

Visionen för kommunalförbundet är den regionalt gemensamma vision som finns med i den regionala utvecklingsstrategin *En hållbar och innovativ kollektivtrafik som inkluderar hela Västernorrland med resenären i fokus*.

De strategimål som anges i den regionala utvecklingsstrategin innebär sammanfattningsvis att Västernorrland ska ha positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och stärkt innovationsförmåga.

Kollektivtrafiken är en förutsättning för att uppnå ett funktionellt och attraktivt län. Kollektivtrafiken skapar möjligheter för invånarna att kunna arbeta och studera utanför boendeorten. Det leder till en bättre matchad arbetsmarknad och bättre förutsättningar för individer och organisationer att utvecklas i regionen. Dessutom skapar kollektivtrafiken möjligheter för en rik och aktiv fritid.

Utifrån vision och strategimål i den regionala utvecklingsstrategin har fyra övergripande målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram: *Resenär*, *Hållbarhet*, *Tillväxt* och *Medarbetare*. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som anger ett önskat tillstånd 2030.

Kollektivtrafiken i Västernorrland ska utgå från resenärens behov och bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle med starka arbetsmarknadsregioner. För att lyckas med det krävs att kompetenta och engagerade medarbetare får rätt förutsättningar att verka.

Tio delmål konkretiserar de övergripande målen. Kopplat till varje delmål har strategiskt viktiga åtgärder identifierats för att de övergripande målen ska uppnås till 2030. Delmålen följs upp årligen. Delmålet om resurseffektiv kollektivtrafik utgör även kommunalförbundets finansiella mål.

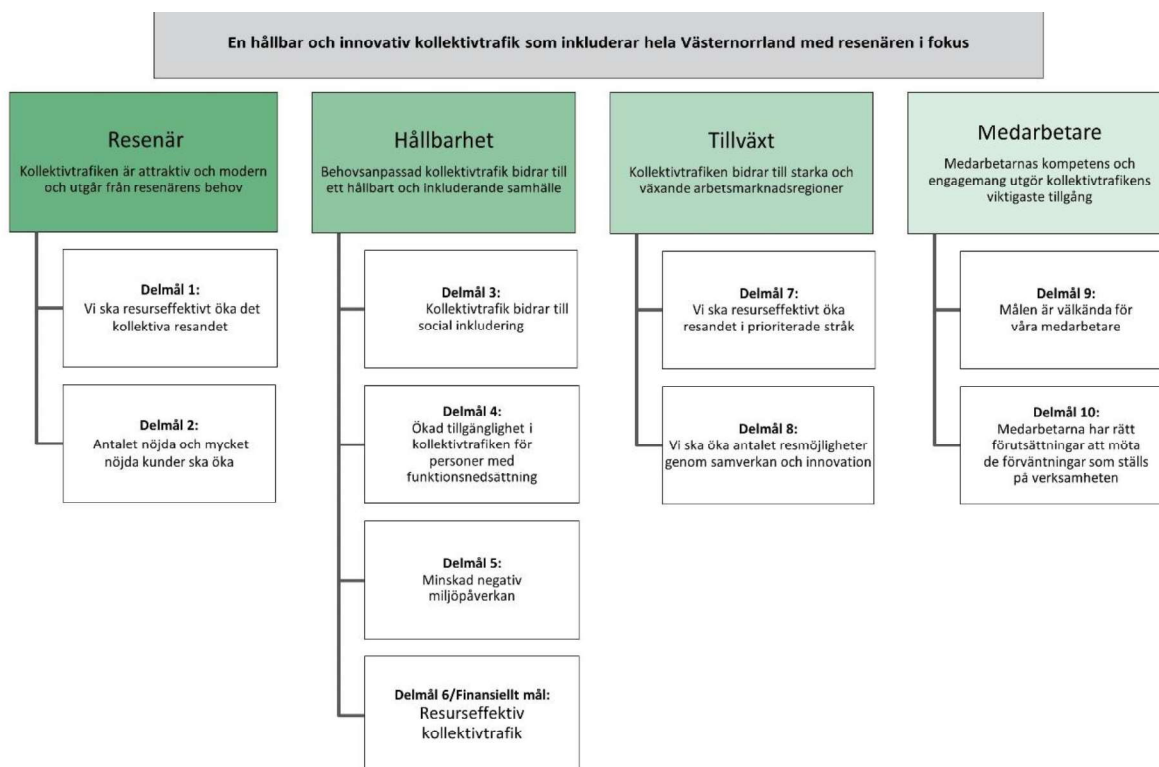

Bild 1: Målbild för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län enligt Dir 17-16 *Mål för Kollektivtrafikmyndigheten 2030*

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
<p>Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Resandet har inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin. Nya resmönster gör att kollektivtrafiken måste utvecklas och anpassas till ett delvis nytt samhälle. Det finns skillnader i hur resandet utvecklats. Stadstrafiken i Härnösand gjordes om inför 2022 med nytt linjenät och bättre utbud. Detta har gett en mer positiv utveckling än resten av länet. Även linje 50 har haft en bättre utveckling vilket troligen kan kopplas till en fortsatt positiv utveckling i Höga Kusten med besöksnäringen som draglok.</p>				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antalet påbörjade kollektivtrafikresor med den upphandlade kollektivtrafiken exklusive skolkort	7 607 277	5 863 917	6 621 874	9 243 749
Avgångstider: Andelen som instämmer i påståendet "Avgångstiderna passar mina behov" (%)	54/30	55/31	59/33	61/35
<i>Nationellt snitt¹</i>	67/51		69/52	
Hitta information: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att få information om resan (avgångstider, biljettpriser mm) (%)	68/67	70/70	66/63	68/65
<i>Nationellt snitt</i>	78/78		78/77	
Enkelhet: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att resa med Din Tur" (%)	68/42	68/43	69/45	70/48
<i>Nationellt snitt</i>	75/60	75/60	75/61	
Trygghet: Andelen som instämmer i påståendet "Det känns tryggt att resa med Din Tur" (%)	69/58	65/56	68/58	71/60
<i>Nationellt snitt</i>	70/64	63/59	67/62	

¹ Nationellt snitt är medelvärdet i Kolbars nationella undersökning av alla medverkande aktörer inom kollektivtrafikområdet

Antal påstigande i den linjelagda kollektivtrafiken²

Trafik- område	Trafikering	2022	2021	2020	2019	2018	Förändring 2022 - 2021	Förändring 2022 - 2021 (%)
O2	Höga Kusten	44 889	35 827	42 844	60 680	67 532	9 062	25,3%
O3	Sollefteå tätort	64 896	49 816	55 482	83 695	77 874	15 080	30,3%
O45	Sollefteå landsbygd	80 168	53 182	72 078	122 053	124 426	26 986	50,7%
O6	Örnsköldsviks tätort	1 018 594	761 427	927 960	1 269 766	1 222 244	257 167	33,8%
O7	Örnsköldsvik - Husum, Gideå och Trehörningsjö	66 976	46 731	63 109	90 760	98 149	20 245	43,3%
O8	Örnsköldsvik - Solberg, Mellansel och Bredbyn	98 077	74 873	104 075	149 831	148 821	23 204	31,0%
O9	Örnsköldsvik - Skorped och Köpmanholmen	117 835	98 749	124 530	154 405	150 199	19 086	19,3%
O10	Härnösands tätort	710 287	444 718	466 251	711 025	601 761	265 569	59,7%
O1415	Sundsvalls tätort	4 324 990	3 425 069	3 812 840	5 505 740	5 403 093	899 921	26,3%
O16	Sundsvall - Holm och Liden	112 709	90 661	102 434	133 666	130 962	22 048	24,3%
O1721	Njurunda - Sundsvall - Timrå	935 981	768 926	845 055	1 224 339	1 250 714	167 055	21,7%
O18	Sundsvall - Matfors	186 014	153 495	175 176	235 039	224 133	32 519	21,2%
O20	Sollefteå - Kramfors - Härnösand	248 564	198 415	211 171	318 065	352 362	50 149	25,3%
O22	Härnösand landsbygd	95 347	80 377	95 358	123 610	121 371	14 970	18,6%
O23	Ånge landsbygd	130 939	103 041	111 928	151 557	159 745	27 898	27,1%
S3	Tvärflötjen, Örnsköldsvik - Sollefteå - Östersund	52 664	41 410	14 379	25 020	26 335	11 254	27,2%
S4	Linje 331 Sollefteå - Sundsvall	15 476	7 995	7 981	15 423	19 507	7 481	93,6%
S5	Linje 201 Härnösand - Timrå - Sundsvall	196 337	127 498	142 442	221 787	232 326	68 839	54,0%
S6	Linje 50 Härnösand- Örnsköldsvik	41 652	31 599	30 627	35 958	47 744	10 053	31,8%
	Totalt (ej tåg)	8 542 395	6 593 809	7 406 458	10 634 128	10 459 298	1 948 586	29,6%
Tågtrafik	Mittbanan och Botniabanan	440 041	255 054	315 081	514 247	496 816	184 987	72,5%

² Resandestatistiken är justerad för 2018 och 2017 efter avläsning i databas 2019-05-13

Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.				

Indikatorer för att följa upp målet ³	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Nöjdhet med bolaget (andelen av svarande som är nöjda med Din Tur) (%)	57/40	57/41	57/44	58/46
<i>Nationellt snitt</i>	60/52	60/52	61/54	
Nöjdhet med senaste resan (andelen av svarande som är nöjda med sin senaste resa med Din Tur) (%)	78/78	78/77	77/77	79/78
<i>Nationellt snitt</i>	78/78		79/79	
NPS (Net Promoter Score dvs andel som skulle rekommendera vänner och bekanta att resa med Din Tur) (%)	26/16	28/18	27/18	30/20
<i>Nationellt snitt</i>	33/26			

Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Riktvärdet för 2 av 3 indikatorer uppnås. Utfallet för indikatorn om att köpa biljetter och kort ligger under riktvärde. Omfattande åtgärder med bland annat ny app för biljettköp förväntas ge effekt i framtiden.				

Indikatorer för att följa upp målet ⁴	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antalet användare av Din Tur-app				360 000
<i>Genomsnitt/mån</i>	31 336	31 336	29 492	30 000
Bemötande ombord: Andel som instämt i påståendet "Förarna och ombordpersonalen har ett trevligt bemötande"	73/73	65/67	68/68	70/70
<i>Nationellt snitt</i>	75/75	70/71	74/74	-

³ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

⁴ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Köpa biljetter och kort: Andel som instämmer i påståendet "Det är enkelt att köpa Din Turs biljetter och kort"	69/68	68/67	74/71	71/70
	80/79	77/74	79/78	

Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
<p>Analys:</p> <p>Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Länet har fortsatt den högsta andelen ej tillgänglighetsanpassade bussfordon jämfört med andra län. Det finns bristande information för resenär om tillgänglighetsnivån både gällande infrastruktur och fordon.</p> <p>Arbetet med hållplatsutrop har fortgått men mött på flera tekniska motgångar. I slutet av året så fanns tekniken monterat i cirka 40 procent av länets bussar. Funktionaliteten i dessa varierade vilket delvis beror på handhavande. Arbetet fortgår under 2023.</p> <p>I arbetet med nya trafikförsörjningsprogrammet så har det genomförts samråd med funktionsrättsorganisationer och utifrån detta så har ett strategiskt dokument tagits fram. Utifrån detta dokument är planen att påbörja en utvecklingsprocess med start 2023.</p>				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Bemötande kring service/information: Andel som instämt i påståendet "Personalen på kundcenter/trafikupplysning har ett trevlig bemötande" <i>Nationellt snitt</i>	54/51	65/66	64/64	66/66
Information ombord: Andel som instämt i påståendet "Jag får den information jag behöver ombord" <i>Nationellt snitt</i>	55/56 73/73	60/60 70/71	58/60 72/72	61/61
Information inför resan: Andel som instämmer i påståendet "Det är enkelt att få information inför resan (avgångstider, biljettpriiser mm)" <i>Nationellt snitt</i>	68/67 78/78	70/70 78/77	66/63 78/77	68/65

Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	➡	➡	➡	↓
<p>Analys:</p> <p>Vår sammantagna bedömning är att målet inte uppfylls i sin helhet. Även om kollektivtrafikresandet har ökat under året så har det inte nått upp i de nivåer som var innan pandemin. Detta medför att vinsten att åka kollektivt jämfört med att åka egen bil blir mindre.</p> <p>All busstrafik körs fortsatt på HVO100. Med ökad inblandning av biodrivmedel i bensin och diesel samt ett snabbt ökande andel elbilar i bilflottan så ställs dock allt högre krav på kollektivtrafiken för att bidra till minskad miljöpåverkan.</p> <p>Inom särskilda persontransporter så körs fordonen på HVO100 eller el. Allt fler taxibilar blir elbilar.</p>				

I slutet av året togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik vilket ytterligare minskar kollektivtrafikens utsläpp av växthusgaser och partiklar. I övrigt har inga större fordonförändringar genomförts som kan medföra minskad energianvändning.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till det motoriserade resandet (%)	10	8	8	9
Mängden kväveoxider i linjelagd trafik per förbrukad kilowattimme (g/kWh)	1,0	1,0	1,2	1,28
Energianvändning per produktionskilometer i linjelagd trafik (kWh/km)	3,3	3,3	3,3	3,0
Biodrivmedelsandel per produktionskilometer (%)	99,1	99,5	98,5	99,0

Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys:				
Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt, då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad.				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Nettokostnad per resa (kr)		51,3	49,1	44
Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad ⁵ (%)	17,8	12,7	19,0	19,3
<i>varav landsbygdstrafik</i>	16,9	9,4	17,7	16,0
<i>varav tätortstrafik</i>	22,4	17,1	20,8	23,0
Antal kollektivtrafiklinjer med i genomsnitt färre än fem resenärer/tur ⁶	25	25	25	24
Andel samordnade sjukresor (%)	43,38	19,01	30,52	45
Andel samordnade färdtjänstresor (%) <i>Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni</i>	52,36	39,92	43,23	50
Kostnad per produktionskilometer (kr) särskild persontrafik	27,18	22,87	22,18	23,8

⁵ Självfinansieringsgrad är andelen av trafik kostnader för tätort- och landsbygdstrafik, som täcks av externa biljettintäkter.

⁶ Totala antal kollektivtrafiklinjer i Västernorrland län är 119 linjer.

Samordnade resor

Din Tur har som uppdrag att samordna färdtjänstresor och sjukresor för sex av länets kommuner och Region Västernorrland. En samordnad resa är när flera resenärer åker i samma fordon på hela eller en del av sträckan. Regionen står för kostnaden för sjukresor och kommunerna för övriga resor. När resorna samordnas delas kostnaden mellan parterna.

I mars togs restriktionerna gällande begränsad samordning bort vilket möjliggör att resorna åter kan samordnas. Resandet är inte tillbaka på samma nivåer som innan pandemin och färre resor ger lägre samordningsgrad.

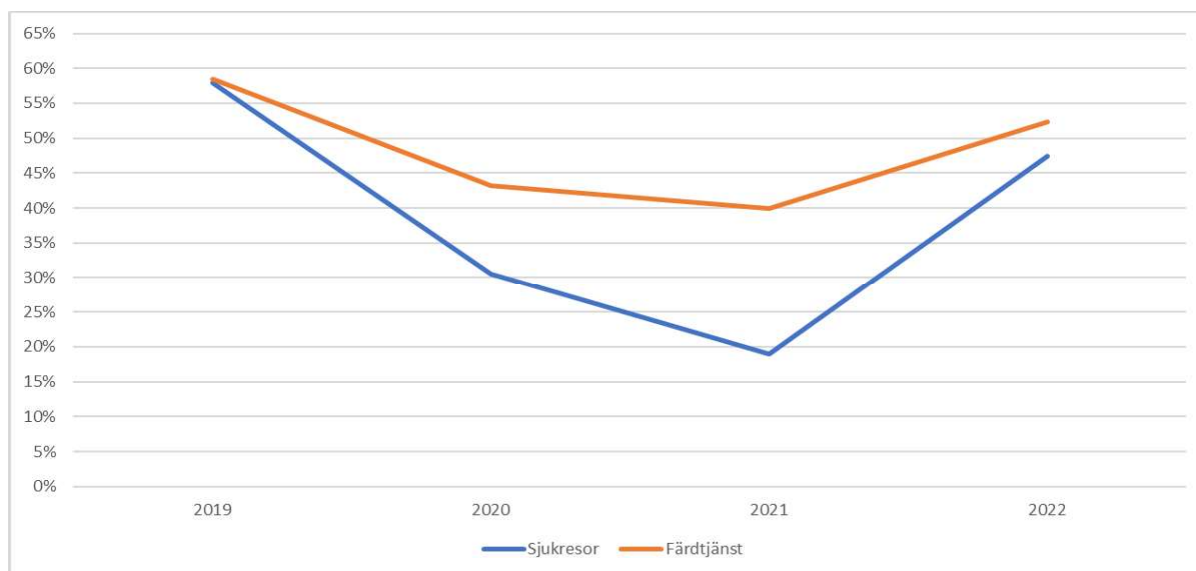

Diagram: Andel samordnade resor (%)

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
Analys:				
Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Det totala resandet har ökat men inte till den nivå som var innan pandemin. Bedömningen är att ändrade resmönster kommer att göra att återhämtningen tar längre tid än planerat. Förändringar i produkter och trafikupplägg kan komma att behövas för att fortsätta ökningen av kollektivtrafikresor.				

Indikatorer att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antal resor i de prioriterade stråken	7 211 258	5 203 046	5 849 386	7 730 000
Landsbygdstrafik (50, 90, 120, 141, 142 191, 201, 611)	1 427 633	1 229 723	1 226 386	1 530 000
Tätortstrafik (Sundsvall O14/15)	4 324 990	3 425 069	3 812 840	4 680 000
Tätortstrafik (Örnsköldsvik O6)	1 018 594	761 427	927 960	1 080 000
Regional tågtrafik (Norrtåg alla produkter)	440 041	255 054	315 0891	440 000

Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är en ökad biljettsamverkan.				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Utbudsförändring genom biljettsamverkan				
<i>SJ Mittbanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0	0	2
<i>SJ Botniabanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0	0	2
<i>X-trafik (antal dubbelturer tåg och buss /må-fre)⁷</i>	22	22	25	25
Andel produkter som är digitaliserade ⁸ (%)	36	36	20	40

Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare

	Utfall 2022		
Måluppfyllnad	↓		
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde. Baserat på vad som framkommit vid medarbetarsamtalen är bedömningen att målet inte kommer att uppfyllas. Ett arbete med att göra övergripande mål mer kända har startats upp. I maj genomfördes en personaldag i Kramfors med fokus målarbete. Vid Din Tur kundcenter har medarbetarna i stor utsträckning egna mål kopplat till sitt arbete.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022	Utfall 2021
Andelen medarbetare som upplever att målen genomsyrar hela myndigheten (%) Benchmark ⁹	-	-	-	65	-
Andelen medarbetare som upplever att de har mål kopplat till sitt arbete (%) Benchmark myndigheter	-	-	-	75	-

⁷ Redovisningen avser enkelturer ej dubbelturer.

⁸ Produktutbud: Periodkort/Reskassa, Enkelbiljett, Företagskort, Skolkort, Barnkort (gratis), totalt fem, varav enkelbiljett är digitaliserad per augusti 2019.

⁹ Benchmarking mäts i eNPS (Employee Net Promotor Score) som är ett mätverktyg som utvärderar alla branscher i Sverige

Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten

	Utfall 2022		
Måluppfyllnad	↓		
<p>Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Medarbetarundersökning genomfördes v 40 där medarbetarindex blev 67 vilket når målet. Sjuktalet har däremot inte minskat till målnivån ännu, viss förklaring är att vid återgång till arbetsplatser efter pandemin har man sett en ökad korttidsfrånvaro p.ga lättare smittspridning när fler träffas. För att främja medarbetarnas goda hälsa uppmuntras till friskvårdsaktiviteter och både utnyttjandet av friskvårdstimmar och friskvårdsbidraget har ökat i förhållande till 2021, men når dock inte upp till riktvärdena.</p>			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022	Utfall 2021
Medarbetarindex, hämtat ur medarbetarundersökning (MI) (%)	67	-	-	65	-
Sjuktal (%)	4,6	4,3	6,0	3,5	4,3
Antalet friskvårdstimmar registrerade i Agda (h)	298	283	384	450	283
Andelen av medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidrag (%)	46	45	66	60	45

Samlad bedömning om måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2022. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet*, *Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Resandet har återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävas för ökad måluppfyllnad.

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2022, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2022	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Målet uppfylls inte. Resandet har inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin. Nya resmönster gör att kollektivtrafiken måste utvecklas och anpassas till ett delvis nytt samhälle.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	All busstrafik körs fortsatt på HVO100. I slutet av året togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Målet uppfylls inte 2022 då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad.	Nej, målet uppfylls inte.

Av övriga sju delmål uppfylls inget under 2022. Den huvudsakliga anledningen är effekter av covid-19.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2022	Måluppfyllelse
Resenär	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Målet uppfylls inte. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Målet uppfylls inte. Riktvärdet för 2 av 3 indikatorer uppnås. Utfallet för indikatorn om att köpa biljetter och kort ligger under riktvärde. Omfattande åtgärder med bland annat ny app för biljettköp förväntas ge effekt i framtiden.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Målet uppfylls inte. Länet har fortsatt den höga andelen ej tillgänglighetsanpassade bussfordon jämfört med andra län. Arbetet med hållplatsutrop har fortgått men mött på flera tekniska motgångar.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Målet uppfylls inte. Det totala resandet har ökat men inte till den nivå som var innan pandemin. Bedömningen är att ändrade resmönster kommer att göra att återhämtningen tar längre tid än planerat. Förändringar i produkter och trafikupplägg kan komma att behövas för att fortsätta ökningen av kollektivtrafikresor.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	Målet uppnås inte. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är att en ökad biljettsamverkan.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Målen är välkända för våra medarbetare	Målet uppfylls inte. Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Målet uppfylls inte. Medarbetarundersökning genomfördes v40 där medarbetarindex blev 67 vilket når målet. Sjuktalet har däremot inte minskat till målnivån ännu. För att främja medarbetarnas goda hälsa uppmuntras till friskvårdsaktiviteter och både utnyttjandet av friskvårdstimmar och friskvårdsbidraget har ökat i förhållande till 2021, men når dock inte upp till riktvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.

Åtgärder för att uppnå god ekonomisk hushållning

Effekterna av covid-19 och krigsutbrottet i Ukraina innebär att förutsättningarna för kollektivtrafiken väsentligt förändrats. Att öka resandet är en central del för att uppnå målet om god ekonomisk hushållning. Tidigare restriktioner med anledning av covid-19 har medfört svårigheter att öka intäkterna genom kampanjer för mer kollektivt resande. När restriktionerna nu avvecklats kommer resandet troligtvis att öka, om än med ett förändrat resandemönster. Resandet förutspås också öka i samband med att alternativkostnaden för bilpendling ökat. Myndigheten arbetar med biljettutbudet för att tillgodose fler resenärers behov av flexibla biljettlösningar. Det pågår även ett stort arbete med att utveckla nya tekniska lösningar genom ett gemensamt projekt med övriga aktörer i norra Sverige vilket på sikt väntas underlätta för resenären. Myndigheten arbetar även med ett flertal andra åtgärder vilka syftar till att göra det kollektiva resandet mer attraktivt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat

Perioden januari till december visar att nettokostnaderna uppgår till 657,8 mnkr. Vid en jämförelse med budgeten för samma period är verksamhetens nettokostnader 53,4 mkr högre.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har delvis påverkas av covid-19 då restriktioner togs bort stegvis från början av februari till den första april. Det gäller bland annat biljettintäkter från resenärer, skolkortsintäkter och intäkter för resplusbiljetter. Trots restriktionerna har återhämtningen av resandet varit god och försäljningen av enkelbiljetter ökat vilket påverkat utfallet positivt. Vidare har krigsutbrottet i Ukraina haft en negativ kostnadsutveckling för främst drivmedel som främst påverkar de rörliga kostnaderna som ingår i indexkorgarnas värden. Det avser trafik kostnader med miljöincitament, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor.

Belopp, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	157,8	150,5	7,3	4,9
Verksamhetens kostnader	-814,2	-753,6	-60,6	8,0
Avskrivningar och nedskrivningar	-1,4	-1,3	-0,1	7,7
Verksamhetens nettokostnad	-657,8	-604,4	-53,4	8,8
Kommunala biljettsubventioner	87,8	150,8	-62,9	-41,7
Medlemsbidrag	569,9	453,6	116,4	25,7
Verksamhetens resultat	0	0	0	0

Kommunalförbundet redovisar ett resultat om 0,0 mnkr för 2022.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har fortsatt påverkats av covid-19 pandemin men framför allt krigsutbrottet i Ukraina. I jämförelse med föregående år så ökade utfallet med 7,6 mnkr.

Övriga kostnader som påverkas är främst rörliga kostnader så som index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor. De indexerade kostnaderna ökade med cirka 67,2 mnkr jämfört med 2021. Kriget i Ukraina och kostnadsutvecklingen av HVO drivmedel är den enskilt största anledningen till den utvecklingen.

Kommunala biljettsubventioner visar en minskning med 27,3 mnkr mellan åren som en följd av fortsatt lägre volymer av resande men också sänkningen av periodkortsbiljettpriserna mellan åren. Medlemsbidraget är 87,3 mnkr högre än föregående år vilket beror på den samlade effekten av förändringarna för intäkter, kostnader och subventioner.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Verksamhetens intäkter	157,8	150,3	7,6	5,0
Verksamhetens kostnader	-814,2	-746,8	-67,5	9,0
Avskrivningar	-1,4	-1,2	-0,2	16,7
Verksamhetens nettokostnader	-657,8	-597,7	-60,1	10,1
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	-27,3	-23,7
Medlemsbidrag	569,9	482,6	87,3	18,1
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 2,8 mnkr för 2022. Förutom komplettering av biljettmaskiner och BoB – nytt biljettsystem enligt plan, tillkom kostnader för realtidstavlor byte 3G till 4G.

Investeringar (mnkr)	Diff utfall-			
	Utfall 2022	Budget 2022	budget 2022	Utfall 2021
Biljettmaskiner	0,4	0,6	0,2	0,1
Inventarier/Datorer	0,1	0	-0,1	0,3
Realtid	0,9	0,1	-0,8	0,0
Optiska läsare	0,0	0	0,0	0,0
Fordon	0,0	0	0,0	0,3
BOB - biljettsystem	1,3	1,6	0,3	1,2
Totalt	2,8	2,3	-0,5	1,9

Likviditet och soliditet

Kassalikviditet är ett mått som visar kommunalförbundets kortfristiga betalningsförmåga. För 2022 uppgår likviditeten till 91 procent och ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Ett riktvärde är att kassalikviditeten ska ligga på minst 100 procent. Rörelsekapitalet uppgår till -19,7 mnkr. Det negativa rörelsekapitalet beror på lägre kortfristiga fordringar och likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder. Kommunalförbundets finansiella styrka mätt i soliditet uppgår till 0,6 procent, i paritet med föregående år. Eget kapital uppgår till 1,3 mnkr och är oförändrat de fem senaste åren.

Resultat och kapacitet	2022	2021	2020	2019	2018
Likviditet (%)	91	93	93	92	92
Rörelsekapital, mnkr	-19,7	-18,4	-17,7	-19,1	-24,4
Soliditet enligt balansräkningen (%)	0,6	0,5	0,5	0,6	0,5
Eget kapital, mnkr	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Intäkts- och kostnadsutveckling

Kostnaderna har ökat 9 procent till följd av förändring av trafikavtal, förstärkningstrafik, index och kostnadsökning för sjukresor till följd av pandemin och krigsutbrottet. Ökningen av avskrivningar med närmare 13 procent, hänför sig till tidigarelagda kostnader för nytt biljettsystem. Verksamhetens nettokostnader har totalt ökat med 10,1 procent.

Intäkts- och kostnadsutveckling (förändring i %)	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens Intäkter	5,0	4,1	6,7	-5,8	2,1	-2,2
Verksamhetens kostnader	9,0	6,0	1,0	4,0	6,6	5,9
Avskrivningar	13,0	-52,9	0,0	-36,0	2,5	-50,8
Verksamhetens nettokostnad	10,1	6,2	-0,3	6,0	7,9	7,5

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet.

Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet för perioden är 0 mnkr. Eftersom kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär det att såväl positiva som negativa resultat fördelas på medlemmarna i efterskott vid bokslutet och att balanskravet kommer att uppfyllas. I resultatet ingår inte några underskott från tidigare år som ska återföras.

Balanskravsutredning (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserad förlust värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel efter/från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens balanskravsresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 157,8 mnkr och är 7,3 mnkr högre än budget, motsvarande 4,6 procent. Budgetavvikelsen beror främst på högre intäkter för biljettintäkter, skolkort och resplusintäkter (7,9 mnkr) samt statsbidrag (2,0 mnkr). Minskade intäkter noteras bland annat på lägre biljettintäkter för tågtrafik, reklam på buss och färdtjänstsamordning. Intäkterna ökade i jämförelse med prognosen som lämnades vid tertial 2-rapporteringen och som i huvudsak består i en bättre återhämtning av resandet än beräknat under hösten 2022.

Verksamhetens intäkter, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Helårsbudget 2022
Biljettintäkter busstrafik	84,1	79,6	4,4	5,3%	59,6	24,4	41%	79,6
Intäkter skolkort	17,3	15,1	2,2	12,9%	15,4	1,9	13%	15,1
Intäkter tågtrafik	5,4	7,0	-1,6	-29,6%	2,4	3,0	124%	7,0
Bidrag, Samverkande system	3,5	2,7	0,8	23,6%	3,5	0,1	2%	2,7
Tåghyra	31,1	32,7	-1,6	-5,1%	31,4	-0,3	-1%	32,7
Vinst försälj mat anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0%	0,0
Statsbidrag	7,0	5,0	2,0	28,2%	16,3	-9,3	-57%	5,0
Resplusintäkter	4,2	2,9	1,3	30,4%	3,1	1,1	34%	2,9
EU-bidrag projekt Koll 2020	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,4	-0,4	-100%	0,0
Kundservice och anropsstyrtrafik	2,2	1,6	0,6	29,3%	2,0	0,2	10%	1,6
Reklam på buss	0,1	0,6	-0,5	-482,2%	0,8	-0,7	-86%	0,6
Bussgodsintäkter	0,3	0,5	-0,2	-67,2%	0,3	0,0	-2%	0,5
Färdtjänsthandläggning	1,1	1,1	-0,1	-6,8%	1,1	-0,1	-7%	1,1
Färdtjänstsamordning	0,0	0,6	-0,6	0,0%	0,2	-0,2	-100%	0,6
Persontransporter	0,7	0,6	0,1	18,0%	0,6	0,1	12%	0,6
Avgift för kortämne	0,2	0,5	-0,3	-123,4%	0,2	0,0	9%	0,5
Tillägsavgift biljettkontroll	0,1	0,1	0,0	28,2%	0,0	0,1	1207%	0,1
Övriga intäkter	0,6	0,0	0,6	100,0%	13,0	-12,4	-95%	0,0
Summa	157,8	150,5	7,3	4,6%	150,3	7,6	5,0%	150,5

Under 2022 fanns möjlighet att ansöka om statsbidrag för det inkomstbortfall som covid-19 medförde under perioden januari-juni med hänsyn till trafikförändringar. Beloppet att fördela uppgick till 1 miljard från Trafikverket. Det beviljade statsbidraget blev 7 mnkr för Västernorrland.

Trafikverket bidrag per medlem (mnkr)	Andel bidrag biljettintäkt	Budget bidrag biljettintäkt	Diff budget-utfall
Härnösand	0,1	0,1	0,0
Kramfors	0,1	0,1	0,0
Sollefteå	0,2	0,2	0,0
Sundsvall	3,8	2,4	1,4
Timrå	0,4	0,1	0,3
Ånge	0,03	0,0	0,0
Örnsköldsvik	0,9	0,9	0,1
Region Västernorrland	1,4	1,3	0,1
Summa intäkter	7,0	5,0	1,9

Biljettintäkter för linjelagd busstrafik

Biljettintäkter från linjelagd busstrafik fördelas efter den sträcka som resenären åker, till den medlem som finansierar linjen. För busslinjer som berör flera medlemmar fördelas intäkten utifrån vilken medlem som finansierar den aktuella linjen, eller hur lång sträcka resenären har färdats inom respektive medlems sträcka.

Det totala resandet i Västernorrlands län har under året ökat med 11,4 procent jämfört med 2021. Detta påverkar utfallet av biljettintäkter och vid en jämförelse med budget är intäkterna 24,6 mnkr högre än budget motsvarande 5,7 procent. Vid en jämförelse med föregående år är förändringen 24,6 mnkr högre intäkter För 2022 togs restriktioner för covid-19 bort i början av februari.

I augusti prognostiserades biljettintäkterna till 79,8 mnkr, vilket är 4,4 mnkr lägre än utfallet på 84,2 mnkr. Utifrån en återhämtning av resande på grund av covid-19 så var antagande att biljettintäkterna skulle uppgå till 85 procent av budget från september till och med december.

Biljettintäkter per medlem (mnkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Jämförelse utfall	Jämförelse (%)
Härnösand	1,0	0,8	0,2	19,8%	0,7	0,3	36,9%	1,3	-0,4	-28,9%
Kramfors	1,4	1,3	0,1	9,9%	0,8	0,6	75,3%	1,2	0,2	13,3%
Sollefteå	2,5	2,2	0,2	10,1%	1,3	1,2	89,2%	2,0	0,5	23,3%
Sundsvall	45,9	43,5	2,4	5,4%	34,5	11,3	32,8%	45,7	0,2	0,4%
Timrå	5,0	2,8	2,2	78,4%	3,5	1,4	40,2%	4,1	0,9	22,2%
Ånge	0,3	0,3	0,0	13,1%	0,2	0,1	59,7%	0,3	0,0	16,7%
Örnsköldsvik	11,0	12,4	-1,4	-10,9%	7,8	3,2	40,6%	9,8	1,2	12,7%
Region Västernorrland	17,1	16,3	0,7	4,3%	10,6	6,4	60,3%	15,4	1,7	10,8%
Summa intäkter	84,1	79,6	4,4	5,6%	59,6	24,5	41,1%	79,8	4,3	5,3%

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 814,2 mnkr i jämförelse med budget till 753,6 mnkr, vilket innebär högre kostnader motsvarande 60,6 mnkr. Det har varit de indexerade kostnaderna för den linjelagda trafiken som påverkat utfallet mest och förändringen beror på krigsutbrottet i Ukraina. De administrativa kostnaderna blev 57,4 mnkr och 2,6 mnkr bättre än budget. I årets kostnader ingår fordonshyra med 29,3 mnkr, till följd av förändrad princip för mellanhavande i AB Transitio och Norrtåg AB, där kollektivtrafikmyndigheten i stället vidarefakturerar kostnaden.

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Linjelagd busstrafik, exkl avskrivning	-527,3	-473,3	-54,0	11%	-468,8	-58,4	12%
Särskild persontrafik inkl miljöincitament	-121,0	-107,8	-13,2	12%	-110,0	-10,9	10%
Tågtrafik inkl biljettgiltighet	-65,2	-66,2	0,9	-1%	-70,3	5,1	-7%
Fordonshyra	-29,3	-32,7	3,4	-11%	-29,5	0,2	-1%
Administrativa kostnader	-57,4	-60,0	2,6	-4%	-56,6	-0,7	1%
Bankkostnad inkl försäljningsprovision	-5,2	-4,7	-0,5	10%	-3,3	-1,9	56%
Stationsavgifter	-2,7	-2,1	-0,6	29%	-1,3	-1,4	107%
Biljettsamverkan Xtrafik	-4,0	-4,1	0,1	-2%	-4,0	0,0	0%
Kompletteringstrafik	-1,5	-2,2	0,6	-30%	-1,6	0,1	-6%
Realtid, drift och underhåll	-0,7	-0,6	-0,1	14%	-1,1	0,42	-38%
Summa verksamhetens kostnader	-814,2	-753,6	-60,6	8%	-746,7	-67,5	9%

Linjelagd busstrafik

De totala kostnaderna för linjelagd busstrafik uppgår till 527,3 mnkr i jämförelse med budget om 473,3 mnkr, med en högre kostnad med 54,0 mnkr. Trafikavtal med resandeincitament har efter beslutad budget utgått som baserades på en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande.

Förstärkningstrafik avser sådan trafik som utförs för att möta tillkommande behov inom tidtabellslagd trafik inom Trafikuppdraget. Förstärkningstrafiken syftar till att få med alla kunder och kan utföras tillfälligt eller mer långsiktigt samt på hel linje eller del av linje. Förstärkningstrafik förekommer både i form av oplanerad förstärkningstrafik och av planerad förstärkningstrafik. Planerad förstärkningstrafik kan uppstå vid trafikomläggning till följd av ombyggnad av vägnät. Kostnaden för förstärkningstrafiken är 3,2 mnkr lägre än budgeterad.

Avtalade trafik kostnader (mnkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Avtalade Trafikkostnader	-385,0	-380,6	-4,4	1%
Indexerade trafik kostnader	-139,2	-86,5	-52,7	61%
Miljöincitament	-1,2	-1,1	-0,1	11%
Förstärkningstrafik	-1,8	-5,0	3,2	-63%
Summa	-527,3	-473,3	-54,0	11%

I jämförelse med föregående år har kostnaderna ökat med 58,4 mnkr. Den största avvikelsen med 66,3 mnkr hänför sig till följd av utvecklingen av index. Trafikkostnaden har minskat med 5,7 mnkr jämfört med utfallet 2021 men ökat med 4,4 mnkr jämfört med budgeten 2022.

Avtalade trafikknaster (mknr)	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Avtalade Trafikknaster	-385,0	-390,7	5,7	-1%
Indexerade trafikknaster	-139,2	-72,9	-66,3	91%
Miljöincitament	-1,2	-0,5	-0,7	159%
Förstärkningstrafik	-1,8	-4,7	2,9	-61%
Summa	-527,3	-450,5	-58,4	13%

I jämförelse utfall mot prognosen T2 blev utfallet 7,2 mknr högre där kostnaderna för index står för 5,9 mknr.

Trafikknasten är 0,8 mknr högre än prognosen.

För förstärkningstrafiken är utfallet 1,1mknr lägre än prognosen vid augusti. Behovet av förstärkningstrafik befanns längre för att anpassa de linjer med flest resande vid rusningstrafik för att kunna svara mot de rekommendationer som getts från Folkhälsomyndigheten.

Avtalade trafikknaster (mknr)	Utfall 2022	Årsprognos T2 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Avtalade Trafikknaster	-385,0	-384,2	-0,8	0%
Indexerade trafikknaster	-139,2	-133,3	-5,9	4%
Miljöincitament	-1,2	-1,8	0,6	-33%
Förstärkningstrafik	-1,8	-0,7	-1,1	162%
Summa	-527,3	-520,1	-7,2	1,7%

Index

Trafikavtalen vilka utgör majoriteten av myndighetens bruttoknaster, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. Indexmodellen består främst av: AKI (arbetskostnadsindex), KPI (konsumentprisindex), ITPI 29-30 SPIN 2015 (prisindex för inhemsk tillgång), HVO (index för hydrerad vegetabilisk olja).

Procentfördelningen mellan olika index i indexkorgarna varierar mellan trafikavtalen. För budget 2022 är indexuppräknningen 22,4 procent för tätortstrafiken och 23,08 procent för landsbygdstrafiken.

Trafikavtalen, vilka utgör majoriteten av myndighetens bruttoknaster, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. De indexrelaterade trafikknasterna har under 2022 ökat kraftigt med anledning av kriget i Ukraina, bland annat HVO index men även Stibor ränta och KPI som ingår i de flesta av indexkorgarna. Utfallet av indexökningarna under tertiet har haft en större ekonomisk påverkan eftersom indexkorgarna regleras retroaktivt kvartalsvis.

Störst ökning har HVO-index haft och därmed påverkat indexkorgarna mest. Indexutvecklingen har sedan januari 2021 och under 2022. Under året har index ökat med 46% sedan årsskiftet och 57% sedan 1 år tillbaka.

Särskild persontrafik

Kostnaden för den särskilda persontrafiken uppgår till 121,0 mnkr och budgeten uppgår till 107,8 mnkr. Budgetavvikelsen är 13,3 mnkr vilket motsvarar en ökning på 12 procent. Budgetavvikelsen beror främst på ökade indexrelaterade trafik kostnader. Trafikavtalen för särskild persontrafik justeras fyra gånger per år utifrån en avtalad indexmodell liknande den som tillämpas i den allmänna kollektivtrafiken. Indexökningen är från juni drygt 20 procent förutom i Ånge kommun där snittet är närmare 35 procent. I jämförelse mot budgeterade 4 procent ger det ökade kostnader för medlemmarna. Resandet har sedan pandemins restriktioner togs bort i mars ökat succesivt men är inte tillbaka på samma nivåer som före pandemin. Ökat resande ger möjlighet till ökad samåkningsgrad vilket ger en högre besparing per resa.

Kostnaden för Region Västernorrlands sjukresor uppgår till 73,1 mnkr och kostnaden ligger i paritet med föregående år. Budgetavvikelsen för sjukresor är 8 procent vilket motsvarar 5,4 mnkr. Den rabatterade egenavgiften för personer med färdtjänstillstånd som togs bort under föregående år medför ökade intäkter för egenavgifter samt en ökad andel sjukresor med frikort. Antalet sjukresor har i jämförelse med föregående år minskat med 14 789 motsvarande 11 procent, främst är det resor med kort reslängd som minskat i antal. Samordningsgraden har ökat till 47,4 procent jämfört med 22,6 procent föregående år.

Utfallet för Ånge kommun uppgår till 5,8 mnkr med en budgetavvikelse på 2,2 mnkr högre kostnader. I jämförelse med föregående år redovisas en kostnadsökning på 2,5 mnkr. Resandet har ökat med 26 procent till 9 306 vilket motsvarar 1 905 resor. Antalet färdtjänstillstånd är 297 vilket är i paritet med föregående år.

Budgetavvikelsen för Timrå kommun visar 14 procent vilket motsvarar 0,7 mnkr lägre kostnader. I jämförelse mellan åren är kostnadsökningen 1,4 mnkr. Antal resor har ökat med 3 905 till 22 525 resor och antalet färdtjänstillstånd har minskat med 53 till 651 i jämförelse mellan åren.

För Kramfors kommun är budgetavvikelsen 0,3 mnkr lägre kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaden ökat med 3,8 mnkr. Resandevolymen har ökat med 5 106 till 33 376 resor och antalet tillstånd för färdtjänst har under året minskat från 907 till 857.

Härnösands kommun redovisar 1,2 mnkr högre kostnader jämfört med föregående år. Budgetavvikelsen visar 21 procent vilket motsvarar 1,3 lägre kostnader. Resandeutvecklingen visar en ökning med 20 procent till 24 218 resor.

Kostnaden för Örnsköldsviks kommun är 6 procent högre än budgeterat och kostnaden är 3,9 mnkr högre jämfört med föregående år. Det totala resandet har ökat med 31 procent till 45 301 resor jämfört med föregående år.

Särskild persontrafik mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022–2021	Förändring 2022–2021 (%)
Region Västernorrland	-73,1	-67,7	-5,4	8%	-79,8	0,0	0%
Ånge kommun	-5,8	-3,6	-2,2	63%	-3,3	-2,5	74%
Sundsvalls kommun	0,0	-0,1	0,0	0%	0,0	0,0	0%
Timrå kommun	-4,4	-5,2	0,7	-14%	-3,1	-1,4	44%
Härnösands kommun	-4,8	-6,1	1,3	-21%	-3,7	-1,2	32%
Kramfors kommun	-12,3	-12,6	0,3	-2%	-8,5	-3,8	44%

Sollefteå kommun	-7,1	0,0	-7,1	100%	-2,7	-4,4	162%
Örnsköldsviks kommun	-13,3	-12,6	-0,8	6%	-9,5	-3,9	41%
Summa	-121,0	-107,8	-13,3	12%	-110,0	-17,0	16,4%

Administration – Förvaltningens nettokostnader

De administrativa nettokostnaderna uppgår till 53,6 mnkr vilket är 2,3 mnkr lägre än budget.

Det som även påverkar budgetavvikelsen är vakanta tjänster, tjänstledigheter samt ett minskat behov av vikarier på Din Tur kundcenter. Minskade kostnader för resor, utbildning och övriga kostnadsrestriktioner har lett till minskade kostnader.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2022			Budget 2022			Budget-avvikelse nettokost.	Budget-avvikelse %	Prognos aug 2022 nettokost
	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad			
Kramfors	0,4	-39,5	-39,2	0,9	-35,0	-34,1	-5,1	15,0	-35,0
Ånge	3,4	-15,9	-12,5	3,2	-23,0	-19,8	7,4	-37,1	-16,4
Central bedömningsfunktion	0	-1,9	-1,9	0,0	-2,0	-2,0	0,1	-2,6	-2,2
Summa	3,8	-57,4	-53,6	4,1	-60,0	-55,9	2,3	-4,1	-53,6

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 2,8 mnkr för 2022. Förutom komplettering av biljettmaskiner och BoB – nytt biljettsystem enligt plan, tillkom kostnader för realtidstavlor byte 3G till 4G.

Investeringar (mnkr)	Diff utfall-			
	Utfall 2022	Budget 2022	budget	Utfall 2021
Biljettmaskiner	0,4	0,6	0,2	0,1
Inventarier/Datorer	0,1	0	-0,1	0,3
Realtid	0,9	0,1	-0,8	0,0
Optiska läsare	0,0	0	0,0	0,0
Fordon	0,0	0	0,0	0,3
BOB - biljettsystem	1,3	1,6	0,3	1,2
Totalt	2,8	2,3	-0,5	1,9

Verksamhetens nettokostnad fördelad per medlem

Nedan redovisas nettokostnad per medlem. I nettokostnaden exkluderas kommunernas intäkter för subventionerade produkter eftersom det är en intäkt för kommunalförbundet men tillika en kostnad hos respektive kommun med subventionerade produkter.

Utfallet för verksamhetens nettokostnader uppgår till 657,8 mnkr. I budget låg nettokostnaderna på 591,1 mnkr och i augusti prognostiseras verksamhetens nettokostnad till 649,5 mnkr.

Medlemmarnas nettokostnad (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	-260,3	-249,7	-10,6	4,2%	-259,3	-1,0	0,4%	-267,9	7,5	-2,8%
Ånge kommun	-14,3	-11,8	-2,6	21,8%	-10,9	-3,4	31,4%	-2,3	-12,1	531,4%
Sundsvalls kommun	-159,1	-143,1	-16,0	11,2%	-147,6	-11,5	7,8%	-157,3	-1,8	1,1%
Timrå kommun	-22,2	-23,6	1,3	-5,6%	-19,2	-3,0	15,9%	-22,8	0,5	-2,4%
Härnösands kommun	-43,0	-39,7	-3,3	8,4%	-32,4	-10,6	32,7%	-39,4	-3,6	9,3%
Kramfors kommun	-34,0	-21,0	-13,0	62,1%	-27,0	-7,0	26,0%	-32,6	-1,4	4,4%
Sollefteå kommun	-25,2	-15,1	-10,1	66,9%	-17,5	-7,7	44,0%	-25,9	0,7	-2,6%
Örnsköldsviks kommun	-99,5	-87,1	-12,4	14,2%	-83,8	-15,7	18,8%	-101,4	1,9	-1,9%
Summa	-657,8	-591,1	-66,7	11,3%	-597,7	-60,1	10,1%	-649,5	-8,2	1,3%

Medlemsbidrag fördelad per medlem

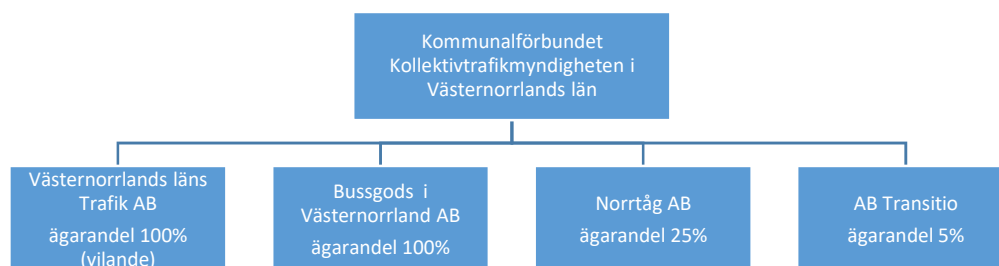
I medlemsbidraget ingår även intäkter för subventionerade produkter. Medlemsbidraget uppgår till 569,9 mnr vilket kan jämföras med budget på 441,8 mnr och utfall 2021 med 482,6 mnr. Samtliga medlemmar har avvikelse mot budgeten främst beroende på att de indexerade kostnaderna ökat kraftigt under året samt att de subventionerade produkterna prissänkts kraftigt.

Störst fluktuation mellan prognosen och utfallet har Sundsvalls kommun, Örnsköldsviks kommun och Region Västernorrland. För Region Västernorrland består differens mot prognosen främst att kostnaderna för Norrtåg blev mycket lägre än beräknat. De indexerade kostnaderna för särskild persontrafik blev mycket större än beräknat efter prognosen vid Tertial 2 rapporteringen.

Medlemsbidrag (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	257,3	243,7	13,7	5,6%	254,8	2,5	1,0%	264,9	-7,6	-2,9%
Ånge kommun	14,3	11,8	2,6	21,8%	10,9	3,4	31,4%	14,0	0,3	2,1%
Sundsvalls kommun	128,6	73,9	54,7	74,0%	101,8	26,8	26,3%	125,7	3,0	2,4%
Timrå kommun	22,2	23,6	-1,3	-5,6%	19,2	3,0	15,7%	22,8	-0,5	-2,4%
Härnösands kommun	16,0	6,8	9,1	-134,0%	4,1	11,9	289,4%	13,4	2,6	19,6%
Kramfors kommun	34,0	21,0	13,0	62,1%	27,0	7,0	26,0%	32,6	1,4	4,4%
Sollefteå kommun	25,2	15,1	10,1	66,9%	17,5	7,7	44,0%	25,9	-0,7	-2,6%
Örnsköldsviks kommun	72,2	46,0	26,2	56,9%	47,2	25,0	53,0%	74,6	-2,4	-3,2%
Summa	569,9	441,8	128,1	29,0%	482,6	87,4	18,1%	573,9	-3,9	-0,7%

Sammanställd redovisning

Utöver kärnverksamheten har kommunalförbundet intressen i andra bolag som på något sätt bidrar till att utveckla länets kollektivtrafik. Nedan ges en kortfattad beskrivning av de bolag där ägarandelen uppgår till fem procent eller mer.

Västernorrlands läns Trafik AB

Västernorrlands läns Trafik AB är ett helägt vilande dotterbolag vars syfte är behålla varumärket i kommunalförbundets ägo.

Bussgods i Västernorrland AB

Bussgods i Västernorrland AB är från och med 2017 ett helägt dotterbolag. Verksamheten bedrivs i egen regi på tre godsterminaler. Bussgods har ett 40-tal in- och utlämningsställen strategiskt utspridda i länet.

Pandemin som har pågått under två års tid har medfört att omsättningen stadigt har sjunkit. Under februari utsattes ett system för en hackerattack vilket ledde till ett tapp av frakter som påverkade omsättningen under den tiden. I maj knöt Bussgods en stor kund, Budbee, till sig men när kunden gick ihop med Instabox försvann nästan hela den nytillkomna biten igen förutom lite skåpleveranser.

Bussgods i Västernorrland har under 2022 varit under utredning för ett eventuellt samgående med Bussgods i Norr AB, vilket medför att Bussgods väntar på ett beslut om vad som ska hända med bolaget. Beslut återstår att fatta hos ägarna.

Norrtåg AB

Kommunalförbundet äger 25 procent av Norrtåg AB. Övriga ägare är Region Jämtland Härjedalen, Länstrafiken i Västerbotten AB och Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län. Norrtåg AB skall i enlighet med ägarnas uppdrag bedriva regional persontrafik med tåg. Kommunalförbundets andel av finansieringen är 34 procent baserat på kilometerproduktion och antal personkilometer i Västernorrland.

Större trafikförändringar som skett under året är nedläggning av Bodenpendeln fr.o.m. augusti 2022.

Under juni och september har det varit omfattande banarbeten som har påverkat resandet och intäkterna och fortsatta brister i infrastrukturen påverkar förutsättningarna att uppnå en hög punktlighet.

Resandet för 2022 uppgår ackumulerat till 92 % av 2019 års resandevolymer där 2019 ses som senaste normalåret innan pandemin. Biljettintäkterna är i princip på samma nivå som 2019 163 mnkr (160 mnkr). Juli 2022 uppmättes som all time high för både resande och intäkter sedan trafikstarten.

Norrtåg har tillsammans med RKM i de fyra nordligaste länen träffat ett nytt samverkansavtal med Trafikverket som börjar gälla from augusti 2021. I det nya samverkansavtalet ökar statens medfinansiering till Norrtågstrafiken från dagens 50 miljoner kronor per år till 90 miljoner, i syfte att säkerställa god tillgänglighet med tåg i norra Sverige.

Ett nytt tilläggsavtal gjordes i juni 2022 där det går från tjänstekoncession till produktionsavtal där Norrtåg äger intäkterna fr.o.m. 1 juni.

Län (belopp i tkr)	Skuld 2022-01-01	Trafikkostnad 2022	Inbetalt 2022	Återbet av skuld	Skuld 2022-12-31
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	-12 491	59 957	-83 321		-35 855
Region Jämtland Härjedalen	-3 417	28 739	-41 110		-15 788
Länstrafiken i Västerbotten AB	-10 075	50 846	-70 210		-29 440
Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten	-9 004	37 364	-49 933	5 724	-15 848
Summa skuld aktieägare	-34 987	176 906	-244 574	5 724	-96 931

Norrtåg AB erhåller fakturor kvartalsvis avseende fordonshyresavtal från Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

AB Transitio

Kommunalförbundet äger 5 procent av AB Transitio tillsammans med 19 andra regioner och kollektivtrafikmyndigheter. Bolaget har som huvuduppgift att på olika sätt stödja aktieägare avseende frågor om upphandling och finansiering av spårfordon och reservdelar. Bolaget har tillika en uppgift avseende anskaffande, uthyrning, förvaltning och underhåll av spårfordon, högvärdeskomponenter avseende spårfordon och reservdelar avseende spårfordon. Bolaget skall också förvalta tidigare genomförda finansieringar.

AB Transitio fakturerar kvartalsvis aktuella fordonshyresavtal till Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Koncernens mellanhavanden

Försäljning (mnkr)	Köpare 2022	Säljare 2022	Köpare 2021	Säljare 2021	Köpare 2020	Säljare 2020	Köpare 2019	Säljare 2019
Kommunalförbundet	89,2	31,4	31,9	0,3	4,2	0,5	8,2	0,5
Norrtåg AB	31,1	65,3		2,4		4,2		8,2
Bussgods AB	0,3		0,3		0,5		0,5	
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB Transitio		29,3		29,4				

Driftsbidrag (mnkr)	Givare 2022	Mottagare 2022	Givare 2021	Mottagare 2021	Givare 2020	Mottagare 2020	Givare 2019	Mottagare 2019
Kommunalförbundet	60,0		67,9		56,7		47,7	
Norrtåg AB		60,0		67,9		56,7		47,7
Bussgods AB								
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB								
AB Transitio								

Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2022, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet				Sammanställd redovisning	
		2022	2021	Prognos 2022	Budget 2022	2022	2021
Verksamhetens intäkter inkl jämförelsestörande poster	2	157,8	150,3	144,5	150,5	272,1	252,9
Verksamhetens kostnader	3	-814,2	-746,7	-805,0	-753,6	-937,8	-862,7
Avskrivningar	4	-1,4	-1,2	-0,6	-1,3	-18,2	-13,4
Verksamhetens nettokostnader		-657,8	-597,7	-661,1	-604,4	-683,9	-623,1
Kommunala biljettsubventioner	5	87,8	115,1	87,4	150,8	87,8	115,1
Medlemsbidrag	6	569,9	482,6	573,7	453,6	599,2	513,2
Verksamhetens resultat		0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	5,2
Finansiella intäkter	12	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2
Finansiella kostnader	12	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,6
Resultat efter finansiella poster		0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1	0,7
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt/latent skatt		0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Årets resultat		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,7

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Förvärvade system	7	2,0	0,9	2,0	0,9
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	2,0	1,7	390,1	280,7
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag och intressebolag	8	17,1	17,1	0,0	0,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0,0	0,0	3,2	58,5
Långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		17,1	17,1	3,2	58,5
Summa anläggningstillgångar		21,1	19,7	395,3	340,1
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga placeringar	9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	10	148,0	113,2	179,3	133,1
Kassa och bank	14	44,9	117,0	100,6	180,0
Summa omsättningstillgångar		192,9	230,2	279,9	313,1
SUMMA TILLGÅNGAR		213,9	249,9	675,2	653,2
Eget kapital					
Eget kapital		0,0	0,0	0,0	0,0
Reservfond		0,0	0,0	0,8	-0,4
Balanserat resultat		1,3	1,3	2,2	2,6
Årets resultat		0,0	0,0	-0,9	0,7
Summa eget kapital		1,3	1,3	2,1	2,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0	0,0	0,0
Andra avsättningar		0,0	0,0	18,5	22,7
Summa avsättningar		0,0	0,0	18,5	22,7
Skulder					
Långfristiga skulder		0,0	0,0	359,5	290,8
Kortfristiga skulder	11	212,6	248,6	295,1	336,8
Summa skulder		212,6	248,6	654,6	627,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		213,9	249,9	675,2	653,2

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster	12	0,0	0,0	-1,1	0,9
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	13	1,4	1,2	15,7	8,5
Betald inkomstskatt		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		1,4	1,2	14,6	11,4
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>					
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar		-34,8	-15,7	-42,8	-29,0
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder		-36,0	3,2	-8,8	8,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten		-69,4	-11,3	-51,6	-9,6
Investeringsverksamheten					
Lämnat kapitaltillskott		0,0	0,0	-0,6	0,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2,8	-1,9	-75,0	-2,8
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,9	0,0
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	-1,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Tillkommande dotterföretag, netto likvidpåverkan	14	0,0	0,0	0,0	38,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2,8	-1,9	-74,7	35,2
Finansieringsverksamheten					
Upptagna lån		0,0	0,0	32,3	0,0
Amortering		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	0,0	32,3	0,0
Årets kassaflöde		-72,1	-12,0	-79,4	25,6
Likvida medel vid periodens början	15	117,0	130,1	180,0	154,6
Likvida medel vid periodens slut	15	44,9	117,0	100,6	180,0

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets Årsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Periodiseringar

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats.

Fordringar

Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster behandlas intäkter och kostnader som inte utgör den normala verksamheten samt är väsentliga belopp.

Tillgångar/Skulder

Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen som innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar värderas till som huvudregel till anskaffningsvärdet, men om värdet är lägre på balansdagen kan det väljas.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar avser investeringar med en ekonomisk livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp. Materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider:

<i>Tillämpade avskrivningstider</i>	<i>ÅR</i>
Bussar	5
Inventarier	5
Biljetmaskiner	5
Datorer	3

RKR:s rekommendation 11,4 om materiella anläggningstillgångar, innehåller explicit krav på komponentavskrivning, vilket ej tillämpas, då kommunalförbundet inte har tillgångar vars restvärde överstiger 1 mkr, eller där kvarvarande nyttjandeperioden är på mer än 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar avser investeringar avseende utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunalförbundets verksamhet under kommande år. Investeringarna ska vara hänförliga till att en ökad service potentiellt kan uppnås. Immateriella anläggningstillgångar avskrivs på fem år. Omprövning av nyttjandeperiod ska ske i slutet av varje räkenskapsår och eventuellt en annan avskrivningsperiod fastställas.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller med en nyttjandeperiod på minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång. Inventarier vars värde understiger ett halvt basbelopp avskrivs direkt.

Skulder

Skulder värderas till det belopp som det med tillförlitlighet omfattar. Huvudprincipen är att de skulder som beräknas betalas inom ett år från balansdagen redovisas som kortfristig skuld. Övriga skulder är långfristiga.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse uppstår som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som nyttjanderättsavtal och leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden. Bussar som redovisas som anläggningstillgång leasas ut till upphandlade trafikföretag till en avgift om 0 kr.

Sammanställda räkenskaper

Syftet med de sammanställda räkenskaperna är att ge en sammanfattande bild av koncernens ekonomiska ställning. Klynningmetoden (proportionell konsolidering) används vid framtagandet av de sammanställda räkenskaperna. Förutom Kommunalförbundet ingår de helägda bolagen Bussgods i Västernorrland AB och Västernorrlands läns Trafik AB. Dessutom ingår det till 25 % ägda bolaget Norrtåg AB samt det till 5% ägda bolaget AB Transitio.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirektmetod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Noter till resultaträkningen

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning			
	2022	2021	2022	2021		
Not 2	Verksamhetens intäkter, inkl jämförelsestörande poster		157,8	150,3	272,1	252,9
	Biljettintäkter	84,1	62,0	84,1	62,0	
	Skolkortsintäkter	17,3	15,4	17,3	15,4	
	Resplusintäkter	4,2	3,1	4,2	3,1	
	Fraktintäkter	0,3	0,3	0,3	24,1	
	Bidrag Trafikverket (biljett)	7,0	16,3	7,6	37,6	
	Bidrag Trafikverket samverkande system	3,5	3,5	3,5	3,5	
	EU-bidrag	0,0	0,4	0,0	0,4	
	Tåghyror	31,1	31,4	31,1	82,1	
	Ersättning resande med RKTM färdbevis	5,4	0,0	5,4	1,6	
	Driftsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Övriga intäkter	4,9	18,0	118,6	23,1	
Not 3	Verksamhetens kostnader		-814,2	-746,7	-937,8	-862,7
	Trafikkostnader	-722,0	-656,2	-848,8	-756,4	
	Tåghyra	-29,3	-29,5	-29,3	-29,5	
	Personalkostnader inkl direktionen	-33,8	-33,9	-44,5	-49,7	
	IT-system (avtal, drift, underhåll, support)	-11,5	-11,0	-11,3	-11,0	
	Lokalkostnader	-1,6	-1,9	-1,6	-1,9	
	Konsultkostnader	-1,0	-1,6	-1,0	-1,6	
	Övriga kostnader	-15,0	-12,6	-1,3	-12,6	
	Avsättning för latent skatt har reserverats för i den sammanställda redovisningen med 0.1 mnkr avseende AB Transitio.					
Not 4	Avskrivningar och nedskrivningar		1,4	1,2	18,2	13,4
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,3	0,4	0,3	0,4	
	Avskrivning maskiner och inventarier	1,1	0,8	17,9	13,0	
	Nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	
Not 5	Kommunal biljettsubvention		87,8	115,1	87,8	115,1
	Sundsvalls kommun	31,7	48,0	31,7	48,0	
	Örnsköldsviks kommun	27,4	36,6	27,4	36,6	
	Härnösands kommun	28,7	30,5	28,7	30,5	

Not 6	Medlemsbidrag	569,9	482,6	569,9	513,2
	Region Västernorrland	257,3	254,8	257,3	254,8
	Sundsvalls kommun	128,6	101,8	128,6	101,8
	Örnsköldsviks kommun	72,2	47,2	72,2	47,2
	Härnösands kommun	16,0	4,1	16,0	4,1
	Kramfors kommun	34,0	27,0	34,0	27,0
	Sollefteå kommun	25,2	17,5	25,2	17,5
	Timrå kommun	22,3	19,2	22,3	19,2
	Ånge kommun	14,3	10,9	14,3	10,9
	Norrtåg AB	0,0	0,0	29,2	30,6

Noter till balansräkningen

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 7	Materiella och immateriella anläggningstillgångar			
	39,8	44,1	433,0	49,0
	2,8	1,9	75,0	2,8
	0,0	0,0	0,0	276,7
	0,0	-6,2	-1,6	-7,1
	42,6	39,8	506,4	321,4
	-37,2	-42,2	-96,3	-45,8
	0,0	6,2	0,2	6,7
	-1,4	-1,2	-18,2	-1,7
	-38,6	-37,2	-114,4	-40,8
	4,0	2,6	392,0	280,6

Belopp i mnkr				Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
				2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 8	Finansiella anläggningstillgångar	Antal	Kvotvärde, kr	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde
	Avseende andelar i andra bolag						
	Transitio AB	1000	100	1,0	1,0	0,0	0,0
	Norrtåg AB	500	1 000	0,5	0,5	0,0	0,0
	Västernorrlands läns Trafik AB	15 000	1 000	15,0	15,0	0,0	0,0
	Bussgods i Västernorrland AB	3 000	629	0,6	0,6	0,0	0,0
	Bussgods ek förening	3	1 500	0,0	0,0	0,0	0,0
	Samtrafiken i Sverige AB	30	1 000	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sveriges kommunikationer AB	15	100	0,0	0,0	0,0	0,0
				17,1	17,1	0,0	0,0
Not 9	Kortfristiga placeringar			0,0	0,0	0,0	0,0
	Noterade aktier och andelar, omsättningstillgångar						
Not 10	Kortfristiga fordringar			148,0	113,2	179,3	313,1
	Kundfordringar			57,5	58,5	77,3	71,4
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			27,5	29,6	41,6	39,0
	Övriga kortfristiga fordringar			63,0	25,1	60,4	202,7
Not 11	Kortfristiga skulder			212,6	248,6	295,1	336,8
	Leverantörsskulder			42,4	56,7	59,1	67,5
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			19,9	18,0	52,3	51,2
	Övriga kortfristiga skulder			150,3	173,9	183,7	218,1

Noter till kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 12	Betalda räntor och erhållen utdelning			
Erhållen ränta	0,0	0,0	0,2	0,0
Erlagd ränta	0,0	0,0	-4,6	-0,1
	Erlagd ränta avser fordonsfinansiering för AB Transitio			
Not 13	Justering för poster som ej ingår i kassaflödet			
Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	1,4	0,9
Avskrivningar	1,4	1,2	18,2	1,3
Förutbetalda räntekostnader/leveranskostnader	0,0	0,0	0,3	0,0
Nedskrivningar finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning av avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring avsättningar	0,0	0,0	-4,0	7,4
Latent skatt/skatt på årets resultat	0,0	0,0	-0,2	0,0
Nedskrivning fg år påverkan eget kapital	0,0	0,0	0,0	-1,1
	1,4	1,2	15,7	8,5
Not 14	0,0	0,0	0,0	38,0
	<i>Netto likvidpåverkan AB Transitio</i>			
Not 15	Likvida medel			
	<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>			
Kortfristig placering	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	44,9	117	100,6	180,0
	44,9	117,0	100,6	180,0

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgång

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav, såsom anläggningar och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunalförbundet har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Budget

En budget är en specificerad sammanfattning av sannolika intäkter och kostnader för en viss period. Det övergripande syftet med budgetering är att ge en prognos av kostnader och intäkter, som kan ligga till grund för att användas som verktyg för beslutsfattning

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella kostnader & intäkter

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor.

Intäkt

En intäkt är en periodiserad inkomst. Det vill säga, inkomsten är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Jämförelsestörande poster

Kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktigt att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

Kortfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kostnader

En kostnad är en periodiserad utgift. Det vill säga, utgiften är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgång

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar med mera. Dessa tillgångar kan på kort sikt omsättas till likvida medel.

Resultaträkning

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

Camilla Norberg

Camilla Norberg

E-mail: camilla.norberg@dintur.se

Role: Stabsadministratör

Verified by Mobile BankID

2023-03-29 09:44 CEST

Hans Forsberg

Hans Forsberg

E-mail: hans.forsberg@sundsvall.se

Role: Justeringsperson

Verified by Mobile BankID

2023-03-29 09:46 CEST

Sara Nylund

Sara Nylund

E-mail: sara.nylund1@rvn.se

Role: Ordförande Kollektivtrafikmyndigheten

Verified by Mobile BankID

2023-03-29 10:54 CEST

Från: Camilla Norberg <camilla.norberg@dintur.se>
Skickat: den 29 mars 2023 13:50
Till: kommun@harnosand.se; Kramfors kommun (kommun@kramfors.se);
Region Västernorrland (region.vasternorrland@rvn.se); Sollefteå kommun
(kommun@solleftea.se); Sundsvalls kommun; Timrå kommun; Ånge
kommun; Örnsköldsviks kommun (samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se);
Örnsköldsviks kommunledning; Birgitta Arnberg (birgitta.arnberg@rvn.se);
Åke Söderberg; Björn Hellquist; Ingemar Nilsson
Kopia: Thomas Olsson; Kristina Van Loveren
Ämne: Beslutsexpediering § 29 Årsredovisning 2022
Bifogade filer: Beslutsexpediering § 29 Årsredovisning 2022.pdf; Årsredovisning 2022.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Till kommunalförbundets medlemmar och revisorer.

Beslutsexpediering § 29 Årsredovisning 2022 från förbundsledningens sammanträde 2023-03-24.
Årsredovisningen ligger direkt bakom beslutet, men jag skickar den även en skilt för er som vill det.

Med vänliga hälsningar

Camilla Norberg
Stabsadministratör
070-231 83 20

Datum

2023-03-09

Diariernr

23/00165

Årsredovisning 2022

**Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i
Västernorrlands län**

1 januari – 31 december 2022

Fastställd i förbundsdirektionen 2023-03-24

Innehåll

Ordförande har ordet.....	3
Ett Västernorrland – med kollektivtrafik som en viktig motor.....	3
Vårt uppdrag	4
Året som gått.....	5
Förvaltningsberättelse.....	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
Omvärldsanalys och förväntad utveckling.....	7
Medarbetare	8
Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet	10
God ekonomisk hushållning och målluppfyllnad	10
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	12
Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	14
Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	14
Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	15
Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan.....	15
Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik.....	16
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk.....	17
Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	18
Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare.....	18
Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	19
Samlad bedömning om målluppfyllnad och god ekonomisk hushållning	19
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	21
Årets resultat	21
Investeringsredovisning	22
Investeringsredovisning	28
Sammanställd redovisning	30
Ekonomiska rapporter	32
Noter	35
Ekonomisk ordlista	41
Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).	41

Ordförande har ordet

Ett Västernorrland – med kollektivtrafik som en viktig motor

För att vi ska uppnå Västernorrlands gemensamma vision för regional utveckling – Ett Västernorrland med handlingskraft, livskraft och naturkraft så är kollektivtrafiken ett avgörande verktyg. Ett kollektivt resande som är tillgängligt, prisvärt och sömlöst är en viktig pusselbit för att vårt län ska utvecklas.

Efter åren med corona så har även 2022 varit ett år som påverkats av händelser utanför vår egen kontroll. Vi har som myndighet likt många andra drabbats av prisökningar när det ryska invasionskriget i Ukraina påverkar världsmarknaden.

Direktionen fattade under hösten beslut om att dämpa de ekonomiska effekterna för våra resenärer genom att inte följa indexuppräknings på biljettpiserna utan göra en mindre prisjustering uppåt, men inte på alla biljetter.

Året som gått har varit präglad av ett arbete med framtidens kollektivtrafik i sikte. Tillsammans har vi i Västernorrland arbetat fram ett förslag på trafikförsörjningsprogram som ska beslutas under 2023 och gälla fram till 2030.

Vi har tack vare ett samarbete med trafikbolagen och andra regioner redan fått testa på framtidens resande under 2022. Vi hade självkörande fordon på plats i Birsta några dagar för att få testa på hur det fungerar. Alla som ville fick åka med och vi fick verkligen utmana oss själva och vår tillit till tekniken. Känslan av science fiction-film var närvarande, men det är på riktigt! Framtidens resande innehåller även anropsstyrd trafik där vi fått lära oss mer av testerna som gjorts i bl a Säffle och några av våra kommuner har valt att vara piloter för att se hur vi kan utveckla framtidens busstrafik utifrån våra förutsättningar. Vi har spännande tider framför oss.

För att möta framtiden har medlemmarna i kommunförbundet arbetat med en ny förbundsordning för hur vi tillsammans styr och finansierar vår kollektivtrafik, beslut i frågan ska tas under 2023. Jag ser fram emot att under 2023 få alla bitar på plats så att vi tillsammans kan bidra till ETT Västernorrland!

Sara Nylund, Ordförande

Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Förvaltningsberättelse

Vårt uppdrag

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik (SFS 2010:1065) och EU kollektivtrafikförordning (EG 1370/2007)

Kommunalförbundets uppdrag och arbetsformer beslutas av medlemmarna i styrdokumenterna *Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Samarbetsavtal för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Reglemente för förbundsdirektionen samt Reglemente för revisorerna*.

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av 9 ordinarie ledamöter.

Förbundsdirektionen fastställer vision och mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget. Förbundsdirektionen beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Direktionen ansvarar även för att:

- efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster,
- verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper samt
- verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet

I dialog med kommunalförbundets medlemmar definieras behovet av kollektivtrafik och administrativa resurser i en treårig Mål- och resursplan (MRP). Direktionen beslutar om budget för nästkommande år grundat på MRP:s första år.

Den upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda persontrafiken i Västernorrland kommuniceras med varumärket Din Tur.

Kommunalförbundet är delägare (25 %) av Norrtåg AB som upphandlar den regionala tågtrafiken. Övriga bolag i koncernen är helägda Bussgods Västernorrland AB och delägda (5 %) AB Transitio. Vilande bolag är helägda Västernorrlands läns Trafik AB (VLTAB).

Året som gått

- Den 9 februari 2022 togs de flesta rekommendationer och restriktioner gällande covid-19 bort. Då restriktionerna avvecklades öppnades framdörrarna i bussarna successivt med start den 14 februari och biljettförsäljningen ombord återupptogs den 14 mars.
- Efter att rekommendationerna om hemarbete upphört har myndigheten öppnat upp kontorslokalen i Kramfors. Fortsatt gäller ett så kallat hybridarbete med både kontorsdagar och distansarbete.
- Under de första månaderna 2022 har Norrtåg AB genomfört förhandlingar påkallade av tågoperatören Vy Tåg med anledning av stort intäktsstapp kopplat till covid-19. Parterna har förhandlat fram ett tilläggsavtal där Norrtåg AB tar över biljettintäkterna och betalar produktionsersättning till VY Tåg.
- Projektet Snowracer för ett nytt gemensamt biljett- och betalsystem med övriga kollektivtrafikaktörer i norra Sverige har fortsatt enligt plan med vissa förseningar. Under perioden har upphandling av ny resenärsapplikation genomförts. Arbete med upprättande av en gemensam förvaltning för omhändertagande och vidare utveckling av projektets resultat pågår.
- Myndigheten har arbetat med hållplatsutrop och elbussar i Sundsvall vilket är optioner i gällande trafikavtal.
- Biljettkontroller – Efter att restriktionerna gällande covid-19 upphört och resandet tilltagit har arbetet med biljettkontroller återupptagits. Det har med utgångspunkt i Sundsvall och Örnsköldsvik genomförts cirka 22 320 biljettkontroller vilket resulterat i 169 utfärdade tilläggsavgifter.
- Med anledning av kriget i Ukraina var resande för ukrainska flyktingar gratis under mars månad. Myndigheten har genom samverkan bevakat utvecklingen av flyktingströmmar till länet för att avgöra om det fått påverkan på behovet av trafik, vilket det hittills inte fått.
- Priser på drivmedel har ökat till följd av kriget i Ukraina vilket lett till kostnadsökningar och ersättningsdiskussioner med trafikbolagen.
- En helt ny reseprodukt flex 10/30 har tagits fram och lanserades i slutet av mars. Flex 10/30 är framtagen för resenärer som har behov att resa med bussen ibland. Biljetten omfattar länsgiltighet och inom tätorterna Örnsköldsvik, Sundsvall och Sollefteå.
- 27 april tecknades ett samverkansavtal med SJ med innebörden att ett av SJs morgontåg stannar vid Njurundabommen för vidare passagerartransport till Sundsvall. Din Turs periodbiljetter är genom avtalet giltiga på resan.
- Det har genomförts ett projekt för att revidera myndighetens styrdokument. Styrgruppen har bestått av länets kommunstyrelseordförande och regionstyrelsens ordförande. Styrgruppen har genomfört 12 möten och 2022-05-05 beslutade styrgruppen att överlämna förslaget till ny förbundsordning till förbundsdirektionen för beredning och därefter utskick till respektive medlem för godkännande. Ärendet behandlades av förbundsdirektionen 2022-05-20 och sändes till respektive medlem 2022-05-24.
- Under året har arbete pågått med ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. Processen inleddes i november 2021 och har drivits av Din Tur men involverat många olika organisationer och personer. En stor mängd dialoger, workshops och samråd har genomförts fram till juni 2022. 15 augusti skickades trafikförsörjningsprogrammet ut på remiss med svarstid till och med 15 november.
- Elbussar har tagits i bruk i Sundsvall.
- Hållplats Stenstan i Sundsvall invigdes och togs i bruk den 11 december.
- Under oktober genomfördes ett event på Birstaområdet i Sundsvall där allmänheten och Förbundsdirektionen fick information om och möjlighet att provåka en självkörande buss.
- Ett nytt försäljningsställe har öppnat i Ånge.
- Utökad tätortstrafik i Sollefteå
- Upphandling och drifttagande av en ny kundcenterlösning i Ånge, vilket innebär en stor teknisk utveckling och ökade möjligheter.

Förvaltningsberättelse

Ekonomisk information (mnkr) Myndigheten	2022	2021	2020	2019	2018
KOSTNADER					
Allmän kollektivtrafik					
<ul style="list-style-type: none"> landsbygdstrafik tätortstrafik tågtrafik (ny princip tåghyra 2020) 	-307,1	-270,2	-265	-264,8	-259,8
Särskild persontrafik inkl miljöpremie	-121,0	-110,1	-100,1	-114,7	-110,4
Administrativa kostnader	-63,0	-61,1	-63,5	-60,1	-56,8
Stationsavgifter	-2,7	-1,3	-2,2	-1,4	-2,4
Avskrivning bussar	0,0	0,0	0,0	-1,3	-2,9
Avskrivning biljetmaskiner och biljettsystem	-0,4	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2
Övriga avskrivningar	-1,0	-0,7	-2,4	-1,1	-1
Övriga kostnader	-	-	-	-	-1
Totala kostnader	-815,6	-748,0	-707,2	-700,1	-674,9
INTÄKTER					
Allmän kollektivtrafik					
<ul style="list-style-type: none"> biljettförsäljning skolkort 	84,1	65,4	67,6	101,9	105,9
Övriga intäkter	56,4	69,5	60,7	15,7	16,9
Totala intäkter	157,8	150,3	144,4	135,3	142,6
Jämförelsestörande poster	0,0	1,0	1	0	0,9
Verksamhetens nettokostnader	-657,8	-597,7	-562,9	-564,8	-531,4
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	139,8	181,1	143,6
Medlemsbidrag	569,9	482,6	423,1	383,6	386,1
Finansiella poster	0	0	0,1	1,7	0
Resultat	0,0	0	0	0	0
Produktionsinformation					
PRODUKTIONSKILOMETER (exklusive särskild persontrafik)					
Landsbygdstrafik	8 701 693	8 432 935	8 460 966	8 438 432	8 531 713
Tätortstrafik	4 523 424	4 542 025	4 768 337	4 768 954	4 701 354
Total produktionskilometer	13 225 117	12 974 960	13 229 303	13 207 385	13 233 067
BRUTTOKOSTNAD KR/KM⁽¹⁾					
Landsbygdstrafik	-35,3	-32,04	-31,18	-31,38	-30,45
Tätortstrafik	-49,08	-44,09	-38,97	-41,75	-40,69
Total bruttokostnad/km	-40,01	-36,26	-33,99	-35,12	-34,09
Förändring i %	10%	7%	-3%	3%	7%
Skattesubventionsgrad					
Skattesubvention ²	79%	83%	81%	79%	78%

1 Bruttokostnaden/km beräknas som trafik kostnaden i förhållande till antalet totala produktionskilometer för respektive landsbygd och tätort.

2 Skattesubventionen beräknas som landsbygds- och tätortstrafikens nettokostnader (kostnader för landsbygds- och tätortstrafiken minus biljettintäkter) i förhållande till kostnader för landsbygds- och tätortstrafik.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomisk information (mnkr) Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	272,1	252,9	205,2	219,9	228,3
Kostnader	-956,0	-876,1	-768,2	-785,2	-759,7
Verksamhetens nettokostnader	-683,9	-623,1	-563,0	-565,3	-531,4
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	139,8	181,1	143,6
Medlemsbidrag	599,2	513,2	423,1	383,6	386,1
Finansiella poster	-4,3	-4,4	-0,1	0,5	1,9
Skatt	-0,2				
Resultat	-0,9	0,7	-0,1	-0,1	0,2

Omvärldsanalys och förväntad utveckling

I början av året så var det fortsatt pandemi. Många valde bort kollektivt resande för att minska risken för smittspridning. I februari så släpptes alla restriktioner. Som ett resultat öppnades framdörrarna på bussarna och informationen ställdes om till att locka tillbaka resenärerna. Efter årets slut har dock inte resandet återgått till nivån som rådde innan pandemin. Detta kan troligen delvis kopplas till förändrade arbetsmönster för vissa grupper men även till att fler skaffade sig bil under pandemin. Den förväntade uppgången till 85 procent av resandet jämfört med 2019 stannade vid cirka 80 procent. Än så länge finns inte så mycket data och forskning att förlita sig på, men en trolig slutsats är att det kommer att krävas nya kollektivresenärer för att nå tillbaka till 2019 års resandesiffror och därefter en fortsatt ökning.

Några veckor efter att pandemirestriktionerna släppte inledde Ryssland ett krig mot Ukraina. Kriget har påverkat vårt samhälle på många sätt och för kollektivtrafiken har det främst gett ökade drivmedelspriser som i sin tur drivit på en hög inflation. Detta medför att kostnaderna för att bedriva trafiken har ökat kraftigt vilket drabbar kommunalförbundets medlemmar.

I skuggan av pandemin och kriget fortgår samhällets insatser för att ställa om till en mer hållbar värld och klara de klimatmål som beslutats av FN. Kollektivtrafiken bör gynnas av en sådan omställning. Sveriges nya regering valde dock att inte implementera det nya förslaget till arbetsreseavdrag som fanns färdigt och som skulle ha gett kollektivtrafiken likvärdiga villkor som bilen. Regeringens beslut att sänka skatten på fossila drivmedel samt att minska reduktionsplikten är även dessa beslut som kan fördröja omställningen till ett mer hållbart samhälle där kollektivtrafiken får en större andel av det totala resandet.

Medarbetare

Hälsa och sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,6	4,3	6,0	3,6	4,8
Andel av sjukfrånvaron som avser långtidsfrånvaro (minst 60 dagar)	0,7	0,6	10,9	8,0	22,0
Sjukfrånvaro kvinnor	5,2	3,1	6,7	3,6	5,5
Sjukfrånvaro män	3,4	6,0	5,0	3,1	3,5
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	5,6	3,9	2,0	2,6	8,3
Sjukfrånvaro 30 – 49 år	5,4	6,0	4,3	2,7	4,3
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	3,6	3,4	3,7	4,6	3,5

Sjukfrånvaro

Sjuktalet ligger nästintill på samma nivå som vid 2021 års utfall. Riktvärdet på 3,5 procent har inte uppnåtts vid årets slut. I huvudsak beror sjuktalet fortfarande på korttidssjukfrånvaro till följd av covid-19.

Löne- och medarbetarsamtal

Kollektivtrafikmyndigheten tillämpar individuell lönesättning. Då det centrala löneavtalet, som blev klart i slutet av 2020, sträcker sig fram t.o.m. 2024-03-31, var förutsättningarna inför årets löneöversyn kända. Löneöversynsprocessen startade därför upp i tid så att de nya lönerna kunde betalas ut under april månad. Alla medarbetare har erbjudits lönesamtal vilka genomfördes under våren och medarbetarsamtal har genomförts under hösten 2022.

Åtta medarbetare har valt att nyttja förmånen att växla semestertillägg mot extra lediga dagar.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och se till att arbetsmiljön är god. Arbetsmiljön följs kontinuerligt upp genom medarbetarsamtal, enhets/personalmöten, tät samverkan med skyddsombud och möten med skyddskommittén.

I slutet av året togs enkätverktyget &frankly i drift för att mäta medarbetarupplevelsen. Upplägget är pulsade mätningar, d.v.s. fler kortare mätningar under året, med rapporter i realtid. Syftet är att möjliggöra en än mer kontinuerlig dialog kring hur det är att jobba hos Din Tur för att tillsammans kunna skapa en ännu bättre arbetsplats. Medarbetarnas engagemang och välmående är viktigt och alla ska ges möjligheten att göra sin röst hörd. Den första mätningen genomfördes V40 och bestod av två delar, en engagemangspuls och en för uppföljning av arbetsmiljön enligt AFS. Glädjande var att medarbetarnas deltagande var mycket stort och svarsfrekvensen uppgick till hela 94%.

Kompetensutveckling

Under året har ett antal utbildningsinsatser genomförts, några av de större insatserna är bland annat utbildning i verktyget Rebus, i planering för attraktiv o effektiv kollektivtrafik och i kundservice. Med anledning av att telefonväxeln vid Din Tur kundservice byttes ut har en stor utbildningsinsats för alla medarbetare där genomförts.

Utöver det har det via företagshälsovården givits utbildningar i stresshantering genom konceptet ”Livskompass” och HLR, Hjärt- och Lungräddning.

Även interna kompetensutvecklingsinsatser genom kollegialt lärande är något som genomförts och uppmuntras.

Jämställdhet och mångfald

Inom myndigheten är fler kvinnor än män anställda. I ledningsgruppen är fördelningen två män och en kvinna.

Av de 45 tillsvidareanställda är 45 procent kvinnor och 55 procent män i Kramfors, på Din Tur kundcenter är 70 procent kvinnor och 30 procent män. Bland visstidsanställda är könsfördelningen 67 procent kvinnor och 33 procent män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Personalstruktur

Antal	2022	2021	2020	2019	2018
Kvinnor	31	30	34	40	35
varav tillsvidareanställda	28	29	32	37	33
Män	21	22	24	22	20
varav tillsvidareanställda	18	21	21	18	17
Summa	52	51	58	64	55
varav tillsvidareanställda	45	49	53	55	50

Det totala antalet medarbetare har ökat med 1 från föregående år. Förändringen härrör till Din Tur kundcenter där antalet tillsvidareanställda minskat med 4 och antalet visstidsanställda ökat med 5. I Kramfors är antalet anställda oförändrat.

Under året har 8 medarbetare avslutat sina anställningar och 9 medarbetare har nyanställts.

Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet

God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för vår styrning. Ett av kraven är att vi ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan omfattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att vi ska kunna redovisa att vi uppnått god ekonomisk hushållning är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att *Budget 2022* antogs av förbundsdirektionen.

Metod

Målen ska utvärderas utifrån den grad som de uppfylls. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på hur verksamhetsmål och finansiellt mål uppfylls.

Definition av måluppfyllnad:

- ↑ = mål uppfylls
- ➔ = mål uppfylls med vissa brister
- ↓ = mål uppfylls ej

Uppföljning av åtgärder som är beslutade i budget sker tertialvis efter augusti och december månad.

Vision och mål

Visionen för kommunalförbundet är den regionalt gemensamma vision som finns med i den regionala utvecklingsstrategin *En hållbar och innovativ kollektivtrafik som inkluderar hela Västernorrland med resenären i fokus*.

De strategimål som anges i den regionala utvecklingsstrategin innebär sammanfattningsvis att Västernorrland ska ha positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och stärkt innovationsförmåga.

Kollektivtrafiken är en förutsättning för att uppnå ett funktionellt och attraktivt län. Kollektivtrafiken skapar möjligheter för invånarna att kunna arbeta och studera utanför boendeorten. Det leder till en bättre matchad arbetsmarknad och bättre förutsättningar för individer och organisationer att utvecklas i regionen. Dessutom skapar kollektivtrafiken möjligheter för en rik och aktiv fritid.

Utifrån vision och strategimål i den regionala utvecklingsstrategin har fyra övergripande målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram: *Resenär, Hållbarhet, Tillväxt* och *Medarbetare*. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som anger ett önskat tillstånd 2030.

Kollektivtrafiken i Västernorrland ska utgå från resenärens behov och bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle med starka arbetsmarknadsregioner. För att lyckas med det krävs att kompetenta och engagerade medarbetare får rätt förutsättningar att verka.

Tio delmål konkretiserar de övergripande målen. Kopplat till varje delmål har strategiskt viktiga åtgärder identifierats för att de övergripande målen ska uppnås till 2030. Delmålen följs upp årligen. Delmålet om resurseffektiv kollektivtrafik utgör även kommunalförbundets finansiella mål.

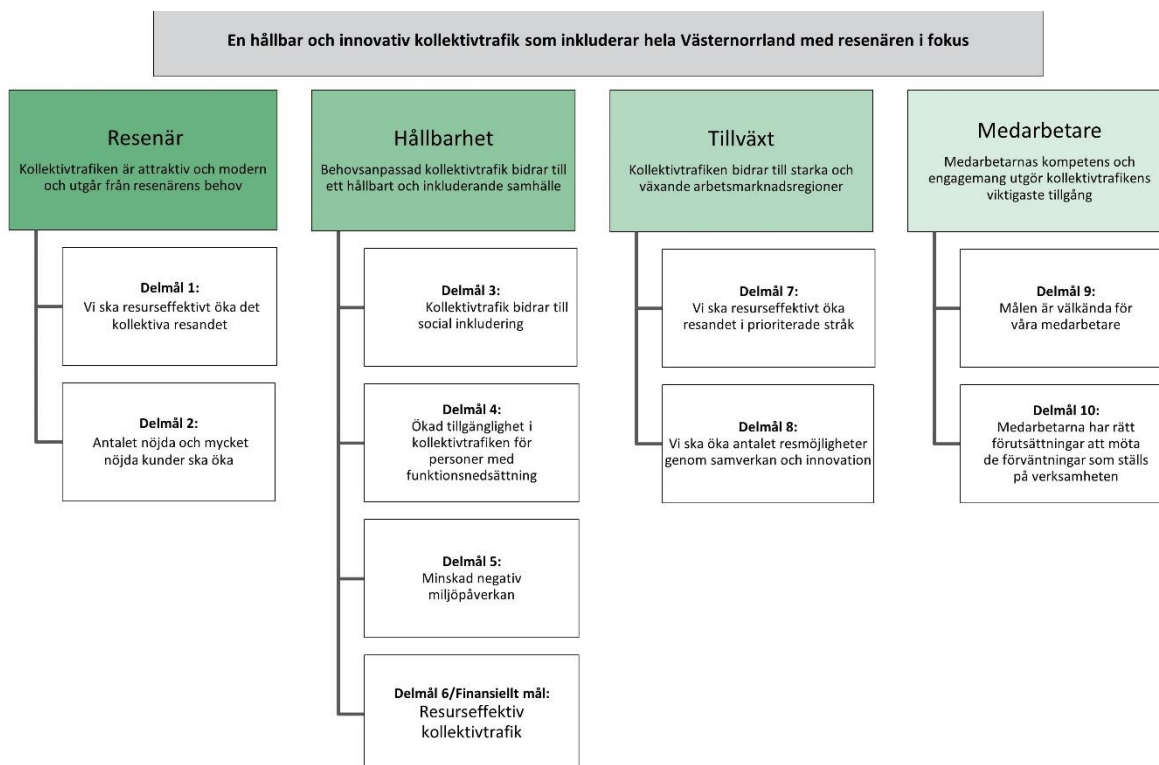

Bild 1: Målbild för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län enligt Dir 17-16 *Mål för Kollektivtrafikmyndigheten 2030*

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
<p>Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Resandet har inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin. Nya resmönster gör att kollektivtrafiken måste utvecklas och anpassas till ett delvis nytt samhälle. Det finns skillnader i hur resandet utvecklats. Stadstrafiken i Härnösand gjordes om inför 2022 med nytt linjenät och bättre utbud. Detta har gett en mer positiv utveckling än resten av länet. Även linje 50 har haft en bättre utveckling vilket troligen kan kopplas till en fortsatt positiv utveckling i Höga Kusten med besöksnäringen som draglok.</p>				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antalet påbörjade kollektivtrafikresor med den upphandlade kollektivtrafiken exklusive skolkort	7 607 277	5 863 917	6 621 874	9 243 749
Avgångstider: Andelen som instämmer i påståendet "Avgångstiderna passar mina behov" (%)	54/30	55/31	59/33	61/35
<i>Nationellt snitt¹</i>	67/51		69/52	
Hitta information: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att få information om resan (avgångstider, biljettpriser mm) (%)	68/67	70/70	66/63	68/65
<i>Nationellt snitt</i>	78/78		78/77	
Enkelhet: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att resa med Din Tur" (%)	68/42	68/43	69/45	70/48
<i>Nationellt snitt</i>	75/60	75/60	75/61	
Trygghet: Andelen som instämmer i påståendet "Det känns tryggt att resa med Din Tur" (%)	69/58	65/56	68/58	71/60
<i>Nationellt snitt</i>	70/64	63/59	67/62	

¹ Nationellt snitt är medelvärde i Kolbars nationella undersökning av alla medverkande aktörer inom kollektivtrafikområdet

Antal påstigande i den linjelagda kollektivtrafiken²

Trafik-område	Trafikering	2022	2021	2020	2019	2018	Förändring 2022 - 2021	Förändring 2022 - 2021 (%)
O2	Höga Kusten	44 889	35 827	42 844	60 680	67 532	9 062	25,3%
O3	Sollefteå tätort	64 896	49 816	55 482	83 695	77 874	15 080	30,3%
O45	Sollefteå landsbygd	80 168	53 182	72 078	122 053	124 426	26 986	50,7%
O6	Örnsköldsviks tätort	1 018 594	761 427	927 960	1 269 766	1 222 244	257 167	33,8%
O7	Örnsköldsvik - Husum, Gideå och Trehörningsjö	66 976	46 731	63 109	90 760	98 149	20 245	43,3%
O8	Örnsköldsvik - Solberg, Mellansel och Bredbyn	98 077	74 873	104 075	149 831	148 821	23 204	31,0%
O9	Örnsköldsvik - Skorped och Köpmanholmen	117 835	98 749	124 530	154 405	150 199	19 086	19,3%
O10	Härnösands tätort	710 287	444 718	466 251	711 025	601 761	265 569	59,7%
O1415	Sundsvalls tätort	4 324 990	3 425 069	3 812 840	5 505 740	5 403 093	899 921	26,3%
O16	Sundsvall - Holm och Liden	112 709	90 661	102 434	133 666	130 962	22 048	24,3%
O1721	Njurunda - Sundsvall - Timrå	935 981	768 926	845 055	1 224 339	1 250 714	167 055	21,7%
O18	Sundsvall - Matfors	186 014	153 495	175 176	235 039	224 133	32 519	21,2%
O20	Sollefteå - Kramfors - Härnösand	248 564	198 415	211 171	318 065	352 362	50 149	25,3%
O22	Härnösand landsbygd	95 347	80 377	95 358	123 610	121 371	14 970	18,6%
O23	Ånge landsbygd	130 939	103 041	111 928	151 557	159 745	27 898	27,1%
S3	Tvärflötjen, Örnsköldsvik - Sollefteå - Östersund	52 664	41 410	14 379	25 020	26 335	11 254	27,2%
S4	Linje 331 Sollefteå - Sundsvall	15 476	7 995	7 981	15 423	19 507	7 481	93,6%
S5	Linje 201 Härnösand - Timrå - Sundsvall	196 337	127 498	142 442	221 787	232 326	68 839	54,0%
S6	Linje 50 Härnösand - Örnsköldsvik	41 652	31 599	30 627	35 958	47 744	10 053	31,8%
	Totalt (ej tåg)	8 542 395	6 593 809	7 406 458	10 634 128	10 459 298	1 948 586	29,6%
Tågtrafik	Mittbanan och Botniabanan	440 041	255 054	315 081	514 247	496 816	184 987	72,5%

² Resandestatistiken är justerad för 2018 och 2017 efter avläsning i databas 2019-05-13

Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.				

Indikatorer för att följa upp målet ³	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Nöjdhet med bolaget (andelen av svarande som är nöjda med Din Tur) (%)	57/40	57/41	57/44	58/46
<i>Nationellt snitt</i>	60/52	60/52	61/54	
Nöjdhet med senaste resan (andelen av svarande som är nöjda med sin senaste resa med Din Tur) (%)	78/78	78/77	77/77	79/78
<i>Nationellt snitt</i>	78/78		79/79	
NPS (Net Promoter Score dvs andel som skulle rekommendera vänner och bekanta att resa med Din Tur) (%)	26/16	28/18	27/18	30/20
<i>Nationellt snitt</i>	33/26			

Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Riktvärdet för 2 av 3 indikatorer uppnås. Utfallet för indikatorn om att köpa biljetter och kort ligger under riktvärde. Omfattande åtgärder med bland annat ny app för biljettköp förväntas ge effekt i framtiden.				

Indikatorer för att följa upp målet ⁴	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antalet användare av Din Tur-app				360 000
<i>Genomsnitt/mån</i>	31 336	31 336	29 492	30 000
Bemötande ombord: Andel som instämt i påståendet "Förarna och ombordpersonalen har ett trevligt bemötande"	73/73	65/67	68/68	70/70
<i>Nationellt snitt</i>	75/75	70/71	74/74	-

³ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

⁴ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Köpa biljetter och kort: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att köpa Din Turs biljetter och kort”	69/68	68/67	74/71	71/70
	80/79	77/74	79/78	

Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
<p>Analys:</p> <p>Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Länet har fortsatt den högsta andelen ej tillgänglighetsanpassade bussfordon jämfört med andra län. Det finns bristande information för resenär om tillgänglighetsnivån både gällande infrastruktur och fordon.</p> <p>Arbetet med hållplatsutrop har fortgått men mött på flera tekniska motgångar. I slutet av året så fanns tekniken monterat i cirka 40 procent av länets bussar. Funktionaliteten i dessa varierade vilket delvis beror på handhavande. Arbetet fortgår under 2023.</p> <p>I arbetet med nya trafikförsörjningsprogrammet så har det genomförts samråd med funktionsrättsorganisationer och utifrån detta så har ett strategiskt dokument tagits fram. Utifrån detta dokument är planen att påbörja en utvecklingsprocess med start 2023.</p>				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Bemötande kring service/information: Andel som instämt i påståendet ”Personalen på kundcenter/trafikupplysning har ett trevlig bemötande” <i>Nationellt snitt</i>	54/51	65/66	64/64	66/66
Information ombord: Andel som instämt i påståendet ”Jag får den information jag behöver ombord” <i>Nationellt snitt</i>	55/56 73/73	60/60 70/71	58/60 72/72	61/61
Information inför resan: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att få information inför resan (avgångstider, biljettpriiser mm)” <i>Nationellt snitt</i>	68/67 78/78	70/70 78/77	66/63 78/77	68/65

Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	➡	➡	➡	↓
<p>Analys:</p> <p>Vår sammantagna bedömning är att målet inte uppfylls i sin helhet. Även om kollektivtrafikresandet har ökat under året så har det inte nått upp i de nivåer som var innan pandemin. Detta medför att vinsten att åka kollektivt jämfört med att åka egen bil blir mindre.</p> <p>All busstrafik körs fortsatt på HVO100. Med ökad inblandning av biodrivmedel i bensin och diesel samt ett snabbt ökande andel elbilar i bilflottan så ställs dock allt högre krav på kollektivtrafiken för att bidra till minskad miljöpåverkan.</p> <p>Inom särskilda persontransporter så körs fordonen på HVO100 eller el. Allt fler taxibilar blir elbilar.</p>				

I slutet av året togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik vilket ytterligare minskar kollektivtrafikens utsläpp av växthusgaser och partiklar. I övrigt har inga större fordonförändringar genomförts som kan medföra minskad energianvändning.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till det motoriserade resandet (%)	10	8	8	9
Mängden kväveoxider i linjelagd trafik per förbrukad kilowattimme (g/kWh)	1,0	1,0	1,2	1,28
Energianvändning per produktionskilometer i linjelagd trafik (kWh/km)	3,3	3,3	3,3	3,0
Biodrivmedelsandel per produktionskilometer (%)	99,1	99,5	98,5	99,0

Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys:				
Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt, då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad.				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Nettokostnad per resa (kr)		51,3	49,1	44
Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad ⁵ (%)	17,8	12,7	19,0	19,3
<i>varav landsbygdstrafik</i>	16,9	9,4	17,7	16,0
<i>varav tätortstrafik</i>	22,4	17,1	20,8	23,0
Antal kollektivtrafiklinjer med i genomsnitt färre än fem resenärer/tur ⁶	25	25	25	24
Andel samordnade sjukresor (%)	43,38	19,01	30,52	45
Andel samordnade färdtjänstresor (%) <i>Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni</i>	52,36	39,92	43,23	50
Kostnad per produktionskilometer (kr) särskild persontrafik	27,18	22,87	22,18	23,8

⁵ Självfinansieringsgrad är andelen av trafik kostnader för tätort- och landsbygdstrafik, som täcks av externa biljettintäkter.

⁶ Totala antal kollektivtrafiklinjer i Västernorrland län är 119 linjer.

Samordnade resor

Din Tur har som uppdrag att samordna färdtjänstresor och sjukresor för sex av länets kommuner och Region Västernorrland. En samordnad resa är när flera resenärer åker i samma fordon på hela eller en del av sträckan. Regionen står för kostnaden för sjukresor och kommunerna för övriga resor. När resorna samordnas delas kostnaden mellan parterna.

I mars togs restriktionerna gällande begränsad samordning bort vilket möjliggör att resorna åter kan samordnas. Resandet är inte tillbaka på samma nivåer som innan pandemin och färre resor ger lägre samordningsgrad.

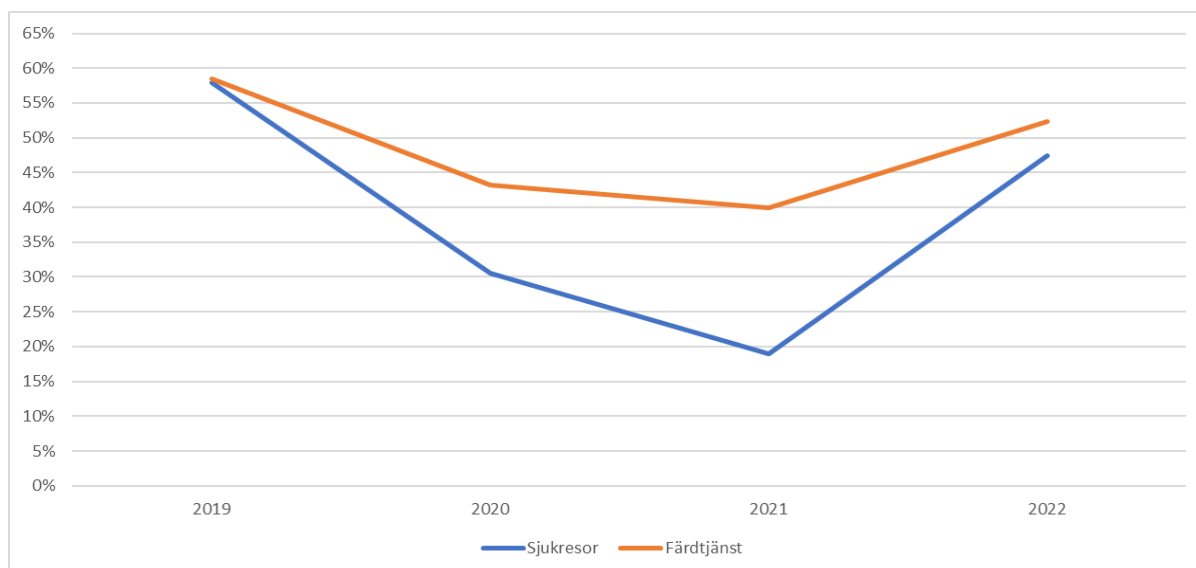

Diagram: Andel samordnade resor (%)

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑
Analys:				
Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Det totala resandet har ökat men inte till den nivå som var innan pandemin. Bedömningen är att ändrade resmönster kommer att göra att återhämtningen tar längre tid än planerat. Förändringar i produkter och trafikupplägg kan komma att behövas för att fortsätta ökningen av kollektivtrafikresor.				

Indikatorer att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Antal resor i de prioriterade stråken	7 211 258	5 203 046	5 849 386	7 730 000
Landsbygdstrafik (50, 90, 120, 141, 142 191, 201, 611)	1 427 633	1 229 723	1 226 386	1 530 000
Tätortstrafik (Sundsvall O14/15)	4 324 990	3 425 069	3 812 840	4 680 000
Tätortstrafik (Örnsköldsvik O6)	1 018 594	761 427	927 960	1 080 000
Regional tågtrafik (Norrtåg alla produkter)	440 041	255 054	315 0891	440 000

Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation

	Utfall 2022	Årsprognos T2	Utfall 2021	Utfall 2020
Måiluppfyllnad	↓	↓	↓	↓
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Viktiga faktorer för att nå måiluppfyllnad är en ökad biljettsamverkan.				

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022
Utbudsförändring genom biljettsamverkan				
<i>SJ Mittbanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0	0	2
<i>SJ Botniabanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0	0	2
<i>X-trafik (antal dubbelturer tåg och buss /må-fre)⁷</i>	22	22	25	25
Andel produkter som är digitaliserade ⁸ (%)	36	36	20	40

Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare

	Utfall 2022		
Måiluppfyllnad	↓		
Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde. Baserat på vad som framkommit vid medarbetarsamtalen är bedömningen att målet inte kommer att uppfyllas. Ett arbete med att göra övergripande mål mer kända har startats upp. I maj genomfördes en personaldag i Kramfors med fokus målarbete. Vid Din Tur kundcenter har medarbetarna i stor utsträckning egna mål kopplat till sitt arbete.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022	Utfall 2021
Andelen medarbetare som upplever att målen genomsyrar hela myndigheten (%) Benchmark ⁹	-	-	-	65	-
Andelen medarbetare som upplever att de har mål kopplat till sitt arbete (%) Benchmark myndigheter	-	-	-	75	-

⁷ Redovisningen avser enkelturer ej dubbelturer.

⁸ Produktutbud: Periodkort/Reskassa, Enkelbiljett, Företagskort, Skolkort, Barnkort (gratis), totalt fem, varav enkelbiljett är digitaliserad per augusti 2019.

⁹ Benchmarking mäts i eNPS (Employee Net Promotor Score) som är ett mätverktyg som utvärderar alla branscher i Sverige

Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten

	Utfall 2022		
Måluppfyllnad	↓		
<p>Analys: Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt. Medarbetarundersökning genomfördes v 40 där medarbetarindex blev 67 vilket når målet. Sjuktalet har däremot inte minskat till målnivån ännu, viss förklaring är att vid återgång till arbetsplatser efter pandemin har man sett en ökad korttidsfrånvaro p.ga lättare smittspridning när fler träffas. För att främja medarbetarnas goda hälsa uppmuntras till friskvårdsaktiviteter och både utnyttjandet av friskvårdstimmar och friskvårdsbidraget har ökat i förhållande till 2021, men når dock inte upp till riktvärdena.</p>			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Riktvärde 2022	Utfall 2021
Medarbetarindex, hämtat ur medarbetarundersökning (MI) (%)	67	-	-	65	-
Sjuktal (%)	4,6	4,3	6,0	3,5	4,3
Antalet friskvårdstimmar registrerade i Agda (h)	298	283	384	450	283
Andelen av medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidrag (%)	46	45	66	60	45

Samlad bedömning om måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2022. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet*, *Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Resandet har återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävas för ökad måluppfyllnad.

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2022, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2022	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Målet uppfylls inte. Resandet har inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin. Nya resmönster gör att kollektivtrafiken måste utvecklas och anpassas till ett delvis nytt samhälle.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	All busstrafik körs fortsatt på HVO100. I slutet av året togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Målet uppfylls inte 2022 då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad.	Nej, målet uppfylls inte.

Av övriga sju delmål uppfylls inget under 2022. Den huvudsakliga anledningen är effekter av covid-19.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2022	Måluppfyllelse
Resenär	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Målet uppfylls inte. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Målet uppfylls inte. Riktvärdet för 2 av 3 indikatorer uppnås. Utfallet för indikatorn om att köpa biljetter och kort ligger under riktvärde. Omfattande åtgärder med bland annat ny app för biljettköp förväntas ge effekt i framtiden.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Målet uppfylls inte. Länet har fortsatt den höga andelen ej tillgänglighetsanpassade bussfordon jämfört med andra län. Arbetet med hållplatsutrop har fortgått men mött på flera tekniska motgångar.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Målet uppfylls inte. Det totala resandet har ökat men inte till den nivå som var innan pandemin. Bedömningen är att ändrade resmönster kommer att göra att återhämtningen tar längre tid än planerat. Förändringar i produkter och trafikupplägg kan komma att behövas för att fortsätta ökningen av kollektivtrafikresor.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	Målet uppnås inte. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är att en ökad biljettsamverkan.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Målen är välkända för våra medarbetare	Målet uppfylls inte. Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Målet uppfylls inte. Medarbetarundersökning genomfördes v40 där medarbetarindex blev 67 vilket når målet. Sjuktalet har däremot inte minskat till målnivån ännu. För att främja medarbetarnas goda hälsa uppmuntras till friskvårdsaktiviteter och både utnyttjandet av friskvårdstimmar och friskvårdsbidraget har ökat i förhållande till 2021, men når dock inte upp till riktvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.

Åtgärder för att uppnå god ekonomisk hushållning

Effekterna av covid-19 och krigsutbrottet i Ukraina innebär att förutsättningarna för kollektivtrafiken väsentligt förändrats. Att öka resandet är en central del för att uppnå målet om god ekonomisk hushållning. Tidigare restriktioner med anledning av covid-19 har medfört svårigheter att öka intäkterna genom kampanjer för mer kollektivt resande. När restriktionerna nu avvecklats kommer resandet troligtvis att öka, om än med ett förändrat resandemönster. Resandet förutspås också öka i samband med att alternativkostnaden för bilpendling ökat. Myndigheten arbetar med biljettutbudet för att tillgodose fler resenärers behov av flexibla biljettlösningar. Det pågår även ett stort arbete med att utveckla nya tekniska lösningar genom ett gemensamt projekt med övriga aktörer i norra Sverige vilket på sikt väntas underlätta för resenären. Myndigheten arbetar även med ett flertal andra åtgärder vilka syftar till att göra det kollektiva resandet mer attraktivt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat

Perioden januari till december visar att nettokostnaderna uppgår till 657,8 mnkr. Vid en jämförelse med budgeten för samma period är verksamhetens nettokostnader 53,4 mkr högre.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har delvis påverkas av covid-19 då restriktioner togs bort stegvis från början av februari till den första april. Det gäller bland annat biljettintäkter från resenärer, skolkortsintäkter och intäkter för resplusbiljetter. Trots restriktionerna har återhämtningen av resandet varit god och försäljningen av enkelbiljetter ökat vilket påverkat utfallet positivt. Vidare har krigsutbrottet i Ukraina haft en negativ kostnadsutveckling för främst drivmedel som främst påverkar de rörliga kostnaderna som ingår i indexkorgarnas värden. Det avser trafik kostnader med miljöincitament, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor.

Belopp, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	157,8	150,5	7,3	4,9
Verksamhetens kostnader	-814,2	-753,6	-60,6	8,0
Avskrivningar och nedskrivningar	-1,4	-1,3	-0,1	7,7
Verksamhetens nettokostnad	-657,8	-604,4	-53,4	8,8
Kommunala biljettsubventioner	87,8	150,8	-62,9	-41,7
Medlemsbidrag	569,9	453,6	116,4	25,7
Verksamhetens resultat	0	0	0	0

Kommunalförbundet redovisar ett resultat om 0,0 mnkr för 2022.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har fortsatt påverkats av covid-19 pandemin men framför allt krigsutbrottet i Ukraina. I jämförelse med föregående år så ökade utfallet med 7,6 mnkr.

Övriga kostnader som påverkas är främst rörliga kostnader så som index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor. De indexerade kostnaderna ökade med cirka 67,2 mnkr jämfört med 2021. Kriget i Ukraina och kostnadsutvecklingen av HVO drivmedel är den enskilt största anledningen till den utvecklingen.

Kommunala biljettsubventioner visar en minskning med 27,3 mnkr mellan åren som en följd av fortsatt lägre volymer av resande men också sänkningen av periodkortsbiljettpriserna mellan åren. Medlemsbidraget är 87,3 mnkr högre än föregående år vilket beror på den samlade effekten av förändringarna för intäkter, kostnader och subventioner.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Verksamhetens intäkter	157,8	150,3	7,6	5,0
Verksamhetens kostnader	-814,2	-746,8	-67,5	9,0
Avskrivningar	-1,4	-1,2	-0,2	16,7
Verksamhetens nettokostnader	-657,8	-597,7	-60,1	10,1
Kommunala biljettsubventioner	87,8	115,1	-27,3	-23,7
Medlemsbidrag	569,9	482,6	87,3	18,1
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 2,8 mnkr för 2022. Förutom komplettering av biljettmaskiner och BoB – nytt biljettsystem enligt plan, tillkom kostnader för realtidstavlor byte 3G till 4G.

Investeringar (mnkr)	Diff utfall-			
	Utfall 2022	Budget 2022	budget 2022	Utfall 2021
Biljettmaskiner	0,4	0,6	0,2	0,1
Inventarier/Datorer	0,1	0	-0,1	0,3
Realtid	0,9	0,1	-0,8	0,0
Optiska läsare	0,0	0	0,0	0,0
Fordon	0,0	0	0,0	0,3
BOB - biljettsystem	1,3	1,6	0,3	1,2
Totalt	2,8	2,3	-0,5	1,9

Likviditet och soliditet

Kassalikviditet är ett mått som visar kommunalförbundets kortfristiga betalningsförmåga. För 2022 uppgår likviditeten till 91 procent och ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Ett riktvärde är att kassalikviditeten ska ligga på minst 100 procent. Rörelsekapitalet uppgår till -19,7 mnkr. Det negativa rörelsekapitalet beror på lägre kortfristiga fordringar och likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder. Kommunalförbundets finansiella styrka mätt i soliditet uppgår till 0,6 procent, i paritet med föregående år. Eget kapital uppgår till 1,3 mnkr och är oförändrat de fem senaste åren.

Resultat och kapacitet	2022	2021	2020	2019	2018
Likviditet (%)	91	93	93	92	92
Rörelsekapital, mnkr	-19,7	-18,4	-17,7	-19,1	-24,4
Soliditet enligt balansräkningen (%)	0,6	0,5	0,5	0,6	0,5
Eget kapital, mnkr	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Intäcks- och kostnadsutveckling

Kostnaderna har ökat 9 procent till följd av förändring av trafikavtal, förstärkningstrafik, index och kostnadsökning för sjukresor till följd av pandemin och krigsutbrottet. Ökningen av avskrivningar med närmare 13 procent, hänför sig till tidigare lagda kostnader för nytt biljettsystem. Verksamhetens nettokostnader har totalt ökat med 10,1 procent.

Intäcks- och kostnadsutveckling (förändring i %)	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens Intäkter	5,0	4,1	6,7	-5,8	2,1	-2,2
Verksamhetens kostnader	9,0	6,0	1,0	4,0	6,6	5,9
Avskrivningar	13,0	-52,9	0,0	-36,0	2,5	-50,8
Verksamhetens nettokostnad	10,1	6,2	-0,3	6,0	7,9	7,5

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet.

Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet för perioden är 0 mnkr. Eftersom kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär det att såväl positiva som negativa resultat fördelas på medlemmarna i efterskott vid bokslutet och att balanskravet kommer att uppfyllas. I resultatet ingår inte några underskott från tidigare år som ska återföras.

Balanskravsutredning (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserad förlust värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel efter/från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens balanskravsresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 157,8 mnkr och är 7,3 mnkr högre än budget, motsvarande 4,6 procent. Budgetavvikelsen beror främst på högre intäkter för biljettintäkter, skolkort och resplusintäkter (7,9 mnkr) samt statsbidrag (2,0 mnkr). Minskade intäkter noteras bland annat på lägre biljettintäkter för tågtrafik, reklam på buss och färdtjänstsamordning. Intäkterna ökade i jämförelse med prognosen som lämnades vid tertial 2-rapporteringen och som i huvudsak består i en bättre återhämtning av resandet än beräknat under hösten 2022.

Verksamhetens intäkter, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Helårsbudget 2022
Biljettintäkter busstrafik	84,1	79,6	4,4	5,3%	59,6	24,4	41%	79,6
Intäkter skolkort	17,3	15,1	2,2	12,9%	15,4	1,9	13%	15,1
Intäkter tågtrafik	5,4	7,0	-1,6	-29,6%	2,4	3,0	124%	7,0
Bidrag, Samverkande system	3,5	2,7	0,8	23,6%	3,5	0,1	2%	2,7
Tåghyra	31,1	32,7	-1,6	-5,1%	31,4	-0,3	-1%	32,7
Vinst försälj mat anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0%	0,0
Statsbidrag	7,0	5,0	2,0	28,2%	16,3	-9,3	-57%	5,0
Resplusintäkter	4,2	2,9	1,3	30,4%	3,1	1,1	34%	2,9
EU-bidrag projekt Koll 2020	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,4	-0,4	-100%	0,0
Kundservice och anropsstyrtrafik	2,2	1,6	0,6	29,3%	2,0	0,2	10%	1,6
Reklam på buss	0,1	0,6	-0,5	-482,2%	0,8	-0,7	-86%	0,6
Bussgodsintäkter	0,3	0,5	-0,2	-67,2%	0,3	0,0	-2%	0,5
Färdtjänst handläggning	1,1	1,1	-0,1	-6,8%	1,1	-0,1	-7%	1,1
Färdtjänst samordning	0,0	0,6	-0,6	0,0%	0,2	-0,2	-100%	0,6
Persontransporter	0,7	0,6	0,1	18,0%	0,6	0,1	12%	0,6
Avgift för kortämne	0,2	0,5	-0,3	-123,4%	0,2	0,0	9%	0,5
Tilläggsavgift biljettkontroll	0,1	0,1	0,0	28,2%	0,0	0,1	1207%	0,1
Övriga intäkter	0,6	0,0	0,6	100,0%	13,0	-12,4	-95%	0,0
Summa	157,8	150,5	7,3	4,6%	150,3	7,6	5,0%	150,5

Under 2022 fanns möjlighet att ansöka om statsbidrag för det inkomstbortfall som covid-19 medförde under perioden januari-juni med hänsyn till trafikförändringar. Beloppet att fördela uppgick till 1 miljard från Trafikverket. Det beviljade statsbidraget blev 7 mnkr för Västernorrland.

Trafikverket bidrag per medlem (mnkr)	Andel bidrag biljettintäkt	Budget bidrag biljettintäkt	Diff budget-utfall
Härnösand	0,1	0,1	0,0
Kramfors	0,1	0,1	0,0
Sollefteå	0,2	0,2	0,0
Sundsvall	3,8	2,4	1,4
Timrå	0,4	0,1	0,3
Ånge	0,03	0,0	0,0
Örnsköldsvik	0,9	0,9	0,1
Region Västernorrland	1,4	1,3	0,1
Summa intäkter	7,0	5,0	1,9

Biljettintäkter för linjelagd busstrafik

Biljettintäkter från linjelagd busstrafik fördelas efter den sträcka som resenären åker, till den medlem som finansierar linjen. För busslinjer som berör flera medlemmar fördelas intäkten utifrån vilken medlem som finansierar den aktuella linjen, eller hur lång sträcka resenären har färdats inom respektive medlems sträcka.

Det totala resandet i Västernorrlands län har under året ökat med 11,4 procent jämfört med 2021. Detta påverkar utfallet av biljettintäkter och vid en jämförelse med budget är intäkterna 24,6 mnkr högre än budget motsvarande 5,7 procent. Vid en jämförelse med föregående år är förändringen 24,6 mnkr högre intäkter För 2022 togs restriktioner för covid-19 bort i början av februari.

I augusti prognostiserades biljettintäkterna till 79,8 mnkr, vilket är 4,4 mnkr lägre än utfallet på 84,2 mnkr. Utifrån en återhämtning av resande på grund av covid-19 så var antagande att biljettintäkterna skulle uppgå till 85 procent av budget från september till och med december.

Biljettintäkter per medlem (mnkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Jämförelse utfall	Jämförelse (%)
Härnösand	1,0	0,8	0,2	19,8%	0,7	0,3	36,9%	1,3	-0,4	-28,9%
Kramfors	1,4	1,3	0,1	9,9%	0,8	0,6	75,3%	1,2	0,2	13,3%
Sollefteå	2,5	2,2	0,2	10,1%	1,3	1,2	89,2%	2,0	0,5	23,3%
Sundsvall	45,9	43,5	2,4	5,4%	34,5	11,3	32,8%	45,7	0,2	0,4%
Timrå	5,0	2,8	2,2	78,4%	3,5	1,4	40,2%	4,1	0,9	22,2%
Ånge	0,3	0,3	0,0	13,1%	0,2	0,1	59,7%	0,3	0,0	16,7%
Örnsköldsvik	11,0	12,4	-1,4	-10,9%	7,8	3,2	40,6%	9,8	1,2	12,7%
Region Västernorrland	17,1	16,3	0,7	4,3%	10,6	6,4	60,3%	15,4	1,7	10,8%
Summa intäkter	84,1	79,6	4,4	5,6%	59,6	24,5	41,1%	79,8	4,3	5,3%

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 814,2 mnkr i jämförelse med budget till 753,6 mnkr, vilket innebär högre kostnader motsvarande 60,6 mnkr. Det har varit de indexerade kostnaderna för den linjelagda trafiken som påverkat utfallet mest och förändringen beror på krigsutbrottet i Ukraina. De administrativa kostnaderna blev 57,4 mnkr och 2,6 mnkr bättre än budget. I årets kostnader ingår fordonshyra med 29,3 mnkr, till följd av förändrad princip för mellanhavande i AB Transitio och Norrtåg AB, där kollektivtrafikmyndigheten i stället vidarefakturerar kostnaden.

Verksamhetens kostnader (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Linjelagd busstrafik, exkl avskrivning	-527,3	-473,3	-54,0	11%	-468,8	-58,4	12%
Särskild persontrafik inkl miljöincitament	-121,0	-107,8	-13,2	12%	-110,0	-10,9	10%
Tågtrafik inkl biljettgiltighet	-65,2	-66,2	0,9	-1%	-70,3	5,1	-7%
Fordonshyra	-29,3	-32,7	3,4	-11%	-29,5	0,2	-1%
Administrativa kostnader	-57,4	-60,0	2,6	-4%	-56,6	-0,7	1%
Bankkostnad inkl försäljningsprovision	-5,2	-4,7	-0,5	10%	-3,3	-1,9	56%
Stationsavgifter	-2,7	-2,1	-0,6	29%	-1,3	-1,4	107%
Biljettsamverkan Xtrafik	-4,0	-4,1	0,1	-2%	-4,0	0,0	0%
Kompletteringstrafik	-1,5	-2,2	0,6	-30%	-1,6	0,1	-6%
Realtid, drift och underhåll	-0,7	-0,6	-0,1	14%	-1,1	0,42	-38%
Summa verksamhetens kostnader	-814,2	-753,6	-60,6	8%	-746,7	-67,5	9%

Linjelagd busstrafik

De totala kostnaderna för linjelagd busstrafik uppgår till 527,3 mnr i jämförelse med budget om 473,3 mnr, med en högre kostnad med 54,0 mnr. Trafikavtal med resandeincitament har efter beslutat budget utgått som baserades på en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande.

Förstärkningstrafik avser sådan trafik som utförs för att möta tillkommande behov inom tidtabellslagd trafik inom Trafikuppdraget. Förstärkningstrafiken syftar till att få med alla kunder och kan utföras tillfälligt eller mer långsiktigt samt på hel linje eller del av linje. Förstärkningstrafik förekommer både i form av oplanerad förstärkningstrafik och av planerad förstärkningstrafik. Planerad förstärkningstrafik kan uppstå vid trafikomläggning till följd av ombyggnad av vägnät. Kostnaden för förstärkningstrafiken är 3,2 mnr lägre än budgeterad.

Avtalade trafik kostnader (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Avtalade Trafikkostnader	-385,0	-380,6	-4,4	1%
Indexerade trafik kostnader	-139,2	-86,5	-52,7	61%
Miljöincitament	-1,2	-1,1	-0,1	11%
Förstärkningstrafik	-1,8	-5,0	3,2	-63%
Summa	-527,3	-473,3	-54,0	11%

I jämförelse med föregående år har kostnaderna ökat med 58,4 mnr. Den största avvikelsen med 66,3 mnr hänför sig till följd av utvecklingen av index. Trafikkostnaden har minskat med 5,7 mnr jämfört med utfallet 2021 men ökat med 4,4 mnr jämfört med budgeten 2022.

Avtalade trafikknaster (mkr)	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)
Avtalade Trafikknaster	-385,0	-390,7	5,7	-1%
Indexerade trafikknaster	-139,2	-72,9	-66,3	91%
Miljöincitament	-1,2	-0,5	-0,7	159%
Förstärkningstrafik	-1,8	-4,7	2,9	-61%
Summa	-527,3	-450,5	-58,4	13%

I jämförelse utfall mot prognosen T2 blev utfallet 7,2 mkr högre där kostnaderna för index står för 5,9 mkr.

Trafikknasten är 0,8 mkr högre än prognosen.

För förstärkningstrafiken är utfallet 1,1mkr lägre än prognosen vid augusti. Behovet av förstärkningstrafik befanns längre för att anpassa de linjer med flest resande vid rusningstrafik för att kunna svara mot de rekommendationer som getts från Folkhälsomyndigheten.

Avtalade trafikknaster (mkr)	Utfall 2022	Årsprognos T2 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Avtalade Trafikknaster	-385,0	-384,2	-0,8	0%
Indexerade trafikknaster	-139,2	-133,3	-5,9	4%
Miljöincitament	-1,2	-1,8	0,6	-33%
Förstärkningstrafik	-1,8	-0,7	-1,1	162%
Summa	-527,3	-520,1	-7,2	1,7%

Index

Trafikavtalen vilka utgör majoriteten av myndighetens bruttoknaster, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. Indexmodellen består främst av: AKI (arbetskostnadsindex), KPI (konsumentprisindex), ITPI 29-30 SPIN 2015 (prisindex för inhemsk tillgång), HVO (index för hydrerad vegetabilisk olja).

Procentfördelningen mellan olika index i indexkorgarna varierar mellan trafikavtalen. För budget 2022 är indexuppräknningen 22,4 procent för tätortstrafiken och 23,08 procent för landsbygdstrafiken.

Trafikavtalen, vilka utgör majoriteten av myndighetens bruttoknaster, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. De indexrelaterade trafikknasterna har under 2022 ökat kraftigt med anledning av kriget i Ukraina, bland annat HVO index men även Stibor ränta och KPI som ingår i de flesta av indexkorgarna. Utfallet av indexökningarna under tertiet har haft en större ekonomisk påverkan eftersom indexkorgarna regleras retroaktivt kvartalsvis.

Störst ökning har HVO-index haft och därmed påverkat indexkorgarna mest. Indexutvecklingen har sedan januari 2021 och under 2022. Under året har index ökat med 46% sedan årsskiftet och 57% sedan 1 år tillbaka.

Särskild persontrafik

Kostnaden för den särskilda persontrafiken uppgår till 121,0 mnkr och budgeten uppgår till 107,8 mnkr. Budgetavvikelsen är 13,3 mnkr vilket motsvarar en ökning på 12 procent. Budgetavvikelsen beror främst på ökade indexrelaterade trafik kostnader. Trafikavtalen för särskild persontrafik justeras fyra gånger per år utifrån en avtalad indexmodell liknande den som tillämpas i den allmänna kollektivtrafiken. Indexökningen är från juni drygt 20 procent förutom i Ånge kommun där snittet är närmare 35 procent. I jämförelse mot budgeterade 4 procent ger det ökade kostnader för medlemmarna. Resandet har sedan pandemins restriktioner togs bort i mars ökat succesivt men är inte tillbaka på samma nivåer som före pandemin. Ökat resande ger möjlighet till ökad samåkningsgrad vilket ger en högre besparing per resa.

Kostnaden för Region Västernorrlands sjukresor uppgår till 73,1 mnkr och kostnaden ligger i paritet med föregående år. Budgetavvikelsen för sjukresor är 8 procent vilket motsvarar 5,4 mnkr. Den rabatterade egenavgiften för personer med färdtjänstillstånd som togs bort under föregående år medför ökade intäkter för egenavgifter samt en ökad andel sjukresor med frikort. Antalet sjukresor har i jämförelse med föregående år minskat med 14 789 motsvarande 11 procent, främst är det resor med kort reslängd som minskat i antal. Samordningsgraden har ökat till 47,4 procent jämfört med 22,6 procent föregående år.

Utfallet för Ånge kommun uppgår till 5,8 mnkr med en budgetavvikelse på 2,2 mnkr högre kostnader. I jämförelse med föregående år redovisas en kostnadsökning på 2,5 mnkr. Resandet har ökat med 26 procent till 9 306 vilket motsvarar 1 905 resor. Antalet färdtjänstillstånd är 297 vilket är i paritet med föregående år.

Budgetavvikelsen för Timrå kommun visar 14 procent vilket motsvarar 0,7 mnkr lägre kostnader. I jämförelse mellan åren är kostnadsökningen 1,4 mnkr. Antal resor har ökat med 3 905 till 22 525 resor och antalet färdtjänstillstånd har minskat med 53 till 651 i jämförelse mellan åren.

För Kramfors kommun är budgetavvikelsen 0,3 mnkr lägre kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaden ökat med 3,8 mnkr. Resandevolymen har ökat med 5 106 till 33 376 resor och antalet tillstånd för färdtjänst har under året minskat från 907 till 857.

Härnösands kommun redovisar 1,2 mnkr högre kostnader jämfört med föregående år. Budgetavvikelsen visar 21 procent vilket motsvarar 1,3 lägre kostnader. Resandeutvecklingen visar en ökning med 20 procent till 24 218 resor.

Kostnaden för Örnsköldsviks kommun är 6 procent högre än budgeterat och kostnaden är 3,9 mnkr högre jämfört med föregående år. Det totala resandet har ökat med 31 procent till 45 301 resor jämfört med föregående år.

Särskild persontrafik mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022–2021	Förändring 2022–2021 (%)
Region Västernorrland	-73,1	-67,7	-5,4	8%	-79,8	0,0	0%
Ånge kommun	-5,8	-3,6	-2,2	63%	-3,3	-2,5	74%
Sundsvalls kommun	0,0	-0,1	0,0	0%	0,0	0,0	0%
Timrå kommun	-4,4	-5,2	0,7	-14%	-3,1	-1,4	44%
Härnösands kommun	-4,8	-6,1	1,3	-21%	-3,7	-1,2	32%
Kramfors kommun	-12,3	-12,6	0,3	-2%	-8,5	-3,8	44%

Sollefteå kommun	-7,1	0,0	-7,1	100%	-2,7	-4,4	162%
Örnsköldsviks kommun	-13,3	-12,6	-0,8	6%	-9,5	-3,9	41%
Summa	-121,0	-107,8	-13,3	12%	-110,0	-17,0	16,4%

Administration – Förvaltningens nettokostnader

De administrativa nettokostnaderna uppgår till 53,6 mnkr vilket är 2,3 mnkr lägre än budget.

Det som även påverkar budgetavvikelsen är vakanta tjänster, tjänstledigheter samt ett minskat behov av vikarier på Din Tur kundcenter. Minskade kostnader för resor, utbildning och övriga kostnadsrestriktioner har lett till minskade kostnader.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2022			Budget 2022			Budget-avvikelse nettokost.	Budget-avvikelse %	Prognos aug 2022 nettokost
	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad			
Kramfors	0,4	-39,5	-39,2	0,9	-35,0	-34,1	-5,1	15,0	-35,0
Ånge	3,4	-15,9	-12,5	3,2	-23,0	-19,8	7,4	-37,1	-16,4
Central bedömningsfunktion	0	-1,9	-1,9	0,0	-2,0	-2,0	0,1	-2,6	-2,2
Summa	3,8	-57,4	-53,6	4,1	-60,0	-55,9	2,3	-4,1	-53,6

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 2,8 mnkr för 2022. Förutom komplettering av biljettmaskiner och BoB – nytt biljettsystem enligt plan, tillkom kostnader för realtidstavlor byte 3G till 4G.

Investeringar (mnkr)	Diff utfall-			
	Utfall 2022	Budget 2022	budget 2022	Utfall 2021
Biljettmaskiner	0,4	0,6	0,2	0,1
Inventarier/Datorer	0,1	0	-0,1	0,3
Realtid	0,9	0,1	-0,8	0,0
Optiska läsare	0,0	0	0,0	0,0
Fordon	0,0	0	0,0	0,3
BOB - biljettsystem	1,3	1,6	0,3	1,2
Totalt	2,8	2,3	-0,5	1,9

Verksamhetens nettokostnad fördelad per medlem

Nedan redovisas nettokostnad per medlem. I nettokostnaden exkluderas kommunernas intäkter för subventionerade produkter eftersom det är en intäkt för kommunalförbundet men tillika en kostnad hos respektive kommun med subventionerade produkter.

Utfallet för verksamhetens nettokostnader uppgår till 657,8 mnkr. I budget låg nettokostnaderna på 591,1 mnkr och i augusti prognostiseras verksamhetens nettokostnad till 649,5 mnkr.

Medlemmarnas nettokostnad (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	-260,3	-249,7	-10,6	4,2%	-259,3	-1,0	0,4%	-267,9	7,5	-2,8%
Ånge kommun	-14,3	-11,8	-2,6	21,8%	-10,9	-3,4	31,4%	-2,3	-12,1	531,4%
Sundsvalls kommun	-159,1	-143,1	-16,0	11,2%	-147,6	-11,5	7,8%	-157,3	-1,8	1,1%
Timrå kommun	-22,2	-23,6	1,3	-5,6%	-19,2	-3,0	15,9%	-22,8	0,5	-2,4%
Härnösands kommun	-43,0	-39,7	-3,3	8,4%	-32,4	-10,6	32,7%	-39,4	-3,6	9,3%
Kramfors kommun	-34,0	-21,0	-13,0	62,1%	-27,0	-7,0	26,0%	-32,6	-1,4	4,4%
Sollefteå kommun	-25,2	-15,1	-10,1	66,9%	-17,5	-7,7	44,0%	-25,9	0,7	-2,6%
Örnsköldsviks kommun	-99,5	-87,1	-12,4	14,2%	-83,8	-15,7	18,8%	-101,4	1,9	-1,9%
Summa	-657,8	-591,1	-66,7	11,3%	-597,7	-60,1	10,1%	-649,5	-8,2	1,3%

Medlemsbidrag fördelad per medlem

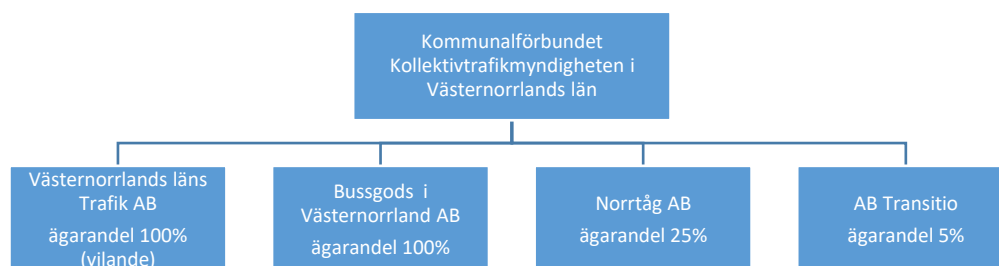
I medlemsbidraget ingår även intäkter för subventionerade produkter. Medlemsbidraget uppgår till 569,9 mnr vilket kan jämföras med budget på 441,8 mnr och utfall 2021 med 482,6 mnr. Samtliga medlemmar har avvikelse mot budgeten främst beroende på att de indexerade kostnaderna ökat kraftigt under året samt att de subventionerade produkterna prissänkts kraftigt.

Störst fluktuation mellan prognosen och utfallet har Sundsvalls kommun, Örnsköldsviks kommun och Region Västernorrland. För Region Västernorrland består differens mot prognosen främst att kostnaderna för Norrtåg blev mycket lägre än beräknat. De indexerade kostnaderna för särskild persontrafik blev mycket större än beräknat efter prognosen vid Tertial 2 rapporteringen.

Medlemsbidrag (mnr)	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2021	Förändring 2022-2021	Förändring (%)	Prognos 2022	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	257,3	243,7	13,7	5,6%	254,8	2,5	1,0%	264,9	-7,6	-2,9%
Ånge kommun	14,3	11,8	2,6	21,8%	10,9	3,4	31,4%	14,0	0,3	2,1%
Sundsvalls kommun	128,6	73,9	54,7	74,0%	101,8	26,8	26,3%	125,7	3,0	2,4%
Timrå kommun	22,2	23,6	-1,3	-5,6%	19,2	3,0	15,7%	22,8	-0,5	-2,4%
Härnösands kommun	16,0	6,8	9,1	-134,0%	4,1	11,9	289,4%	13,4	2,6	19,6%
Kramfors kommun	34,0	21,0	13,0	62,1%	27,0	7,0	26,0%	32,6	1,4	4,4%
Sollefteå kommun	25,2	15,1	10,1	66,9%	17,5	7,7	44,0%	25,9	-0,7	-2,6%
Örnsköldsviks kommun	72,2	46,0	26,2	56,9%	47,2	25,0	53,0%	74,6	-2,4	-3,2%
Summa	569,9	441,8	128,1	29,0%	482,6	87,4	18,1%	573,9	-3,9	-0,7%

Sammanställd redovisning

Utöver kärnverksamheten har kommunalförbundet intressen i andra bolag som på något sätt bidrar till att utveckla länets kollektivtrafik. Nedan ges en kortfattad beskrivning av de bolag där ägarandelen uppgår till fem procent eller mer.

Västernorrlands läns Trafik AB

Västernorrlands läns Trafik AB är ett helägt vilande dotterbolag vars syfte är behålla varumärket i kommunalförbundets ägo.

Bussgods i Västernorrland AB

Bussgods i Västernorrland AB är från och med 2017 ett helägt dotterbolag. Verksamheten bedrivs i egen regi på tre godsterminaler. Bussgods har ett 40-tal in- och utlämningsställen strategiskt utspridda i länet.

Pandemin som har pågått under två års tid har medfört att omsättningen stadigt har sjunkit. Under februari utsattes ett system för en hackerattack vilket ledde till ett tapp av frakter som påverkade omsättningen under den tiden. I maj knöt Bussgods en stor kund, Budbee, till sig men när kunden gick ihop med Instabox försvann nästan hela den nytillkomna biten igen förutom lite skåpleveranser.

Bussgods i Västernorrland har under 2022 varit under utredning för ett eventuellt samgående med Bussgods i Norr AB, vilket medför att Bussgods väntar på ett beslut om vad som ska hända med bolaget. Beslut återstår att fatta hos ägarna.

Norrtåg AB

Kommunalförbundet äger 25 procent av Norrtåg AB. Övriga ägare är Region Jämtland Härjedalen, Länstrafiken i Västerbotten AB och Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län. Norrtåg AB skall i enlighet med ägarnas uppdrag bedriva regional persontrafik med tåg. Kommunalförbundets andel av finansieringen är 34 procent baserat på kilometerproduktion och antal personkilometer i Västernorrland.

Större trafikförändringar som skett under året är nedläggning av Bodenpendeln fr.o.m. augusti 2022.

Under juni och september har det varit omfattande banarbeten som har påverkat resandet och intäkterna och fortsatta brister i infrastrukturen påverkar förutsättningarna att uppnå en hög punktlighet.

Resandet för 2022 uppgår ackumulerat till 92 % av 2019 års resandevolymer där 2019 ses som senaste normalåret innan pandemin. Biljettintäkterna är i princip på samma nivå som 2019 163 mnkr (160 mnkr). Juli 2022 uppmättes som all time high för både resande och intäkter sedan trafikstarten.

Norrtåg har tillsammans med RKM i de fyra nordligaste länen träffat ett nytt samverkansavtal med Trafikverket som börjar gälla från augusti 2021. I det nya samverkansavtalet ökar statens medfinansiering till Norrtågstrafiken från dagens 50 miljoner kronor per år till 90 miljoner, i syfte att säkerställa god tillgänglighet med tåg i norra Sverige.

Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2022, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet				Sammanställd redovisning	
		2022	2021	Prognos 2022	Budget 2022	2022	2021
Verksamhetens intäkter inkl jämförelsestörande poster	2	157,8	150,3	144,5	150,5	272,1	252,9
Verksamhetens kostnader	3	-814,2	-746,7	-805,0	-753,6	-937,8	-862,7
Avskrivningar	4	-1,4	-1,2	-0,6	-1,3	-18,2	-13,4
Verksamhetens nettokostnader		-657,8	-597,7	-661,1	-604,4	-683,9	-623,1
Kommunala biljettsubventioner	5	87,8	115,1	87,4	150,8	87,8	115,1
Medlemsbidrag	6	569,9	482,6	573,7	453,6	599,2	513,2
Verksamhetens resultat		0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	5,2
Finansiella intäkter	12	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2
Finansiella kostnader	12	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,6
Resultat efter finansiella poster		0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1	0,7
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt/latent skatt		0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Årets resultat		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,7

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Förvärvade system	7	2,0	0,9	2,0	0,9
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	2,0	1,7	390,1	280,7
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag och intressebolag	8	17,1	17,1	0,0	0,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0,0	0,0	3,2	58,5
Långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		17,1	17,1	3,2	58,5
Summa anläggningstillgångar		21,1	19,7	395,3	340,1
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga placeringar	9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	10	148,0	113,2	179,3	133,1
Kassa och bank	14	44,9	117,0	100,6	180,0
Summa omsättningstillgångar		192,9	230,2	279,9	313,1
SUMMA TILLGÅNGAR		213,9	249,9	675,2	653,2
Eget kapital					
Eget kapital		0,0	0,0	0,0	0,0
Reservfond		0,0	0,0	0,8	-0,4
Balanserat resultat		1,3	1,3	2,2	2,6
Årets resultat		0,0	0,0	-0,9	0,7
Summa eget kapital		1,3	1,3	2,1	2,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0	0,0	0,0
Andra avsättningar		0,0	0,0	18,5	22,7
Summa avsättningar		0,0	0,0	18,5	22,7
Skulder					
Långfristiga skulder		0,0	0,0	359,5	290,8
Kortfristiga skulder	11	212,6	248,6	295,1	336,8
Summa skulder		212,6	248,6	654,6	627,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		213,9	249,9	675,2	653,2

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster	12	0,0	0,0	-1,1	0,9
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	13	1,4	1,2	15,7	8,5
Betald inkomstskatt		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		1,4	1,2	14,6	11,4
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>					
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar		-34,8	-15,7	-42,8	-29,0
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder		-36,0	3,2	-8,8	8,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten		-69,4	-11,3	-51,6	-9,6
Investeringsverksamheten					
Lämnat kapitaltillskott		0,0	0,0	-0,6	0,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2,8	-1,9	-75,0	-2,8
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,9	0,0
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	-1,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Tillkommande dotterföretag, netto likvidpåverkan	14	0,0	0,0	0,0	38,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2,8	-1,9	-74,7	35,2
Finansieringsverksamheten					
Upptagna lån		0,0	0,0	32,3	0,0
Amortering		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	0,0	32,3	0,0
Årets kassaflöde		-72,1	-12,0	-79,4	25,6
Likvida medel vid periodens början	15	117,0	130,1	180,0	154,6
Likvida medel vid periodens slut	15	44,9	117,0	100,6	180,0

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets Årsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Periodiseringar

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats.

Fordringar

Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster behandlas intäkter och kostnader som inte utgör den normala verksamheten samt är väsentliga belopp.

Tillgångar/Skulder

Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen som innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar värderas till som huvudregel till anskaffningsvärdet, men om värdet är lägre på balansdagen kan det väljas.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar avser investeringar med en ekonomisk livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp. Materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider:

<i>Tillämpade avskrivningstider</i>	<i>ÅR</i>
Bussar	5
Inventarier	5
Biljettmaskiner	5
Datorer	3

RKR:s rekommendation 11,4 om materiella anläggningstillgångar, innehåller explicit krav på komponentavskrivning, vilket ej tillämpas, då kommunalförbundet inte har tillgångar vars restvärde överstiger 1 mkr, eller där kvarvarande nyttjandeperioden är på mer än 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar avser investeringar avseende utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunalförbundets verksamhet under kommande år. Investeringarna ska vara hänförliga till att en ökad service potentiellt kan uppnås. Immateriella anläggningstillgångar avskrivs på fem år. Omprövning av nyttjandeperiod ska ske i slutet av varje räkenskapsår och eventuellt en annan avskrivningsperiod fastställas.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller med en nyttjandeperiod på minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång. Inventarier vars värde understiger ett halvt basbelopp avskrivs direkt.

Skulder

Skulder värderas till det belopp som det med tillförlitlighet omfattar. Huvudprincipen är att de skulder som beräknas betalas inom ett år från balansdagen redovisas som kortfristig skuld. Övriga skulder är långfristiga.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse uppstår som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som nyttjanderättsavtal och leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden. Bussar som redovisas som anläggningstillgång leasas ut till upphandlade trafikföretag till en avgift om 0 kr.

Sammanställda räkenskaper

Syftet med de sammanställda räkenskaperna är att ge en sammanfattande bild av koncernens ekonomiska ställning. Klynningmetoden (proportionell konsolidering) används vid framtagandet av de sammanställda räkenskaperna. Förutom Kommunalförbundet ingår de helägda bolagen Bussgods i Västernorrland AB och Västernorrlands läns Trafik AB. Dessutom ingår det till 25 % ägda bolaget Norrtåg AB samt det till 5% ägda bolaget AB Transitio.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirektmetod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Noter till resultaträkningen

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning			
	2022	2021	2022	2021		
Not 2	Verksamhetens intäkter, inkl jämförelsestörande poster		157,8	150,3	272,1	252,9
	Biljettintäkter	84,1	62,0	84,1	62,0	
	Skolkortsintäkter	17,3	15,4	17,3	15,4	
	Resplusintäkter	4,2	3,1	4,2	3,1	
	Fraktintäkter	0,3	0,3	0,3	24,1	
	Bidrag Trafikverket (biljett)	7,0	16,3	7,6	37,6	
	Bidrag Trafikverket samverkande system	3,5	3,5	3,5	3,5	
	EU-bidrag	0,0	0,4	0,0	0,4	
	Tåghyror	31,1	31,4	31,1	82,1	
	Ersättning resande med RKTM färdbevis	5,4	0,0	5,4	1,6	
	Driftsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Övriga intäkter	4,9	18,0	118,6	23,1	
Not 3	Verksamhetens kostnader		-814,2	-746,7	-937,8	-862,7
	Trafikkostnader	-722,0	-656,2	-848,8	-756,4	
	Tåghyra	-29,3	-29,5	-29,3	-29,5	
	Personalkostnader inkl direktionen	-33,8	-33,9	-44,5	-49,7	
	IT-system (avtal, drift, underhåll, support)	-11,5	-11,0	-11,3	-11,0	
	Lokalkostnader	-1,6	-1,9	-1,6	-1,9	
	Konsultkostnader	-1,0	-1,6	-1,0	-1,6	
	Övriga kostnader	-15,0	-12,6	-1,3	-12,6	
	Avsättning för latent skatt har reserverats för i den sammanställda redovisningen med 0.1 mnkr avseende AB Transitio.					
Not 4	Avskrivningar och nedskrivningar		1,4	1,2	18,2	13,4
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,3	0,4	0,3	0,4	
	Avskrivning maskiner och inventarier	1,1	0,8	17,9	13,0	
	Nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	
Not 5	Kommunal biljettsubvention		87,8	115,1	87,8	115,1
	Sundsvalls kommun	31,7	48,0	31,7	48,0	
	Örnsköldsviks kommun	27,4	36,6	27,4	36,6	
	Härnösands kommun	28,7	30,5	28,7	30,5	

Not 6	Medlemsbidrag	569,9	482,6	569,9	513,2
	Region Västernorrland	257,3	254,8	257,3	254,8
	Sundsvalls kommun	128,6	101,8	128,6	101,8
	Örnsköldsviks kommun	72,2	47,2	72,2	47,2
	Härnösands kommun	16,0	4,1	16,0	4,1
	Kramfors kommun	34,0	27,0	34,0	27,0
	Sollefteå kommun	25,2	17,5	25,2	17,5
	Timrå kommun	22,3	19,2	22,3	19,2
	Ånge kommun	14,3	10,9	14,3	10,9
	Norrtåg AB	0,0	0,0	29,2	30,6

Noter till balansräkningen

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 7	Materiella och immateriella anläggningstillgångar			
	39,8	44,1	433,0	49,0
	2,8	1,9	75,0	2,8
	0,0	0,0	0,0	276,7
	0,0	-6,2	-1,6	-7,1
	42,6	39,8	506,4	321,4
	-37,2	-42,2	-96,3	-45,8
	0,0	6,2	0,2	6,7
	-1,4	-1,2	-18,2	-1,7
	-38,6	-37,2	-114,4	-40,8
	4,0	2,6	392,0	280,6

Belopp i mnkr				Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
				2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 8	Finansiella anläggningstillgångar	Antal	Kvotvärde, kr	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde
	Avseende andelar i andra bolag						
	Transitio AB	1000	100	1,0	1,0	0,0	0,0
	Norrtåg AB	500	1 000	0,5	0,5	0,0	0,0
	Västernorrlands läns Trafik AB	15 000	1 000	15,0	15,0	0,0	0,0
	Bussgods i Västernorrland AB	3 000	629	0,6	0,6	0,0	0,0
	Bussgods ek förening	3	1 500	0,0	0,0	0,0	0,0
	Samtrafiken i Sverige AB	30	1 000	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sveriges kommunikationer AB	15	100	0,0	0,0	0,0	0,0
				17,1	17,1	0,0	0,0
Not 9	Kortfristiga placeringar			0,0	0,0	0,0	0,0
	Noterade aktier och andelar, omsättningstillgångar						
Not 10	Kortfristiga fordringar			148,0	113,2	179,3	313,1
	Kundfordringar			57,5	58,5	77,3	71,4
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			27,5	29,6	41,6	39,0
	Övriga kortfristiga fordringar			63,0	25,1	60,4	202,7
Not 11	Kortfristiga skulder			212,6	248,6	295,1	336,8
	Leverantörsskulder			42,4	56,7	59,1	67,5
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			19,9	18,0	52,3	51,2
	Övriga kortfristiga skulder			150,3	173,9	183,7	218,1

Noter till kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Not 12	Betalda räntor och erhållen utdelning			
Erhållen ränta	0,0	0,0	0,2	0,0
Erlagd ränta	0,0	0,0	-4,6	-0,1
	Erlagd ränta avser fordonsfinansiering för AB Transitio			
Not 13	Justering för poster som ej ingår i kassaflödet			
Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	1,4	0,9
Avskrivningar	1,4	1,2	18,2	1,3
Förutbetalda räntekostnader/leveranskostnader	0,0	0,0	0,3	0,0
Nedskrivningar finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning av avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring avsättningar	0,0	0,0	-4,0	7,4
Latent skatt/skatt på årets resultat	0,0	0,0	-0,2	0,0
Nedskrivning fg år påverkan eget kapital	0,0	0,0	0,0	-1,1
	1,4	1,2	15,7	8,5
Not 14	0,0	0,0	0,0	38,0
	<i>Netto likvidpåverkan AB Transitio</i>			
Not 15	Likvida medel			
	<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>			
Kortfristig placering	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	44,9	117	100,6	180,0
	44,9	117,0	100,6	180,0

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgång

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav, såsom anläggningar och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunalförbundet har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Budget

En budget är en specificerad sammanfattning av sannolika intäkter och kostnader för en viss period. Det övergripande syftet med budgetering är att ge en prognos av kostnader och intäkter, som kan ligga till grund för att användas som verktyg för beslutsfattning

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella kostnader & intäkter

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor.

Intäkt

En intäkt är en periodiserad inkomst. Det vill säga, inkomsten är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Jämförelsestörande poster

Kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktigt att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

Kortfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kostnader

En kostnad är en periodiserad utgift. Det vill säga, utgiften är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgång

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar med mera. Dessa tillgångar kan på kort sikt omsättas till likvida medel.

Resultaträkning

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

Till kommunfullmäktige i Örnsköldsvik, Sollefteå,
Kramfors, Härnösand, Timrå, Sundsvall och Ånge
samt Region Västernorrland

Kopia till: Kommunalförbundet Kollektivtrafik-
myndigheten i Västernorrlands län

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (org nr 222000-2923) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts, vilket vi även tidigare är påpekat. Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Ekonomin och möjligheterna att nå målen har samtidigt i stor utsträckning påverkats av covid-19 och kriget i Ukraina.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

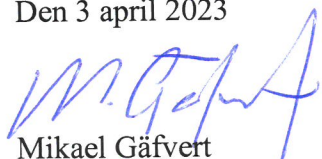
Vi bedömer att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig. Vi bedömer samtidigt att processen behöver utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll. Kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt behöver dock säkerställas. Vi anser vidare att beslut om riktlinje för visuellblåsning bör fattas av Förbundsdirektionen.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen har uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi återoppar bifogade rapporter.

Den 3 april 2023

Mikael Gäfvert

Åke Söderberg

Thomas Järf

Bilagor:

Bilaga 1 Granskning av delårsrapport per 2022-08-31

Bilaga 2 Grundläggande granskning år 2022

Bilaga 3 Granskning av årsredovisning per 2022

Bilaga 4 Revisionsberättelse 2022, Norrtåg AB

Bilaga 5 Granskningsrapport 2022 Norrtåg AB

Bilaga 6 Revisionsberättelse 2022, Bussgods i Västernorrland AB

Bilaga 7 Granskningsrapport 2022, Bussgods i Västernorrland AB

Bilaga 8 Revisionsberättelse 2022, Västernorrlands Läns Trafik AB

Bilaga 9 Granskningsrapport 2022, Västernorrlands Läns Trafik AB

Bilaga 10 Revisionsberättelse 2022, AB Transitio

Bilaga 11 Granskningsrapport 2022, AB Transitio

Översiktlig granskning

**Kommunalförbundet
Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrland**

Delårsrapport per 2022-08-31

—

2022-10-24

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01 Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Kommunalförbundet Kollektivtrafiken i Västernorrlands revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen (2017:725) kapitel 12 bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunalförbundets resultat för delåret uppgår till 0 mkr (0 mkr). Då kommunalförbundet finansieras av medlemmarna via bidrag tillämpar kommunalförbundet en fördelningsmodell för fördelning av intäkter och kostnader mellan medlemmarna. Nettokostnaden för respektive medlem ligger sedan till grund för vad de ska betala i medlemsbidrag för att kommunalförbundet ska gå med +/- 0.
- Kommunalförbundets nettokostnad för delåret uppgår till -436,1 mkr (415,4). Prognosen för helåret uppgår till -661,8 mkr, vilket är 57,4 mkr högre än budget. Den högre prognostiserade nettokostnaden förklaras främst av ökade kostnader om 50,7 mkr till följd av indexstyrda kostnader avseende främst HVO, men även något lägre intäkter om 6,6 mkr. Vidare prognostiseras även biljettsubventionerna bli 63,1 mkr lägre än budget vilket förklaras av sänkta biljettpriser.
- Kommunalförbundets balanskravsresultat beräknas uppgå till 0 mkr för 2022.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges under rubriken avgränsning, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av direktionen beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Direktionen bedömer utifrån prognoserna att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås för år 2022. Vi delar direktionens bedömning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

DocuSigned by:
Stadsval 2022-10-24

E2BE594B7DF141F
Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

9CB391F9DD1D41B...
Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

02 Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommunalförbund ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som de förtroendevalda revisorerna ska göra en bedömning av. Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunalförbundet och kommunalförbundskoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårets utgång.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av förbundsdirektionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för de förtroendevalda revisorernas utformning av utlåtandet till förbundsdirektionen.

Inledning forts.

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av de finansiella delarna av delårsrapporten
- Förvaltningsberättelsens innehåll
- Hur kommunalförbundet redovisar hur det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, finansiella mål och verksamhetsmässiga mål.

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Förbundsdirektionens beslut

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys av resultat- och balansräkning

Inledning forts.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2022-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA eller ISRE 2410. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA, ISRE 2410 eller den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision som träder i kraft 2023.

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från förbundsledningen. Förbundsdirektören och ekonomiansavrig har undertecknat översänt uttalande.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av finansiella mål och verksamhetsmål är grundat på den återrapportering som finns i delårsrapporten.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Granskningen avser förbundsdirektionens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av förbundsdirektionen.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelsen

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Enligt RKR R17 Delårsrapport ska vidare uppgift i förvaltningsberättelsen bland annat lämnas om:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunalförbundets och kommunalförbundskoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi noterar att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17 Delårsrapport.

Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Direktionen bedömer utifrån prognoserna att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås för år 2022. Vi delar direktionens bedömning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Finansiella mål och verksamhetsmål

Direktionens bedömning baseras på de tre delmål som anses vara särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att kollektivtrafikmyndigheten ska anses ha uppnått god ekonomisk hushållning. Till varje målområde finns ett antal indikatorer och utfallet av dessa per 31 augusti ligger till grund för bedömningen.

Nedan framgår direktionens bedömning av de tre delmålen:

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Årsprognos aug	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet	Nej, målet uppfylls inte	Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin och inte återhämtat sig fullt.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Ja, med vissa brister	Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas. Energianvändning per produktionskilometer är något högre än riktvärde.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Nej, målet uppfylls inte	Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Kostnaderna ökar i och med index och antalet resenärer inte är tillbaka till nivå innan pandemin.

Vi har inte funnit några indikationer som säger emot direktionens bedömning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Förbundsdirektionen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunalförbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 0 kr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

Resultaträkning

Ett kommunalförbunds långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna överstiger kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Belopp i mkr	2022-08-31	2021-08-31	Prognos 2022	Budget 2022
Verksamhetens nettokostnader	-436,1	-415,4	-661,8	-604,4
Subventioner	56,2	68	87,6	150,8
Medlemsbidrag	379,9	347,4	574,1	453,6
Årets resultat	0	0	0	0

Kommunalförbundets nettokostnader uppgår till -436,1 mkr vilket är 20,7 mkr högre än samma period förra året. Det förklaras främst av ökade kostnader om 30,2 mkr. Ökningen förklaras till följd av ökade indexstyrda kostnader avseende främst HVO. Minskade intäkter relaterat till subventioner är hänförligt till prisjusteringar på biljetter.

Kommunalförbundets årsprognos uppgår till -661,8 mkr, vilket är 57,4 mkr högre än budget. Ökningen mot budget förklaras främst av högre kostnader om 50,7 mkr vilket förklaras av samma som ovan. Vidare prognostiserar kommunalförbundet även med att ersättning om 5 mkr kommer att erhållas för förlorade intäkter till följd av Corona Pandemin. Biljettsubventionerna beräknas i prognosen minska med 63,2 mkr, detta till följd av prisjusteringar på biljetter enligt ovan, regleringen av dessa skedde efter att budgeten var lagd för 2022.

Balansräkning

	2022-08-31	2021-12-31	Sammanställd 2022-08-31	Sammanställd 2021-12-31
Balansomslutning	229,6	249,9	668,6	653,2
Redovisat eget kapital	1,3	1,3	2,2	2,9
Redovisad soliditet	0,6%	0,5%	0,3%	0,4%
Omsättningstillgångar	209,8	230,2	277,8	313,1
Avsättningar	0,0	0,0	23,5	22,7
Långfristiga skulder	0,0	0,0	327,5	290,8
Kortfristiga skulder	228,3	248,6	315,4	336,8

Balansomslutningen för kommunalförbundet minskar med 20,3 mkr jämfört med bokslutet. På tillgångssidan är minskningen främst hänförlig till lägre saldo på bank till följd av negativt kassaflöde. På skuldsidan förklaras minskningen av lägre leverantörsskuld om 26,8 mkr vilket motverkas av högre skuld till medlemmarna om 13 mkr.

Balansomslutningen för koncernen uppgår till 668,6 mkr vilket är en ökning med 15,4 mkr. Ökningen på tillgångssidan förklaras av investeringar i anläggningstillgångar i dotterbolaget Transitio och på skuldsidan ökar långfristiga lån till följd av investeringarna.

Sammanställda räkenskaper

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska de sammanställda räkenskaperna omfatta de juridiska personer i vilka kommunalförbundet har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunalförbundet innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommunalförbund att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är direktionens måls för hela kommunalförbundskoncernen som ska bedömas.

I de sammanställda räkenskaperna ingår förutom kommunalförbundet följande enheter:

Västernorrlands Läns Trafik AB, 100 %

Bussgods i Västernorrland AB, 100%

Norrtåg AB, 25%

AB Transitio, 5%

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av delårsrapporten. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med RKR R14 Drift- och investeringsredovisning.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Certificate Of Completion

Envelope Id: 6F31C60EFCC246AE9AFA877FC2EC397B	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Översiktlig granskning - delår 2022.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 19	Signatures: 2
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Marlene Olsson
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	marlene.olsson@kpmg.se
	IP Address: 81.224.95.19

Record Tracking

Status: Original	Holder: Marlene Olsson	Location: DocuSign
10/24/2022 11:32:35 AM	marlene.olsson@kpmg.se	

Signer Events

Lars Skoglund
lars.skoglund@kpmg.se
KPMG AB
Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

F2BE594B7DF141F...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 195.84.56.2

Timestamp

Sent: 10/24/2022 11:33:47 AM
Viewed: 10/24/2022 11:50:38 AM
Signed: 10/24/2022 11:50:42 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Lena Medin
lena.medin@kpmg.se
KPMG AB
Security Level: Email, Account Authentication (None)

DocuSigned by:

9CB391F9DD1D41B...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 90.129.219.2

Sent: 10/24/2022 11:33:47 AM
Viewed: 10/24/2022 11:37:19 AM
Signed: 10/24/2022 11:37:28 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	10/24/2022 11:33:47 AM
Certified Delivered	Security Checked	10/24/2022 11:37:19 AM
Signing Complete	Security Checked	10/24/2022 11:37:28 AM

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Completed	Security Checked	10/24/2022 11:50:42 AM
Payment Events	Status	Timestamps

Grundläggande granskning 2022 Kommunalförbundet Kollektivtrafik- myndigheten i Västernorrlands län

Revisionsrapport

Sammanfattning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats av både covid-19 och kriget i Ukraina. Vi vill i övrigt framhålla att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt ska kunna följas upp.

Förbundsdirektionen har under 2022 fattat beslut utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsiktsplikt. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 och kriget i Ukraina har dock påverkat förbundets ekonomi. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Rapporteringen motsvarar emellertid de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vår granskning har i övrigt visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer samtidigt att processen bör utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll. Vi har i övrigt noterat att Förbundsdirektionen har fått information om den riktlinje för visselblåsning som myndigheten har tagit fram och fastställt under 2022. Vi anser att beslut om riktlinje för visselblåsning bör fattas av Förbundsdirektionen.

Rekommendationer

Nedan framgår våra främsta rekommendationer till Förbundsdirektionen.

- Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt.
- Utveckla processen för den interna kontrollen.
- Se över behovet av uppföljning och rapportering.
- Besluta om riktlinje för visselblåsarfunktionen.

Innehållsförteckning

1	<i>Bakgrund</i>	4
2	<i>Syfte, revisionsfråga och avgränsning</i>	4
3	<i>Revisionskriterier</i>	4
4	<i>Metod</i>	4
5	<i>Resultat av granskningen</i>	5
5.1	Föregående års revision	5
5.2	Ekonomi- och verksamhetsstyrning	6
5.3	Uppföljning.....	7
5.4	Förbundets ekonomi	8
5.5	Uppfyllelse av verksamhetsmål.....	11
5.6	Intern kontroll	12
5.7	Revisionell bedömning	14

1 Bakgrund

Kommunalförbundets revisorer har ansvar för att årligen granska förbundet med utgångspunkt i de bestämmelser som återfinns i kommunallagens revisionskapitel. Granskningen ska genomföras i enlighet med de principer och riktlinjer som följer av god revisions sed i kommunal verksamhet.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att utifrån en grundläggande insats bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt liksom om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen avser att ge revisorerna ett grundläggande underlag inför de uttalanden som ska göras i revisionsberättelsen. Inom denna ram kommer en bedömning göras av följande:

- om åtgärder vidtagits med anledning av föregående års revision och den handlingsplan för ändamålet som direktionen beslutat om,
- om det finns en fungerande ekonomi- och verksamhetsstyrning,
- om det finns en fungerande budgetuppföljning inkl. uppföljning av verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp.

3 Revisionskriterier

Revisionskriterier avser de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Nedan framgår de främsta revisionskriterierna i denna granskning:

- Förbundsordning, samarbetsavtal och reglemente
- Kommunallagen

4 Metod

Granskningen baseras på dokumentstudier och intervjuer/mejlkorrespondens.

Rapporten har saklighetsgranskats av Förbundsdirektören och Bitr. Förbundsdirektör/Chef Verksamhetsstöd.

5 Resultat av granskningen

5.1 Föregående års revision

Nedan redovisas vidtagna åtgärder utifrån rekommendationerna i 2021 års grundläggande granskning. Äldre ej åtgärdade rekommendationer ingår även i nedanstående uppföljning.

Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt (år 2019)

Vidtagna åtgärder

Direktionen behandlade 2021 års uppsikt av Bussgods, Norrtåg och Transitio vid sitt sammanträde 2022-03-24.

Direktionen beslutade att den verksamhet som ovanstående bolag bedrev under föregående kalenderår, 2021, ”får anses ha varit förenlig med det fastställda ändamålet för bolaget och utförts inom ramen för gällande styrdokument och lagstiftningar.” Beslutsunderlagen indikerar dock att det är en avstämning av handlingar som gjorts samt att ledamöter och revisorer utsetts samt deltagande på årsstämor. Inga årsredovisningar, granskningsrapporter och revisionsberättelser för 2021 utgjorde exempelvis underlag till ärendet. Som vi uppfattat det var dessa handlingar inte heller upprättade vid tidpunkten.

Revisorerna har under 2022 genom dialog förmedlat sina iakttagelser till förbundet.

Kommentar

Revisionen har under flera år påtalat vikten av att säkerställa att kommunallagens krav gällande den förstärkta uppsikten tillgodoses.

Vi har under 2022 förvisso noterat att beslut har fattats i linje med kommunallagens bestämmelser. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Granskningen ska vara tillräckligt omfattande för att möjliggöra en bedömning av om verksamheten som helhet har haft en sådan inriktning och bedrivits på ett sådant sätt att den varit kompetensenlig.

Vår rekommendation från tidigare år kvarstår därmed.

Säkerställ att uppföljningen tillgodoser direktionens krav (år 2021)

Uppföljningen av rekommendation framgår av avsnitt 5.3.

5.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I kommunallagen, 11 kapitlet, 5-6 §§, finns bestämmelser om budgetens innehåll. Bland annat framgår följande:

- en budget ska upprättas varje år för nästa kalenderår,
- budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret,
- av planen ska det framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut,
- för verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- för ekonomin ska de finansiella mål anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- budgeten ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år och ska innehålla finansiella mål.

Förbundsdirektionen beslutade 2021-09-29 om *Mål- och resursplan 2022-2024 med Budget 2022*. Den innehåller en plan för ekonomin för perioden. Förbundets övergripande mål och delmål för kollektivtrafiken framgår vidare liksom indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen. Mål- och resursplanen innehåller också de delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att förbundet ska kunna redovisa att det har uppnått god ekonomisk hushållning. Dessa mål är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Av gällande förbundsordning framgår att direktionen ska ”före utgången av september månad, fastställa kommunalförbundets budget för kommande verksamhetsår”.

Vår rekommendation från 2016 års granskning, om att tillse att budgeten även innehåller information om den ekonomiska ställningen i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen, har beaktats i mål- och resursplanen för år 2022-2024.

Av mål- och resursplanen framgår, till delmålet ”Målen är välkända för våra medarbetare” följande ambition till år 2030: ”Vi har en verksamhetsplan som leder till uppfyllnad av de övergripande målen.” Ambitionen var även uttryckt i föregående års verksamhetsplan. Vi har tagit del av en verksamhetsplan för 2022, som är fastställd i maj 2022 av ledningsgruppen. Planen innehåller information om aktiviteter per område med utsedda ansvariga. Kopplingen mot förbundets delmål framgår även.

Kommentar

Förbundsdirektionen har beslutat om en budget och plan för en period av tre år, d.v.s. 2022 - 2024. Den har beslutats inom de tidsramar som anges i såväl kommunallagen som i förbundsordningen.

5.3 Uppföljning

Av förbundsordningen framgår att tertialrapporter ska avlämnas samt att kommunalförbundet i sin ekonomiska åiterrapportering tydligt ska signalera eventuella avvikelser mot budget. Tertialrapporternas innehåll har i övrigt inte reglerats i förbundsordningen.

Vi har noterat att båda tertialrapporterna innefattar uppgift om budgetavvikelse och prognos för helåret. Förklaringar till prognostiserade avvikelser framgår även. Tertialrapporten per den 31 augusti innehåller därutöver uppföljning av förbundets mål och indikatorer inklusive prognos av måluppfyllelsen för helåret. Tertialrapporten per den 30 april innehåller även sådan information. Uppföljningen av indikatorerna är dock mer begränsad.

I 2021 års granskning noterades att förbundsdirektionen fastställt en plan för uppföljningsprocessen som omfattade år 2021. I granskningen noterades emellertid att månadsrapporteringen inte motsvarat direktionens beslutade plan, varför det rekommenderades att säkerställa att uppföljningen tillgodoser direktionens krav.

Av ”Handlingsplaner revisionsrapporter 2021”, som direktionen godkände vid sitt sammanträde i september 2022, framgår följande planerade åtgärd:

”Se över möjlighet, behov och utformning av återkommande rapportering mellan ordinarie rapporter.”

Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat uppgift om vilka åtgärder som vidtagits och erhållit information om att förbundet löpande arbetar med att utveckla processer och rapporteringar. Det har dessutom framhållits att arbetet under år 2022 har inriktats mot att utveckla de fasta rapporteringarna tertial och årsbokslut inklusive prognoser. Vidare har det angetts att det inte funnits möjlighet till löpande rapportering mellan ordinarie rapporter, bland annat på grund av arbetsbelastning. Ett behov av att utveckla systemstödet, för att möjliggöra enklare hantering och snabbare rapporter utan allt för mycket manuell hantering, har också lyfts fram av förbundet.

Vi har noterat att direktionen inte har beslutat om en plan för uppföljningsprocessen avseende år 2022.

Enligt förbundsordningen ska även trafikbokslut upprättas. 2022 års trafikbokslut planeras att behandlas av direktionen i mars 2023.

Kommentar

Vi bedömer att rapporteringen motsvarar de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Vi rekommenderar att behovet av rapportering ses över.

Delårsrapporten har granskats av förbundets revisorer i särskild ordning.

5.4 Förbundets ekonomi

Budgetföljsamhet

Enligt årsredovisning 2022 uppgick verksamhetens nettokostnad till 657,8 mnkr, vilket överstiger budget med 53,4 mnkr (8,8 %). Enligt årsredovisningen beror avvikelsen främst på covid -19. Kriget i Ukraina framhålls även.

Avvikelseerna avser framför allt verksamhetens kostnader (-60,6 mnkr). Intäkterna är även högre än budget (+7,3 mnkr). Avskrivningarna uppgår i stort till budgeterat belopp (-0,1 mnkr).

- *Verksamhetens intäkter:* Budgetavvikelsen beror i huvudsak på högre intäkter avseende biljetter, skolkort, Resplus (ett biljettsamarbete mellan olika trafikföretag) och statsbidrag.
- *Verksamhetens kostnader:* Den största budgetavvikelsen härrör till den linjelagda busstrafiken, exklusive avskrivning. Avvikelsen uppgår till -54 mnkr. Den särskilda persontrafiken redovisar i övrigt väsentligt högre kostnader i förhållande till budget (-13,2 mnkr). De administrativa kostnaderna understiger däremot budget med 2,6 mnkr.

Nettokostnadsutveckling

Nedan framgår hur nettokostnaderna, mnkr, har utvecklats under den senaste treårsperioden, exklusive engångsposter/jämförelsestörande poster:

Tabell 1

År	Nettokostnad	Förändring, %
2020	562,9	-0,3
2021	597,7	6,1
2022	657,8	10,0

Under år 2022 har nettokostnaderna ökat med 60,1 mnkr.

Nettokostnadsutvecklingen förklaras av samma faktorer som budgetavvikelsen.

Produktionskostnader

I årsredovisningen finns uppgift om produktionskilometer för landsbygds- och tätortstrafik, exklusive sjukresor och färdtjänst samt bruttokostnad per kilometer. Nedan framgår utvecklingen för de senaste tre åren.

Tabell 2

År	Antalet produktionskilometer	Förändring av produktionskilometer	Bruttokostnad, kr/km	Förändring av bruttokostnad, kr/km
2020	13 229 303	0,1 %	33,99	-3 %
2021	12 974 960	-1,9 %	36,26	7 %
2022	13 225 117	1,9 %	40,01	10 %

Som framgår av tabell 2 har antalet produktionskilometer ökat med nästan 2 % samtidigt som bruttokostnaden per kilometer ökat med ca 10 %.

Finansiell analys

Nedan framgår ett antal finansiella mått och jämförelsetal från årsredovisningen.

Tabell 3

År	Likviditet	Rörelsekapital, mnkr	Soliditet, %	Eget kapital, mnkr
2018	92	-24,4	0,5	1,3
2019	92	-19,1	0,6	1,3
2020	93	-17,7	0,5	1,3
2021	93	-18,4	0,5	1,3
2022	91	-19,7	0,6	1,3

Kassalikviditet är det mått som används för att mäta förbundets likviditet. Det är ett nyckeltal som visar betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av årsredovisningen är riktvärdet för måttet 100 %, vilket innebär att de likvida medlen är lika med eller större än de kortfristiga skulderna.

Rörelsekapitalet visar, i likhet med kassalikviditeten, betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av tabell 3 har det försämrats något under 2022.

I 2021 års granskning framkom att betalningsförmågan tidvis var ansträngd under året vilket gjorde att en ytterligare debitering var nödvändig.

Enligt uppgift görs likviditetsprognoser löpande under året. För 2022 uppges fakturering av medlemsbidraget ha skett enligt budget. En tilläggsfakturering på totalt 28,9 mnkr blev därtill nödvändig på grund av de stora indexökningarna som var en följd av kriget i Ukraina. Debiteringen gjordes i augusti 2022. I januari gjordes en ytterligare tilläggsdebitering avseende 2022, vilken uppgick till 29 mnkr.

Enligt förbundet har budgeten för 2023 beaktat 2022 års indexhöjningar.

Finansiellt mål

Direktionen har bedömt att det finansiella målet; ”Resurseffektiv kollektivtrafik”, inte har uppnåtts för år 2022. För åren 2016 - 2021 gjordes motsvarande bedömningar. Av årsredovisningen framgår att ”Vår sammantagna bedömning är att målet inte är uppfyllt, då ingen av de ingående indikatorernas värden uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad”. Vi har noterat att indikatorn ”Nettokostnad per resa” inte har följts upp/redovisats till målet.

Kommentar

Som framgår av förbundets årsredovisning har de finansiella måtten hållits på en i stort sett oförändrad nivå. Rörelsekapitalet och likviditeten har dock minskat något. Betalningsförmågan har vidare delvis varit problematisk och har liksom föregående år (2021) krävt en extra debitering av berörda medlemmar.

Som beskrivits har förbundets nettokostnader överstigit budgeten med 53,4 mnkr, vilket främst förklaras av konsekvenser av covid-pandemin samt kriget i Ukraina.

Sammantaget bedömer vi att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Verksamheten har samtidigt påverkats av pandemin och pågående krig. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks. Att målet om Resurseffektiv kollektivtrafik”, inte har uppnåtts för något år i perioden 2016 – 2022 är otillfredsställande.

5.5 Uppfyllelse av verksamhetsmål

Av tabell 4 nedan framgår, i sammanfattad form, direktionens bedömning av måluppfyllelsen för år 2022 samt föregående två år.

Tabell 4

Nr	Mål	2020	2021	2022
1	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resande	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
2	Minskad negativ miljöpåverkan	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
3	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
4	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
5	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
6	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
7	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
8	Målen är välkända för våra medarbetare	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
9	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt

Av Mål- och resursplan 2022–2024 samt årsredovisning 2022 framgår att mål nr 1 och 2 är av särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning. Detsamma gäller målet ”Resurseffektiv kollektivtrafik” som utgör förbundets finansiella mål, se avsnitt 5.4.

Av årsredovisningen framgår direktionens samlade bedömning av måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning:

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2022. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet*, *Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Resandet har återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävas för ökad måluppfyllnad.

Av årsredovisningen framgår till mål 8 ovan att ”Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde.” Av mål- och resursplanen för 2022-2024 framgår dock indikatorer med målvärden. Enligt uppgift förklaras upplysningen i årsredovisningen med att den medarbetarundersökning som gjordes under 2022 inte omfattade om målen var välkända för förbundets medarbetare.

Kommentar

Direktionen har bedömt att verksamhetsmålen för 2022 inte har uppnåtts. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Vi bedömer dock att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt kan följas upp.

5.6 Intern kontroll

Förbundet har en policy för intern kontroll. Av policyn framgår att

”En ändamålsenlig intern styrning och kontroll ger förutsättningar för att verksamheten drivs på ett effektivt sätt och att uppsatta mål nås med önskat resultat. Inom ekonomiadministrationen kan brister och ofullständigheter i redovisningen, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag motverkas. Med en god intern styrning och kontroll kan misstag förebyggas och oegentligheter upptäckas.”

Av policyn framgår även att förbundsdirektionen årligen ska besluta om en internkontrollplan och när så ska ske.

2022 års plan beslutades av direktionen 2021-12-15, vilket överensstämmer med policyns tidsramar. Internkontrollplanen för år 2022 är inriktad mot följande:

1. återhämtningsgraden av biljettintäkter till budgeterad nivå vid återlagda reserestriktioner från FHM och RVN och vid fortsatt distansarbete hos många arbetsgivare i länet,
2. effekterna av låg processdokumentation vid ofullständig processkänedom (innefattande processer inom ekonomi, IT samt även till viss del trafik)

Direktionen beslutade att uppdra till förbundsdirektören att återredovisa resultatet av internkontrollpunkterna till förbundsdirektionens första sammanträde 2023. Av såväl protokoll som tillhörande handlingar framgår att planen har baserats på en riskanalys. Huruvida samtliga väsentliga verksamheter/processer omfattas saknar vi uppgift om. Vad kontrollerna mer specifikt består av går vidare inte att utläsa av handlingarna.

Direktionen kommer enligt uppgift att få resultatet rapporterat vid sitt sammanträde den 24 mars 2022.

Följande framgår i rapporteringen av punkt 1 i internkontrollplanen:

- *Genomförande:* Denna internkontroll har granskat återhämtningsgraden av biljettintäkter till budgeterad nivå sedan 2019.
- *Bakgrund:* För biljettintäkterna ser myndigheten en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande i kollektivtrafiken, så förbundsdirektionen har i Mål- och resursplan 2023-2025 med budget 2023 beslutat om återhämtningsstrappa.
- *Sammanfattande bedömning:* Återhämtningsgraden är 90 % av budgeterad nivå för biljettintäkter under 2022.
- *Förslag på förändring:* Fortsätta bevaka återhämtningsgraden för biljettintäkter. Aktivt arbeta vidare med att marknadsföra och erbjuda en attraktiv lösning för kollektivtrafikens resenärer och för att attrahera ytterligare resenärer.

Följande framgår i rapporteringen av punkt 2 i internkontrollplanen:

- *Bakgrund:* Efter byte av ekonomisystem har faktureringen av företagskort och hanteringen blivit ändrad. Integrationen mellan företagskontot och ekonomisystemet har inte fungerat på det sätt som vi förväntade oss. Flera nyckelpersoner som varit delägare av processen har slutat och stor kunskap har försvunnit från Din Tur.
- *Sammanfattande bedömning:* Processen hade vid ingången av året stora brister. Kunderna fick vänta väldigt länge på att motta fakturor. Underlagen var svåra att förstå.
- *Förslag på förändring:* Under året har ett stort arbete genomförts där många olika åtgärder vidtagits och processen har förbättrats avsevärt. Fakturor är utsända och underlagen är korrigerade. Fortsatt bevakning av hur processen fortlöper kommer att krävas. Vid införande av nytt biljett- och betalssystem kommer en helt annan möjlighet då hela systemet för företagskunder byts ut och blir förhoppningsvis både enklare för kunder och för Din Turs hantering.

Av direktionens protokoll 2023-03-24, § 31, framgår att ovanstående ärende har behandlats.

Vi har i övrigt noterat att det vid direktionens sammanträden redovisas anmälan av delegationsbeslut samt uppföljning av beslut. Dessa underlag har dock inte granskats närmare av oss.

Vi har även noterat att Förbundsdirektionen, vid sitt sammanträde den 29 september 2022 § 119, har fått information om riktlinje för visselblåsning utifrån ny lagstiftning som gäller från och med den 17 december 2021.

Kommentar

Vår granskning har visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer dock att processen behöver utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll.

Enligt vår bedömning bör beslut om riktlinje för Visselblåsning fattas av Förbundsdirektionen.

5.7 Revisionell bedömning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats av både covid-19 och kriget i Ukraina. Vi har noterat att en verksamhetsplan har upprättats av förbundets ledningsgrupp. Vi anser även att det är väsentligt att medarbetsundersökningar planeras och genomförs så att de mål och indikatorer som direktionen fastställt ska kunna följas upp.

Förbundsdirektionen har under 2022 fattat beslut utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsiktsplikten. Vi anser dock att direktionen behöver säkerställa att underlagen inför dessa beslut är tillräckliga och ändamålsenliga.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 och kriget i Ukraina har dock påverkat förbundets ekonomi. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

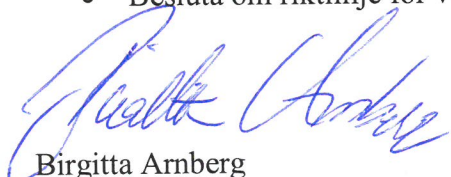
Vi har noterat att en plan för uppföljningsprocessen inte har tagits fram för år 2022 i likhet med 2021. Rapporteringen motsvarar emellertid de krav som uttryckts i förbundsordningen.

Vår granskning har i övrigt visat att det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har vidare följts upp inom föreskriven tid. Vi bedömer samtidigt att processen bör utvecklas för att säkerställa att den interna kontrollen uppnår sina syften enligt direktionens policy för intern kontroll. Vi anser vidare att beslut om riktlinje för visselblåsning bör fattas av Förbundsdirektionen.

Rekommendationer

Nedan framgår våra främsta rekommendationer till Förbundsdirektionen utifrån vår granskning.

- Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt.
- Utveckla processen för den interna kontrollen.
- Se över behovet av uppföljning och rapportering.
- Besluta om riktlinje för visselblåsarfunktionen.

Birgitta Arnberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
3 april 2023

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskningen

01

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands Län har KPMG granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Resultat

Kommunalförbundets resultat för helåret uppgår, likt tidigare år, till 0 kr. Resultatet är enligt budget.

Balanskrav

Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravet för helåret.

Sammanfattning fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån direktionens mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Direktionens bedömning är att god ekonomisk hushållning inte nås för år 2022. Vi delar direktionens bedömning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunalförbundets koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för koncernen som helhet.

Sundsvall 2023-04-03

DocuSigned by:
Lars Skoglund
F2BE594B7DF141F...

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

02

Inledning

Inledning

Vi har av kommunalförbundets revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Inledning fortsättning

Metod

Granskningarna har genomförts genom:

- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda. Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från förbundsledningen. Controller har undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sida 3 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig

Granskningen avser direktionens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av Controller på förbundet.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla.

Vi noterar att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunalförbundet efterlever RKR:s rekommendationer.

Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar ekonomin.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionens bedömning är att god ekonomisk hushållning inte nås för år 2022. Vi delar direktionens bedömning, se även nästa sida.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunalförbundets koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för koncernen som helhet.

Finansiella mål och verksamhetsmål

Direktionens bedömning baseras på de tre delmål som anses vara särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att kollektivtrafikmyndigheten ska anses ha uppnått god ekonomisk hushållning. Till varje målområde finns ett antal indikatorer och utfallet av dessa per 31 december ligger till grund för bedömningen.

Nedan framgår direktionens bedömning av tre delmålen:

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Måluppfyllelse	Analys 2022
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet	Nej, målet uppfylls inte	Resandet har inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin. Nya resmönster gör att kollektivtrafiken måste utvecklas och anpassas till ett delvis nytt samhälle.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Nej, målet uppfylls inte	All busstrafik körs fortsatt på HVO100. I slutet av året togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Nej, målet uppfylls inte	Ingen av de ingående indikatorernas värden har uppnått målvärdet. Resandet har förvisso återhämtat sig efter pandemin men inte i den nivå som krävs för måluppfyllnad.

Balanskravsresultat

Ett förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Förbundet redovisar ett nollresultat.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Resultaträkning

Ett kommunalförbunds långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Belopp i mnkr	2022-12-31	2021-12-31	Budget 2022
Verksamhetens intäkter	157,8	150,3	150,5
Verksamhetens kostnader	-815,6	-747,9	-754,9
Verksamhetens nettokostnader	-657,8	-597,7	-604,4
Subventioner	87,8	115,1	150,8
Medlemsbidrag	569,9	482,6	453,6
Årets resultat	0	0	0

Kommunalförbundets nettokostnader uppgår till -657,8 mnkr vilket är 60,1 mnkr högre än samma period förra året. Det förklaras främst av ökade kostnader om 67,7 mnkr. Ökningen förklaras till följd av ökade indexstyrda kostnader avseende främst HVO. Minskade intäkter relaterat till subventioner är hänförligt till prisjusteringar på biljetter.

Ökade nettokostnader och minskade subventioner mot budget förklaras av samma som ovan.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Balansräkning

	2022-12-31	2021-12-31	Sammanställd 2022-12-31	Sammanställd 2021-12-31
Balansomslutning	213,9	249,9	675,2	653,2
Redovisat eget kapital	1,3	1,3	2,1	2,9
Redovisad soliditet	0,6%	0,5%	0,3%	0,4%
Omsättningstillgångar	192,9	230,2	279,9	313,1
Avsättningar	0	0,0	18,5	22,7
Långfristiga skulder	0	0,0	359,5	290,8
Kortfristiga skulder	212,6	248,6	295,1	336,8

Balansomslutningen för kommunalförbundet har minskat med 36 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av negativt kassaflöde till följd av högre fordringar samt minskade kortfristiga skulder.

Balansomslutningen för koncernen, d v s sammanställda redovisingen, har däremot ökat med 22 mnkr. Ökningen förklaras av investeringar i materiella anläggningstillgångar om 75 mnkr främst i dotterbolaget AB Transitio, samt nyupptagna lån i dotterbolaget AB Transitio.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunalförbundet och koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

I de sammanställda räkenskaperna ingår förutom kommunalförbundet följande enheter:

- Västernorrlands Läns Trafik AB, 100 %
- Bussgods i Västernorrland AB, 100%
- Norrtåg AB, 25%
- AB Transitio, 5%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om förbundets in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "8" att förbundet följer lag om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning RKR. Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Vi anser att årsredovisningen är upprättad enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunalförbundets redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och direktionens budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

Kommunalförbundet redovisar investeringarna fördelat på större investeringar mot budget. I anslutning till investeringsredovisningen analyseras även avvikelser mot budget på totalen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Certificate Of Completion

Envelope Id: F13C10CEE3F64A6D97ABDB46EF11A4F6	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Granskning av bokslut och årsredovisning 2022 slutlig.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 19	Signatures: 2
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Marlene Olsson
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	marlene.olsson@kpmg.se
	IP Address: 83.252.122.222

Record Tracking

Status: Original	Holder: Marlene Olsson	Location: DocuSign
3/31/2023 5:41:23 PM	marlene.olsson@kpmg.se	

Signer Events

Lars Skoglund
lars.skoglund@kpmg.se
KPMG AB

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

Signature

DocuSigned by:
Lars Skoglund
F2BE594B7DF141F...

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 90.141.19.25

Timestamp

Sent: 3/31/2023 5:42:16 PM
Viewed: 4/3/2023 9:00:58 AM
Signed: 4/3/2023 9:01:08 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Lena Medin
lena.medin@kpmg.se
KPMG AB

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 78.71.2.155

Sent: 3/31/2023 5:42:17 PM
Viewed: 4/2/2023 1:00:23 PM
Signed: 4/2/2023 1:00:29 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events**Signature****Timestamp****Editor Delivery Events****Status****Timestamp****Agent Delivery Events****Status****Timestamp****Intermediary Delivery Events****Status****Timestamp****Certified Delivery Events****Status****Timestamp****Carbon Copy Events****Status****Timestamp****Witness Events****Signature****Timestamp****Notary Events****Signature****Timestamp****Envelope Summary Events****Status****Timestamps**

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/31/2023 5:42:17 PM
Certified Delivered	Security Checked	4/2/2023 1:00:23 PM
Signing Complete	Security Checked	4/2/2023 1:00:29 PM

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Completed	Security Checked	4/3/2023 9:01:08 AM
Payment Events	Status	Timestamps

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Norrtåg AB, org.nr 556758-3496

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Norrtåg AB för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Norrtåg ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Norrtåg AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrtåg AB enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Norrtåg AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrtåg AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Umeå den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Håkan Andreas Jonsson

Håkan Jonsson
Director

2023-03-15 09:34:24 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER SÖDERMAN

Peter Söderman
Partner

2023-03-15 09:17:21 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Till årsstämman för Norrtåg AB
(organisationsnummer 556758-3496)

Granskningsrapport år 2022

Vi, av fullmäktige i regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen, har granskat verksamheten i Norrtåg AB.

Styrelse ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Styrelsen bedömer att verksamheten genomfördes i enlighet med de kommunala befogenheterna. Vi gör ingen annan bedömning.

I granskningen har vi uppmärksammat att formerna för beslut om biljettpriser för Norrtåg AB inte harmoniserar med bestämmelserna i kommunallagen. Enligt kommunallagen ska fullmäktige besluta om taxor och avgifter (KL 5 kap. 1§). Enligt det konsortialavtal som ägarna har beslutat om ska bolagets styrelse besluta om principerna för priset på tågbiljetter. I praktiken tillämpar bolaget en ”dynamisk” prissättning som innebär att biljettpriserna varierar med efterfrågan. Med anledning av vårt påpekande har styrelsen initierat en utredning om hur biljettpriser ska beslutas. Vi anser att beslut om biljettpriser är principiell. Frågan om vem som ska besluta om biljettpriser bör utredas i dialog med bolagets ägare och finansärer.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Granskningsrapporten är digitalt signerad.

Mattias Sehlstedt
Lekmannarevisor

Bjarne Hald
Lekmannarevisor

Mikael Gäfvert
Lekmannarevisor

Finn Cromberger
Lekmannarevisor

Vi återoppar bifogad rapport: *Grundläggande granskning år 2022 av Norrtåg AB*, revisionskontoret Region Västerbotten.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: BJARNE HALD
TITEL, ORGANISATION: Lekmannarevisor, Norrtåg AB
DATUM & TID: 2023-03-16 16:25:33 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _07a44fb9f07231297d113b2672a9aa89ba

NAMN: Mikael Gäfvert
TITEL, ORGANISATION: Lekmannarevisor, Norrtåg AB
DATUM & TID: 2023-03-16 16:40:28 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _090960d1e0a241d38c227cf2f6d1aeda05

NAMN: Finn Cromberger
TITEL, ORGANISATION: Lekmannarevisor, Norrtåg AB
DATUM & TID: 2023-03-16 16:50:29 +00:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _06f442d692fe0b8de2a06f054fd875b3de

NAMN: MATTIAS SEHLSTEDT
TITEL, ORGANISATION: Lekmannarevisor, Norrtåg AB
DATUM & TID: 2023-03-21 09:12:55 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0865856e97b7ed312b1093a68d86e00403

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-03-21 09:13:03 +01:00
Ref: 68979SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av delegationsbeslut 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Ordförandebeslut – Beslut om bidrag till HSO Funktionsrätt Härnösand
Färdtjänststatistik för mars 2023

Jeanette George
Kommunsekreterare

Ordförandebeslut: Beslut om bidrag till HSO Funktionsrätt Härnösand

Ordförandebeslut

Kommunstyrelsens ordförande beslutar

att bevilja ett bidrag om 37 000 kronor till HSO Funktionsrätt Härnösand för 2023 års verksamhet,

att uppdra till Kommundirektören att föra en dialog med HSO Funktionsrätt Härnösand kring föreningens långsiktiga ekonomiska förutsättningar.

Beskrivning av ärendet

HSO Funktionsrätt Härnösand har i en skrivelse (inkommen den 20 mars 2023) beskrivit sina akuta ekonomiska utmaningar. I skrivelsen blir det påtagligt att organisationen, som samlar 15 medlemsorganisationer, över tid fått minskade bidrag från Härnösands kommun. Organisationen har idag en anställd, vilket är en förutsättning för att kunna bedriva en aktiv verksamhet och också vara ett stöd till medlemsorganisationerna.

Kommunstyrelsens ordförande har tillsammans med vice ordförande också träffat företrädare för organisationen och fått en tydligare bild av förutsättningarna. Med anledning av detta beslutar kommunstyrelsens ordförande att bevilja ansökan enligt bilaga samt att uppdra till Kommundirektören att föra en dialog med HSO Funktionsrätt Härnösand kring den långsiktiga finansieringen.

Andreas Sjölander

Kommunstyrelsens ordförande

Datum
2023-04-04

Bilagor

Bilaga 1 Skrivelse från HSO Funktionsrätt Härnösand (KS23-164)

2023-03-17

Härnösands kommun

Kommunstyrelsens ordförande Andreas Sjölander

Kommunstyrelsens vice ordförande Knapp Brita Thyr

Centraldiariet, Härnösands kommun

871 80 Härnösand

Angeläget brev från HSO Funktionsrätt Härnösand

Först av allt...

Varmt tack för att vi – Ulla Eliasson, Stefan Morell och Lennart Moberg – gavs möjligheten att, 2023-02-21 som företrädare för vår förening, HSO Funktionsrätt Härnösand få klargöra den nu rådande – *akuta ekonomiska situation* – för vår förening.

Detta är inget "tiggarbrev" utan snarare ett klargörande!

Detta är inget "tiggarbrev" utan snarare ett *klargörande* som fö redovisades vid vårt sammanträffande där det kunde konstateras att Härnösands kommun minskat stödet till det civila samhället vad avser föreningsbidraget. Se nedan!

De redovisade siffrorna enligt nedan hade tidigare redovisats av Knapp Brita Thyr vid Tillgänglighetsrådets sammanträde, 2023-02-15.

År 2019	Budgeterades 5,3 miljoner kronor
År 2020	Budgeterades 5,1 miljoner kronor
År 2021	Budgeterades 4,7 miljoner kronor
År 2022	Budgeterades 3,9 miljoner kronor

Det samlade föreningsbidraget i Härnösands kommun har således över tid minskats med 1,4 miljoner kronor.

Vad gäller då för oss i HSO Funktionsrätt Härnösand?

För vår del har vi i vår förening, trots en ökning av antalet medlemsorganisationer och en ökad verksamhet, fått vidkännas en kraftfull *minskning* vad avser föreningsbidraget – se nedan!

År 2019	Utbetalades 37 500 kronor
År 2020	Utbetalades 27 500 kronor

År 2021 Utbetalades 27 500 kronor

År 2022 Utbetalades 20 000 kronor

Således en väsentlig minskning över tid, (4 år), med 17 500 kronor eller hela 46 %.

Om s.k undanträngningseffekter avseende det samlade föreningsbidraget har skett till vår, Funktionsrättsrörelsens nackdel till exempelvis Idrottsrörelsens fördel, kan vi inte uttala oss om då vi, trots hemställen härom vid Tillgänglighetsrådets möte 2023-02-15, fortfarande saknar denna av oss efterfrågade uppgift.

Vilka är vi då, HSO Funktionsrätt Härnösand?

HSO Funktionsrätt Härnösand är en förening som består av olika funktionshinderföreningar i Härnösands kommun.

Vår övertygelse är att *tillsammans* blir vi starkare i arbetet med att skapa ett samhälle som är tillgängligt för funktionshindrade. Vi bidrar därför med en unik kompetens – våra *egna erfarenheter!*

HSO Funktionsrätt Härnösand består f.n av 15 medlemsföreningar nämligen:

Autism i Härnösand
Bröstcancerföreningen Ådalen
Epilepsiföreningen Livsgnistan
FUB Härnösand Föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna
Hjärt- och lungsjukaförening i Härnösand
Härnösands Dövas förening
Hörselskadades förening i Härnösand, HRF
IF Rycket
IPS
Neuroförbundet, lokalförening
Parkinson Härnösand, Kramfors, Sollefteå
Psoriasisförbundet Lokalförening Härnösand, PSO
Reumatikerföreningen i Härnösand
RSMH
Strokföreningen i Härnösand/Kramfors

Hjärtligt välkommen att besöka vår hemsida, HSO Funktionsrätt Härnösand.

Värdegrund/mål

Handikappförbundens mål är att uppnå ett samhälle för alla. Vår värdegrund bygger på FN's konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Konventionens grundläggande principer är:

- Alla människor är lika i värde och rättigheter. Alla människors behov är lika viktiga och måste ligga till grund för hur ett samhälle utformas.

- Rättigheterna gäller alla människor oavsett ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, sexuell läggning, funktionsnedsättning, egendom, börd eller ställning i övrigt.
- De mänskliga rättigheterna är universella. En kränkning av en rättighet är en kränkning oavsett var i världen den sker.
- De mänskliga rättigheterna är odelbara och inbördes beroende av varandra.

Vårt uppdrag

Genom samarbetsorganet – HSO Funktionsrätt Härnösand - arbetar medlemsorganisationerna tillsammans och ger/lämnar varandra stöd. Grunden för detta samarbete är föreningens stadgar.

Samarbetsorganets – HSO Funktionsrätt Härnösands - uppdrag är:

- Bevaka medlemsorganisationernas gemensamma och övergripande frågor samt att agera i dessa.
- Underlätta och stödja medlemsorganisationernas egna arbete genom utbildnings- och informationsverksamhet.

Nuläget för vår förening!

Mot bakgrund av ovan redovisat *minskat* ekonomiskt stöd från Härnösands kommun har vi idogt, systematiskt och uthålligt arbetat med att få föreningens ekonomi i balans.

Det kanske framstår som måhända "löjligt" att ens nämna men vi serverar inget gratis fika, inga arvoden till förtroendevalda utges och vi tillämpar en strikt kostnadseffektiv verksamhet.

Trots detta förestår nu *enbart* två alternativ:

Alternativ 1: Nedläggning av föreningen

Alternativ 2: Utökad ekonomiskt stöd från Härnösands kommun motsvarande *lägst* 35 – 37 000 kronor på årsbasis.

I det fall föreningens verksamhet måste avvecklas påverkar detta *de allra, allra svagaste* i vår kommun.

Mot denna bakgrund diskuterades föreningens nu ohållbara ekonomiska situation ingående vid den senaste ordförandeträffen, 2023-02-28 varvid bl a följande "röster" delgavs:

Autism i Härnösand:

"HSO Funktionsrätt Härnösand är idag en förening med kanslist.

Vi ser föreningar med personal och utan personal.

Poängen är bara om man har en förening med personal och sen, *rycker* i personalen så *rycker* man i *helheten*.

En person som HSO:s kanslist gör stor skillnad! "

FUB:

"FUB är en relativt stor förening med ca 140 medlemmar. Majoriteten har en intellektuell funktionsnedsättning (IF), resten är anhöriga eller stödjande. Många av våra medlemmar har inte tillgång till dator och kan därför inte ta emot e-post. Vi måste därför nyttja Post Nord för att skicka inbjudningar m.m. Därför är vårt behov av en kanslist stort. HSO:s kanslist gör ett mycket bra jobb med bl.a. utskick, skrivelser och att ta emot anmälningar till aktiviteter. Att vår kanslist dessutom är social, trevlig och har ett fint bemötande är naturligtvis "ett plus".

HSO Funktionsrätt Härnösand är en paraplyorganisation bestående av 15 föreningar där medlemmarna har varierande funktionsnedsättningar. HSO gör ett mycket bra jobb, alla arbetar ideellt utan ersättning men vi behöver kommunens stöd för att gå vidare. Vi måste hyra lokal för större möten, ta med eget fika till våra sammankomster och det är svårt att införskaffa något som vi behöver eftersom det kommunala bidraget är så litet. Många styrelser/föreningar i HSO har idag hög medelålder och för att värva yngre personer så *behöver vi ett bemannat kansli*. Den yngre generationen är inte beredd på att göra utskicken hemma vid köksbordet. Vår kanslist arbetar idag 25% och har lönebidrag med 85 % från arbetsförmedlingen. Det är sociala avgifter som tillkommer och som vi saknar pengar till".

Neuroförbundet Ångermanland:

"Neuroförbundet anser att HSO Funktionsrätt Härnösand måste vara kvar som en knutpunkt för funktionsrättsrörelsen i Härnösands kommun. Eftersom kommunen inte har någon anställd personal för funktionsnedsatta. Så är det av stor vikt att vi kan ha en person anställd på deltid inom "HSOs verksamhet".

Psoriasisförbundet – lokalavdelning i Härnösand:

"Många små funktionsrättsföreningar lever idag en tynande tillvaro. Det är svårt med ekonomin. Ekonomin leder till svårigheter att ordna meningsfulla aktiviteter som i avsaknad av detta, i sin tur leder till minskat antal medlemmar som leder till minskade medlems- avgifter. Svårt att få ihop en styrelse. Medlemmar vill idag inte ta på sig ideellt arbete. Det blir en ond cirkel som blir svår att hantera. Därför behövs en väl *fungerande paraplyorganisation* som HSO Funktionsrätt Härnösand. Det är viktigt att små föreningar kan få hjälp med angelägna uppgifter. Det är av stor vikt att det finns en *sammanhållande länk/administratör* där det finns hjälp att tillgå för medlemsföreningarna. Det kan också vara en hjälp/argument när man ska försöka hitta nya styrelsemedlemmar att kunna säga att det finns administrativ hjälp att få. Medelåldern i styrelserna är f. ö hög så det behövs administrativ/datasupport för att hålla funktionsrättsföreningarna vid liv. "

Uppriktig vädjan!

I syfte att kunna vidmakthålla, ja allra helst, vidareutveckla vår förenings verksamhet samt bibehålla anställningen som kanslist (lönebidrag) vädjar vi om ett ekonomiskt stöd motsvarande *lägst 35 – 37 000 kronor* på årsbasis retroaktivt fr o m 2023 – 01-01. *Och observera Ert beslut härvid hastar!*

Frågor!

Välkommen att vid frågor kontakta Lennart Moberg, ordförande i Styrelsen för HSO Funktionsrätt Härnösand som nås via e-post moberg.harnosand@gmail.com alt. telefon 070-19 16 875.

Härnösand 2023-03-17

Ulla Eliasson
Kassör

Lennart Moberg
Ordförande

Stefan Morell
Styrelseledamot

Statistik - beslut

Handläggare btma

Fromdatum 230301 Tomdatum 230331

		Avslag	Bifall	Delvis bifall
Arbetsresor	Förstagångs-ansökan	0	0	0
	Ny ansökan	0	1	0
	Omprovning	0	0	0
	Ändrat behov under pågående beslut	0	0	0
Färdtjänst	Förstagångs-ansökan	3	23	0
	Ny ansökan	0	6	1
	Omprovning	0	0	0
	Ändrat behov under pågående beslut	0	0	0
Riksfärdtjänst	Förstagångs-ansökan	0	3	1
	Ny ansökan	0	7	0
	Omprovning	0	0	0
	Ändrat behov under pågående beslut	0	0	0